

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 16 / Sayı: 188 / Ağustos 1997 / 5,- DM

15 AĞUSTOS'un 14. yılında Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu

KARADENİZ VE AKDENİZ'DE

"Bugün Ordu'da, Hakkari'nin merkezinde güpe-gündüz şehre iniyorlar. Antalya'da araçları yakıyorlar. Devlet nerede? Hükümet nerede? Ne oluyor Karadeniz'de, ne oluyor Antalya'da, ne oluyor Hakkari'de?" Bu sözler eski başbakan Tansu Çiller'e ait. Çiller sadece Kuzey Kürdistan'daki gelişen savaşın boyutunu değil, aynı zamanda diğer bir gerçeği de itiraf etmektedir. Evet, bu itiraf, PKK gerillalarının Karadeniz ve Akdeniz bölgelerinde savaşı hızla geliştirmeleridir. Nitekim savaşın Karadeniz ve Akdeniz'de yoğunlaşması konusunda benzer değerlendirmeleri birçok özel savaş yetkilisi yapmaktadır. Yine bundan kısa bir süre önce Başbakan Mesut Yılmaz Trobzon'da halk hitaben yaptığı bir konuşmada, "*Karadeniz'i PKK'ye mezar edeceğiz!*" Yine devletin akıl hocalığını yapan basın, "*Terör Sivas'ın Zara, İmranlı, Divriği mıntıkasına, hatta Hatay ve Karadeniz'e yerleşirse başka yerlere yönelecek!*" Biçimindeki açıklamalar özel savaş karargahının ittirafları olmaktadır. Devlet bir yandan savaşın Türki-

● Devamı 2. sayfada

Başkan APO'nun bütün ARGK komutan ve savaşçılarına sonbahar perspektifleri...

Sürece hakkını veren kahramanlaşır

● Yazısı 3. sayfada

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor

15 Ağustos savaşı tarihsel bir intikam hareketidir

Ulusal direniş ve büyük savaşımızın 13. yılını geride bırakırken ve her bakımdan umut ve gelişmelerle dolu bir 14. yıla girerken hepinizi bu savaşımın amansız dersleri temelinde kutluyorum.

Bu öyle bir savaş ki, bunun tanımını yapamayan, gereklerine göre kendini hazırlamayanın, yalnız bir ulus için de değil, bir parti, ordu için de değil, kişinin kendisi için de yaşamın imkansız olduğu, onun dışında hiçbir seçeneğinin olmadığı bir yaşam savaşımıdır. Sıradan başlamak isteyenlere, savaş sorunlarına bütün yönleriyle anlam vermek isteyenlere bu savaşımın gerçeğini, eğer anlamlandıramazlar ve gereken sonuçları çıkaramazlarsa, hemen belirteyim ki hiç yaşamaya başlamasalar daha iyi olur. Bu savaş öyle bir savaş ki, içinde bitmiş bir tarihe cevap olmak kadar, çok zor olan geleceğe ilişkin umuda da yegane bir giriştir.

"Biz yaşıyorduk, insandık" veya "bayağı özgürce de yaşayabilirdik" gibi safsatalarla hiç

● Devamı 12. sayfada

1984 – 1997 ARGK SAVAŞ BİLANÇOSU

● Yazısı 21. sayfada

"Bizim taktiğimiz onları araziye çekerek vurmaktır. Bu belli ölçülerde oldu. Biraz daha toplama, düzenleme imkanlarımız var. Bu yılın ikinci yarısında bunu daha fazla yapabiliriz, imkanlarımız daha fazladır. TC askeri ve siyasi olarak da bir adım atamaz. İdeolojik olarak da fazla bir şey yapamazlar. 1997'de yapmak istediklerini önemli oranda yaptılar, -başaramadılar. 1997'nin ikinci yarısında da bu yönlü atılacak adımların hiçbiri tutmaz."

ARGK Merkez Karargah Komuta ile yapılan röportaj...

● Yazısı 10. sayfada

Şehadetinin 30. yılında Che'yi kavramak... Che olmak

"Silahlı mücadelenin kendi özgürlükleri uğruna savaşanlar için tek çözüm olduğuna inanıyorum. Ve inançlarımın gerektirdiği gibi davranıyorum. Birçok insan basit maceracı diyecek. Doğru. Maceracıyım, ama farklı bir cinsten. İnandıkları şeyi kanıtlamak için yaşamlarıyla kumar oynayanlardan."

● Yazısı 22. sayfada

Serxwebûn'dan

15 Ağustos'un 14. yılında Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu

Karadeniz ve Akdeniz'de

● Baştarafı 1. sayfada

ye'ye böylesine olağanüstü düzeyde yayılmasından duyduğu endişeyi dile getirirken, diğer taraftan da çok sahtekar bir biçimde "*PKK'nin artık marjinalleştiği, bellinin kırıldığı*" propaganlarını yapmaktadır.

15 Ağustos Atılımı'nın 14. yılını yaşadığımız bugünlerde Türkiye ve Kürdistan cephesinde tartışılan en önemli konulardan biri de, yukarıda belirttiğimiz gibi gerilla savaşının Karadeniz ve Akdeniz sahalarına yayılmasıdır. Hatırlanacağı gibi, PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş 1996'nın sonunda, "*PKK Türkiye partisidir.*" 1997'ye girişte ise, "*PKK Türkiyelileşecektir*" belirlemelerini yapmaktaydı. Özel savaş karargahı ilkin bu değerlendirmeleri pek ciddiye almadı. Sıradan propagandalar biçiminde değerlendirdi. Yine kimi aydın çevreleri de bunu, "*PKK'nin sistem içinde erimek istemesi*" olarak değerlendirdi. Oysa bütün bu değerlendirmeler ve sonraki süreçler dikkatle izlenildiğinde gerilla savaşının artık ciddi bir biçimde Türkiye'ye taşırılması anlamına gelmekteydi. İşte, bugün şanlı 15 Ağustos Atılımı'nın 14. yıldönümünde Kürdistan savaşının sıcaklığı ve yakıcılığı her açıdan Türkiye cephesinde hissedilmektedir. Bu yeni bir durumdur ve önümüzdeki günlerde birçok yeni gelişmeyi beraberinde getirecektir.

Yaklaşık son altı-yedi aydır gerçekleştirlen hemen hemen bütün MGK'nin olağan toplantılarında ele alınan en önemli konulardan biri de Karadeniz, Akdeniz ve Hatay'da artan "*PKK tehditi*"nin önlenmesi, bunun için acil önlemler alınması konusunda yapılan tartışmalardır. İlkin Hatay ve çevresinde Arap ve Kürtler arasında gelişen "*ittifak*"a dikkat çekilerek hükümete tavsiye kararları iletildi. Ayrıca Suriye'nin Arap vatandaşları aracılığıyla Hatay'da toprak alımına gittiği tespitiyle Arap halkına yönelik toprak satışlarının denetlenmesi ve sınırlanması üzerinde duruldu. Ancak esas vurgu halklar arasında gelişen ilişki, artan PKK etkisi ve buna karşı alınacak "*iç güvenlik*" tedbirleri konusundaydı. Bu toplantıdan hemen sonra bölgede hareketlenme arttı. Jandarma komutanları özellikle Arap Alevi köylerinin muhtarlarını toplayarak koruculuğu geliştirmelerini ve silah almalarını istedi. Köylere yönelik özel tim baskıları, yurtsever-örgütlü kitleye, özellikle Kürtlere yönelik baskılar ve saldırılar bölgeyi terketmelerine dair tehdit mektupları gönderildi, hatta köylülere "*gerilla geldiğinde ateş etme*" emri verildiğini belirterek tehditle, baskıyla devletin yanına çekmeye çalıştılar. Bütün bunların hemen ardından, hatırlanacağı gibi, Erzin'in Yayladüzü köyünde aldığı izinle domuz avına giden köylülerin özel tim tarafından öldürülmesi, yine son günlerde Ordu'da iki çobanın özel timler tarafından öldürülmesi devlet tehditinin boyutlarını göstermesi bakımından önemli ipuclarıdır. Halklara yönelik baskılar özellikle Dörtyol ve Erzin ilçelerinde ve kırsalında yoğunlaşıyor ve bu alanlarda gelişen gerillanın halk dayanağını engellemeyi hedefleyen baskılar sürekli bir uygulama haline gelmiş görünüyor. Bütün bu gelişmeler, özel savaş karargahının bu bölgeye yöneliminin neden bu dönemde yoğunlaştığını, bunun tarihsel, toplumsal, siyasal gerçeklerle bağını ve devrimci görevlerin neler olduğuna dikkati çekmeyi zorunlu kılıyor.

İlkin neden Hatay? Ve neden bugün böyle bir yönelim durumu gündeme gelmiştir? Aslında her iki sorunun cevabına da yabancı değiliz. Çünkü Hatay öteden beri özel savaş rejimi için bir korku kaynağı olmuştur. Arap, Türkmen, Süryani, Ermeni, Çerkez vd. halklardan çeşitli din ve mezheplerden toplulukların birarada yaşadığı ve zengin bir halklar mozaği olarak tanımlanan bu alan TC için adeta bir dinamit yatağıdır. Çünkü TC'nin bütün tarihsel kirleri, halkları resmi ideoloji altında kimliksizleştirme politikası en çok bu alanda halklar engeline çarpmış. Bazı ekonomik ve sosyal olanaklarla, uzlaşmacı, işbirlikçi bir tabaka yaratarak halkları teslim almak istese de, halkların ortak yaşam gerçeği yokedilememiş ve hedeflediği model tutmamıştır. Bunun sonucu Hatay geçmişten beri sürekli devrimci güçlere kucak açarak ve PKK'nin son yıllarda alandaki gerilla faaliyetlerine halkların gösterdiği ilgi ve yaratılan örgütlenme dinamiği özel savaş karargahını büyük korkuya düşürmüştür.

Geçen yıl bahar aylarında da konu MGK'da ele alınmış, gerillanın alana girişini engellemek için OHAL kararlaştırılmış, bunun zeminini oluşturmak için bilinçli-provakatif eylemlerle halk tehdit edilmeye çalışılmıştır. Yaşadığımız bugünlerde devletin uygulamalarında bu planın devamı niteliğinde olduğunu görmekteyiz. Elbette bu gelişmeler partimizin alana yönelik yaklaşım ve taktiklerinin bir sonucudur. PKK'nin son iki yıldır '90'ların ikinci yarasıyla birlikte Kürdistan devrimini bölge halklarına taşımada, halkların yaşayan özlemini açığa çıkarma ve bunu ortak mücadele birliğine dönüştürme politikasına ağırlık verdiğini biliyoruz. 1994 yılında gerçekleşen Parti 3. Ulusal Konferansı'nda alınan kararlar doğrultusunda Amanoslar'da gerillanın geliştirilmesi, **Birleşik Halk Ordusu** ve **Birleşik Halk Cephesi**'ni yaratma ve halkları böyle bir örgütlenmeye çekmiştir. Bundan hareketle Amanoslar, Karadeniz, Toros ve Antakya cephesindeki gerilla faaliyetinin aynı zamanda "*Türkiye devrim kapsının da aralanması anlamına geldiğini*" bunun "*Türkiye devriminin bir ön aşaması niteliğin*"de olduğuna uzun bir zamandan beri işaret edilmektedir.

Karadeniz, Amanoslar ve Akdeniz cephesi, taktiksel bir adım olmaktan öteye tarihsel ve stratejik bir durumdur. Her şeyden önce buranın tarihsel-toplumsal ve ulusal gerçekliği, halklar açısından stratejik bir konumdadır. Uygun bir coğrafya zeminine, örgütlü bir geri cepheye dayanarak bu hat üzerinde konumlanan gerilla başta Kürt, Türkmen ve Arap halkı olmak üzere halklarla ilişki geliştirmiş, Güneybatı dağlarına da sırtını veren gerilla birlikleri bu alanda halklaşmayı önemli oranda başarmıştır. Son iki yıldır devletin operasyonlarının özellikle Dersim-Amanoslar hattında ve şu son günlerde Karadeniz bölgelerinde yoğunlaşması, Tokat ve Ordu gibi alanlarda gönüllü köy koruculuğunun geliştirilmesi görülmektedir. Yine yaylalara çıkış yasağının getirilmesi, özel harekat şube müdürlüğünde personel sayısının arttırıldığı ve "*teyakkuz*" durumunda oldukları özel savaş karargahı tarafından telafuz edilmektedir. Bütün bu özel savaş uygulamaları ise, İçişleri Bakanı Murat Başeskioğlu tarafından "*Karadeniz'i kurtaracağız*" biçiminde değerlendirilmektedir. Elbette bu özel uygulamalar bizim için pek yeni şeyler olmamakla birlikte, devletin büyük telaş içinde olduğunu göstermektedir.

'97 yılının PKK'nin Türkiyelileşmesinde bir hamle yılı olarak planlandığı ve bu temelde somut adımların atıldığı bugünlerde devletin son dönemdeki yönelim ve politikaları anlaşılır olacaktır. PKK, kendini halklara yayarak, halklar için özgürlük talebinin ve özel savaşa karşı geleceği kazanmayı önüne koyarken, TC ise, PKK'yi en başta Kürdistan'da sınırlayarak, Türkiye halklarını devrimci örgütlemeye çekmesinin önüne geçerek, kendi sonunu getirmeye çalışıyor.

Bu alanların gerilla açısından Kuzey'den ve Güney'den Türkiye'ye açılmak için stratejik noktalar olması ve Türkiye devriminin gelişmesine ciddi imkanlar sağlayabilecek konumda olması, özel savaş karargahını bu bölgelere daha fazla yüklenmeye yöneltmektedir. Bu stratejik alanlar, devrimsel gelişmeyi Türkiye'nin içlerine kadar taşıma olanağı yaratıyor. Örneğin, bahsedilen alanlar coğrafik olarak da sağlam bir cephe gerisi konumunu temsil etmektedir. Ovalık, dağlık ve denizle de olan bağlantıları bu yörenin ne kadar önem arz ettiğini gösteriyor

Özel savaş rejiminin gerilla karşısındaki mücadele sürecine baktığımız zaman bu özel savaş uygulamalarla neyi hedefledikleri daha açık görürüz. TC köy boşaltmaya ilkin Botan'da başladı. Çünkü gerillayı Botan ile sınırlı tutarak yayılmasını engellemek istedi. Botan'da bunu başaramadığı zaman Mardin'de denedi, Amed'de denedi. Buralarda da gerillanın yaygın olarak gelişmesini durduramadı. Yine bu uygulamayı Dersim'de çok kapsamlı temelde geliştirdi. Gerillanın gelişimi engellenemediği gibi gerilla savaşı Koçgiri'ye sıçradı.

Alan üzerindeki çatışma böyle bir niteliğe sahiptir. Yine alan üzerindeki çatışmanın boyutunu gösteren diğer bir gelişmede, TC-İsrail-ABD ittifakının daha fazla geliştirilmesi ve Kuzey-Doğu Akdeniz'de planlanan askeri tatbikattır. Bu gelişme bölge üzerine yapılan "*stratejik alan*" tanımı üzerine oturtulmaktadır. Toros-Amanos hattında gerilla demek, Arap sahasının boydan boya bir devrim kuşağının yaratılması demektir. Çünkü halkların yüreğindeki devrim ateşi biraz da bu alanlarda canlılığını korumaktadır. İşte, emperyalizm bu tehlikeyi görmekte ve gelişmeyi karşı-devrimin bölgesel cepheleşmesini yaratarak karşılamak istemektedir.

Çatışmanın karakteri böyle bir tarihsel-stratejik boyut olunca elbette devrimci politika ve taktiklerin önemi, güncele cevap olması ve kavranması büyük önem taşıyor. Öncelikle alanın stratejik rolünü, özgünlüğünü doğru kavramak gerekiyor. Halkların gelişme özellikleri ilişki-çelişki ve zayıflıkları nelerdir? Özellikle özel savaş karargahının yıllardır uyguladığı bilinçli bir politikayla ticaret ve kaçakcılığın önünün açılarak belli bir ekonomik rahatlamaya yolaçması, sahte bir yaşam örgütlemesi özenle alınması gereken hususlar olmaktadır. Gerilla ve özel savaş güçlerinin artan yönelimi bu suni görüntüyü büyük oranda çözmekte, halklar tercih yapma gerçekliğiyle karşı karşıya gelmektedir. Ancak bütün bunlar bölgenin halkların birliğini sağlamada pilot rolünü oynaması için yeterli değildir. Birleşik Halk Ordusunun ve Birleşik Halk Cephesinin yaratılması görevi güncel ve acil bir görev olarak sadece PKK'nin değil, bütün Türkiyeli devrimcilerin önünde durmaktadır. Emekçi halklara giderken sınıf temelini kaybetmemek, iknayı, eğitimi esas alan, işbirlikçi tabakayı etkisizleştiren bir politikanın oldukça zengin taktiklerle uygulanması mümkündür. Legal-illegal, askeri, siyasi, kültürel bütün yönler birer özgünlük ve zenginlik olarak görülerek örgütlü halklar gerçeğini yaratmak mümkündür.

Bir diğer önemli noktada, alandaki burjuva partilerin kitle örgütlerinin ara sınıflarla bağlarının gözden kaçırılmamasıdır. Özel savaşın son yönelim ve uygulamalarına karşı bu kesimlerde bu kararları prostesto etmek için bazı pasif eylemelere yönelmişlerdir. Bunları da tepkinin değişik ölçülerle dışa vurumu olsa da, bölge halkları için bir rol oynayacağı düşünülemez. Ancak devrimci örgütlenmenin gerilla merkezine, yani PKK'nin halkları kucaklayan devrimci çizgisi öncülüğüne dayandırılması bu merkezin bir birlik merkezi olarak görülmesi ve kenetlenme önemlidir. Bunun pratik anlamı, Kürt halkıyla en sağlam birliğin yaratılması, cephe ve gerilla öncülüğünün alanın özgücüyle buluşturulmasıdır. Yine dönemin devrimci taktikleriyle buluşulması ve kitle gücünün açığa çıkarılması önemli bir görevdir. Alanın Türkiye ve Kürdistan coğrafyası arasındaki köprü rolünü, devrim ruhunu Türkiye'ye taşıma şeklinde oynması zorunlu ve aynı zamanda mümkündür. Burada kazanacak devrim Türkiye sınırları içindeki halkları Kürdistan halkının mücadelesiyle buluşturacak, aynı anlama gelmek üzere kendisiyle buluşturacak güç ve moral kaynağı olacaktır.

Amaçlanan devrimci gelişmelerin, görevlerin başarılmasının ise ancak özel savaşın her türlü saldırısının boşa çıkarılmasıyla başarılabileceği bilinmek zorundadır. Jandarma, özel tim, faşist kesimden gelecek saldırılara karşı da örgütlenmeyi geliştirmek öz savunma gücünü yaratmak ve son olarak da kitleleri devrimci madi-moral gücüne yöneltmek esas olmalıdır.

Kürdistan merkezli devrimin giderek bölgesel belirleyici bir gücü ulaştığı 1997 yılının belki de en sıcak ve en hareketli aylarını yaşıyoruz. Yılları değil, ayları, günleri devrime kazanmamız başarı için tarihsel bir önem taşıyor.

Bölgemizde devrimin kazanmasının da en çok gerilla mücadelesini geliştirmekle mümkün olacağını yukarıda belirttik. Gerçekten de bölge halklarının gerillaya taşıyacağı dinamizm, halkların açığa çıkan gücü olacaktır. Bu nedenle gençliğin, devrimci dinamik olarak gerilla ile bulaşması gerillada gerçekleşen yeni yaşamı kazanma mücadelesine yönelmesi bunun moral ve çağrı gücü olması önemlidir. Ve böyle bir görevle karşı karşıyadır. Her halktan gençlik bu rolünü görmeli bunun heyecanını, onurunu ve sorumluluğunu ruhunda duyabilmelidir ve bu yaşama katılmalıdır. Bu bilinçle kendimize, devrimci görevlerimize yönelmek aynı zamanda kendimizde halkları ve geleceği kazanmak anlamına gelecektir.

Ortadoğu'nun ünlü, gizemli coğrafyasında gelişmiş olan hayat, yavaş yavaş yeryüzüne yayılıyor. Hiçbir şey başka bir şeye sonuna kadar bağlı kalmıyor veya her şey bağlı olduğu kaynağa doğru yönelerek gelişiyor. Değil mi ki, "*gerçekte her ırmak kendi kaynağına akar. Böyle olmasaydı, yeryüzü çöle dönerdi.*" İşte, PKK ırmağı doğduğu yere, Ankara'ya akıyor. Tarih sahnesinde Karadeniz dağları, güneyden Amanoslar ve Toroslar, doğuda Dersim ve batıda Ege denizi kullanılarak, çarpıcı bir savaş durumunun önümüzdeki günlerde gelişeceği görülmektedir. Mustafa Kemal'in Türk kurtuluş savaşında söylediği gibi, devrimci savaşımımızın en önemli hedeflerinden biri de Akdeniz ve Karadeniz olmaktadır.

Gündemin en önemli konularından biri de başbakan yardımcısı Ecevit'in, "*Bölgede OHAL'e güvenlik açısından gerek kalmadığı anlaşılmıştır*" denilerek, OHAL'in kaldırıp yerine "*kurumlar arasında eşgüdüm açısından geniş yetkilerle donatılmış bir planlama biriminin*" ve Kürdistan'da "*5. ordu*"nun kurulması yönündeki tartışmalardır.

Aslında OHAL'in kaldırılıp kaldırılması o kadar önemli bir olay da değildir. Savaşın geldiği aşamada ordu ve OHAL mevcut yapısıyla katliam savaşını artık yürütemiyorlar. Bu nedenle Ecevit öncülüğünde kirli savaşın kapsamı büyütülüyor ve özel savaş kurumlarının bünyesinde yeniden bir yapılanmaya gidiliyor.

Kurulacak olan "*Merkezi Planlama Birimi*" Kürdistan'daki özel savaşın ve bütün il valiliklerini organize ve koordine eden bir planlama ve yürütme dairesi biçiminde olacağı şimdiden anlaşılmaktadır. Bu yeni yapılanma süreci; haliyle koruculuk sistemine ve kontr-gerilla yapısında da yansımalarını bulacaktır. Bu güçleri daha "*disiplinli ve modernize*" bir yapıya kavuşturmak, daha fazla kontrol altına almak ve denetim dışında olan aşırı uçları törpüleyip, tasfiye etmeyi uzun süreden beri hedeflemektedirler. Böylelikle askeri ve "*sivil*" bütün güçleri denetime alıp kirli savaş boyutlandırılmak isteniliyor.

Yine görülen son uygulamalardan biri de "*ateş gücü yüksek zırhlı kolordu*"ların oluşturulmasıdır. Denilebilir ki, özel savaş rejimi İsrail tipi bir ordu yaratmayı uzun vadede planlamaktadır. İsrail tipi bir ordulaşmayı yaratma hedefi sadece Kürdistan ve Türkiye cephesi için düşünülmemekte, aynı zamanda bölge açısından da ikinci bir İsrail tipi bir devlet ve ordu yaratılmak isteniliyor. Sadece bunlar değil, Ecevit'in yıllardan beri dile getirdiği "*yerleşik merkezi köylerin-kentlerin*" oluşturulması, "*yatılı eğitim*" sistemi bütünüyle İsrail devletinden örnek alınmıştır. Köy-kent ve yatılı eğitim ile tekrardan tehlikeli bir katliam ve asimilasyon süreci başlatılmak isteniliyor.

ANASOL-D hükümeti ve generaller tercihini barıştan değil, savaşı derinleştirmekten yana yapmışlardır. Bırakalım PKK'nin yaptığı bütün barış ve diyalog çağrılarını en ufak demokratik bir gösteriye bile izin verilmemektedir. En son Kürt halkının dostları tarafından organize edilen Musa Anter Barış Treni girişiminin emperyalizm ve Türk sömürgeciliği tarafından engellenmesi kirli savaşın derinleştirilmesinden başka bir anlama gelmemektedir. İşte, bugün özel savaş karargahı, sağcısı-solcusuyla halkımıza büyük bir katliam savaşı dayatmaktadır. Elbette ki, düşmanın bütün bu katliam politikalarına karşı halkımız şanlı 15 Ağustos Atılımı'nın 14. yılında zafere kadar savaşmasını bilecektir.

Sürece hakkını veren kahramanlaşır

(PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın ARGK komutan ve savaşçılarına sonbahar perspektifleri)

Güney işgali ile birlikte gelişen yeni sürecin yazla birlikte Kuzey'de de derinleşerek devam ettirilmesi ve önümüze çıkardığı görevlerin üzerine yetkin yürümeyi uzun bir süreden beri geliştirmekteyiz. Tarzımızın, yoğunluk düzeyimizin gereklerini yakalayarak hazırlıklarımızın sonuçlarını almayı bilmek, bundan aşağısını kabul etmemek her bölgemiz, her birliğimiz, onun bütün komuta ve savaşçı yapısı için çok önemli bir aşamaya gelip dayanmıştır. Nereden bakılırsa bakılsın ve nasıl değerlendirilirse değerlendirilsin, uzun süredir yürütmekte olduğumuz savaşı her yönüyle çizginin gereklerine göre yürütmek, oldukça sonuç alıcı bir tarzı oturtmak hem imkan dahilinde, hem de şarttır.

Savaş kapasitemizi bütün yönleriyle gözden geçirmek; bireysel, oldukça keyfi yaklaşımların şimdiye kadar verdiği çok yönlü zararları görmek, oldukça somut ve sonuç alıcı değerlendirmelere gitmek zorunludur. Gerektiğinde kendimizi bütün yönleriyle gözden geçirmek, özellikle bu kapasitenin verimliliğini, ne çok altında, ne de aşırı zorlamaksızın, hak edilene ulaştırmak dönemin en yakıcı komuta görevidir!

Her şey hepinizi çok ciddi olmak kadar, ölçülere göre savaşmak durumunda bırakıyor.

Sıkça vurguladığımız gibi bizim temel endişemiz, parti tarihimizin gereklerini bir tarafa bırakan, ne kadar partilileştiği ve aynı zamanda onun askeri çizgisini bir tarafa bırakan, ne kadar savaşçı da olduğu pek bilinmeyen birçok öğenin, bireysel tutumunun hâlâ saflarımızda çok etkili olmasıdır. Hiç kimse partimizin hem tarihini, hem de güncel gerçeğini bu biçimde gözardı etmemek kadar onun askeri çizgisini de gözardı ederek kendi keyfi, bireysel tutumlarını, komutaya ve savaşçı yapısına yansıtamaz. Bu konuda çok yoğun, eleştirilecek yanlışlıklar, yetersizlikler yaşanmaktadır. Ve hepinizin daha iyi gördüğü gibi, sonuç alamamanın temelinde de bu yatmaktadır.

PKK hak etmediği kayıplar kadar çok önemli kazanabileceği durumları, kazanamama durumuyla karşı karşıya gelmektedir. Bu, özellikle bireysel tutumlarda ve yönetim konumundakilerin de bunu değerlendirememe, örgütleme ve savaş yönetimini bir sanat olarak öngörememe, sonderece kendiliğinden ve kuralı kendisinde menkulmüş gibi bir tutumla, bunu sürekli yaşaması, yaşatmaya göz yumması, sanıldığının aksine sonderece büyük kazanmamızın önünde engel teşkil etmektedir.

Artık pratikleşmek büyük önem taşıyor.

Gerek partlileşme tarihimize ve gerekse de onun örgütsel, önderliksel gelişimine baktığımızda, mevcut durumuyla tam bir tezat, çelişki teşkil etmektedir. Önderlik çizgisinden büyük kopukluk, onun gereklerine ulaşamama özellikle eğitsel, örgütsel, yönetimsel inceliklerini tamamen bir tarafa bırakan, içinde ne kadar geri özellikler varsa, ne kadar keyfi yorumlara tabii tutulabiliyorsa, bunda adeta sınır tanımama gibi durumlar yoğunca yaşanıyor. İşte, en büyük zaaf burada.

Bu, hemen hemen her birliğe yansıyor. Öyle durumlarla karşı karşıyayız ki, partimizin gerçekten emeği olan ve "*göz bebeği*" gibi korunması gereken değerleri bir çırpıda çarçur edildiği gibi, çok rahat yapılabilecek işler de gözardı ediliyor. Bunun yerine en yapılmayacak, en içine girilmeyecek tutumlara rahatlıkla girilebiliyor ve kimse bunu önemli bir mesele olarak görmek istemiyor.

Zorlukları doğru temellere yüklenerek aşabiliriz. Zorluklar bireysel zaaflara, gözyummakla aşılamaz. Birçok bireysel tutum, partiye sadece kaybettiriyor. Şimdi bunlar kendilerini o kadar haklı da görüyorlar ki, bütün bir parti birimini imha etmekten adeta zevk alanlar bile var. Ayrıca partinin çok önemli olan gücü aylarca yapabileceği birçok şeyin uzağında tutuluyor. Ne doğru dürüst bir eğitimini, ne de çok önemli bazı pratikleri gerçekleştirmeyi bir tarafa bırakabiliyor. Ve çok kurnazca, keyfice ve bireysel eğilimine göre gücü aylarca boşta bırakabiliyor. Şimdi belki parti anında görmeyebilir, denetim belki yeterince olmayabilir, ama bunların uzun süre böyle götürülmesi de mümkün değildir. Yani hiç kimse hiçbir nedenle bu savaşımın imkan, fırsatlarını ve temel görevlerini bir tarafa bırakarak ne bir savaşçı gibi kalabilir ne de bir komutan gibi. Öyle kişiliklerle karşı karşıyayız ki, ne ruhunda, ne bilincinde herhangi bir amaca bağlılığı yok. Düşkün mü düşkün, gözünü öyle diktiği şeyler var ki, namussuzluktan başka anlama gelmez ve bütün bunları anlamanız zor değil. Şimdi buna rağmen, bu tür durumları basite alıyorsunuz. Ama bunların verdikleri zararların, düşmanın en seçme birliklerinin veremediklerini de biliyorsunuz. Bunun nedenlerini kendinizde arayacaksınız. İdeolojik temeli esas almama, örgütsel esasları sürekli egemen kılamama, denetleyememe ve kendinize göre bazı ölçüleri tutturma durumu sözkonusu. İşte, fiziği kuvvetlidir, araziyi tanıyor. Şimdi katırında fiziği güçlüdür. Keçiler de araziyi iyi tanır, ama bunlar iyi devrim yapamaz!

Devrim yapmanın birinci koşulu, ideolojiktir.

Parti ideolojisine kişi ne kadar hakimse, o kadar rol oynayabilir. Öyle ölçüler kendi aranızda yaymışsınız ki, ancak bu ölçülerinizle iyi birer bozguncular olabilirsiniz. İdeolojiyi hor görmek, aslında her türlü olumsuzluğun gelişimine yapımızı açık bırakmak demektir. İdeolojiyi esas alıp, egemen kılmamız mümkünken, bundan kaçınma ve çok amatör, düzenden kapmış olduğunuz siyasi, örgütsel değeri olmayan alışkanlıkların esiri olan davranışları adeta komutanlık çizgisi haline getirenler var. Elbette ki, savaşçı da bununla kolayca bütünleşiyor.

Bu anlamda en başta ideolojik önderliğin sağlam oturtulması gerekir.

Ciddi bir ideolojik endişesi olmayan, partinin amaçlarına amansız bağlanmayan, bireysel endişelerini dayatanlar, ideolojiden etkilenmeyen, her şeye uyabilecek, hele bazı basit yaşam olanaklarını gördü mü onunla rahatlıkla uzaklaşabilenleri tek tek ayıklamanız gerekiyor. Ve bunların yerine gerçekten değerlere kilitlenmiş, ideolojik esaslardan anlayan ve ideolojiden taviz vermeyen bir yönetim gücü olabilseydiniz, pratikler de iyi gelişirdi.

Burada kimse laf ebelerine öncülük verelim demiyor. Ama **PKK devriminin en belirgin özelliği, ideolojik öncülüğü esas almasıdır.** Bu olmazsa yirmi dört saat ayakta kalınamayacağını bilmeniz gerekiyor. Birliklerimizdeki basit kişilik özelliklerine baktığımızda, "*bunların PKK ile ne ilgisi var*" dememek mümkün değil. Yine hiç kimse kendi geriliklerini uzun süre içimizde yaşatamaz. Bunu çok iyi bilmek ve mutlaka aştırmak, aştıramayanı da atmak gerekir. Biz başka bir silahla kazanamayız. En büyük silahımız ideolojik öncülük silahıdır. Bu giderse, diğer bütün silahlar ters teper.

Bir de bu işten zevk alacaksınız. Doğru ideolojik esaslardan sıkılıyor ve çoğu bundan kaçıyor. Açık belirtelim ki, bu objektif olarak ardına kadar zemini teslimiyete, kaçışlara, bozgunculuklara ve her türlü aşınmaya yol açmak demektir. Yıllardır bunun aşılması gerektiğini vurguladık. Maalesef hâlâ bireysel ölçülerle tersi yapılıyor. Ve çoğu da bundan rahatlık duyuyor. Şimdi hiçbir keyfi-bireysel tutum, ne kadar dürüst olursa olsun, ne kadar kaba anlamda çabası olursa olsun, askeri örgütsel ve yönetim sanatımızın yerini tutamaz. Bu konuda önceliği doğru olana, esas çizgimizin gereklerine vereceksiniz.

Kırsal alanın zorlayıcılığından dolayı çok önemli geriliklere izin veriyorsunuz. Bu, partimizin bütün yüce birikimlerini, onun bütün özgünlüğünü ortadan kaldırıyor ve aşınmalara yol açıyor. Bunun sonucu olarak, pratik-taktik sahada en olmadık durumlarla karşı karşıya kalınıyor. Çizginin gerekleri gözönüne getirilemeyince, birisinin ideolojik ve örgütsel bağlılığı bunu gösteremeyince pratikte, taktikte bildiğini okuma ortaya çıkacağı gibi, zor koşullarda her an ihanetler, kaçışlar yaşanır.

> ***"Devrim yapmanın birinci koşulu, ideolojiktir. Parti ideolojisine kişi ne kadar hakimse o kadar rol oynayabilir. İdeolojik önderliğin sağlam oturtulması gerekir. Ciddi bir ideolojik endişesi olmayan, partinin amaçlarına amansız bağlanmayan, bireysel endişelerini dayatanlar, ideolojiden etkilenmeyen, her şeye uyabilecek, hele bazı basit yaşam olanaklarını gördü mü onunla rahatlıkla uzaklaşabilenleri tek tek ayıklamanız gerekiyor."***

Genelde Botan'daki savaşçının ve onun komuta yapısındaki yanlışlıkları dolayısıyla giderek bütün ülkedeki bu yanlış komuta şekillenmesinin birçok sakınca içerdiğini ve partimizin ideolojik örgütsel esaslarına uygun düşmediğini, zora soktuğunu, bütün kayıpların temelinde bunun yattığını vurgulamıştık. Dalga dalga bunun bütün ülkeye yayılarak, nasıl çok tehlikeli durumlarla bizi yüzüstü bıraktığını çok kapsamlı değerlendirmelere tabi tutmuştuk. Şüphesiz bu konuda hepinizin mücadelesi olmakla birlikte, yetersiz olduğu, hemen her alanda yaşamış olduğunuz durumlarla ortaya çıkmaktadır.

Neydi bunlar? İşte, deminden beri açmaya çalıştığım gibi, partinin ideolojik esaslarına bir defa bağlı olmak şurada dursun, kendi geri güdülerini çizgi yerine koyması, sonderece bireyci, keyfi tutumuna yer veriyorsa onu dayatması gibi bir anlayış ortaya çıkmıştır. Ve bütün birliklere de bu bulaştırılmıştır. Sonuç, umulmadık süreçlerde düşmanın bile, yıllarca uğraşıp elde edemeyeceği sonuçları kendi elimizle yaratmamızdır.

Bunun için ideolojik ölçü, iman, inanç esastır diyoruz!

Amaca kilitlenmeyen kişiden her şey gelir. Ama asla yurtseverlik, çizgiye bağlılık ve yaman bir savaşçılık beklenemez.

Çoğunuzun yanı başında ve kendinize bireysel olarak böyle bağladığınız birçok kişilik var. Yaklaşımları bireysel menfaat temelindedir. İdeolojiye bağlı olanları uzağınızda tutuyorsunuz, bireysel yakınlıkları olanı da yanınıza alıyorsunuz. Sonuçta da bunlara verdiğiniz görevlerle büyük zararlara yol açıyorsunuz. Defalarca "*yapmayın*" dedik. Sağlam ideolojik esasları olmayanları, birliklerin başına vermeyin. Hatta bunları saflarımıza almayın. Eline silah ve yetki vermeden önce eğitin! Baktınız amaca bağlıysa yapabileceği bir iş verin. Deneyin ve sınayın ve bir komutaya getirmeden önce beş-on denemeden geçirin, kendini kanıtlarsa bir birliğin başına verebilirsiniz. Hem de ideolojik olarak, yurtseverlik anlamından tutalım, doğru örgütsel esaslara ve bütün değerlere bağlı olmaya kadar.

Ne idüğü belirsiz bir kişilik, her gün bir birimi ya şu tepeye, ya şu mayınlı sahaya sürüyor ve bir kayıp, beş kayıp, on kayıp veriyor umurunuzda bile değil. Hatalı arazide yürütüyor, hatalı anlayış içinde bir yerde tutuyor. Şimdi düşman bu kadar falken, bu kadar gücü hiçbir arazi, hiçbir savaş koşulu gözönüne getirilmeden, bir deliğe sokmak ve bunu beklemek kendini ya imhaya ya teslimiyete yatırmaktır. Zamanı, ayları hazırlık için kullanmıyor. Çünkü birlikler rahata alışmış, çünkü birlikler kendini yaşamaya alışmış. Ciddi savaş endişeleri diye bir durumu yok. Bir arazide nasıl rahat kalır, bir bölgede nasıl rahat kalır, zora girince de kendini ya intihara ya teslimiyete yatırıyor. Şimdi böyle çizgi yönetimi olamaz, böyle örgütsel yönetim olamaz. Ve bunları görmemek, anlamamak da kabul edilmez.

İdeolojiye bağlı olan insanlar çoktur.

Çizginin gereklerini esas almak isteyenler var. İşte, bunları önceliği vereceksiniz. Bu konuda eğitim vereceksiniz, ve bir yarış olacaksa, iddiası böyle olanlara bu yarış şansını vereceksiniz.

Bir alanda bir birlikte olup bitenlerden sadece o birliğin başı sorumlu değildir. Genelde bütün savaşçılar, özelde de onun bir kolektif yönetimi vardır, günlük olarak karar verirler. Ama düşünün bir teslimiyet kararı veriliyor, başka bir yönetici yanında yok. Demek ki, kolektif yönetim esasları sözkonusu değildir. Bir birey en tehlikeli bir sürece bir birliği sokuyor, kimse "*dur*" diyemiyor. Savaşçılar içinde de birisi bu "*yanlıştır*" diyemiyor. Neden? Çünkü çizginin gereklerine göre eğitim, örgütlenme düzeyi geliştirilememiş, PKK'nin gerçek militanlık özellikleri kazandırılmamıştır. Yoksa bunlar hayat boyu bedbah olacaklarına, imha olacaklar. Eğer biraz çizginin gerekleri verilseydi bunu kabul ederler mi? Biz bunu her zaman söyledik; "*Çizginin gereklerine uymayan ben de olsam aman vermeyin*" dedik. Ama ihanete kadar gidiliyor kimsenin sesi çıkmıyor. Neden? Çünkü onun amaç yoğunluğu, onun örgüt ustalığı yoktur.

Sizlere yıllardan beri söylüyoruz; en büyük devrimcilik kendini yoğunlaştırmaktır.

Amaca göre örgütsel esaslara göre, kendini yeterli kılan en büyük devrimcidir. Yoksa kaba anlamda birkaç çatışmaya girmek veya yol yürümek ölçü olamaz. Ve bizde olmayan da budur. Şimdi nereden bakılırsa bakılsın, sadece bunu anlayacak ve bütün birliklerinize uygulama dürüstlüğünü, karar gereği, söz gereği göstereceksiniz.

Partililik disiplinli olmayı, bu da çizgi dahilinde gereklerini yerine getirerek, yaşamayı emreder. Yoksa bireysel tutumlara izah getirmek, bin dereden su getirmek, herkes için yapılabilecek en kolay

demogojik sanattır. Önemli olan çizgi gereklerine yıllarca önce, aylarca önce kendini doğru vermek, hazırlığı yetkin geliştirmek ve azami sonuçlar almaktır. Bunun için gereken güç değerlendirmeyi, görevlendirmeyi, yönetmeyi bilmektir.

Bunun dışında yetkilerinizi kendinize göre yöntemlerle kullanamazsınız. Yarın bunun hesabını veremezsiniz. Nitekim şimdiye kadar, doğru dürüst veremediğiniz gibi... Bu kadar üstlenmişken, bu kadar gücü yoğunlaştırmışken, bu kadar elde silah, bu kadar tecrübe birikimine sahip olmuşken, böyle uyduruk, izahı hiç mümkün olmayan yaklaşımlarla, uygulamalarla kimse böyle zora sokamaz işlerimizi. Özellikle de teslimiyete, imhaya gidebilecek, komuta gibi çok kutsal, sonuna kadar gereklerini yerine getirebilecek bir sanatı ayağa düşüremez. Ve böyle kişilikleri siz uzun süre saflarda veya özellikle birliklerin başında tutamazsınız. Tutarsanız tek tek hesabını vermekten kurtulamazsınız. Güç mü gerekiyor? Doğruolmadan, neyi kazanabilirsiniz? Önderlik tarzı olmasa kaç saat ayakta kalabilirsiniz? Biraz saygılı olmak kadar, bunları bütün yapıya taşırmak gerekir. Çünkü başka türlü yaşayamazsınız ve acılardan, işkencelerden de kurtulamazsınız.

PKK'li olmanın birinci şartı bunun gereklerini ilk adım attığında bile verebilmektir. Hiç savaştırmadan, hiçbir işe bulaştırmadan, temel değerlerimizi bu insanlara vermemek, başından kaybetmek demektir. Bunu da yapacak güçtesiniz, iknayla, izahla ve gerektiğinde canına okuyarak.

Şimdi bir kez daha bunları böyle kapsamlı anlatmamın nedeni, her alanda az çok eskisi kadar olmasa da, hâlâ etkili olan ölçü dışı, ideolojik ve uygulama esaslarımıza ters düşen, imkan ve fırsatları çar-çur eden, onların gerçek kapasitesine göre savaştırılmamasıdır. Ya çok intiharvari, ya çok sağ, ya da geriden gücü çar-çur etmek. Bu hareketin bir sorumlusu olarak, bunu hiçbir gerekçeyle ne kabul edebiliriz, ne de sizler buna yol siyasi yapıya gösterdiği kanısındayız. Hiç kimse artık bu biçimiyle sorunların çözülemeyeceğini biliyor ve ordu da eskisiyle kıyaslanmayacak bir biçimde bunu görmeye başlıyor, diye bir görüşten bahsetmek mümkündür. Ve hükümet değişikliğinin de altında yatan temelde budur.

Özel savaşın yönetimi gerek varlığını bu savaşa dayandırması, hem ideolojik, psikolojik olarak, hem de müthiş maddi çıkarlar temelinde bu savaşa bağlanması, bu kliğin öyle kolay kolay sökülceğini göstermez. Kendi içinde sürekli karşıdevrim gibi bir konumu zaten yaşıyor. Çeteleşme olayı ortada. Çeteler ortadan kalkmadığı gibi, yerlerini her gün sağlamlaştırmak istiyorlar. Bu çeteleri ortadan kaldırmak büyük bir uğraş gerektirir. Şimdi yeni hükümet acaba bunu yapabilir mi? Hatta bu çetelerle bırakalım uğraşmayı acaba uzlaşmaz mı? Ayrıca gerçekten bir siyasi diyaloga gelecekler mi? Bir ateşkes sürecine doğru yaklaşabilecekler mi? Genel anlayış düzeyinde bütün bu hususrektiği ölçüde uygun toplantılar ve uygulamalarla geliştirilmesinde ciddi eksiklikler yaşanmıştır. Hâlâ üstteki bireysel, bürokratik yaklaşımlar fazlasıyla etkide bulunmuştur. En önemlisi de pratik hazırlıklar tutarlıca yapılmamıştır. Lojistiğin dağıtımından tutalım birliklerin üstlendirilmesine kadar olası operasyonlara göre, bütün yönleriyle gerçek gücümüzün kapasitesine göre mevzilendirilmesi ve savaştırılmasına dengeli, koordineli bir biçimde ulaşılamamıştır. Örneğin, düşman bütünüyle Zap'taki varlığımıza yönelirken, çevredeki karargahlar buna dengeli ve yeterli bir karşılıkla harekete geçememişlerdir. Çoğu bireysel ve bazıları da sonderece sessiz kalmışlardır. Halbuki bunu önceden gidermek, başta Zap'taki yönetimin göreviydi. Bütün birliklerimizin, bütün karargahlarımızın görevlerine en verimli bir biçimde yürüyebilecek konumda tutulmaları gerekirdi. Bunun için koordineli olmak, günlük denetimde olmak, günlük uygulanabilir düzeyi yakalamak sözkonusuydu ve önceden bunlar tamamlanacaktı. Burada ciddi bir noksanlığın ortaya çık-

"Birliklerimizin savaş kapasitesi yüksek olduğu halde, bunlar uygun taktiklerle savaştırılmamıştır. Belki de onda bir bile savaştırılamadılar. Demek ki burada da ciddi bir komuta zaafı vardır. Komuta kişilikleri keyfi kalmışlardır. PKK'nin cesaret ve fedakarlığı bu operasyona mevcut durumun çok üstünde karşılık verebilirdi."

su mu gerekiyor? Onun incelemesini, onun hazırlığını, onun emredici gereklerini yerine getirmeyi bileceksiniz. Bir askeri koşulu bile yerine getiremiyorsanız, demek ki siz bu işten bir şey anlamıyorsunuz.

Tekrar vurguluyorum!

Bu anlamda idoelojik öncülüğün esas kılınmasının bütün birlik yönetimlerinde ve taktikte de sonuna kadar işin disiplin ve sanatsal gereklerine ağırlık veren bir uygulamayı mutlaka egemen kılacaksınız. Bireylerin konumuna göre değil, çizginin gereklerine göre bir tutumu, büyük bir çabayla etkili ve egemen kılacaksınız. Fazlasıyla bireycilik, -işte Dersim'den tutalım Güney'e kadar, Serhat'tan tutalım Toroslara kadar, birçok sahada belki de yüzde bir verilecek kayıplar, yüzde bilmem kaçlara kadar çıkarıldı. Anlayışın altında şu da yatıyor: Ne de olsa PKK güçlü örgüt PKK yenilmez, PKK'de yeter ki bir yetkin olsun, üzerinde yaşasan da zafer senindir. Şimdi böyle tehlikeli, hak edilmemiş, hiçbir çabası, hiçbir emeği, hiçbir ustalığı olmayan birçok kişilik var. Ne partinin tarihiyle, ne partinin emeğiyle, ne partinin amansız zorluklarıyla boğuşarak, ne şehadetlerden, ne zindandan, ne de halkının acılarından hiçbir haberi olmadan, hiç ona saygı duymadan...

Yetki itibardır! Yetki rahatlıktır! Yetki yaşamaktır! Ele geçirdin mi bütün güdülerini tatmin edebilirsin. Bu durumlar var. Bunları yaşıyorsunuz, yaşatmaya göz yumuyorsunuz. Günlük olarak yönlendirmemiz ve kararlılık durumumuz olmasa, bunların yirmi dört saat dayanması şurada kalsın, ihanet için yarışırlar.

Şimdi ucuz sığınmalara gerek yok! Biz PKK'de gerçek özgürlük militanlarının ölçülerini de veriyoruz. Bunları esas alırsanız kendiniz büyütürsünüz. Partinin gerçek kişiliği temelinde yücelik kazanırsınız. Başarılarınız gün geçtikçe daha da artar. Buna uymak zor mu? Parti kolektivizmi açabilirsiniz. Hakkını veremeyen bir gün bile görevde ve hatta yapımız içinde kalamaz. Bırak silah vermemizi bir parça ekmeğimizi bile yiyemez. Bunun şartı ölçülerimize uymaktır. Bunu belleyeceksiniz. İlk günde, ilk gelen kişiye veya en eski kişiye... Ölçülerin gereklerine göre yaşıyorsa, başımızın üstünde yeri var. Yok bunun gereklerinden haberi yoksa, önce ıslah edin, ikna edin, baktınız buna gelmiyor, savaş yasalarını uygulayacaksınız.

Özellikle düşman operasyonlarının ağırlıklı olarak geliştiği bu sürecin yaklaşık atlı ayını geride bırakıyoruz. Her yıl olduğu gibi, bu yılda ilk altı ay, düşmanın ağır operasyonlarıyla, bilinen genel "*konsept planlaması*" anlayışı temelinde yaptığı amansız uygulamalarıyla geçer. Esas düşmanın sonuç almak istediği süreç, ağırlıklı olarak budur. Tabii her zaman bundan sonraki süreçte olmaz demiyoruz. Ama gerek sayı, gerek teknik üstünlüğünü bu süreçte ağırlıklı olarak kullanır. Bununla birlikte geçen altı aylık süreçte siyasi cephedeki kriz daha da derinleşti. Bilindiği üzere hükümet çıkmazı, meclisin işlevsizliği ve artık sorunları çözme değil, sorunları ağırlaştırma merkezleri haline geldiler. İç politika, dış politika tamamen kilitlendile r. Ve sonuçta ordunun bastırmasıyla yeni hükümet değişikliği ortaya çıktı. Yeni bir ANASOL veya sözde sosyal-demokrat parti ittifakı ile yeni bir süreç başlatılmak isteniyor.

Bilindiği üzere bu krizin altında, temelinde Kürdistan'daki savaş yatmaktadır. Savaşa karşı hükümetlerin tavrı o hükümetlerin de geleceğini belirler. Dolayısıyla bu yeni hükümetin Kürdistan'daki savaşa ilişkin politikasını önümüzdeki birkaç hafta içinde göreceğiz. Gerek dış kamuoyunun, özellikle Avrupa Birliği'nin hatta ABD'nin ve bölgedeki gelişmelerin bu savaş politikasındaki çıkmazın, geçerli yol olmadığını, bu son Güney operasyonuyla birlikte hem orduya hem de bütün lara ilişkin yaklaşımlarımız belli olmakla birlikte, savaşı geliştirme kabiliyetinde olduğumuzu da ısrarla vurguluyoruz.

İkinci bir amacı, ordunun son iddiası ve hatta mevcut siyasi partilere hakim olan anlayışa göre, işte PKK'nin beli kırıldı, fazla eylem kapasitesi yok! Güney'de vardı, o da kırıldı. Dolayısıyla artık askeri açıdan mesele halledilmiş, marjinal düzeye düşmüş ve bilinen reformist yola çekmek için çok yönlü yüklenmek... Zaten böyle bir politikanın uzun bir süreden beri uygulanmak istendiğini biliyoruz. Yakın süreçte de bunu denemeleri yüksek bir ihtimaldir. Son operasyondan böyle bir sonuç çıkarmak isteyecekleri de yüksek bir olasılıktır. Fakat bizim buna vereceğimiz karşılık da, bunun bir yanılgı olduğu, asıl askeri rolümüzü, gerçek çizgi özelliklerine ve kapasitemize uygun, bundan sonra sergileyeceğimiz biçimindedir. Yani askeri olarak belimizin kırılması şurada kalsın, belimizin asıl sağlamlaştığı ve sağlam bir uygulamayı bundan sonra geliştireceğimiz açıktır. Bunun için şüphesiz, başından itibaren vurguladığımız gibi, ne kadar çizgiyi yetkinlikle uygulayabileceğimizi, askeri olarak kanıtladık. Artık Kürdistan'dan sökülmenin imkansız olduğu kadar yetkinleşmenin, gerçek gerilla ordulaşmasının ve savaşımının bundan sonra dengeyi de zorlayarak geliştirebileceğini göstermek gerekiyor. Güney'de olduğu kadar Kuzey'de de göstermek gerekiyor. Bilindiği üzere Güney savaşı gelinen aşamada lehimizdedir.

Buna ilişkin kısaca belirtilebilecek olan, birinci aşama bazı yanlışlıkları içerse de ana hatlarıyla ezilmeden tam tersine, sağlam bir pozisyona, duruşa el verecek kadar lehimizde sonuçlandırılmıştır.

Bunun değerlendirilmesini ileride daha kapsamlı yapmakla birlikte, kısaca söyleyebileceğimiz, gerek anakarargahtaki, gerek diğer bütün karargahlardaki, kolektivizmin, kararlara en aktif katılımın getığı görülmüştür. Altyapı hazırlıklarını ısrarla vurgulamamıza rağmen, "*manga*" veya "*takım*" sistemine göre lojistiğin, erzakın saklanmasının tamamen savaşın bu gereklerine göre olması gerektiğini söylememize rağmen, yıllardır binlerce çuval unu vebuna benzer her türlü lojistiği ve hatta levazımı bir yere koyabiliyorlar. Bunun suç teşkil ettiği ortadadır.

Bu, taktik savaş gerçekleriyle oynamaktır. Diğer yandan birliklerimizin savaş kapasitesi yüksek olduğu halde, bunlar uygun taktiklerle savaştırılmamıştır. Belki de onda bir bile savaştırılamadılar. Demek ki burada da ciddi bir komuta zaafı vardır. Komuta kişilikleri keyfi kalmışlardır. PKK'nin cesaret ve fedakarlığı bu operasyona mevcut durumun çok üstünde karşılık verebilirdi. Buna benzer yerine getirilmeyen hususlar çoktur.

Kolektif koordine esastır.

Bütün alanların koordineli çalıştırılmaları, savaştırılmaları esastır. Buna göre altyapı hazırlıklarının zamanında karşılanması gerekir. Birliklerin kapasitesine göre boş bırakılmamak kadar, altından çıkamayacakları durumlara sokulmadan savaştırılmaları esastır. Koordineler, yönetimler, komuta görevinde olanlar bunu mutlaka sağlayacaklardır. Örneğin büyük bir gerilla gücümüz buradadır. Bunun yeterince üstlenme imkanları var. Ciddi bir lojistik sorunları olamaz. Birliklerimiz her türlü gerillaya yatkındırlar. Öyle anlayışı zorlayacak fazla kişilik de yoktur. Her düzeyde eğitim almışlardır. Yeterince örgütlendirilmeleri, yönetilmeleri de günlük görevdir. Hedef belirleme, hedeflere kendi taktik esaslarımız üzerinde yürüme zor değildir. Rahatlıkla bu güç değerlendirilirse, çok ileri çıkışları sağlayabilir.

Kaldı ki, operasyonun ağırlıklı gücü geri çekilmiştir. Dayanmayacağını biz daha önce de söyledik, kalması daha iyi olurdu, ama kalmadı. Bu görüş doğrulandı. Şimdi takviye ettikleri ihanet güçleri var. Bunların gerek moral, gerek ideolojik olarak yine praikte de, uygulamada da yaşam tarzlarıyla gerillaya dayanamazlar. İdeolojik olarak, pratik yaşam esasları, onların bu savaşa dayanamayacağını göstermektedir. Ama hâlâ belli bir güçleri de vardır. Bunu da hesaba katmak gerekiyor. Bunu aşmak zor değil, hatta bunu onlar için bir dezavantaj olarak geliştirmek de mümkündür. Bunun için yönetim ustalığını, taktik yönetimin yaratıcı ve somut olmasını bilmek gerekiyor. Muazzam boşluklar var, her zaman vurguluyoruz. Siz en zora çıkış yapıyorsunuz! Şurasını düşürsek diğer yerler dağılır, diyorsunuz. Şu önemli tepeyi ele geçirirsek, diğer bütün tepeler kendiliğinden ele geçirilir diyorsunuz. Ben de size söylüyorum ki bunun tersi doğrudur.

Evet, güçlü bir yeri düşürmek birçok alanın düşürülmesine yol açar, ama düşüreceğini nereden biliyorsun? Bunun çok önemli bir hata olduğu neden düşünülmüyor? Çünkü bu tip yaklaşımlarda düşman gücü daha donanımlı, esas tarzı mevzi tarzıdır, -ve orayı da donatmıştır. Bizim ise donanımımız ve sayımız mevcut aşamada bunu sökmeye uygun değildir. Ama ne yapabiliriz? Muazzam araziden ve onların bu düzenli mevziye dayalı tarzının dışında hiçbir zaman kapatamayacakları açıkları ve boşlukları vardır. Bütün alanlarda boşlukları vardır. İşte, biz bunu esas alacağız. Boşluklardan yürüme, zayıf taraflarını esas alma, giderek kıskaca alıp yaşanamaz duruma getirebiliriz. Şimdi birden bire imha etmek, bunları direnişe çeker. "*Beni öldüreceğine ben öldürürüm*" der. Dolayısıyla onun böyle kıyasıya bir direnişe, bir intikama götürecek tutuma girmemek gerekiyor. Ona şu tutumu dayatacağız: Böyle yaşayamayacağını! Artık yıpratıcı mevcut düzen tarzının çok pahalı olduğunu! Dolayısıyla onu bu yaşama göre savaştıran anlayışını iflas ettireceğiz. Bu da üzerine düz yürüme biçiminde değil. Bu yaşamı kurtarmak için bu savaşın değmeyeceğini ona gösterip ve böylece çözülüşe götürülecek. Güney'de biraz bu anlayışın üzerinde yoğunca durmalısınız. Onları böyle karşınıza intikamcı, sonuna kadar direnmeci bir güç gibi değil, bu savaşın kendilerine değmediği, kendi savaşları olmadığı ve uğruna kelleyi koymamaları, koyarlarsa boşa gidecekleri ortaya konulmalıdır. Nasıl yaşayabilecekleri konusunda kendileri açısından çirkin, kirli olan bu savaşı bırakırlarsa, kaçarlarsa, teslim olurlarsa, bunun daha olumlu olacağı belirtilir. İşte, bir yandan böyle şiddetle yüklenirken, diğer yandan onlara bir yaşam olanağını, bir yandan bazıları ezilirken, önemli bir kesiminin de bu savaşta kurtulabileceğini gösterir bir tarzı uygularsanız, sanırım çözülüş daha da yoğunlaşacaktır.

Bu savaşım biçimine peşmerge dayatılarak yürütülemez, -mümkün değil. Bu konuda daha fazla yoğunlaşmamız gerekiyor. Bunun yanında yolları tutmak, ekonomiyi işlemez duruma getirmek kesinlikle mümkündür. Yine kırsal alandaki köyler üzerinde hakimiyeti geliştirebiliriz. Köyü, bilmem köylüleri koruculaştırmak istiyorlar demek doğru değil. Bu aşamada belki bazı köyleri hakimiyetleri altında tutabilirler, ama daha fazlasını biz denetimimize alabiliriz. Köylüleri yurtsever, devrimci milisler haline getirmek bundan sonra bizim için mümkündür.

Halkın ezici bir kesimini, devrimci-yurtsever milisler haline getirmeyi mümkündür. Bu politikaya ağırlık vereceksiniz, biraz zorlukları olsa da halkı kendiliğinden bunlara teslim etmek, kesinlikle doğru değil ve bu ciddi sorunlara yol açar. Gücümüzün veya önümüzdeki politik görevlerin gerillayla birlikte böyle anlaşılıp, uygulanması büyük önem taşıyor. Milisin yaratılması büyük önem taşıyor. Özellikle kolay kolay denetimleri altına alamayacakları yerler hatta kasabalar var; onlara giderek yönelmeyi bileceksiniz. Her yerde kapsamlı bir mücadele içinde olacaksınız. Yanlız bir bölgede değil. Güney'de

buna benzer birçok tedbiri kendiniz alabilirsiniz. Bunlar sizin görevlerinizdir. Çoktan netleştirmeniz gereken ve buna göre çoktan yürümeniz gereken, taktik görevlerinizdir.

Genel bir halk iktidar cephesi kurmak, şimdiye kadar iki gücün dayattığı çıkmazı aşan bir üçüncü yaklaşımı artık rahatlıkla maletmek mümkündür. Bunun yanında değişik halk çevrelerine ulaşmak, birçok örgütü doğruya çekmek, pratikte de mümkündür. Salt gerilla değil, siyasi anlamda da yerine getirilecek, oldukça sonuç alıcı bir yaklaşım sürecindeyiz.

En üstteki yönetimin koordineli gelişmesi gerektiğini vurguladık. Yanlız bir bölgenin kendi başına karar vermemesi için teknik imkanlar elinizdedir. Somut durumlarını biliyorsunuz ve birbirinizi harekete geçireceksiniz. Bir hata varsa anlık olarak "*yapma*" diyeceksiniz, bir eksilik varsa, "*gider*" diyeceksiniz.

Yalnız kendi alanınızla, birliğinizle değil, bütün alan ve birliklerle düşünme gücü, planlama gücünüz olacak ve uygulatacaksınız. Doğrusu olan budur, bunun yerine bireysel, dayatmacı yaklaşımlara asla girmeyeceksiniz. Partinin kolektivizmi budur ve herkes gereklerine uymakla mükelleftir. Biz de kendi perspektiflerimizi sıkça, hiçbir yanlışlığa yer vermeyecek kadar, zamanında aktarıyoruz.

Yılın ikinci hamle sürecindeyiz.

Bu ikinci hamlenin, bu anlayış çerçevesinde, çok planlı çok yoğun gelişmesi gerektiği açıktır. Bizim bilinen hedef tespitimizlerimiz vardır. İhanet çizgisi şimdiye kadar içine girdiği konumlardan bütünüyle vazgeçecektir. Ya teslim olacak, ya ezilecektir. Bunun üçüncü bir yolu yoktur. Geçmişte yaptığınız gibi bir uzlaşma da artık mümkün değildir. Yani düşmanla bağını kesmeden ve halk saflarına geçip yerini tutmadan bir diyalog bir uzlaşma imkanı doğru olamaz.

Bütün bunlara dikkat edeceksiniz. Bunun için bir eylem çizginiz, bir yoğun yöneliminiz kesin gereklidir. Çizginizin gereklerini bu anlayışa göre yoğunca hayata geçireceksiniz. Dolayısıyla giderek yoğunluklu, şiddetlenmiş, somutu yakalayan bir savaş tarzını tırmandıracaksınız. Gücünüzü aşan, sizi zora sokacak durumlardan bahsetmiyorum. Tam tersine gücü çok dakik değerlendiren ve sonuç alan bir yaklaşımı şiddetlendirmekten bahsediyorum. Bütün bunların gerekleri yerine getirildiğinde, hayat size zaten neyi, ne kadar yapacağınızı gösterecektir. Yeter ki güçleri atıl ve anlamsız savaş tarzında tutmayın. Gerçek bir gerillanın, alana uygulanış biçimini, kuzeyden biraz daha farklı olarak ve hatta geçmiş dönemlerden de farklı olarak, bugünkü içdış konjonktüre, yani somut duruma ve son geçen savaş süreciyle bağlantılı olarak, adım adım ilerleteceksiniz. Bunun için günün yirmi dört saati taktik peşinde koşacaksınız. Yeterli bir yönetim, bunun için bir düzenleme ve gücü sonuna kadar verimli değerlendirme, gücü savaşın hem ideolojik esaslarına bağlama, hem de pratik taktiklere inandırma, bilinçlendirme ve ona göre sürekli yüklenme, sizi mutlaka başarıya götürecektir.

Bunun yanında Kuzey'de de savaşımı -vurguladığımız çerçeveye bağlı olarak düşmanın ve yeni hükümetin hiçbir yanlış anlamaya kendini kaptırmaması, özellikle eski taktiklere cesaret etmemesi için ve çoktan bir çözümün nasıl geliştirilmesi gerektiğini de gözönüne getirmek için-, askeri gücümüzü konuşturacağız.

Yenilmez bir gerillanın, aşama kaydetmiş bir gerillanın, çizgiye hakim bir gerillanın varlığını, bütün alanlardaki birimlerimiz yetkin bir biçimde göstereceklerdir. İddiasını kaybetmiş bir gerillanın arkasından teslimiyet gelir. Ama başarıyı kesinleştiren bir gerillanın ardından şerefli ve onurlu bir çözüm gelir.

En önemli günler bu anlamda yaşanıyor. Bu kadar savaş bunun içindir. Askeri çizgimizin artık bu temelde gelişim göstermesi mümkündür. Özellikle de bu ilk altı aydaki dayanmayı, bundan sonra daha kapsamlı bir yüklenmeyle hem nicel, hem nitel gelişme, hem hareketliliğe, hem de oldukça hedeflere doğru yürümeye dönüştüreceksiniz. İstediğiniz kadar hareketli olabilirsiniz, istediğiniz kadar araziye dayalı doğru yaklaşımları geliştirebilirsiniz, istediğiniz kadar hedefleri basitten karmaşığa seçebilirsiniz. Yani her şey inisiyafiniz altında. Yeniden düzenlemeleri de yapabilirsiniz. Yanlışlıklarınızı gözden geçirerek, somut değerlendirmeleri kişi kişi, grup grup, birlik birlik yapabilirsiniz.

Zaaflarınızı örtbas etmeyin.

Yerine getirilmeyen görevleri yapmış gibi kendizi kandırmayın. Her şeyi bundan sonra vicdanınıza danışarak ve gerçek partiye bağlılığınızın gereklerine vurarak, gerektiğinde her şeyi yeniden kazanmayı azim, irade haline getirerek verdiğiniz sözün sahibi olabilirsiniz. Gerek komuta, gerekse savaşçı yapımız bu gerçeklerin tamamen farkında olarak bundan sonraki sürece yaklaşmalıdır. Kaybettiklerini telafi etmeli ve kendisini en azından düşmana kolay yem ettirmemeliler. Bu kadar direnen kişiler basit kaybetmeye asla fırsat vermezler. Kaybettiği noktada kazanmayı bilip, gerçek kahramanlık ölçülerine uygun militan kişiliği sergileyecek güçtesiniz.

Bu dönem, bu tutumla kazanılacaktır. Bütün savaşçılar, komuta yapımız bilmeli ki, PKK'nin kazandıran özellikleri vardır. Bu özellikleri bir tarafa bıraktınız mı, hepiniz, belki de bir kişinin hatasının kurbanı olursunuz. Onun için "*ben bilmedim, görmedim, duymadım*" demeye hiçbirinizin hakkı yok.

Her şeyi partinin temel özelliklerine göre yürüteceksiniz.

Ayrıca taktik hedefleri günlük olarak hepiniz belirleyebilirsiniz. Nerede nasıl kalınır? Nerede nasıl üstlenilir? Nerede neye karşı savaşılır? Bunu bütün birlikler kolektif bir irade temelinde kararlaştırabilirler. Yanlışlık varsa üzerine gideceksiniz. "*Benim görevim değildir, komutan bilir*" deyip kendinizi aldatmayın.

PKK savaşçılarısınız.

Bilinçli özgür iradeli savaşçılarsınız.

Yanlışı nerede görürseniz, çözümleyici tarzla üzerine gideceksiniz. Bir komutanlık göreviyse yirmi dört saatte onu da değiştirerek, en iyisini yapana vereceksiniz. Güne, göreve kim hakimse o komutandır. Bunu uygulamaktan çekinmeyin.

Boş kaldınız, enerjiniz, gücünüz, çarçur ediliyor, -buna da fırsat vermeyin. "*Ben yeterince doğru çizgide savaşmak istiyorum*" diyene kim engelse, onu aşmak sizin görevinizdir, benim görevim değildir. Kendi görevinizi de partiden beklemeyin, parti bu yetkiyi vermiş, savaşçının yetkisidir. Savaşçının görevi, savaşmaktır. Savaştırmayan kimse onu aşmaktır. Doğru savaştırmayanı, görevden almaktır, doğru savaştırana yol açmaktır. Zor koşullarınız aşıldı. Bir hafta bile düşünseniz, en yüksek yoğunlaşmayı yakalayabilir, en incelikli yönetim sanatına ve askeri taktiklere ulaşabilirsiniz.

Dolayısıyla önümüzdeki sürecin üzerine giderken, siyasi anlamda sonuç alıcı olmak mümkündür. Yetkin bir gerilla uygulamasıyla ve bununla bağlantılı olarak halka ulaşma, saflarımızı halka dayandırma, güç alma, bu gücü hızla eğitme, koruma ve kayıpları telafi etmek bu süreçte hızlı gelişebilir.

Bu süreç kaybedileni, kaybedilenleri telafi etme sürecidir.

Yanlışlıkları giderme süreci, noksanlıkları giderme, bile bile kendini dayatan keyfi bireysel tavırlara son verme, kendine anlam verme süreci. Ve bunu da günlük gerek savaşla birlikte eğitimi ve gerekse eylemliliği kesin başarıyla götürme biçiminde kanıtlayacaksınız.

Görüyorsunuz ki, yılın ikinci altı ayına şanslı ve her bakımdan yeniliklerle giriyoruz.

Eğer düşman saflarında olası bir karşılıklı ateşkes olursa, bunu değerlendirmeye çalışacağız, zayıf bir ihtimal de olsa... Eğer yok, düşman ileri bir biçimde tekrar mevcut hükümeti de bu temelde kullanarak üzerimize gelirse, şimdiye kadar olduğu gibi bu hükümeti de yerle bir etmenin, dolayısıyla askeri olarak da şimdiye kadar yaptıklarını ona ödettirmenin bütün gereklerini yerine getirmeye hazır olacağız.

Tarih böyle süreçlerin anlamlı olduğunu, yüreklendirici, coşkulu olduğunu söyler. Bizim için ilk ve son yakaladığımız süreçtir.

Bu sürece hakkını veren kahramanlaşır! Kendimize bunu layık görmeliyiz.

Biz sorumluluklarımızı bilerek yaşıyoruz. Şimdiye kadar iyi yaşadık, bundan sonra da iyi yaşamaya çalışacağız. Ama artık sizler de sağlam, iyi yaşamanın ve bunu başarılarla kanıtlamanın gereğini anlayabilmeli ve bunun dışında hiçbir tutum ve davranışa yaşamınızda ve çevrenizde yer vermemelisiniz.

Bir olgunluğu, bir büyüklüğü kesin kendinize yakınlaştırmalısınız.

Bu vesileyle tekrar bu yılın, bizim olması gereken ikinci hamlesine, böylesi elverişli koşullarla yakalamaya ve yaşadığımız, pratiklerin bütün doğrularını daha da kendimize mal ederek, yanlışlık ve eksiklerinden daha da uzaklaşarak ve gerçek yeteneklerimizi şahlandırarak yürümek gerektiğini vurguluyorum. Bunun tek doğru seçenek kadar, arzumuz coşkumuz olacağını, tek yaşam yolumuzun bundan geçtiğini de vurgulamak istiyorum. Bundan başka da metelik kadar hiçbir işe yaramayacağımızı, bütün ülke, insanımız, halkımız için bunun dışında tek bir kurtuluş yolunun olmadığını, gerisinin boş anlamsız olduğunu vurgulamak istiyorum. Tarih bunu doğrulamıştır. Zafer için de ilk defa böyle bir imkanla karşı karşıya gelinmiştir.

Bir kez daha bu temelde hepinize bu dönem üzerine büyük yürümek gerektiğini ve bunun bütün pratik esaslarını an be an karşılayarak sonuç almayı, dolayısıyla zaferi kesinleştirmeyi vurguluyorum.

Selamlıyorum, sevgilerimi sunuyorum.

28 Haziran 1997

Olağanüstü savaş zamanları

Olağanüstü savaş zamanları bizim için ne anlama geliyor? En üst düzeyde alarm nedir? Bizim sokakta çalacak sirenlerimiz yok... Bizim ulusal bir bilinçle biraraya gelerek belli bir toprak parçasını tutmuş ve onun üzerinde egemenlik kurmuş topluluklarımız yok. Gece devriyelerimiz yok, resmi ekonomik örgütlenmelerimiz yok. Bizim her alanda resmen kurulmuş askeri şubelerimiz yok. Öyleyse ne anlama gelir olağanüstü savaş durumları? Gençlerimiz hangi yollarla vatan savunmasına gidecekler? Ulusal topluluklarımızı, aileden başlayarak semt veya eyaletlere kadar, nasıl bir arada faal halde ve düşman sızmalarına karşı korunaklı kılacağız?

Düşman nedir, nered dir, nasıl ayırdedeceğiz?

Bizim gibi ulusların, en azından bir zamanların Fransız resistanzı kadar, yeraltı örgütlenmeleri olmak zorundadır. Bunları nasıl bulacağız veya nasıl koruyacağız veya nasıl işleteceğiz?

En temel ölçü olan gençlerin vatan savunmasına yöneltilmesi yolunun açılmasıdır. Bu anlamda; temel hedeflerimizden biri, ulusal kurtuluş mücadelemizin temel ideal savaşçıları olacak gençlerimizi ülkemize, onun mücadele alanlarına ulaştıracak yaklaşım, yöntem, tarz ve yolların büyük bir ustalıkla yaratılmasıdır. Bunun önündeki her türlü engel darmadağın edilmelidir. Gençler ve mücadele, mücadele ve halk arasına uçurum koymaya ilişkin her türlü yaklaşım, her türlü kendisini esas alma, ne kadar ince bir yaklaşım olursa olsun, bir düşman yaklaşımıdır ve darmadağın edilmelidir.

Hepsinin çareleri vardır.

Açıktır, bu olağanüstü savaş zamanları başımıza bela olmuş her şeyi hallaç pamuğu gibi atma seferberliğidir. Nedir başımıza bela olmuş olan? Bir: Düşmanımızdır ve apaçıktır ve özellikle Avrupa'da, bize yaklaşımında çok incelikli yöntemlere sahiptir. Daha ilk adımında seferberliğin, herhalde düşmanlarımız da yöntemlerini giderek daha da inceltmenin seferberliğine girişmişlerdir.

İki: Biziz. Bir savaş alanında bulunuyoruz ve bizi geriye çeken her şey düşmana ilişkindir. Düşüren her şey düşmana ilişkindir. Savaş gündemini saptıran her şey, düşmana ilişkindir. Halk ile savaşçılar arasında uçurum koymaya yönelik her çaba, düşman çabasıdır. Bizim halka ve savaşa dolayısıyla insana yaklaşım ölçülerimiz dışındaki her yaklaşım, düşman ölçülerinde bir yaklaşımıdır.

Ve bu bir savaştır.

Militanın militanlığını, ajanın ajanlığını, gönüllünün gönüllülüğünü, politikacılın siyasetini, yurtseverin yine kendi çabasını; velhasıl herkesin kendi öz eylemini ortaya çıkarması gereken bir dönemdir. Herkes kendisini ortaya çıkaracaktır. Nasıl? Bekleyecek miyiz bunun için? Hayır! Herkes kendi eylemini en yüksek kapasiteye çıkararak, bu netleşmeyi bir gün içinde sağlayabilir. Herkes düşmana karşı savaşımında kahramanca, fedakar, dahice, militanca olmayı ve bunun yanında halka ve yoldaşlarına karşı da en yüksek ölçüde duyarlı, kazanımcı yaklaşımı en üst düzeye çıkarmayı sağlayabilirse, kendini düşman yararına yanıltan birçok insanımız bu durumunu göreceği gibi, düşman adına çalışanlar da kendilerini ortaya koymak zorunda kalacaklardır. PKK tarihini iyi bilenler, bunun ne anlama geldiğini daha kolay anlayacaklardır.

İşte, Apocu kişiliğin de kendini ortaya koyması tam da yılın bu ikinci döneminde olacaktır. Her türlü bireysellikten uzak ve bireyselleştirme çabasına şiddetle doğru cevap veren bir halk temsilcisi yaklaşımı; onun savaşçılığı ortaya çıkacaktır. Bu konudaki çabalara cevap konusunda da, herhalde toplumsal eylemlilik esastır.

Bugün PKK savaşçıları için, bu halkı en mükemmel düzeyde temsil etmenin devrimci durumu her zamankinden fazla oluşmuştur. Halkın öfkesini temsil etmek ve buna uygun olarak düşmanı bağışlamamak esastır. Kendini, adını, sanını, benliğine ilişkin olan her şeyi bir yana bırakarak bütünüyle halkın bağımsızlık ve onur istemlerine cevap olunacaktır. Bireysel olan veya sonuçta buna götüren her türlü tavır ve davranıştan kaçınarak; tek bir hedefe, her türlü çalışmada zafer hedefine kilitlenmiş, bu konuda önüne çıkacak her türlü engeli de ustalıkla etkisizleştirebilecek, gerekirse darmadağın edecek seri, hızlı bir çalışma tarzı esastır.

Aynı ölçüler, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gerçek sahibi olan halk için de geçerlidir. O, devrimine her zamankinden daha titiz, daha büyük bir şiddetle sahip çıkmanın yanısıra; bu konuda gerekirse doğru savaşçılık esaslarını kendisi uygulayacaktır. Ulusal şeref mücadelesinde, savaşmaya karar vermiş bir halktan daha yaratıcı olabilecek kimse yoktur. Gücünü bir bütün olarak kurtuluş savaşına vermek ve bunun nasıl değerlendirildiğini kontrol etmek, her yurtseverin vazgeçilmez görevidir.

Savaş asla hafife alınmamalı ve hangi anlayışta temsilini bulursa bulsun, düşman asla küçümsenmemelidir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini geriye çekmeye yönelik her türlü anlayışın arkasında büyük emperyalist güçlerin bulunduğu bir an bile gözden ırak tutulmalı; savaşa, buna göre bir özen ve ustalıkla yaklaşılmalıdır. Kısacası, kazanmak sanıldığı kadar kolay değildir. Büyük hassasiyet ve donanım ile, en temel bir silah olan örgütlülük, olmazsa olmaz bir koşuldur.

Her Kürdün bulunduğu yer, en üst düzeyde yoğunlaşmış bir savaş alanıdır.

Savaş, hiçbir ikircikliğe düşülmeksizin, hiçbir telaşa düşülmeksizin, oldukça ustalıkla ve en üst düzeyde bir çalışmayla yürütülmeye başlanmıştır. Düşman her yerdedir; hatta söz konusu olan Avrupa alanı ise, her birimizde yerleşmiştir. Ondan başlayarak, zafere yürümemiz önündeki her türlü engeli paramparça ediyoruz. Çalışmaları, herhangi bir başarısızlığa gerekçe kabul edilmez biçimde yükseltiyoruz. En temel ölçü, oldukça net olan Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin, Apocu ruhun temel çizgisi ve ölçüleridir.

Türkiye'deki toplumsal muhalefet

Başkan APO ile Mihri Belli'nin yaptıkları söyleşi

Abdullah Öcalan: İsterseniz bundan sonraki değerlendirmemizi, yeni toplumsal muhalefetin, orduyla bir ittifak temelinde nasıl gelişim gösterebileceği, yine Kürt-Türk muhataplarının nasıl gelişebileceğini özetlemek istiyorum. Burada Türkiye sol tarihinede kısaca değinmek gerekiyor. Özellikle sizden Türkiye solunun kısa bir tarihini değerlendirmenizi isteyeceğim. Ondan sonra yeni dönemde haklarımızın, programsal ve eylemsel birlikteliğinin nasıl doğabileceğini, yine geniş itifaklar içinde, nasıl ve hangi tatiklerle hareket etmemiz gerektiğine ilişkin görüşlerimizi vurgulayacağız.

Mihri Belli: Tartışmayı, diyalogu...

Abdullah Öcalan: Evet, diyalogun ortaya çıkaracağı ve aydınlatacağı sorunlarla birlikte, çözüm yollarına ilişkin herhalde daha iddialı bir giriş yapacağız. Olanaklar her zamankinden daha fazladır.

Türkiye, tarihinin en ilginç dönemlerinden birine girmiştir. Bu, ilk defa ulusal ve toplumsal bir devrimci muhalefetle birlikte, bir dönüşme imkanı da sunmaktadır. Şimdiye kadarki tarih, devlet içinde, ağırlıklı olarak da ordu eliyle resmi bir tarihti, -ilk ve son sözü hep bu tarih söylerdi. Halkın kendi adına politika yapma, sonuç alma şansı, -ne kadar çok hareket doğmuşsa da hepsi tasfiye olmaktan kurtulamamıştır.

Türk ve bu arada onunla bağlantılı Kürt halk hareketi tarihçesi açısından çok kısaca bir değerlendirme yapılırsa... Birinci büyük toplumsal muhalefet, Türklerin Ortadoğu'ya gelişleriyle birlikte, aşiretlerin üst kısmının meyilleşmesi ve giderek sultanlık adı altında bir iktidar gücü haline gelmeleri ve aşiretin aşağı kısımlarının yoksullaşması, serfleşmesi ve Türkmen adıyla şiddetli bir sınıf mücadelesine girişerek Toroslar, Karadeniz ve Ege dağlarına çekilmeleridir. Bu birinci büyük ayrışmadır. Gerek Selçuklu'da, gerek Osmanlı'da muazzam bir çatışmayla hep ayrışmalar olmuştur. O dönemlerde, büyük bir toplumsal kargaşa sözkonusudur. Örneğin, Baba İshak bir Türkmen ve Kürt halk hareketidir, içinde azınlıklar da vardır, son derece ciddir. Bu hareket, Halep ve Suruç yöresinden başlar Tokat, Amasya'ya kadar yayılır ve bilindiği gibi çok zor bastırılan bir halk hareketidir.

Yine Osmanlı'nın ilk dönemlerinde Şeyh Bedrettin isyanı da; iktidarın merkezileşmesi sürecine tepki duyan yoksul halk kesimlerinin, azınlıklar ve bu arada sanırım merkezi otoriteye karşı duran, daha alt orta düzeydeki kesimlerin desteğiyle büyük bir toplumsal muhalefettir. Oldukça eşitlikçi iddiaları da vardır.

Mihri Belli: Ayrıca azınlıklara da açıktır.

Abdullah Öcalan: Gayet tabii, içinde hıristiyan azınlıklar da vardır. Bu arada Osmanlı tarihinin bilinen o büyük Celali isyanları da var. Bu isyanlar imparatorluğun merkezi karekterine karşı duyulan büyük tepkilerin bir sonucudur. Ağırlaşan ekonomik ve sosyal koşullarla bağlantılıdır. Aslında boydan boya Anadolu'yu kaplayan, bir köylü isyanıdır. Yine Köroğlu hareketleri ve benzeri birçok hareketlenme durumu sözkonusudur. Bu isyanlar ozanlar tarafından dile gelmiştir. Yine teslim olmayan birçok beylikler vardır; Kahramanoğulları, Ramazanoğulları gibi. Karacaoğlan'ın bunları deyişlendirmesi sözkonusudur, -bu 19. yüzyıllara kadar.

Kürtler bu süreçlerde, isyanların katılmışlardır. Burada Kürtler açısından önemli olan, kendi toplumsal, kültürel değerlerinin çözülmesi şurada kalsın, güçlendirilmesidir. Kesinlikle cumhuriyet döneminde olduğu gibi, Kürtler toplumsal yönden gerileme, çözülme sürecine değil, tam tersine daha da bir yetkinleşme sürecindedirler; dilleri, kültürleri gelişiyor. Örneğin, 16. yüzyılda Ehmedê Xanî Kürtçe ile Mem û Zîn'i yazacak kadar ileri bir kültür sevyesini tutturmuştur. Dolayısıyla Kürtlerin toplumsal gerçekliği diridir. Zaten belli bir iç otonimleri de vardır. Bilindiği gibi bu durum 19. yüzyıla kadar sürer.

19. yüzyıldaki isyanlar vergi ve asker almanın, yerel otoriterlerinin elinden alınıp sultanın memurlarınca yapılmak istenilmesine karşı gerçekleştirilen büyük isyanlardır. Eski otonomiyi muhafaza etme savaşlarıdır. Fakat merkezi otorite karşısında fazla dayanamazlar.

Cumhuriyette doğru geldiğimizde ise, Kürt-Türk birliğinin esas alındığı dönemde ciddi bir Kürt isyanı yoktur. Ama ne zaman ki cumhuriyetin tek ulus, tek devlet, hatta tek parti, tek kişi iktidarı diye, bir gelişme ortaya çıkanca buna karşı tepkiler gerçekleşmiştir. Bu tekpiler 1925-40 yılları arasında kapsamlı bir isyanlar sürecine yolaçtı. Bunun isyanların temel gerçekleşme amacları ise, cumhuriyetin hem ulusal, hem toplumsal gerçeği reddeden, hatta inkara yeltenen tutumlarına karşı gerçekleşmesidir. Öncülüğü her ne kadar aşılmış klasik aşiret-feodal ve şeyh kökenli kişilere dayansa da, ulusal bir amacı vardır ve meşrudur.

İsyanların başarısız olmasının birçok nedenleri vardır. En önemli nedeni ise, yükselen burjuva egemenlik askeri ve siyasi olarak sonderece güçlü ve örgütlüdür. Kürt aşiret örgütlenmesinin ise buna karşı dayanacak bir güçleri yoktu. Dolayısıyla başarıya gidememesinin haklılıkla bir ilişkisi yoktur. Yine sınıf öncülüğü burada önemli rol oynamaktadır. Eski toplumsal yapıyla ulusal kurtuluş mücadelesi gerçekleştirmek ve bir de başarılı olmak istiyorsa bu mümkün değildir. Ulusal ve demokratik bir gerçekleşmeyi sağlayamıyor. Elbette ki, dar ve aşiret amaçlı isyanların başarıya ulaşmak zordur.

Mihri Belli: Dünya devrim süreclerinden de kopuk.

Abdullah Öcalan: Gayet tabii. Bu dönemler dünyada ulusal ve demokratik hareketlerin başlangıç ve çarpıcı gelişmelerin varolduğu süreçlerdir. Kürt başkaldırılarında bu yoktur. Buna bir de kemalistlerin gerek Bolşeviklerle gerçekleştirdiği ittifak ve kemalist cumhuriyetin kendini güçlendirdikten sonra Kürtlere yönelmesi durumu da eklenince elbette ki, Kürtler yenileceklerdi. Nitekim asıl bu süreçten sonra büyük bir kıyım dönemi başlar cumhuriyet Türkiyesi'nde. Derin bir sessizlik ve beyaz terör hem Kürtler hem de Türk halkı ezip geçmiştir.

Türk halkının toplumsal muhalefeti çok sert bir biçimde bastırılmıştır. Başta komünist hareket ve buna benzer halkçı örgütlerin daha 1920'lerin başlarında değişik komplolarla imha edilmesi, yine rejimin en basit bir bujuva muhalefete bile açık olmaması toplumsal muhalefetin gelişmesini önlemiştir. Bazı denemeler olmuştur, ama bunlarda şiddetli bir biçimde yok edilmişlerdir.

Aslında Terakki Perver Cumhuriyet Fırkası ve Serbest Fırka muhalefetin çok güçlü bir potansiyeli olduğunu ortaya koymakla birlikte, diktatörlük buna pek fırsat verecek durumda değildir. Yine gelişen Demokrat Parti deneyimi vardır. DP sınıf temeli itibariyle fazla ilerici bir yanı olmamakla birlikte, tek parti diktatörlüğüne karşı halkın muhalefetini arkasına aldığı için, bu anlamda bir halk muhalefetidir. Yani öncülük edenlerin herhangi bir ilericilikle, herhangi bir demokratlıkla ilişkileri olmadığı halde, mevcut öncü iktidardaki klasik resmi kliğe karşı biraz halka başvurdukları için öyle büyük bir halka hareketiymiş gibi anlam bulmasına yol açmıştır. Fakat amaçları ititbariyle herhangi bir özelliği yoktur. 27 Mayıs bilindiği üzere bir askeri darbedir, toplumsal muhalefetle pek bir ilişkisi yoktur, ama toplumsal muhalefetin gelişmesinde olumlu bir zemin yaratmıştır.

Türkiye'nin en önemli toplumsal muhalefet süreci, '70'lerdeki geniş halk kesimlerinin; işçi sınıfının, köylülerin ve en önemlisi de devrimci gençliğin büyük bir atılım içerisine girmesidir. Bu gerçekten cumhuriyet döneminin en ciddi, dikkate değer toplumsal muhalefetidir. Bu muhalefetle birlikte gerek tabanda, gerekse ideolojik ve örgütsel düzeyde önemli çalışmalar, örgütlenmeler ortaya çıkmıştır. Ve artık Kürtler bu sürece yavaş da olsa bir giriş gerçekleştiriyorlar. Bu yepyeni ve günümüze kadar etkilerinin devam ettiği bir süreçtir. Elbette bu sürece iki-üç faşist darbeyle karşılık verilmiş, ama bütünüyle bastırılamamıştır.

Şimdi günümüze doğru geldiğimizde, tarihi arka temeli böyle olan bir halk muhalefetinin -buna Kürtleri de dahil ediyoruz-, günümüzde ulusal, demokratik ve devrimci halk muhalefeti için bir gelişme veya başarı şansı var mı diye, bir soru sormak gerekir.

Fakat bu soruya girmeden, Türkiye'deki toplumsal muhalefetin tarihi olabilecek bir sol-sosyalist gelişmeden bahsetmek gerekiyor. Her şeyden önce şunu görmek gerekir: Türkiye, tarihinin hiçbir döneminde olmadığı kadar, objektif olarak olgunlaşmış bir halk hareketine temellik etmektedir. Bilindiği gibi objektif koşullar gelişmeden devrimci çıkışlar kolay yenilgiye uğratılır. Türkiye'nin orijinalitesinde ilk defa koşullar bu kadar olgun hale geliyor. Çok şiddetli bir bunalım var ve altından çıkılacak gibi değil. Bunalım ekonominden siyasete ve hatta ordu içine kadar şiddetli biçimlerde yansımıştır. Bunalımdan etkilenmeyen tek bir kurum yok! Yine toplumsal kesimlerden çözülmeyen ve sersemlemeyen tek bir kesim, hatta aile bile kalmamış! Sermayeden tutalım emek sınıflarına kadar, hepsi günlük olarak inim inliyorlar, işte bu derin bir krizi anlatmaktadır.

Zaten yıllardır Kürdistan'da tam bir savaş gerçekleşmesi var. Biz buna "*otuz yıl savaşları*" da diyebiliriz. 1965'ten başlayan ve günümüze kadar gelen 30 yıl savaşları... Bunun 15 yılı Türkiye'de yaşandı, ağırlıklı son 15 yılı ise Kürdistan'da yaşanmaktadır. Sadece ulusal, demokratik ve devrimci muhalefetin şimdiki durumdan bahsetmiyoruz. Ardı arkasına kesilmeyen bir süreci ve en azından otuz yıllı görkemli bir direniş, dayanma ve süreklilik biçiminde bir çıkış durumudan bahsediyorum.

12 Mart'la bu direniş vurulmuştur, ama sonu getirilememiştir. 12 Eylül süreciyle birlikte Türkiye muhalefetine son bir nokta konulmak istenmiş ve önemli oranda bunda başarılı olunmuştur. Ama bu sürecin hemen ardından geliştirilen Kürdistan ulusal-demokratik muhalefeti ise çok büyük bir meydan açmıştır. Yenilmez bir gerilla tarzıyla Türkiye tarihinde en büyük başkaldırıyı gerçekleştirmiştir. Ve bu başkaldırı yenilmediği gibi, Türkiye büyük devrimci dönüşüme zorlanmıştır. Ulusal ve demokratik bir devrimle hem Türkiye'yi bu ağır krizden çıkarmak isteyen ve ilk defe Kürt-Türk ilişkilerinde eşitçe ve özgürce bir dönüşümü birlikte mümkün kılan, çok anlamlı ve büyük heyecan veren bir sürecin içine, hatta onun başarısına kadar bizi getirmiştir.

Egemenler söyleyeceği bütün sözleri söylediler.

Faşizim ve onun her türlü gerçekleşme biçimiyle; darbelerle, komplolarla, baskı, işkence ve her türlü özel yasalarla ne gerekiyorsa yaptılar. Ama şimdi görüyoruz ki, artık silahları tükenmiştir. En son din ağırlıklı Refah silahı vardı, o da artık rolünü oynamıştır, bundan sonra bu silahla fazla bir sonuç almaları mümkün değildir. Bunun yanında büyük zorlanmamıza rağmen, elimizde şimdi çok güçlü bir silah var: Halklarımızın, -hem ülkenin bağımsızlığı, hem de Kürt-Türk ilişkilerini yeniden tesis etmek için büyük bir talep haline gelen, eşitlik ve özgürlük emelleri artık önünde durulamaz bir biçimde gelişiyor. Yani ihtiyaç, program haline geliyor. Dağınık da olsa toplumsal güçler direnmeye başlıyor ve bu ordu içine kadar da yansımıştır. Bütün toplumsal tabakalara yansımıştır ve herkes "*demokrasi*" diyor. Hatta en karşıdevrimcisi bile "*benim için demokrasi*" diyor. İşte, demokrasi bu kadar dayanılmaz bir talep haline gelmiştir.

Dolayısıyla bizim artık bu çok elverişili ve büyük mücadeleler sonucu ortaya çıkan bu durumu; halklarımızın eşitlikçi ve özgürlükçü talepleri temelinde köklü bir değerlendirmeye tabi tutmamız gerekiyor.

Neden sol hareket geçmişte başarıya ulaşmadı? Bunun nedenlerini bir kez daha gözden geçirmemiz gerekiyor. Varsa eksiklik ve yanlışlıkları görmemiz ve gidermemiz, doğru olanları formüle ulaştırıp, bir an önce bunun koordinesini ve pratik araçlarını yaratmakla, başarımıza doğru yol almamız hem hakkımızdır, hem de görevimizdir. Hem heyecan veriyor, hem vazgeçilmez bir yolumuz, yaşamımızın gerçeği oluyor.

Ve bu yakın dönemin çok önemli gelişmelerinin bizzat kişi olarak öncülüğünü yaptınız ve içindeydiniz. Sizi dinlesek sanırım bizim içinde epey aydınlatıcı olacaktır.

Mihri Belli: Ben cumhuriyet döneminin muhalefetine karşı tavrı; gerek sol muhalefet, gerekse sol-marksist muhalefete karşı tavrı, Kürt isyanlarındaki baskıcı tutumları, tek parti diktatörlüğünün, burjuva diktatörlüğünün doğal davranışları sayılır. Türkiye'ye özgü şiddet dozu fazladır. Bu, şiddet Türkiye tarihinden gelmektedir. Bunu böyle değerlendirirken, acaba bizim hatalarımız neydi, ne değildi? Bunun üzerinde de durmak lazım. Yani, "*hep bize zulmedildi, biz mahsumduk*" tavrı yanlıştır.

Abdullah Öcalan: Sizce Mustafa Suphiler hareketinin neden böyle kısa bir sürede sonu geldi? Hata neredeydi? Kimler bundan sorumlu?

Mihri Belli: Şimdi, bir defa şu gerçeği bilelim: Marksizim, yani bilimsel sosyalizmin sınıfsal tabanı Anadolu'da metin değildi. İşçi sınıfı denilen kesim on binlerle sayılıyordu. Onlar işgal altındaki İzmir ve İstabul bölgelerindeydi. Şimdi, işçi sınıfı bulunmayan bir geri tarım ülkesinde tarihin zorlamasıyla, yani bir bağımsız ulus olarak yaşama olanakları ortadan kalkınca, direnişe geçen; daha ziyade eşraf ve bürokrasinin önderliğinde direnişe geçen bir toplumda yeni fikirlere açılan insanlar var. Bunlar daha çok aydın ve benzeri kesimlerdir. Başlangıçta komünist hareket bunların hareketi gibi gözüktü. Yani esas sınıfsal temeli mevcut değildi. Buna rağmen, belki bazı hatalar işlenmeyebilirdi. Devrim Rusyası'yla kemalist hareketi arasında fiili bir ittifak var. Burada, Ekim Devrimi'ne gücü oranında katkılarda bulunmuş ve direkt Lenin ile birlikte çalışmış çok yetenekli bir Türk aydını, devrimci bir aydın olan Mustafa Suhpi ve etrafında arkadaşları var. Bunlar, önemli sayıda esiri silahlandırıp Anadolu'ya gönderiyorlar.

Abdullah Öcalan: Bolşevikliğin alay düzeyinde galiba.

Mihri Belli: Alaydan fazladır. Unutmayalım ki, Karabekir dahi Kızılordu'yu öven birisi ve bazı durumlarda, tek umut kaynağı olarak gösteriyor. Asıl denize düşen yılana sarılır durumu var, bunu unutmamak

"Zaten yıllardır Kürdistan'da tam bir savaş gerçekleşmesi var. Biz buna "otuz yıl savaşları" da diyebiliriz. Bunun 15 yılı Türkiye'de yaşandı, ağırlıklı son 15 yılı ise Kürdistan'da yaşanmaktadır. Ardı arkasına kesilmeyen bir süreci ve en azından otuz yıllı görkeml bir direniş, dayanma ve süreklilik biçiminde bir çıkış durumudan bahsediyorum."

gerekiyor. Yine Çerkez Ethem'in o dönemlerde bir Bolşevik tabanı kurmuş olmasını da pek önemli saymıyorum. Yani Çerkez Ethem bir Çerkez beyi, soylusu ve Osmanlı ordusunun bir şeyi ve Mustafa Kemal'le çatışması var. Ve Nevzat Akdağ'ın, Yüce Boran'ın kocasının babası da adamlarından biri. Nevzat Akdağ'ı dinlemişimdir. -Nevzat Akdağ'da orada duruyor orada kendisi, Atina'da barınıyorlar- Çok ilginçtir, Atina'dayken, "*Ben komünist gençlikteyken lisedeki ve bütün meselem budur*" dedi. "*Babamla konuşmalarını bilirim, onlar evde toplanırlardı. Dinlerdim, tek bir defa sosyalizm lafının geçtiğini duymadım*" dedi.

Yunanistan'da barınıyorlar. Yunanistan burjuva ve İngilizlere yakın politika güden büyük bir ülke. Ondan sonra Ortadoğu'ya geçiyor, Ortadoğu'da yine emperyalizmin boyunduruğu altında sömürge ülkeler var. Mesela, Sovyetler Birliği tabi o zamanki Sovyetler, şimdiki bu bürokratların Sovyetler Birliği değil. Onunla bağ kurma durumu var, bilmem ne var, hiç akıllarının kenarından geçmiyor. Hani madem Bolşevik taburu kurmuş adamsın, biraz Bolşevikliğini görelim. Yani abartamayalım bu işi.

Abdullah Öcalan: Yani Mustafa Kemal'in izinli komünist partisi...

Mihri Belli: Kurması gibi bir şey...

Abdullah Öcalan: Onun gibi ve hatta belki bu daha bilinçli birisi.

Mihri Belli: Hayır. Yeni Dünya diye, bir gazete çıkarıyorlardı Eskişehir'de ve Ethem'in organı sayılıyordu. Bu gazeteyi çıkaran Arif Oruç'tu ve sonradan Serbest Fırka zamanında Yarın gazetesinin başyazarıydı. Yarın gazetesi tamamen sağda-burjuva muhalefeti yapıyordu, kemalist rejime karşı, CHP'ye karşı. Şimdi onun için o dönemde, o toplumda böyle pıtrak gibi yerlerde birçok yerde şuralar kuruldu. Arkası gelmedi, niye acaba? Yani halkta bir çeşit depreşme var, fakat sınıfsal taban yok ve saman alevi gibi fırlıyor ve sönüyor.

Şimdi Mustafa Suhpi'nin olayı da şu: Osmanlı paşalarının feleğin kaç çemberinden geçtiğini bilmiyordu ve bütün samimiyetiyle o ittifaka sadık kalacaklarını belirterek, gelip kendilerini teslim eder gibi durumları var. Bu tabi devrimci uyanıklıkla bağdaşmayan bir durum. Köroğlu'nun meşhur bir deyişi var: "*Uçan kuşun sırtında gezerim. Esen rüzgarlardan hile sezerim.*"

Abdullah Öcalan: Uçan kuştan nem kaparım.

"Türkiye, tarihinin hiçbir döneminde olmadığı kadar, objektif olarak olgunlaşmış bir halk hareketine temellik etmektedir. Türkiye'nin orijinalitesinde ilk defa koşullar bu kadar olgun hale geliyor. Çok şiddetli bir bunalım var ve altından çıkılacak gibi değil. Bunalım ekonomiden siyasete ve hatta ordu içine kadar şiddetli biçimlerde yansımıştır. Sermayeden tutalım emek sınıflarına kadar, hepsi günlük olarak inim inliyorlar, işte bu derin bir krizi anlatmaktadır."

Mihri Belli: Hile sezeceksin! Yani bir devrimci için. Sen bugün eğer sezmeseydin bitmiş olurdun. Lenin'in bir sözü var: İlk sosyalizm davasına hizmet eden insanları değerlendirirken, "*acaba ne tarafları eksiktir*" diye yanaşmak yanlıştır. "*Acaba yeni olarak ne getirdiler bu adamlar, onun üzerinde duralım*" diyor. Yoksa yıllar geçtikten sonra "*vay ben böyle yapmayacaktım da şöyle yapacaktım*" diye, akıl öğretmek kolaydır. Onun için Mustafa Suphiler, Şefik Hüsnüler, Nazımlar, Kıvılcımlar, Reşat Fuatlar, çağdaş devrimci düşünceyi Türkiye'ye getiren insanlardır. O bakımdan değerlidirler.

Abdullah Öcalan: Devrimci düşüncenin öncüleridir. Bir siyasal-toplumsal hareketten ziyade, devrimci düşüncenin militanlarıdır.

Mihri Belli: Ve çok zaman önemli ölçüde işçiler içinde çalışmaları olmuştur. Ayrıca sanat ve yazım alanında büyük etkileri olmuştur. Bir Nazım, ardından Ahmet Arifler çıkmıştır. Ama burjuvazi böyle sanat ve yazım alanında insanlar çıkaramamıştır!

Abdullah Öcalan: Cumhuriyetin sanat anlayışında sonderece etkililer.

Mihri Belli: Bir de o zamanki dünyayı anlamamız gerekiyor: O zaman bir komüntern var ve buraya üye olmayanlar, bir çeşit marksist hareketin dışında kalırdı. Çünkü eylemleri yoktur. Şimdi 1920'lerde ve 1930'ların başlarında komüntern içinde Türkiye Komünist Partisi saygıdeğer bir partidir. Ve öyle ki, 21 kişilik icra komitesine üye seçiliyor Şefik Hüsnü. Ve Şefik Hüsnü icra komitesinde üye olduğu sıralarda, komünterde Stalin'le tartışmaları var. Stalin ile tartışmalarına da dikkat edelim, arkadaş Şefik Hüsnüler birçok şey demişlerdi, işte "*Komünteri kandırdık, kemalist rejimin iç yüzünü bilemediler, öğrenemediler. Onun için ittifaklar, iyi komşuluk ilişkilerini sürdürdüler, onun için Kürt ayaklanmalarına arka çıkmadılar*" gibi laflar var. Bunlar kesinlikle yanlıştır, hakikat şudur: Tam tersine komüntern, o zamanki dünyayı düşünelim, Sovyetler Birliği'nin, kendisini savunan bir sıhhi kordonu var. Sıhhi kordon Churchil'in lafıdır. Sıhhi kordonun kuzeyinde Finlandiya var, elli bin konvoyu sürdürerek iktidara gelmiştir, -bir komünist katliamından sonra iktidara gelmiştir. Keza nazilerin adamı Amiral Horti vardır. Yine Romanya'da, böyle bir sıhhi kordon var. Bir tek halka eksiktir zincirde, o da Türkiye'dir. İyi komşuluk ilişkilerini sürdürür Sovyetler Birliği'yle. Ta 1933'te Türkiye'ye gelen en saygıdeğer misafirler var.

Ondan sonra üçüncü dünya denen kesim var, bunlar da yarı-sömürge ve sömürge ülkelerdir. Zaten bu ülkeler emperyalizmin tahakkümü altındalar. Sovyetler Birliği bu ilişkiyi güvenliği bakımından değerlendiriyor, çünkü sosyalizmin ayakta durması onun için birinci mesele. Onun için "*kemalizmi aman ayakta tutun*" diyor. Çünkü iktidarı alacak olan komünistler değil, sağdır. Hesap bu. Bundan dolayı Sovyetler Birliği kemalist rejime fazla gölge düşürmeyin tutumu içindedir. Ve bu, 1935-36'da ademi merkeziyet kararına kadar gitti. Ademi merkeziyet kararı, yani Türkiye komünistlerine komüntern emrettiği, "*Merkezi örgütlenme yapmayacaksınız. Bireysel olarak, mahalli olarak örgütleme yapabilirsiniz*" şeklindeydi. Bu, Batı'nın dağılması demekti. Yani "*gölge etmeyin başka ihsan istemem*" diyordu komüntern.

Ama buna uyuldu mu? Ben 1940'ta Türkiye'ye geldim, onbeş gün sonra komünist partiler dağıldı. Hem de birinci elden. Kimse bana "*bizde ademi merkeziyet var, merkezi şu-bu*" diye bir şey söylemedi. "*İşte orada fabrikalar, işte orada gençlik, git örgütlen*" diyor. Yani diyalog olmadı.

Ve o karanlık yıllarda, Hitler orduları Stalingrad'a vardığı ve Kafkaslardan indikleri zaman, yaprak kıpırdamazken, tek parti cumhuriyet partisi faşistlere, resmen anti-kemalist ve faşistlere kapılarını açmışken, Türkiye'de tek muhlefet vardı; o da yer altındaki Komünist Partisi. Yayınıyla ve gücü oranında gerek fabrikalarda, gerekse dershanelerde ve gerekse gençlik içinde örgütlenmeleriyle tek illegal örgüt olarak Komünist Parti vardı ve yer altında çalışıyordu. Bu bir gerçektir ve bu bir ölçüde Türkiye'nin namusunu kurtarmaktır. İç muhalefet yoktu, eğer biz olmasak hiç olmayacaktı. Faşizmin atına oynayan Saraçoğlu'nu başbakanlığa getirip, Türkçü olduğunu iddia eden -Türk değil, Türkçü- "*biz herkes kadar Türkçüyüz*" diye, nutuk atan Saraçoğlu'nu getiren, -ve Almanların adamı olarak geliyordu. Alman zaferlerini olup-bitti sayan CHP'ye karşı o zaman tek muhalefet bizdik. Onun içinde olmakla gurur duyuyorum. Şimdi Kürdistan örneğine karşı tavır...

Abdullah Öcalan: Burada epey değerlendirme yapılıyor.

Mihri Belli: Çok değerli bir değerlendirmesi var, onun üzerinde duracağım kısaca. Kürdistan'da Şeyh Sait isyanı patlak veriyor. Kemalist rejim istiklal savaşından muzaffer çıkmış. Kuşkusuz kurtuluş savaşı Kürtlerle omuz omuza verilen bir savaştır. Burada bir isyan çıkıyor ve isyanın başında bir feodal şeyh var ve sebep de, "*din elden gidiyor*" şeklinde bir beyanı var. Ve Kürdistan'ı da Türk aydını tanımıyor. Bu da bir gerçek. Şefik Hüsnü, ben Mahabat'a gitmeye karar verdiğim zaman "-*Aman hele şükür*" diyor. Yani bir bağımsız...

Abdullah Öcalan: İlk defa.

Mihri Belli: Bu, 1946 senesinde oluyor. Ve Kürdistan konusunda Sovyetler Birliği'nde yaprak bile kıpırdamıyor. Kürdistan'da da bir kabahat var tabii, tek taraflı koymayalım bu işi. Bir PKK hareketi dünya devrimci süreci içinde yerini alıyor da, bir türlü bastırılamıyor, onlar "*gözünü açıp kapayana kadar bastırıldı*" deniliyor. Çünkü dünya devrimci sürecinin bir parçası olacak nitelikte hareketler değildi, Kürt isyanları. Kendi içlerinde ulusal bir nitelik taşımıyor ve Alevisi Sünnisi'ne düşman, Sünnisi ise Alevisi'ne düşman. Bunlar da var işin içinde.

Abdullah Öcalan: Bu noktada şu da ilave edilebilir: Bu dönemde, Stalin Kürt hareketlerinden kuşkulu. Diyor ki, "*Daha çok gelişirse İngiliz yanlısı hareket olacaklar.*" İngiliz yanlısı hareketler olacakları için de uzak duruyor. Böyle bir tehlike de var.

Mihri Belli: Tabii tabii. Diyelim ki, bir komünist şefliği gibi veya onun gibi bir şey kuruldu diyelim, kurulduğu gün ne olacağı belli değil.

Abdullah Öcalan: Bir de Sovyetlerin hududunda oluyor!

Mihri Belli: Hem de yakını oluyor.

Abdullah Öcalan: Hudut yani. Olumsuz yaklaşımında Stalin'in bu tip değerlendirmelerinin payı büyüktür.

Mihri Belli: Şeyh Sait isyanına karşı Şefik Hüsnü'nün olumsuz değerlendirmeleri var, aslında bu bir hatadır.

Abdullah Öcalan: Evet, bu hatadır sadece kemalistlerin yaklaşımlarına destek verir.

Mihri Belli: Ama burada, 20. yüzyılda bir feodal önderlik altında da olsa, bu isyanlar gerçekleşirse mutlaka ezilen bir halkın ayaklanmasının ulusal bir işlevi vardır ve onu görmek gerekiyor. Ulusal kurtuluş işlevini görememiştir, işte bu bir hatadır. Ama 1930'a vardığımızda, İnkilap Yolu diye parti organında Ağrı İsyanı'nı değerlendiren bir yazı vardır. Ve orada, önderlik ne olursa olsun "*bu bir halk savaşıdır*" diyor.

Abdullah Öcalan: Kıvılcımlı'nın yazıları da gelişiyor.

Mihri Belli: Ama bu Baytar'ın yazısı. Yani Şefik Hüsnü'nün onayından geçmiş. "*Bu halk savaşında önderlik ne olursa olsun, savaşan halktır ve kimse evini, köyünü-tarlasını bırakıp da ölüme gitmez. Mutlaka muazzam bir zulüm var ki ayaklanma gerçekleşmiştir. Burada halkı 'neden derebeylerin peşinde gidiyorsun?' diye eleştiremeyiz ki! Sen gittin de bir devrimci parti olarak ona doğru yolu anlattın da, kabul etmedi mi? Onun için bize görevler düşüyor*" diyor.

Abdullah Öcalan: 1930'larda ilgileniyorlar.

Mihri Belli: 1930'larda uyanıyorlar.

Abdullah Öcalan: Kıvılcımlı çok güzel yazıyor.

Mihri Belli: Kıvılcımlı'nın yazısı da aynı paraleldedir ve esaslı bir şeydir.

Abdullah Öcalan: "*İttihat-i kuvvet şart*" diyor.

Mihri Belli: Kıvılcımlı bu yazıyı yazdı ve değerli bir katkıdır. Fakat ondan sonra 1930- 40-50-60'lara vardık ve aradan 40 yıl geçti. 1960'larda artık Kürt meselesi konuşulur oldu. Kıvılcımlı İstanbul Teknik Üniversitesi'nde düzenlenen bir konferasta kendisine "*Kürt meselesinden niye bahsetmiyorsunuz?*" diyorlar. "*Sıkmıyor kardeşim, sıkmıyor*" diyor. Oysa o sıralar Kürt meselesi konuşulur. Mesela, ben 1967'de hapisanedeyken "*Millet Gerçeği*" diye bir yazı yazmıştım. Bu yazıda, "*Bu memlekette bir tek ulus yok, birçok ulus var! Ben şimdi bizim ulusların sorunları üzerine eğilecek değilim, marksizm ancak kendi mücadelesiyle tarih önünde ve ezilen ulusun sorunları üzerine eğilir ve onun için bu da Kürt ulusudur!*" dedim.

"Dağınık da olsa toplumsal güçler direnmeye başlıyor ve bu ordu içine kadar da yansımıştır. Bütün toplumsal tabakalara yansımıştır ve herkes "*demokrasi*" diyor. Hatta en karşı-devrimcisi bile "*benim için demokrasi*" diyor. İşte, demokrasi bu kadar dayanılmaz bir talep haline gelmiştir. Dolayısıyla bizim artık bu çok elverişli ve büyük mücadeleler sonucu ortaya çıkan bu durumu; halklarımızın eşitlikçi ve özgürlükçü talepleri temelinde köklü bir değerlendirmeye tabi tutmamız gerekiyor."

Abdullah Öcalan: Dediniz, değil mi?

Mihri Belli: "*Millet Gerçeği*" yazısı ve Aydınlık Sosyalist dergisinde çıktı. Hapiste yazdım bunu.

Abdullah Öcalan: Hapiste herhalde ilk derli-toplu ulusal yazıdır! Ulusal sorunla ilgili yazdınız.

Mihri Belli: Legal basında ilk defa Kürt meselesi, Kürt lafıyla bir değerlendirmem oldu ve Kürt hareketlerini temsil eden kimseleri o zaman...

Abdullah Öcalan: Devrimci Doğu Kültür Ocakları'ydı.

Mihri Belli: Daha o zaman çıkmamıştı. 1949'lar vardı. Onlar, "*etnik mesele, Doğu'ya özgürlük*" diyorlardı, ama Kürt tabusuna karşı çıkmıyorlardı. Yani o kadar cesaretli değillerdi.

Abdullah Öcalan: Yani 'Kürt' kelimesini kullanmıyorlardı.

Mihri Belli: Evet, 'Kürt' kelimesini kullanmıyorlardı. Bir panel düzenledik, panelde bir soru geldi; "*Etnik sorun hakkında ne düşünüyorsunuz*" diye.

Abdullah Öcalan: Kim sordu bu soruyu?

Mihri Belli: Ya polis sordu, ya da sıradan bir Kürt sormuştur. Burası da küçük bir nokta. Etnik sorun, yani Kürt ve Türk diye konuşmama başlıyordum. Orada ilk defa bu konu üzerine eğiliyoruz ve "*artık zorla asimilasyon iflas etmiştir, bu konuyu tabu saymak deve kuşu siyasetidir, kafasını kuma gömmektir. Bütün dünya bu sorunla ilgileniyor, her yerde enstitüler açılıyor. Üniversitelerde konu olarak Kürdoloji üzerinde duruluyor. Ama kendi ülkemizde nüfusumuzun önemli bir kesimini teşkil eden bir kardeş halka, sorunları üzerine eğilmeyi suç saymak yanlıştır. İki halkın eşitlik-özgürlük temelinde gönüllü birliğini sağlamak gerekiyor, -vatanseverlik ve devrimcilik budur. Eğer bunu yaparsak, Kürt meselesini halkça çözüme bağlarsak Misak-ı Milli sınırları daralmaz, genişler*" dedik. "*Bunu da yapacak olan mevcut Demirel hükümeti değildir*" diyorduk, o zamanlar.

Abdullah Öcalan: Kürt sorununun 1960'lardan sonra ilk defa böyle ele alındığını hatırlıyoruz.

Mihri Belli: "*Bunu yapacak olan, yani bu Kürt meselesini demokratik bir biçimde çözecek olan mevcut Demirel iktidarı değil, devrimci iktidar olacaktır. Böyle bir devrim Türkiyesi ve Kürdistan'da gönüllü birliği sağlayabilmiş bir toplum olarak, bütün dünya ilerici güçlerin, bütün dünya özgürlüğe susamış bütün halkların umutla gözlerini çevirdiği bir merkez olacaktır*" diyorum. Uluslar bir tarihsel kategoridir. Elbette ki uluslar gün gelecek, ulus denilen nehirler insanlık okyanusunda birleşecektir, ama o okyanustan şimdi uzağız. Bunu bilelim. Şu anda ulus gerçekliğinin sınıfsal çağını yaşıyoruz. İlkin birleşme kimler arasında olacaktır? Birbirine yakın kültürler arasında olacaktır. Mesela, Kürdistan meselesini halletmiş olan bir Türkiye'nin öbür tarafında Türki cumhuriyetler var! O Türki cumhuriyetlerle bağ kurulması en doğal olandır. Bir devrim Rusyası'na yönelen o cumhuriyetler şimdiki devrim Türkiyesi'ne neden yönelmesin ki! Velhasıl bu Çin seddine kadar götürülür.

Abdullah Öcalan: Yani Adriyatik'ten Çin Seddi'ne kadar...

Mihri Belli: Buna karşı yurtdışındaki TKP, "*Milli Demokratik Devrimin İç Yüzü*" diye bir broşür yayınladı. Broşürde, "*Sovyet topraklarında gözü var*" vb. görüşler vardı. Ben de diyorum ki, şimdi ulus çağı değil, sınıf mücadelesi çağıdır. Sosyalizm, devrimler çağını yaşıyoruz, dedim. O zamanlar Abdi İpekçi'nin Milliyet gazetesinde, Cüneyt Arcayürek çarşaf çarşaf, gazetenin iki sayısında verdi. Ben de cevap yazdım.

Abdullah Öcalan: Adamlar broşürünü yazdılar!

Mihri Belli: Bastılar, çarşaf gibi! O zaman tekstil makinası yoktu, fotokopi makinaları da yeniydi. Türk-İş broşürü çoğalttı ve dağıttıldı. Bize dışardan Sovyet bürokrasisinin dayattığı TKP, Milliyet gazetesi ve Türk-İş üçlü ittifakı karşımızdaydı.

Abdullah Öcalan: Çıkışınız engellemek istiyorlardı. İsterseniz buna gelmeden önce 1940-50, 1950-60 arası komünist hareketin, varsa toplumsal muhalefetin durumu neydi? Özellikle II. Dünya Savaşı sonrası ne oldu?

Mihri Belli: II. Dünya Savaşı sonrası Şefik Hüsnü legal İşçi-Köylü Emekçi Partisi'ni kurdu. Bu partinin ömrü altı ay sürdü! Sendikalar kuruldu. Altı ay içinde altıyüz iş kolunda sendikalar kurdular. Hukukçu Müstecavi, o da bir sosyalist parti kurdu. Altı ay sonra soğuk savaşın ilk adımları atılıyordu. Ansızın bir baskın oldu, 1946'nın sonlarında. Ben memleketi terketmiştim o sıralar. Terkettikten bir ay sonra baskın oldu.

Abdullah Öcalan: Neden?

Mihri Belli: Mahabat'a gitme işinden sonra yurt dışına, öbür taraftan...

Abdullah Öcalan: Çok ilginç! Mahabat cumhuriyeti doğuyor o sene! Siz oraya gidip...

Mihri Belli: Bir bağ kurmak istiyorum.

Abdullah Öcalan: Bu ilk kez ciddi olarak komünistlerin Kürt hareketiyle bağ kurma girişimidir.

Mihri Belli: Tabii, bir de Mahabat dünyaya açılan kapıdır. Oradan da başka yerlere de gidebilirdik! O da var...

Abdullah Öcalan: İlginç, bir komünistin Kürt hareketi içinde yer alması.

Mihri Belli: Şimdi muhakkak ki, olumlu karşılayacaklardı bizi.

Abdullah Öcalan: Gayet tabii.

Mihri Belli: Çünkü o zaman savunma bakanı Barzani'ydi, Sovyet üniformasıyla dolaşıyordu.

Abdullah Öcalan: Oradan Azerbeycan'a açılabilirdiniz, sonra Rusya'ya...

Mihri Belli: Moskova'ya.

Abdullah Öcalan: Tabii, isabetli bir kapı.

Mihri Belli: Sonra olmadı.

Abdullah Öcalan: Ondan sonra İran iç savaşına doğru...

Mihri Belli: Ondan sonra Avrupa'ya geçtik, Avrupa'dan Yunan iç savaşından talep oldu.

Abdullah Öcalan: 1947'de başladı, değil mi?

Mihri Belli: 1947 Nisan'ında Yunanistan'a ayak bastım.

Abdullah Öcalan: Ve savaş vardı o yıllarda.

Mihri Belli: Savaş başlamıştı. Yunan dağlarında ikibuçuk sene kaldık. Yenilgiden sonra, 1949'un yazı terketmek zorunda kaldık. 1950'de Türkiye'ye döndüm. Türkiye'de af çıkmıştı. Ben İleri Gençlik

Birliği'nin kurucularından olarak hapiste yatarken iki defa Celal Bayar'dan, "*Mücadelesini taktir ediyoruz*" şeklinde bir mesaj aldım.

Abdullah Öcalan: Sene 1940?

Mihri Belli: 1946 yazı.

Abdullah Öcalan: Yani, solu kullanıyor!

Mihri Belli: O zaman Mehmet Ali'yle de irtibatı var, hatta bağımsız aday gösteriyorlar.

Abdullah Öcalan: Solu yedekliyor!

Mihri Belli: Yedekliyor. Daha soğuk savaş başlamamış, soldan muhalefet yapacaklar. İktidar meselesi.

Abdullah Öcalan: Tıpkı Erbakan gibi. Çok benziyor, çok ilginç. Ne iyi solculuk yaptı Refah partisi!

Mihri Belli: Erbakan solculuğu...

Abdullah Öcalan: Bayar solculuğu...

Mihri Belli: Sonra İsrail'le anlaşmanın altına imzayı atıyor.

Abdullah Öcalan: En kapsamlı itifakları yaptılar.

Mihri Belli: Muhalefette olsalar cesaret edemezlerdi. Cezaevinden çıktığımda Bayar'ın bir yeğeni vardı, kendisiyle tanışıyorduk ve kendisi bana "*Enişten mutlaka görüşmek istiyor seninle*" dedi. Sonra Şefik Hüsnü'yle konuştum. Şefik Hüsnü'nün Paris'ten arkadaşı var; doktor Melih diye bir adam, İstanbul il başkanı. O zaman samimi demokrat, zaten kendisi kısa bir zaman sonra tasfiye oluyor. Şefik Hüsnü'ye gelip diyor ki, "*Bu tek parti CHP'yi iktidardan düşürmek gerekiyor. Gel birlik olalım.*" Şefik Hüsnü de buna karşılık, "*Seni tanıyorum, sen samimi bir demokrat, ilerici bir adamsın. Ama siz öyle bir kuvvetlerin başına geçtiniz ki, kaçınılmaz olarak CHP'nin sağından muhalefet yapacaksınız.*" Bu, 1946'nın başlarıdır. Yine o sıralar Zeki Başpınar hapishanede beni ziyarete geldi ve kendisi "*sırası mı, bir güç birliği yapmak lazım*" dedi. Şefik Hüsnü Demokrat Parti'nin nereye gittiğini birinci günden sezmişti. Emperyalizme ve yobazlığa tavizde yarışı geçeceğini sezmişti, bu yeni bir durumdur. Şimdi o dönemler muhalefet olarak 1940'ların ikinci yarısında gençlik hareketleri var. Ankara'da Behice Boranlar, Muzaffer Şeritanlar...

Abdullah Öcalan: Tan gazetesi olayları var!

Mihri Belli: Tan gazetesi olayı, 1945'te biz hapisteyken oldu. Bu gençlik olayları var, Nazım Hikmet'in direnişi var...

Abdullah Öcalan: Aziz Nesinler var.

Mihri Belli: O da 1950'ye doğru. Aziz Nesin'in muhalefet mizah gazeteleri var, oldukça önemli.

Abdullah Öcalan: Sınırlı bir toplumsal muhalefet!

Mihri Belli: Evet. Zaten entellektüel hayatın kendisi sınırlı. Onun için de bu kısmi sol muhalefet önemli bir yer tutabiliyor. 1951 tevkifatı, soğuk savaşın artık doruğa çıktığı anda...

Abdulah Öcalan: Onun ürünü.

Mihri Belli: Türkiye bir yandan Kore'ye asker yollarken, diğer taraftan bu büyük tevkifatı tezgahladı.

Abdullah Öcalan: Yani 1940'tan öncekinden daha yumuşak değildi, çok daha sertti.

Mihri Belli: Çok daha sertti ve sildi!

Abdullah Öcalan: 1940'tan önce biraz muhalefet vardı, ama 1951 tevkifatından sonra tamamen silindi.

Mihri Belli: Yaprak bile kıpırdamadı. Bu bir gerçek. Ben ve arkadaşlarım on yıllık Demokrat Parti dönemini ya zindan ya da sürgünde geçirdik. Yani bizde çoğulcu sistem bu anlamı taşır! Çoğulcu sistem, ülkenin bir uçtan bir uca Amerikan üsleriyle donanması gerçeğini taşır. Çoğulcu sistem kurtuluş savaşında elde edilen bağımsızlığın rafa kaldırılmasıdır. Bu adamlar kendi burjuva demokrasilerine inansalar neyse...

Abdullah Öcalan: 1930 ve 40'larda bir aydınlanma var, ama 1950-60 arası aydınlanma değil, tam bir karanlık dönemdir.

Mihri Belli: Kesin! Aydın hareketi olarak da. Nazım sürgünde ölüm üzerine şiir yazıyor; demokrasi için, sıla hasreti üzerine şiirler yazıyor. 1920'lerde ise "*Güneşi zaptedeceğiz, güneşin zaptı yakın*" diyecektir.

Abdullah Öcalan: Yani objektif zemin karartılmış...

Mihri Belli: O dönemde çıktık 27 Mayıs oldu. Ama 27 Mayıs meclis çoğunluğundan yararlanarak, doğrudan doğruya dikta rejimi kurma girişimine karşı bir harekettir. Bunu anlamak lazım. Demokrasinin rafa kaldırılması, normal parlamenter düzenin rafa kaldırılması değildir. Yani kesinlikle kararlıydı Menderes ve tahkikat komisyonlarıyla bütün muhalefet işbirliğini burjuva muhalefet işbirliğini dahi...

Abdullah Öcalan: Bu da, değişik bir diktatörlüğe gidiyordu.

Mihri Belli: Adı resmen diktatörya. Sözümona meclis çoğunluğuna dayanarak...

Abdullah Öcalan: Bu, bir nevi Amerika yeni-sömürgelerinde ortaya çıkan diktatörlüklere benziyor.

Mihri Belli: Erbakan ve Çiller'in durumuna benziyor.

Abdullah Öcalan: Şimdi de öyle! Meclis çoğunluğuna dayalı diktatörlük gibi bir şey. O zamanlar da yeni-sömürgelerde Amerika'ya dayalı diktatörlükler vardı. Gidiş o gidişti. İşte, DP adı altında değişik bir diktatörlük gelişiyor. Farkı eskiden milli şef veya militarizme dayanırken, bu dönemde ABD'ye dayanıyor. Biliyorsunuz o dönemde Türk ordusu bünyesinde bir gladio Özel Harp Dairesi kuruldu.

Mihri Belli: TÜSİAD'da yeni kurulmuştu.

Abdullah Öcalan: Hatta Türk-İş de kurulmuştu. Bunlar aslında komünist hareketin tasfiyesi ve yeni-sömürge tipi bir diktatörlüğün kurulmasının ciddi adımlarıdır.

Mihri Belli: Evet, onun için 27 Mayıs oldu. 27 Mayıs Halk Partisi'nin, İsmet Paşan'nın hareketidir. İçinde bir eylem olarak bizler de olabiliriz, ama yönlendiren İsmet Paşa'ydı ve Halk Partisi'ydi. Ve ordu içinde kemalist diyebileceğimiz kesimin ağır bastığı bir gruptur, içinde tabii faşistler de var, Türkeş gibi!

Abdullah Öcalan: Aslında bir yerde o zamanki toplumsal düzeyi de yansıtıyor. Sağı da var, sola açık olanı da var.

Mihri Belli: 27 Mayıs'ı yapanların ne sosyalizm, ne de başka bir şey akıllarının kenarından geçmiyor. Niyetleri ne olursa olsun kendi iradeleri dışında toplumdaki birikimin dışa vurması sonucu Türkiye toplumunda adım adım bir sola açılış oldu. Ve İşçi Partisi kuruldu, yine Doğan Avcıoğlu Yön dergisini çıkarmaya başladı. Doğan Avcıoğlu yurtsever, tutarlı bir insandı. Tutarlı-yurtsever oldu mu korkmayın, onunla itifak kurulur. Onun için biz Doğan ile ittifak kurabildik. Doğan Avcıoğlu ekibinden gelme diye gözüken bazı tipler; İlhan Selçuk, Uğur Mumcu, Mümtaz Sosyal gibileri var. Şimdi onlar Doğan Avcıoğlu'nun hatırı için bize merhaba demişlerdir. Yani bu ülkede bir marksist-leninistin en turarlı, en bilinçli yurtsever olduğunu kavrayacak durumdaydı Doğan Avcıoğlu. Onun için birçok dedikodular çıktı.

Abdullah Öcalan: Bence en gerçekçi Türk aydınlarından biri de Doğan Avcıoğlu'dur bu süreçte.

Mihri Belli: Demokrasi mücadelesinde önemli katkıları olmuştur.

Abdullah Öcalan: 1960'lar sonrası aydınlanmasının en gözde aydınıdır.

Mihri Belli: Onun aleyhinde dedikodular, işte "*Mihri Belli seni yönetiyor, Doğan Avcıoğlu'nun dizginlerini aldı Mihri Belli*" gibi boş laflar çıkmıştı. O odur, ben de bendim.

Abdullah Öcalan: Bu dönemde bir Doğan Avcıoğlu ve sizler sola açılımı giderek yönlendiriyorsunuz. TİP gelişir, milli demokratik devrim daha sonra gelişecektir.

Mihri Belli: Şimdi burada bir şey var; Doğan Avcıoğlu'yla Yön aşaması bittikten sonra ve biz kendi yayın organlarımızı çıkarmaya başladıktan sonra, Doğan Avcıoğlu bizden uzak durmaya başladı. İşte o zaman onun sol cuntacılığı başlar!

Abdullah Öcalan: Ondan sonra sol cuntaya başlıyor.

Mihri Belli: Başlıyor ve ucunda da başbakanlık var.

Abdullah Öcalan: 1965 midir tarih?

Mihri Belli: Hayır, 1967-68 sonrasıdır.

Abdullah Öcalan: Yön'den sonra yol ayırımı! Sizler daha değişik bir yol...

Mihri Belli: Biz kendi organımızla kendi kitlemize hitap ediyoruz.

Abdullah Öcalan: Doğan Avcıoğlu orduyu esas alırken...

Mihri Belli: Biz gençliği esas aldık.

Abdullah Öcalan: Devrimci gençliği esas aldınız.

Mihri Belli: Bu sefer 12 Eylül'den sonra ben Büyükada'da bir yerde saklanıyordum.

Abdulah Öcalan: 12 Mart.

Mihri Belli: 12 Eylül'den sonra. İdmandan düşmeyeyim diye, çıkıp o çamlarda koşuyordum sabahları. Bir baktım uzaktan Doğan Avcıoğlu geliyor. Yanında da karısı vardı. Sakallı olduğum için beni tanıyamadı. "*Polise desek ki, tesadüfen birbirimizi gördük inanmaz bütün bunlara, -dağ başında*" dedi. "*Randevuludur*" dedi.

Abdullah Öcalan: Örgüt için geldiler!

Mihri Belli: Konuştuk ne yapıyorsun, "*bize de gelmedin*" dedi. "*Bana dokunmuyorlar*" dedi, "*bakıyorlar ciddi bir adam, tarih yazıyor dokunan yok. Gayrıciddi bir iş, kime dokunuyorlar ki...*" Doğan Avcıoğlu'ndan ayrılacağımız sıra kendisine, "*Bak Doğan, biz ikimiz beraberken onlar geldi ve bizi böldü, sonra sen şey sevdasına düştün, omuzu ne kadar kalabalık adam katılırsa saflarımıza, iktidara o kadar çabuk yanaşırız düşüncesine kapıldın ve bundan dolayı yollarımız ayrılıdı*" dedim. Hikaye buydu. Ama şu bir gerçek; 1967 ile 1970 yılı arasında Halkçı Parti icraatıyla düş kırıklığına uğrattı. Ve ondan sonra TİP'e umut sardık, sosyalizm idealine eğilim gösterdik...

Abdullah Öcalan: Ve öğrenci gençlik.

Mihri Belli: Üniversite gençliğini esas aldık! TİP'ten sonra radikal ayrılış oldu ve gençlik doğrudan doğruya o zamanın elli yıllık marksist-leninist hareketi içinde sağlam ne varsa onun temsilcisi durumunda olan kimselerin yönlendirdiği bir hareket haline geldik. Ve o sırada yürütülen mücadelede inisiyatif bize geçti, biz o yıllarda ilerledik, karşı taraf geriledi. Dönem geldi ve baktı ki bu gidiş, gidiş değil ve doğrudan egemen güçler kendi yasalarını çiğneyerek adam öldürmeye başladılar.

Abdullah Öcalan: Faşist hareketin cinayet işlemesi!

Mihri Belli: Yok, faşist hareketin değil devletin cinayetleri. Devlet, faşist hareketi kısmen kullanmış olabilir.

Şimdi Deniz Gezmiş'le bir anımız var: Deniz Ortadoğu'da bana gelecekti, gelemedi. Bir arkadaşı vardı İsmet diye, onu yolladı. "*Ortadoğu'nun çamlıklarında buluşalım*" dedi. Kendisi gelemiyor. Ben arabayı toprak yollardan sürdüm, çamlıklara gittim. "*Niye gelmedin*" dedim, "*beni öldürecekler*" dedi, "*seni evinde biliyorlar, pusu kurmuşlardır.*" "*Beni öldürürler*" dedim, "*Yok, seni şimdi öldürürlerse çok gürültü çıkar, sıra sana gelecek*" dedi. Yani o liderlerin havası buydu. Biz kalkıp da silahlı savaşı seçtik, en doğru yol budur, gerillasını kuralım diye bir şey yok! Doğrudan can savunmasına ittiler.

Abdullah Öcalan: Meşru savunma.

Mihri Belli: Meşru savunmaydı, kesinlikle böyleydi. Ve buna halk savaşı adını takmak, bunu yakıştırmak doğru değil.

Abdullah Öcalan: Yani "*silahlı devrim için herhangi bir hazırlık, örgüt yok*" diyorsunuz.

Mihri Belli: Hayır, yok. Yani emr-i vaki ile karşı karşıyaydık.

Abdullah Öcalan: Silahlanma bu temelde oldu.

Mihri Belli: Bu temelde oldu ve biz buradaki hatayı şöyle yaptık: Merkezi olarak bir savunmayı düşünmekten ziyade, herkes kendini savunmakla yükümlüdür. Şimdi, her fakülte savunmasını kendisi sağlarsa, silahını kendisi sağlarsa seni niye dinlesin?

Abdullah Öcalan: Ve dağınıklık başladı.

Mihri Belli: Dağınıklığın temellerini atmış olduk.

Abdullah Öcalan: Hatanız burada. Merkezi bir koordine olmalıydı.

Mihri Belli: Koordine sağlam. Merkezi ilegal parti değil. Savunma örgütüdür.

Abdullah Öcalan: Savunma komiteleridir.

Mihri Belli: Evet. Merkezi bir otoriteye bağlı. Biz bunu perakendeye bıraktık ve hiç o alanda yetenekli olmayan insanlar bu işlere karıştı.

Abdullah Öcalan: Bir yerde hem siyasi, hem eylemsel anlamda merkezileşememeniz alt düzeyde birçok başıboş grupların silahlanmasına, kargaşayı geliştirmelerine ve düzene de böylece fırsat sunmalarına yol açtı.

Mihri Belli: Çok doğru. Bir de çok önemli bir hata; o zamanki Filistin devriminin sağladığı büyük olanakların farkında değildik.

Abdullah Öcalan: Aslında Mahabat'a gitmek istiyorsunuz, Yunanistan isyanına gidiyorsunuz. İyi de, burada çok ciddi bir Filistin isyanı var. Eğer onun doğru bir değerlendirmesi olsa, iyi bir hazırlık ve üslenme alanı olarak düşünülse kesinlik bir Türkiye gerillası yaratılabilirdi.

Mihri Belli: Onun olanaklarını değerlendirme olsa... O zaman gidip silah isteyene "*Mihri Belli'den kağıt getir*" diyor Filistinliler. Ve elemanları da vardı, perakendeye dökülmüş. Ben bir sene gecikmeyle Filistin'e gittim. Bir sene çok önemlidir.

Abdullah Öcalan: 12 Mart'tan sonra.

Mihri Belli: 12 Mart'tan sonra.

Abdullah Öcalan: Önce olacaktı, 1970'de olmalıydı!

Mihri Belli: Bir sene önce olacaktı.

Abdullah Öcalan: Evet, o hazırlığı gelip Filistin'de yapmış olsaydınız, kesin devrimci gençlik hareketi gerillaya yönelirdi. Tıpkı Latin Amerika ülkelerinde olduğu gibi bir Türkiye gerillası gelişecekti. Sinanlarınki maalesef çok gecikmiş bir gerilladır!

Mihri Belli: Çok gecikmiş ve çok da acemi! Bir de şu var; 1960-69'da yargıtay oybirliğiyle "*Milli demokratik devrimi savunmak suç değildir*" diye kararını verince, derhal ben legal partiyi kurmaya...

Abdullah Öcalan: Legal parti kurmak.

Mihri Belli: Bizzat ben kuracaktım.

Abdullah Öcalan: Bunu kurmayışınız büyük eksiklik.

Mihri Belli: Kuracaktım ve öteki partiler gibi değil, Tandoğan gibi meydanlarda yüzbin kişiyi toplayarak çıktık ve İstanbul meydanlarını tam doldurarak yola çıktık.

Abdullah Öcalan: Yani o potansiyelin bir legal partisini kurmalıydınız.

Mihri Belli: Kuracaktık, kapıyı çatlattık!

Abdullah Öcalan: Sorun değil.

Mihri Belli: Mühim sorun değil. Kapayınca da günah bizden gidecekti.

Abdullah Öcalan: Meşru direnme gerekçesi haline gelirdi. Demek ki, 1969-70'te legal parti kuramayışınız ve çok diri olan Filistin devrimiyle zamandında ilişki kurup, gerilla hazırlığı yapamayışınız 1971 yenilgisinin esas nedenleri oluyor. Bir de buna şu eklenmeli; birçok başı boş gençlik grubu hızla silahlanıyor ve dağınık eylemlere başlıyor ve elbette ki bunun başarı şansı da yok!

Mihri Belli: Bilakis olumsuz ve karşı tarafa yarıyor, halkı bizden uzaklaştırıyor. Yalnız bir şeye itiraz edeceğim; evet biz bu savaşı kazanmamıştık, ama direnişin temellerini güçlü atabilirdik.

Abdullah Öcalan: 1970 sonrasına büyük bir miras bırakılırdı. 1971 Mart faşist darbesine başarıyla karşı koyamazdınız. Yenilgi belki yine olabilirdi, ama güçlü bir direniş de ortaya çıkarılabilirdi.

Mihri Belli: Ama müthiş direnilebilirdi.

Abdullah Öcalan: 12 Mart öyle hızlı sonuca gidemezdi ve o büyük devrimci kabarış çok kısa sürede çar-çur edilemezdi. Aslında bu şansı kaçırdınız. Bunun için özellikle şu özeleştiriyi geliştirmekte büyük yarar var: Sizin ben geçmiş direnişlerinize saygı duyuyorum ve değerli buluyorum. Komünistlerin esas güveni, devrimci düşüncenin militanları ve öncü güçleriydiniz. Bu olumludur, inkara gelmez bir durumdur ve başarılmıştır. İttifakın kesilmesi iyi olmamıştır. Tek başına cuntaya gidiş, Doğan Avcıoğlu açısından başarısızlığın da bir nedeniydi. Çok sıkı bir içiçelik olsaydı daha fazla başarı şansı olabilirdi.

Sizin de TİP'e karşı gençliğin devrimci militan hareketini geliştirmeniz olumlu bir adımdır. O zaman ben de vardım ve millli demokratik devrimciler deniliyordu. Bu gençliği şühpesiz bir adım daha ileri götürüyordu, fakat bunun doğal sonucu olarak legal düzeyde bir partisi olabilirdi! Bu sürerdi de, sürmezdi de, kapatılırdı da, kaptılmazdı da. Önemli değil. Ama zamanında kurulmaması önemli bir eksiklik. Ama asıl önemli eksiklik; 12 Mart darbesi, yani faşizmin ayak sesleri "*pat pat*" duyuluyor ve bu açıdan bir hazırlık gerekiyordu. Aslında devrimci gençlik bunu duymuyor değil! Vietnam, Küba deneyimleri inceleniyor, halk savaşı teorileri epey tartışılıyor, fakat pratik hazırlıkları pek yok! Filistin akla gelmiyor dediğiniz gibi. Gelse de fazla böyle üzerinde düşünülmüyor.

Mihri Belli: Bazı saplantılarımız vardı; mesela Arafat böyle selam veriyormuş.

Sürecek

Yeni bir işgal girişimi

NATO'NUN GENİŞLEME POLİTİKASI

-II-

M. Sait Üçlü

NATO'nun esas genişlemesini isteyen ve politikayı geliştiren ABD'dir. ABD, NATO'nun genişletilmesiyle, çözülen reel sosyalist ülkeleri kendi denetimine almak, bu temelde entegre etmeyi amaçlamaktadır.

NATO'nun genişletilmesi planı sadece Rusya ile yapılan anlaşmaya dayanmıyor. Bu sadece genişletmenin bir parçasıdır. Bunun dışında da NATO'nun etkinliği arttırılmak istenmektedir.

Buna göre, NATO, AB ve BAB arasındaki ilişkiler daha da sıklaştırılarak ABD'ye alternatif bir güç olarak ortaya çıkan Almanya, Fransa ve İngiltere'nin etkinlik alanları sınırlandırılmaya çalışılmaktadır.

NATO'nun genişlemesi ve etkinliğinin bir parçası olarak Güneydoğu Asya ve Çin'le ilişkilerin hızla iyileştirilmesi planlanıyor. Böylece bu bölge hem Japonya'nın etkinliğini daraltmak, hem de öteden beri NATO'nun genişlemesine karşı Fransa ve Rusya ile çeşitli anlaşmalar yapan Çin, NATO aracılığıyla ABD etkisine alınmak isteniyor.

Diğer bir hedef ise "*Ortadoğu'da barışın sağlanması*" olarak bilinmektedir. Bugün dünyanın en çatışmalı bölgesi Ortadoğu'dur. Yine emperyalist güçlerin çıkar çatışmalarının en çok yoğunlaştığı bölgedir. NATO aracılığıyla sıcak savaş alanları soğutulup emperyalizmin egemenliği, ABD'nin etkinliği oturtulmak istenmektedir. Çünkü "yeni dünya düzeni"ne rağmen düzensizliğin en çok hakim olduğu bölge Ortadoğu'dur. Filistin, Lübnan, Kürdistan, Irak, Suriye, İran, Libya vb. ülkeler dikkate alındığında emperyalizmin kendi denetimini kurmakta bir hayli zorlandığı ortaya çıkmaktadır. NATO genişleme planı, bu alanda anti-emperyalist gelişmeleri engellemeye dönüktür.

NATO'nun genişletilmesinin bir başka hedefi ise, ABD'ye karşı siyasi ve ekonomik bir güç olmanın yanısıra, artık askeri bir güç olarak da ortaya çıkan Almanya liderliğinde 1 Kasım 1993'te yürürlüğe giren Maastricht Anlaşması temelinde kurulan AB'nin genişlemesini önlemek, kendi kabuğunda kalmasını sağlamak ve dolayısıyla Almanya'nın genişlemesini, büyümesini sınırlandırmaktır.

Bunlara bağlı olarak Japonya ve Çin'in genişlemesini, etkinlik alanlarını kesin olarak frenlemek, NATO aracılığıyla ABD'ye endekslemek. Çünkü Japonya son yıllarda NATO'nun birçok anlaşmasına imza atmamakta veya pratik boyutuyla uygulamamaktadır. Çin ise zaten kendi politikası doğrultusunda Fransa ve Rusya'yla ayrı ayrı yaptığı anlaşmalarla etkinliğini arttırmaya çalışmaktadır. Bunlar da ABD'nin etkinlik alanlarını, pazar ilişkilerini ve ekonomik siyasi çıkarlarını olumsuz tarzda etkilemektedir.

ABD, NATO'nun genişlemesi aracılığıyla, "*hata biraz NATO'yu aşan bir tavırla*" İsrail, Türkiye ile olan ilişkilerini, daha da sıklaştırmak bu alandaki politikalarını bunlar aracılığıyla yaşama geçirmek ve bölgede askeri üstünlük ile egemenliğini tekleştirmek, İsrail politikalarına bu çerçevede daha da önem vermek ve aktif olarak destek sunmak istemektedir. Türkiye ile İsrail arasındaki anlaşmalar ABD'nin Ortadoğu'da tek güç olma, etkinliğini kurma planlarının bir parçası olarak gelişmektedir. Bu güçler aracılığıyla bölgedeki devrimci gelişmeleri, ulusal kurtuluş hareketlerini engellemek ve anti-ABD'ci ve anti-emperyalist rejimleri sınırlandırmak...

Bütün bunlar NATO aracılığıyla ABD'nin çıkarları birinci derecede etkin kılınmak istenmektedir. NATO'yu genişleme politikasının temelinde ağırlıklı olarak ABD'nin çıkarları bulunmaktadır. Çünkü ABD ekonomik olarak önemli bir gerilemeyi yaşamaktadır. Ekonomik olarak zayıflayan etkinliğini askeri alandaki jandarmalık rolünü aktifleştirerek kurmaya çalışıyor.

Bunlarla birlikte NATO'yu genişletme planının en önemli hedeflerinden biri de bugün NATO-Rusya arasında yapılan anlaşmaya bağlı olarak reel sosyalist ülkelerin entegrasyonunu sağlamaya dönüktür. Bağlı olarak Rusya'nın genişlemesini engellemeye, etkinlik alanlarını sınırlandırmaya dönüktür.

Bu çerçevede NATO-Rusya arasında gerçekleştirilen Paris anlaşmasına bakmak gerekiyor. Aslında NATO'nun genişlemesi yeni değildir. Daha Gorbaçov döneminde değişik biçimlerde dile getirilmiş ve tartışılmıştır. Doğu-Batı Almanya'nın birleştirilmesi karşılığında, NATO'nun Doğu'ya doğru genişlemeyeceği sözü verilmişti Gorbaçov'a... Aradan 6-7 yıl geçiktikten sonra NATO'nun Doğu'ya genişlemesi fiili olarak gündeme gelmiş ve bir anlaşmayla sonuca bağlanmıştır.

Yeltsin uzun bir dönem NATO'nun Doğu'ya doğru genişlemesine karşı çıktı. Ancak fazla sonuç alamadı. Sonuçta ABD politikasını yaşama geçirdi. ABD, Rusya'yı karşısına alma yerine, daha esnek bir diyalog politikası ile yumuşak bir geçiş yapıyor. Aslında Rusya'nın fazla engelleme şansı bulunmamaktadır. O da buna karşı Ukranya, Çin ve Hindistan ile savunma ittifakını geliştirerek karşılık verdi. Ve sonuçta kimi tali tavizlerle NATO ile anlaşma imzaladı.

NATO, genel olarak ABDnin çıkarlarını teminat altına alan ileri bir karakol durumundadır. Rusya ile yumuşak geçiş yapma politikasını geliştirmesinin temelinde, Rusya pazarları yatmaktadır. Bu temelde Rusya pazarları denetim altına alınarak entegresi sağlanmak istenmektedir.

NATO'nun Doğu'ya genişlemesinin temelinde hem ABD'nin, hem de diğer Avrupa ülkelerinin çıkarları bulunmaktadır. Sorunun daha iyi anlaşılması için anlaşmanın kimi maddelerine bakmak gerekir.

Anlaşmanın askeri boyutları:

"NATO'nun yeni üye olacak ülkelerin toprakları üzerinde nükleer silah konuşlandırmak ve Sovyet artığı silah depolarını kullanmak için 'hiçbir niyeti, planı ve gerekçesi' yoktur."

"NATO, yeni üye olacak ülkelerin savunmasını bu ülkelerin topraklarına takviye gücü yerleştirerek değil, olası bir saldırı tehditi durumunda takviye gücü yerleştireceğine dair güvence vererek ve bunu yerine getirerek sağlayacaktır."

Rusya'da konvansiyonel silahlarda indirime aynı şekilde uyacaktır. Rus-NATO askeri yetkilileri arasındaki işbirliği arttırılacaktır." (Cumhuriyet Gazetesi, 28 Mayıs 1997)

Bu anlaşmanın ağırlıklı yönü silahlanma ile ilgilidir. İlk etapta ve 1999 yılında Macaristan, Çek Cumhuriyeti ile Polonya üye yapılacak. Ardından ise Romanya ve Slovenya düşünülüyor.

Bu anlaşmayla Rusya'nın etkinlik alanları sınırlandırılmak isteniyor. Ve eski Doğu Bloku ülkelerinin birer pazar alanı olarak entegresi hedefleniyor. Ancak, öncelikle bu entegre askeri alanda gerçekleştiriliyor, çünkü en büyük kâr bu alandan geliyor. Sadece Körfez Savaşı sonrası Ortadoğu ülkeleri 30 milyor dolar silah siparişinde bulundular. Balkanlardaki savaşlardan dolayı da daha yüksek rakamlarda silah satışı gerçekleştirildi. NATO'nun yeni üyeleri için daha büyük kârlar sağlanacaktır.

Bu genişleme yılda ABD'ye 150-200 milyon dolara mal olacak, "*ancak asıl harcama NATO'ya üye yapılan devletlerin silah sistemlerinin yeni askeri ittifakın sistemine uydurulması amacıyla yapılan alımlarda yapılacağı bildiriliyor. Bu konularda uluslararası Rand Corporation'ın yaptığı bir araştırma bulunuyor. 15-20 yıllık bir dönemde yapılacak silah alımlarında 30-52 milyar dolar harcanacak. Doğu Avrupa ülkelerinden çıkacak olan bu 50 milyar dolar kadar paranın ABD'nin ucuz faizli kredi ya da hibe şeklinde karşılanması öngörülüyor.*" (Demokrasi Gazetesi, Şubat 1997)

Yine bir ABD'li silah tekelinin yetkilisi "-*Uzun zamandır yatıyoruz. Artık yeter, biraz da çalışalım. Silah indirimleriyle epeyce silah yok edildi. Şimdi daha ekin silahlar geliştirme ve satma zamanı*" diyor. (Demokrasi Gazetesi, 22 Şubat 1997)

Demek ki, sorun yansıtıldığı gibi salt NATO'nun Doğu'ya genişletilmesi veya NATO'ya birkaç yeni üyenin alınması sorunu değildir. Sorun daha kapsamlı ve silah tekellerine kadar uzanmaktadır. Bir yandan anlaşmalarla silahların sınırlandırılması ve yok edilmesi gerçekleştirilmektedir, diğer yandan milyarlarca dolar silah satış palanları geliştirilmektedir. Sorun kapitalist üretimin temel bir özelliği olan "*aşırı üretimin*" yol açtığı "*anarşi*"den kaynaklanmaktadır. Emperyalist tekeller daha çok kâr için, alabildiğince silah üretimi gerçekleştirmektedir. Dünyadaki tüm savaşlara, silahlanmaya rağmen silah pazarları doyuma ulaşmamaktadır. Pazarı doyuran silah tekellerinin üretimi durma aşamasına gelmektedir. Emparyalizm bunu engellemek için durmadan, -bir yandan da yeni savaşlar yaratarak stoklarını eritmek ve üretimi yeniden aktifleştirmek için çeşitli uluslararası anlaşmalarla silahları imha etmeye çalışmaktalar. Bu sınırlandırma ve imha özünde ileriye dönük yeniden satışları gerçekleştirmeye, üretimi daha da geliştirmeye dönüktür.

Doğu'ya genişleme planı da bunun bir parçasıdır. Eski Sovyat silahlarının tümü imha edilecek ve yerine tüm Doğu Avrupa ülkeleri NATO modeline göre silahlandırılacaktır. Bu yeniden silahlandırma 50 milyar dolar tutmaktadır. Ve bu önemli oranda silah tekellerine nefes aldıracaktır.

Bir yanda pazarda biriken silahlar imha edilirken, diğer yandan daha öldürücü, yokedici silahlar devreye konulmaktadır. Bununla aynı zamanda eski Doğu Avrupa ülkeleri kaskatı olarak kendine bağımlı hale getirilmektedir. Silah satışlarında bu kadar yüksek kârlar gerçekleştirilirken, sanayi, ticaret, tarım vb. alanlarda da yapılan ve yapılacak olan anlaşmalarla daha yüksek kârlar elde edeceklerdir.

Bütün bunların faturasını emekçiler ödeyecektir. Bu da yetmemektedir. ABD, bu ülkelere faizle para verip tamamen bir kölelik ilişkisini yaratacaktır. Bu ülkeler bu temelde yeni-sömürge ilişkileriyle emperyalizmin sömürgesi haline getirileceklerdir. Reel sosyalizmin yıkılmasıyla başlayan bağımlılık ve yeni-sömürgecilik ilişkileri bu son anlaşmayla daha da güçlendirilecektir.

Aynı durum Yugoslavya ve Arnavutluk için de gerçekleştirildi. Önce yarattıkları iç muhalefetle iç savaş çıkarttılar. Sonra da "*ekonomik yardım*", "*barış ve güvenliği sağlama*" gerekçesiyle, BM adı altında işgal ordularını buralara gönderdiler. NATO güçleri aracılığıyla sömürgecilik ilişkilerini oturttular.

Macaristan, Polanya, Çek Cumhuriyeti, Romanya, Slovenya vb. eski reel sosyalist ülkelerin de durumu ve akibeti aynıdır. Tümü bu noktada emperyalizmin birer basit kölesi durumuna gelmektedir.

Bu anlaşmaya göre, konvansiyonel silahlarda da yapılacak görüşmelerle indirimi yapılacaktır. Bu da silah tekellerinin çıkarları doğrultusunda alınan karardır. Kimilerinin sandığı gibi bu türden karar ve anlaşmalar gerçekten silahsızlandırmayı getirmemektedir. Sonuç itibariyle aşırı silah üretimini tüketmeye dönüktür. Çünkü bir yandan imhayla sınırlandırma yapılırken, diğer yanda durmadan yeni silahlar üretilmektedir.

Bu anlaşmayla ABD, Avrupa'daki etkinliğini önemli oranda artırırken, Rusya ve Avrupa emperyalist ülkelerinin etkinliği önemli oranda sınırlandırılıyor. Çünkü yeni üyeler direkt olarak ABD'nin etkinlik alanına gireceklerdir. Bağlı olarak bu ülkelerin NATO standartlarına göre yeniden silahlandırılma işini de ABD üstlenecektir.

Bu anlaşmayla "*barışı koruma, Avrupa güvenliğine saygı... İki tarafın da bir devletin bağımsızlığına ya da toprak bütünlüğüne karşı askeri bir harekata girişmekten kaçınmak...*" biçimindeki belirleme özünde ulusal kurtuluş hareketlerine karşı alınmış bir karardır. Buna göre mevcut devlet sınırları meşru görülüyor ve savunulması öngörülüyor. Çizilen sınırların meşruluğu, bu sınırlar çerçevesinde barışın sağlanması, mevcut sömürge ve bağımlılık ilişkilerinin olduğu gibi sürdürülmesi anlamına geliyor. Bu direkt ulusların kendi kaderini tayin hakkını engellemektedir. Zaten, "yeni dünya düzeni" gereği, halkların gerçek bağımsızlıklarını engellemek için sahte, göreceli kimi çözümler dayatılmaktadır. Filistin'de olduğu gibi, tamamen bağımlılık ilişkilerine oturtulmaktadır. Yeni-sömürge ülkelerde ise, "*barış*" mevcut bağımlılık ilişkileri çerçevesinde sağlanacaktır. Açık ki, bu anlaşma, bu temelde halklara kölelik getirmektedir. Bununla da yetinilmiyor, halkların bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini engellemek için emperyalistler arası işbirliğini öngörüyor.

Soruna NATO-Rusya açısından bakıldığında da büyük bir dengesizlik bulunmaktadır. Yeni üye olacak ülkelerin topraklarına nükleer silahlar yerleştirilmeyecek deniliyor. Ancak bunun hiçbir garantisi ve güvencesi bulunmuyor. Böylece NATO, bu anlaşmayla kendisine bir rakip güç olan Rusya'yı yeni üyelerle çevreleyerek aynı zamanda denetim altına alıyor ve dizginleme politikasını geliştiriyor.

Yapılan anlaşmanın Rusya açısından fazla bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Yeltsin'in çokça ısrar ettiği "*Rusya'nın veto hakkı*" bulunmamaktadır. Dolayısıyla NATO'nun alacağı her karar tek taraflı olarak yaşama geçirilecektir. Çünkü oluşturulacak olan NATO-Rus Daimi Konseyi'nin fonksiyonu sadece kimi kararları tartışma düzeyinde ele alma, görüş alışverişinde bulunma temelindedir. Kararların yaşama geçirilmesinde veya alınmasında bir bağlayıcılığı bulunmamaktadır.

Sonuçta bu anlaşma ABD'nin Doğu'ya iyice açılmasını, buralarda çıkarlarını inşa etmesini getirecektir. Bu anlaşmanın temeli Kafkaslar'daki petrol yataklarının güvenceye almaya kadar uzanmaktadır. Sadece askeri yönüyle ele almamak gerekiyor.

Genel olarak NATO'nun genişleme planı ele alındığında Kafkaslar'dan Balkanlar'dan Ortadoğu'ya kadar uzanan bir dizi hedefi içermektedir. Bu anlaşma ezilen-sömürülen haklar ve emekçi sınıflar açısından ağır sonuçları olan köleliği derinleştiren bir anlaşmadır. NATO aracılığıyla halkları denetim altına alma, talan ve yağmayı yaygınlaştırmadır.

Bunlara bağlı olarak, Çin'in genelde NATO'nun genişleme politikası karşısında tavrına biraz değinmek gerekir. Çin NATO'nun genişlemesinden rahatsız olmaktadır. ABD'nin etkenliğini kırmak, yayılmasını daraltmak için yeni ilişkiler geliştirmekte ve güç birlikleri yaratmaya çalışmaktadır.

Çin ile Fransa son olarak Mayıs ortalarında imzaladıkları anlaşma açıkça ABD'ye karşı bir tavırdır. ABD'nin dünya üzerindeki egemenliğini sınırlandırmaya dönüktür. Aynı tarzda Çin-Rusya arasında yapılan stratejik anlaşmanın da hedefi yine ABD'nin etkinliğini sınırlandırmaya dönüktür. Aynı şekilde Rusya da Fransa ile ayrı bir anlaşma gerçekleştirdi. Bu ülkeler ABD'nin denetiminde geliştirilmek istenen "*tek kutupluluğa*" açıktan tavır alıyorlar ve bunu istemediklerini belirtiyorlar. Bunun yerine "*çok kutupluluğu*" tercih ediyorlar. Ortak deklarasyonda bu durum şöyle dile getirildi, "*tarafla, dünyanın çok kutupluluğa doğru ilerlemesini desteklemeye karar vermişlerdir. Fransa ve Çin, çoğulculuk ve bağımsızlığa saygı temelinde adil ve akılcı yeni bir siyasal, ekonomik uluslararası düzenin kurulmasına katkıda bulunacaklar ve uluslararası bu konuda yapılacak her türlü dayatma girişimlerine karşı çıkacaklardır. Böylelikle daha zengin, daha istikrarlı, daha güvenli ve daha dengeli bir dünya düzenine ulaşacaktır.*" (Cumhuriyet Gazetesi, 17 Mayıs 1997)

Anlaşılacağı gibi, ABD'nin NATO'nun genişlemesiyle yaratmak istediği tek kutuplulugun aksine burada açıkça çok kutupluluk hedefleniyor. Ve "yeni dünya düzeni"nin eşit, adil, dengeli olmadığı belirtiliyor. Bundan dolayı da tüm emperyalistlerin çıkarlarını esas alan daha dengeli, eşit, adil, akılcı bir dünya düzeni yaratmayı amaçlıyorlar.

Bu anlaşmanın bir devamı olarak her iki ülke arasında karşılıklı ekonomik ve silah satışında anlaşma gerçekleştirildi. Anlaşmaya işlerlik kazandırmak için yılda en az iki kez devlet başkanları düzeyinde bir araya gelinecek deniliyor.

ABD, bu anlaşmaya tepki gösterdi ve benimsemediğini açıkça dile getirdi. Görüldüğü gibi Çin çeşitli anlaşmalarla ABD'nin politikalarını dizginlemeye, frenlemeye çalışmaktadır. ABD'ye karşı Fransa, Rusya, Hindistan, İran vb. kimi ülkelere kadar uzanan yeni bir güç oluşturma politikası geliştirmektedir. Bu anlaşmaya bağlı olarak Fransa, BM'nin Çin'in insan hakları konusunda aldığı kararı imzalamadı.

Rusya da eski etkinliğine kavuşmak için ayın tarzda Fransa, Japonya, Hindistan, Ukrayna, Çin ve daha birçok ülkeye kadar uzanan bir ilişki ağını geliştirmektedir. Bunlarla hem ABD'yi dizginlemeye, hem de yeni bir güç olarak pazar alanlarını ele geçirmey çalışmaktadır. Özellikle Güneydoğu Asya'ya doğru etkinliğini arttırmak peşindedir.

Bunun karşılık ABD vb. emperyalist ülkeler ise Çin ve Rusya'yı vazgeçilmez bir silah pazarı olarak görmektedirler. Politikalarını bu pazarları ele geçirmeye dönük yapmaktadırlar.

NATO'nun genişleme politikasının diğer boyutları bütün bunları da kapsamaktadır. Clinton "*Birinci görevim Birleşik ve Demokratik Avrupa'yı inşa etmektir*" diyor. Demek ki mevcut Avrupa ABD için yeterince "*demokratik*" değildir. Çünkü Avrupa da yeni kutuplar, kendisine başkaldıran güçler ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bundan dolayı da yeniden NATO aracılığıyla ABD'ye entegre edilmiş bir Avrupa öngörülmektedir.

Yine Clinton "*Tecrit edilmiş bir Çin, ABD için iyi değildir*" derken Çin pazarını ele geçirme politikasını dile getirmektedir. NATO'yu genişletme politikasının bunlara oturtmaktadır.

Sürecek

ARGK Anakarargah Komutanı ile savaşın son durum üzerine yapılan röportaj...

"1984'te attığımız diriliş adımını tamamladık, şimdi zafere yürüyoruz"

"Biz gelişim hareketiyiz ve parça parça da olsa kazanırız. Fakat Türkiye 1984'ten bu yana kaybediyor. "

15 Ağustos Atılımı'nın 14. yıldönümüne girerken ARGK 1997'yi nasıl karşıladı, neleri hedefledi?

– 1997 önemli gelişmelerin yaşandığı bir yıldır. Kuzey ve Güney'e ilişkin hedeflerimiz mevcuttur. Karadeniz'den batıya doğru açılımlar sağlamak, Güney'de iktidarlaşmayı geliştirmek, Botan'dan Zap'a, Haftanin'den Xankurkê'ye uzanan hatta kurtarılmış alan gerçekliğine daha fazla somutluk kazandırmak; diğer yandan buraları savunma sistemlerine, savaş taktiğini hayata geçirecek kadar bir gelişim seyrine kavuşturmak, hedeflerimizdendir.

Ayrıca Güney'e daha fazla önem vermek gerekecek. Özellikle Parti Önderliği'mizin tarz ve taktik konusundaki eleştirileri doğrultusunda yenilenmek önemlidir. Bu nedenle 1997 bizim için hem kazanmak açısından hem de tarzı ve taktiği yakalamak, başarılar yaratmak açısından önemlidir.

Bu yılı kazanma ve iktidarlaşma yılı olarak özetleyebiliriz.

Bu yönlü köklü hazırlıklarımız var. Bu temelde ARGK gerekli savaş taktiklerini uygulayarak zafere ulaşmak hedefindedir. Bu nedenle hem Kuzey hem de Güney'de yürüttüğümüz kapsamlı hazırlıklarımıza karşın düşman da boş durmadı. ABD, İsrail-TC ittifaklarını geliştirdi. Kuzey'den başlayarak Güney'e yayılıp oradan sonuçlandırmak istediği operasyonlar dizisi ve savaş planları vardı. Kendilerine göre de en büyük savaş buradaydı. Kaderi belirleyecek bir savaştı. Onlar açısından da ya başarı, ya da başarısızlığın yolu atılacaktı.

Başta Dersim, Erzurum gibi bölgelerimizde gafletimizden kaynaklanan yersiz kayıplarımız oldu. Açık görülüyor ki, bu kayıplar düşmanı çok umutlandırdı. Yönelim sahasını biraz geniş tutmak istiyordu. Bu anlamda düşman Güney'de çeteciliği ve KDP ihanetini de yanına alarak PKK'ye karşı kapsamlı bir hareket başlattı. Tabii biz şunu gösterdik: Başkanımızın belirttiği bir şey vardı: "*Siz on devleti yenebilirsiniz, ama PKK'yi yenemezsiniz.*" TC-İsrail işbirliğine karşın, biz bunu Zap'ta ve Güney'de ispatladık. PKK, ARGK şimdiye kadar yenilmedi. Bundan sonra da yenilmeyeceğini çok açık kanıtladı. Burada "*Çelik Harekatı*" denilen savaşta TC'yi yendiğimizi belirtebiliriz. Çok büyük bir güçle, büyük umutlarla geldiler, ama Zap'ın derinliklerine gömüldüler. TC tarihinde bir şey vardı. İngilizler için; "*Geldikleri gibi giderler*" demişlerdi. Kendilerinin de geldikleri gibi gittiklerini belirtebiliriz. İhanetçiler ve ABD ile önlerine koydukları PKK'yi yenme, PKK'yi marjinalleştirme planları boşa çıkarıldı.

Güney'e hainlerle birlikte girdiler. Bizi araya sıkıştırmak istediler, ama bu olmadı. Geri çekilme taktiğinde her ne kadar önemli bazı hatalarımız olmuşsa da, düşman boşa çıkarıldı. Aynı savaşın yaşandığı sürede **askeri konsey toplantısı** gerçekleştirildi. Parti Önderliği'mizin son talimatlarıyla, son durumlar değerlendirilerek, hamleye geçildi. Zap'ta önemli darbeler vurduk, örneğin savaş kurmaylarını **Şikefta Birindara**'da füzelerimizle düşürdük.

TC ordusunun bu operasyonda durumu nasıldı?

– TC'nin eskisi gibi savaşma gücü yoktur. Savaşı moral açısından da psikolojik açıdan da artık kaldıramıyorlar. Özellikle bu savaşta tekniği yoğun bir şekilde kullanmalarına karşın, askeri gücünü fazla harekete geçiremediler. Geçmişteki gibi ağırlıklı olarak tekniği ve çeteciliği kullanmaları bunu gösteriyor. Bu şu anlama gelir: Savaş güçlerini önemli oranda tükettiler. Siyasi itibar olarak daha da fazla tükettiler. Sayı ve teknik olarak bizden daha üstündüler, fakat savaş taktikleri, moral düzeyi, siyasi kurum olarak bizden geriydiler. Bu geriliklerini onlara ağır ödettik. TC'nin böyle başarısız olması, Kuzey hamlemizi geliştirmemizi de sağladı.

15 Ağustos Atılımı'nın 14. yılında ARGK hem Kuzey, hem Güney Kürdistan'da yeni sıçramalar geliştirebilecek mi?

– Belirttiğimiz gibi Kuzey'de de bir hamle sürecine girildi. Botan'dan Dersim'e ve daha da batıya doğru ilerleyen eylemlilikler, TC'nin Kuzey'de de zorlanacağını gösteriyor. Açılımlarımız gelişecektir. Mesela, son süreçte Botan-Hakkari'ye doğru açılıyoruz. Hakkari eylemliliği bunun bir göstergesidir. Dersim'den Koçgiri'ye, Koçgiri'den Karadeniz'e, Güneybatı'dan Akdeniz'e doğru bir açılım geliştirilecektir.

Askeri ve siyasi olarak ortaya çıkmıştır ki, bu savaş böyle sürdürülemez. TC ordusu generallerinin de bunu telaffuz etmeleri boşuna değildir. Bundan sonra TC yeni operasyonlar yapsa da bizim açımızdan fazla önemli değildir. Şimdi Kuzey'de birkaç günlük operasyonlara çıkıyor, ama şunu söyleyebiliriz: Kimi zaman arazide düşmanı karşılarken, kimisiyle hiç karşılaşmamamız bile düşmanı boşa çıkartıyor. Parti Önderliği'mizin talimat ve perspektifleri doğrultusunda, şu taktik hayata geçiriliyor: Düşmanın istediği mekan ve zamanda değil, bizim istediğimiz zaman ve mekanlarda savaş yürütülüyor. O kadar maddi manevi hazırlıklar, planlamalar bu temelde boşa çıkartıldı. İstediğimiz savaş düzeyini yılın ikinci yarısında yakalayabiliriz. Türkiye'nin içine kadar yayılabiliriz, -bir Kırıkkale örnektir.

Güney'de daha önce de belirttik: 1997 iktidarlaşma yılıdır ve bunun önünde engel olmak isteyen ihanetin de görülecek bir hesabı vardır. Barzani kışın bir toplantısında, "*1996'da Saddam'la birleştik, YNK'yi yendik. 1997'de de TC'yle birleştik, PKK'yi yeneceğiz*" demişti. Ancak Güney'de beş-onbin kişilik peşmerge gücüyle gerçekleştirilen operasyonlarla PKK bitirilemiyor. Onlar hesaplarını yanlış yaptılar. KDP büyük darbeler yedi. Güney halkı içinde şu net ortaya çıktı: KDP artık bir çetedir ve çeteleşerek Kürt gerçekliğine karşı açtığı bir savaş durumu var. Bu savaşı TC'nin kaybetmesiyle birlikte KDP de kaybetti. Biz eski kazanımlarımızdan daha fazlasını elde ettik. Güçlerimiz daha fazla Güney'e yerleşti ve Haftanin'den Hacı Ümran'a kadar hareket halindeler. İhanet güçleri bir daha işbirliği yapamayacak konuma getirilinceye kadar mücadeleye Güney'de devam edeceğiz.

Güney işbirlikçi güçleri bu savaşta nasıl bir duruma girdiler?

– Güney savaşında hedef ve planlarımız nettir. KDP'yi şehirlere ve kasabalara sıkıştırdık. Tüm güçlerini imha etmek değil de, teslimiyet noktasına getirmeyi hedefledik. Bu açıdan yol, alan, kasaba denetimlerimiz gelişti. Onları savunma pozisyonuna itmiş durumdayız. Haftanin'den Hacı Ümran'a kadar uzanan alanı birleştirme planlarımız var. Yine Soran, Behdinan arasındaki birlikteliği daha fazla sağlayacağız. Geçmişten beri anlamsızca süregelen KDP-YNK çatışmasını da ortadan kaldıracağız. Yine Kuzey-Güney birlikteliğini bu savaşla birlikte daha fazla sağlayacağız. Biz yıllardır düşmanla savaşmak yerine, kendimizle savaşıyoruz. İhaneti ve çeteciliği seçenlere karşı öfkeyi ortaya çıkarıp bu sessizliği savaşa dönüştürmek istiyoruz. Güney'in batı cephesinde savaşı yoğunlaştıracağız ve doğu uçlarına kadar savaşı geliştireceğiz. Şu an katılımlar 1992'de olduğu kadar yoğun ve daha da yoğunlaşacaktır. PKK'nin Güney'de bir kitle iktidarlaşmasını geliştirdiği belirtilebilir. Şu çelişkiler açığa çıkarıldı; artık Güney'de çetelerin eski kitle desteği yok. Hatta halka karşı TC'yle birleşip, TC'nin planlarını uyguluyorlar. Bunlara karşı duran halkı, zorla askere aldılar, sonra da köylerini boşalttılar, ondan sonra da kitleyi sağa sola göç ettirdiler. Bu açıdan KDP Kürtlerin umudu değildir. Geçmişten beri YNK iktidar olamadı. Düşmana göre kendilerini pazarladılar, bundan sonra da pazarlayabilirler. Ama halkı pazarlamalarına izin vermeyeceğiz.

Türkiye'de bu savaş siyasal ve toplumsal açıdan neleri ortaya çıkardı?

– Kuzey'de de Güney'de de savaşı bu yıl bütün yetmezliklerimize rağmen geliştirdiğimizi belirttik. Kuzey'de uygulanan yaygın gerilla tarzı Türkiye'de yansımasını bulacak. Türkiye'de intihar eylemlerini gerçekleştirmek isteyen militanlarımız var. Biz tabii hepsine onay vermiyoruz. TC tutumunda ısrar ederse, kendiyle düşmanı patlatmaya hazır birçok gerillamız var. Kırıkkale türü gibi eylemler geliştiğine göre, böylesi eylemlilikler bundan sonra daha da gelişebilir. Türk halkı da bundan zarar görür. Savaşta ısrar etmeleri kendilerine kaybettirir. Bu Türkiye halkına da mal olur. Daha fazla emperyalistlere kendilerini satmalarının önü de kesilir. Şimdiye kadar epey sattılar, artık satacak bir şeyleri de kalmadı. Bu açıdan kendi aralarındaki çelişkileri de derinleşiyor. ABD ve Batı devletlerinin de verebilecekleri fazla şey yok. Hem ordu-polis arasındaki ilişkiler hem de şebekeler arasındaki ilişkiler açığa çıktı. Bu savaş, Çiller ekibinin ortaya çıkmasını ve Erbakan hükümetinin düşmesini beraberinde getirdi. Türkiye artık bunları kaldıramayacak duruma geldi. Savaşı finanse etmek için yeraltı dünyasıyla birleşecek duruma geldiler. Kontra şebekelerini artık kendileri de kontrol edemeyecek durumdalar. Aslında bu şuna benziyor: "*Osmanlı'ların son döneminde yeniçeri ocakları, Osmanlı denetimini yitirince, kazan kaldırmaya başladılar.*" TC böyle bir savaşta daha fazla ısrar ederse, kontra şebekeleri de, kazan kaldıranlar da çoğalacak. Yine ekonomik-siyasi çöküntüler ve çelişkiler derinleşiyor. İdeolojik tükenmişlik düzeyleri daha yoğun olarak artar. Bu Türkiye'de insani çöküşün ifadesidir.

Son durumda Anasol-D hükümeti ne yapabilir?

– Geçici olarak kurulan bir hükümet gerçekliğidir. Türkiye'nin biraz daha nefes alması için kuruldu. Fazla bir şeyler yapabilecek güçte ve durumda değil. Zaten başkomutanımızın belirttiği bazı hususlar var: Biz her zaman görüşmelere açığız. Ateşkese veya siyasi diyalog yoluna gelinmediği takdirde savaşı geliştireceğiz. Türkiye halkının içinde bunun zeminini oluşturacağız. Büyük operasyonlar düzenlerse, yine de deneyebilirler ama, sonuç alamazlar. Bu durum Türkiye halkı için de yıkım olur. Yıkılan bir Türkiye ve ordu gerçekliği var. Savaş sadece onları batırır yoğun bir çözülüşü zaten yaşıyorlar.

Yılın ikinci yarısında nasıl bir taktik düzenlenecek, neler gelişecek?

– Bizim taktiğimiz onları araziye çekerek vurmaktır. Bu belli ölçülerde gerçekleşti. Biraz daha toplama, düzenleme imkanlarımız var. Bu yılın ikinci yarısında bunu daha fazla yapabiliriz, imkanlarımız daha fazladır. TC askeri ve siyasi olarak da bir adım atamaz. İdeolojik olarak da fazla bir şey yapamazlar. 1997'de yapmak istediklerini önemli oranda yaptılar, -başaramadılar. 1997'nin ikinci yarısında da bu yönlü atılacak adımların hiçbiri tutmaz. Biz onların hızını kestik. Bundan sonra fazla etkili olamayan operasyonlar düzenleyebilir, ama sonuçta bazı alanlara çekilmek zorunda kalacaklardır. Çok yoğun düşündüğümüz eylem taktiklerinin hepsini devreye koyabiliriz. Türkiye ekonomisi gerçekten batma noktasına gelmiş, insanlar ekmek bulamaz halde. Kürt sorununun varlığını kabul edip bu temelde yaklaşsalardı belki çözüm bulunabilirdi. Ama imha ve inkar politikaları onlara kaybettiriyor.

Bu anlamda biz şunu açık söyleyelim: Kürdistan'da kaybettirilen çabalar, Türkiye'ye kaybettirir. Biz gelişim hareketiyiz ve parça parça da olsa kazanırız. Fakat Türkiye 1984'ten bu yana kaybediyor. Bizim zorluklarımız bizim fedakarlıklarımız, halkımızın yaşadığı işkenceler, baskılar vardır. Fakat bizim onurumuz da vardır, bu yüzden bizim korkumuz yok. Ekmek bulamayabiliriz, ama onurlu, başımız dik, yaşama olanaklarımız da yaratılmıştır. Bize karşı her şeyi haram etmek isteyen düşmanlarımıza karşı zafer ve başarı imkanlarını yakalamışız. Bu açıdan savaşta ısrarın bedeli onlar açısından daha fazla kirliliktir. Bir slogan attılar: Türkiye'de temiz bir toplum gerekiyor, -deterjanla temizlenmiş bir toplum... Temiz bir toplum bu şekilde yaratılamaz. Temiz toplum adı altındaki hikayeler, hedef şaşırtmadır. Ve aslında bu temiz toplum hikayeleri daha fazla kirlilik için kullanılmaktadır. Biz şunu açık iddia ediyoruz: Türkiye'de temizliğe yol açmak istiyoruz; insanlık açısından, demokrasi açısından, halkın özgürlüğe kavuşması için fikrimize yol açmak istiyoruz. Tabii bu ancak Kürdistan'daki gelişmelere sahiplenildiği oranda olur. Türkiye'deki demokratlar da, ilericiler de bunu görmek durumundadırlar.

İslami kesimler açısından da bir İsrail gerçeği var. Filistin'e karşı savaştı, herkes karşı çıktı. Ama Güney savaşında İsrail bize karşı savaştı, fakat Türkiye'deki islamcıların sesi çıkmadı. Bu da gösteriyor ki, onun fosforluluğu, siyonizme karşı çıkışları aldatmacadır. Erbakan dahi siyonizmle birleşmiştir. Çelik Harekatı ile birleşmiştir. Türkiye-İsrail ittifakı gelişmiştir. En son İsrail dışişleri bakanlığının yaptığı bir açıklamada; "*Erbakan hükümeti döneminde Türkiye ile geliştirdiğimiz ilişkilerimizi arıyoruz. Şimdiki hükümet ilişkiler konusunda geri bir düzeyde bulunuyor*" demektedir. Bu anlamda en çok masonlara karşı çıkanlar, en çok masonluğa bulaşmıştır. Bu savaş gerçekliği biraz burada açığa çıkıyor. İsrail ile, PKK'ye karşı bölge ittifakı geliştirdiler. Planları başarısız olacağı için geri çekildiler. Türkiye'deki sol ve islamcılar açısından da bu görülmelidir. Türkiye burjuvazisi bölgede önemli oranda yalnızlığa itilmiştir. Federe devletler açısından da Türkiye'nin yalnızlaşması sözkonusudur. Giderek Avrupa ile ilişkileri geriliyor. Bütün bunları hesapladığımızda Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne giremeyeceği görülüyor. Orduya top atarak da bu işi götüremezler. Askeri açıdan bizim bir sorunumuz olmaz. Biz diri ve yeni bir hareketiz. Ve her zaman kendimizi yenileyebilecek güce sahibiz. Bundan sonra bizim attığımız her adım zafere yakınlaştıracaktır. Türkiye burjuvazisi o kadar anlamsızca adımlar attı ki, -bu operasyon öyledir- istemeden de olsa bize büyük hizmetler sundular.

14 yıldır süregelen savaş tüm Ortadoğu'ya ve tüm Kürdistan'a neler getirdi?

– 14 yıllık savaş, ARGK içinde yoğunlaşmayı geliştirdi. Siyasi, askeri, felsefik açıdan bir ordulaşma... Ve artık ARGK bu ordulaşmayı zafere taşımak istiyor. ARGK bu ordulaşmayı Kürt gerçekliğinin güç olma istemini dünya arenasına taşıdı. Gelinen aşamada halkımızın kazanma sözü var. Zafere gitme sürecinin başladığı bunca yılın sonunda, bu rahatlıkla söylenebilir. Ve bizim için bu süreçte başkomutanımızın belirttiği anlamlıdır: "*Zaferden aşağısına gözünü diken namussuzdur.*" Geçmişte Kürtlerin birçok şeye ihtiyacı vardı, artık ihtiyaç zaferdir, kazanmaktır. Bunun felsefik adımlarını atmaktır, bu anlamda iktidarlaşmaktır. Bu ordu güç olarak iktidarlaşmayı önemli oranda gerçekleştirdi. Kürdistan'da gelişen bu durum ister istemez bölgeyi de etkiledi. Mesela ABD-TC-İsrail gerçekliğine karşı doğal bir ittifak oluştu. Ve bu Arap gerçekliğinde, Kürt-Arap bütünleşmesini, hem direkt hem de dolaylı yollardan geliştirdi. Bu resmi bir ilişkiye kavuşmazsa da bloklaşma gerçeğidir. Savaşın sonucu olarak doğal ittifaklaşmaya gitmenin yolları açıldı. Aynı zamanda İsrail, TC'yle Ortadoğu'da geliştirmek istediği bir Güney savaşında, Güneye yerleşmeyi de düşündü. Burayı Ortadoğu halkları için bir hançer olarak kullanmak istiyordu. PKK burada kazandı ve bu açıdan, bu hancerin Ortadoğu halklarına saplanmasına müsaade etmedi. Bu Ortadoğu halklarının kazanımı anlamındadır. Bu, bizi hem Araplara, hem Farslara, hem de diğer Ortadoğu halklarına daha fazla yaklaştırdı. Bu, savaşımın Türkiye halkları açısından bir kazanıma sözdür denebilir. Demokrasi arayışlarının önünün daha fazla açıldığını söyleyebilirim. Bölge halkları için netleşme yaratıldı.

1997 hem Kürdistan hem Türkiye hem bölge halkları için önemli bir kararlaşma sürecidir, -final yılıdır. Emperyalizmin Ortadoğu çıkarlarını bozan savaşımız halkları kazandırma sürecine girmiştir.

Biz ARGK olarak 1984'te attığımız diriliş adımını tamamladık, zafere yürüyoruz. Kazanan Kürdistan, kazanan Türkiye dir!

Gabar Dağı'na daha çok yaklaşmak...

“Herkes için ayrı bir efsanedir, ayrı bir semboldür Agit. Herkes için değişmez olan tek doğru ise, O'nun henüz süren savaşla gerçekleşmekte devam ettiğine duyulan inançtır. Bunun dışında ise, O'nun bu kadar çok yürekte ve beyinde hangi düzeyde bir varoluşa kavuştuğunu kestirmek, bazen mümkün değildir. Yalnızca halkların gönüllerinde saklı olanlar üstündürler. Evet, bugün biz Kürdistanlıların savaşla bir fırtınaya tutulan yaşamında gerçekleşmekte olan O'nun ta kendisidir.”

“Eylem esnasında izinsiz olarak planlama dışına çıkılmayacak, mevziler terk edilmeyecektir. Atışlar isabetli ve ölçülü olacaktır. Gereksiz şekilde mermi harcanmayacak, arkadaşlar birbirini vurmamaya ve sivillerin vurulmamasına aşırı bir özen göstereceklerdir. Çapula girişilmeyecek, geri çekilme kademeli ve savunmalı olacaktır. Dikkati çekilen bu hususlarla birlikte, plan aşamaları takım üyelerine topluca kavratılacaktır. Her grup kendi görevi üzerinde üç-dört kez yoğunlaşarak tartışacaktır.”

Komutan Agit'in bu son talimatından sonra düz bir sahada Eruh'un maketi yapılır. Kendisi de bir şehir maketi olan Eruh daha da küçülmüştür şimdi. Agit, elindeki uzun sopayla askeri binaları gösterirken her defasında yapılan temsili binalar yıkılır, hemen yenileri yapılır. Maketler üzerinde birkaç kez provalar yapılır.

15 Ağustos günü Eruh'un en yakın tepelerine kadar inilir. Dürbünle gruplara şehir planı ve hedefler bir kez daha gösterilir. O günün akşamı saat 7.30'da Eruh'a doğru hareket edilir.

Herkes biliyor. 12 Eylül birçok umudu sildi-süpürdü. Henüz rüştünü ispatlamayan Türkiye devrimci hareketi, Kürdistan'daki irili ufaklı onlarca örgüt, faşizmin ilk ciddi tokatı ile düşmüştü. Zindanlar, işkencehaneler doluydu. Generaller bu kolay “*zafer*”lerini pekiştirmek ve ilan etmek için birkaç da idam gerçekleştirdiler aceleyle. Kenan Evren ve şürekası il il, ilçe ilçe geziyordu. Bu memleketi nasıl kurtardıklarını, nasıl çalıştıklarını “*sevgili hemşehrileri*”ne anlatıyorlardı. Şimdi tehlike geçmişti. “*Düşman*” yerle bir edilmişti. Türk silahlı kuvvetleri otoriteye hakimdi ve en önemlisi önümüzdeki bir kaç yıl içinde ‘*demokrasi*’ tamamıyla teşis edilecekti. Korkacak, endişelenecek hiçbir şey de yoktu. Yaprak kıpırdamıyordu ve 15 Ağustos'tu.

Fırtına öncesi sessizliğin içinde bunlar vardı. Yılların getirdiği ağır yüklerin altından kalkamamanın çaresizliği... Umut olacak bir kapının bir türlü açılamaması...

Oysa bütün fırtınalar sessizlikten doğar.

Kimsenin haberi yoktu, ama birazdan fırtına kopacaktı.

15 Ağustos günü akşam saat 7.30'da grup şehre doğru hareket etti. Saat tam 9.00'da eylem yerine varıldı.

Başarılı bir atışla nöbetçi vuruldu. Biraz gecikmesine rağmen RBC öngürülen noktayı isabetli bir biçimde vurdu. Ana saldırı grubu kollar halinde ve peşpeşe hızla içeriye daldı.

Gazinoya yönelen grup, yolu şaşırması nedeniyle hedefine geç ulaştı. Bu arada gazinodan biri tabancayla, bölük binasına dalan grubu taradı. Bu tabanca atışı sonucu Ferhan, sağ el parmağından yara aldı.

RBC grubu roket ve silah atışını tamamlayıp, hükümet binasını benzinle ateşe verdikten sonra, öngörülen noktaya zamanında gelip yerleşti.

Cami grubu kapıyı zor açtığı için konuşması geç başladı, geç bitti.

Ana saldırı grubu ilk ateşten beş dakika sonra komuta noktasına ulaşarak durumu rapor etti: İçerde direnişle karşılaşılmamış, nöbetçi öldürülmüş, telsizci yaralanmış. Koğuşlar boşmuş. İki nöbetçi esir alınıp getirildi. Esirlerin konuşmalarından yüzbaşının izinde, başçavuşun ise gazinoda olduğu anlaşıldı. Diğer askerler de baskından önce dışarıya çıkmışlardı.

Komutan Agit bu durumu şöyle anlatıyor: “Bu durumda bina ve şehir artık elimizde sayılırdı. Bina çevresi güvenliğe alınarak depoya girildi. Depo ve komutanın evinden alınan malzemeler dışarda birikmeye başladı. Birikme bir hayli kabardığından bazı arkadaşlar araba ve katır almaya gönderildi. Erdal ve Baran'gillere cezaevine gitmeleri söylendi. Postahanenin tahribine çalışıldı, ancak kapılar sağlam olduğundan açılamadı. Bu arada banka müdürünü aramaya çıkan Botan, bölük avlusunda görüldü. Müdür ve veznedarı bulamadıklarını ve ne yapması gerektiğini soruyor. Kendilerine pankartı asıp geri gelmeleri istendi. Araba aramaya giden Haydar ve Şiyar kahvede oyalanıyorlar. Haydar kurşun sıkıp halkı yere yatırmış, azarlıyordu. Müdahale edildi.”

Gazinoya saldıran grup orada subayları görmeyince evlerine saldırdı.

Bu arada gazinonun televizyonu ve komutanın otomobili, karakolun cemsesi tahrip edildi. Bina tamamen silahtan arındırıldı.

Toplanan silahlar ve cephane getirilen arabaya yüklendi ve Haydar'ın kullandığı araba hareket etti. 15 Ağustos eylemi tam başarı ile sonuçlanmıştı.

***

Yaşamak hızla, nefes nefese bu zaman ve mekanda gerçekleşiyor. Kürdistan toprakları binyıllar içinde kimi dönemlerdeki gibi yine yeryüzünün yazgısını değiştirebilecek olaylara sahne oluyor. Doğası gibi acımasız, doğası gibi sevinçli, doğası gibi anlaşılması zor insanları, bir yoketme ve yaratma savaşı içindeler. İnsan burada yeniden, Kürdistan doğasının kanlı çamurundan yeniden yaratılıyor. Gerçek, burada her yer ve zamankinden daha keskin bir bıçakla zıtlarına ayrılıyor. Bir yandan yaratma eylemi içerisinde tanrılaşan insan, savaşın ateş ve dumanı, yenilgi inıltileri ve yengi haykırışları içinden yükseliyor. Öte yandan tarihin tanıklık etmediği ölçüde ağır bir düşkünlüğün de hızlandığını görmek mümkün oluyor. Her şey ve herkes, yazgısını zamanın o eski köylü durgunluğundan şiddetle çıkararak, büyük bir hazla yaşamaya başlamış, kimi zaman yakın mahkumiyetinin gerekçelerini toparlarken, kimi zaman da tarihsel bir yargılama için ispatları bir araya getirmeye çalışıyor.

Müthiş bir hesaplaşmadır bu. Geçmiş ile gelecek, gündelik insan eyleminde kolaylıkla görülecek biçimde hesaplaşıyor. Savaş, bir anda ve sürekli, görülmedik bir hızla ve inanılmaz biçimler altında ortaya çıkmış ve hâlâ devam ediyor. Bir an'da ve sürekli. Herkes bu an'ın içindedir. Kaçınılması giderek herkes ve her şey için olanaksız olan savaş, tek tek kişilerin yazgısı olmaktan çıkarak, bütünlüklü bir yazgıya dönüşüyor. Bu, bir halkın yazgısıdır. Bu, bir halkın kendi yazgısını gerçekleştirmesidir. Ve gerçekleşiyor...

Bugün buradan, Kürt halkının yazgısını haykırdığı bu amansız dağ yüksekliklerinden geriye bakarken, tarih içinde fırtınaya öncülük edenlerin siluetlerini görebiliyoruz. Zamanın sisi içinde neredeyse sürekli, ama yalnızca savaşın insan yaratıcı yanını kendilerinde keşfedip uygulama yetisine ulaşanlar tarafından görülebiliyorlar.

İşte oradalar, geçmiş ve geleceği şehit gövdelerinden bir vadiyle ve onların gözlerinden gelen bir bakış köprüsüyle birleştiriyorlar. Savaşı amansız sürdürenler için, onlar hep ufuk çizgisinde bir yerde durur ve yaşamın amansız oluşumunu izlerler. Ya da, bugün hâlâ savaşanlar için geçmişin ve geleceğin bu ışıktan heykelleri, her zaman görünür durumdalar.

Tarih içinde sürekli görünür olmak, sürekli duyulur olmak yalnızca onların ulaştığı bir varolma düzeyidir.

Böylesine bir sürekli varolma biçimine, böylesi bir ışıktan heykeller olma gerçeğine ulaşmanın bedellerinden sözetmeye gerek var mı? Savaşın yıkıcılığı ve yaratıcılığının ne anlama geldiğini de, aşağı-yukarı herkes bilmektedir. Ancak bazı gerçekler vardır ki, onlar ancak yaşandıklarında anlaşılabilirler. Bunun dışında bu gerçeklere herhangi bir yaklaşımla bakılamaz bile. Çünkü büyük ve tarihi etkileyen olaylar, her şeyin içinde yanar durumda olduğu bir ışık kaynağı gibidirler. Sıradan bir yaklaşımla bugün Kürdistan'da süren savaş gibi bir gerçekliği anlamaya çalışmak, çoğunlukla öldürücüdür. Bu, gözleri ışığa alışkın olmayanların birdenbire güçlü bir ışık kaynağıyla karşılaştığında kör olmasına benzer.

Ancak ateşe benzeyenler, ateşten gerçekleri anlayabilirler. İşte bu ateşten gerçekliklerden en yangını, en amansızı da, Agit'tir.

Onu, Kürdistanlı olan hemen herkes, afişlerde veya her 15 Ağustos'ta devrimci-yurtsever basın-yayın organlarında çıkan, bir eli kalaşnikofunun namlusunda, ufuklara bakan heybetli resmiyle tanır. Daha şimdiden sayısı belirsiz şarkı O'nu anlatmaya çalışmaktadır. Yine Gabar dağı, Agit'in adı anılmadan hatırlanmaz ve dile gelmez. Yine sayısız şiire ve öyküye konu olmuştur O. Hemen her savaşçı O'nun yüzünü ezbere bilir veya resmini yanından ayırmaz. Genç savaşçılar “*Agit'e ve Başkan'a inanıyoruz*” derler. Herkes için ayrı bir efsanedir, ayrı bir semboldür Agit. Herkes için değişmez olan tek doğru ise, O'nun henüz süren savaşla gerçekleşmekte devam ettiğine duyulan inançtır. Bunun dışında ise, O'nun bu kadar çok yürekte ve beyinde hangi düzeyde bir varoluşa kavuştuğunu kestirmek, bazen mümkün değildir.

Yalnızca halkların gönüllerinde saklı olanlar ve ışıktan militanlar üstündürler.

Evet, bugün biz Kürdistanlıların savaşla bir fırtınaya tutulan yaşamında gerçekleşmekte olan O'nun ta kendisidir. Neredeyse bütün şehitleri kendi varlığında temsil eden bu büyük savaşçı, giderek bütün yaşayanları da, belli ölçülerde, böyle bir sürekli varolma biçimiyle temsil etmektedir. Bunlar, bizim bugün, bu an yaşadığımız şeylerdir. Ancak bunun ilk adımlarını, başta Başkan APO olmak üzere yakın silah arkadaşları dışında, hemen bütün hafızalar neredeyse unutmuştur veya böylesi ilk adımların neler olduğu sorusu, bugünkü yaşamımızın kar fırtınaları içinde, unutuşun beyaz örtüsüyle kapanmış gibidir.

1984 yılının 15 Ağustos günü, Kürdistan'ın dört yanına ve giderek dünyaya yayılan o muhteşem çağrı Eruh camisinin hoparlörlerinden yükselmeden önce neler olmuştu? Bu an nasıl yakalanmıştı? Bütün bir halkın yüreğine giden yol nasıl bulunmuş ve bu zorlu yolda atılan adımlar neler pahasına gerçekleşmişti? Veya sonradan bu savaşa ilişkin olarak yaşanacak her şeyin O'nun yaşamının detaylarında bulunması mümkündür. Savaşın bugün yaşanan bütün acılarının, bütün öfke ve sevinçlerinin ilk işaretlerinin O'nun kısa süreli gerillacılığında bulunması mümkündür. Tarihte paramparça edilmiş bir halk gerçekliğinden sıyrılabilen her şey, elbette komutanı Başkan APO'nun o günlerde henüz rüşeym halindeki dehasından geçerek, gelip O'nun yaşamında birleşmiş ve yeniden bir tohum olarak patlamıştır. Yine, O'nda gerçekleşen her şeyin, sonradan da gerçekleşmeye devam edeceği üzere, hepimiz için neredeyse ulaşılmaz derinlikteki Başkan APO ile yoldaşlığının bir ifadesi olduğunu, bir kez daha söylemeye gerek yok. Nasıl ki Agit ve Başkan APO, Diyarbakır zindanlarında teslim alınamayan ve şehadete giden yoldaşlarını 15 Ağustos Atılımı ile yaşamakta daha yüksek bir düzeye çektilerse, Başkan APO da, Agit'in şehadetini ancak onbinlerce savaşçıyı saat saat ömrünü adayarak yetiştirdiği Mahsum Korkmaz Akademisi'ni gerçekleştirerek karşıladı ve devam ediyor. Bu inanılmaz yoldaşlık da, bugün hâlâ bütün çıplaklığıyla hepimizin gözleri önünde sürmektedir ve denilebilir ki, eğer Başkan APO her şeye rağmen henüz yaşıyorsa, bu yoldaşlığın gereklerini karşılamak içindir. Yine denilebilir ki Başkan APO, gencecik tarihindeki bütün o büyük yoldaşları gibi, onların hepsinin yoğunlaştığı bir ışık heykeli olarak varolmayı sürdürüyor. Bunların tümü içiçe geçmiş bir hayatlar bütünü olarak, bugün Kürdistan denen bu topraklar üzerinde, belki de gezegenimizin yazgısını etkileyecek bir savaşımı bütün şiddetiyle yürütmeye devam ediyor.

Bu nedenledir ki, Başkan APO anlaşılmaksızın, Agit'in anlaşılması mümkün değildir. Yine diğer şehitlerin eylemi ile birlikte Agit'in eylemi doğru anlaşılmadan, Başkan APO'yu da anlamak mümkün değildir. Bunlar, etle tırnak gibi birbirlerine (o inanılması güç yoldaşlık, arkadaşlık bağlarıyla) bağlı gerçekliklerdir. Hiçbiri kendi başına varolmaz çünkü, bunlar bütünlüklü bir tarihtir, bütünlüklü bir süreçtir.

Bu görkemli tarih abideleri, hiç de öyle yaldızlı, cilalanmış bir gerçekleşme biçimine sahip değildirler.

Bütün büyük önderlik ve şehadet gerçekleri, aslında bütün savaşçılarınkine bazen ayırdedilemez derecede çok benzeyen gerçeklerdir. Ancak onların farkı, yaşamlarının ve yaşamlarına ilişkin savaşlarının bir hedefi olarak, amaçlarına sarsılmaz bağlılıklarıdır. Bu anlamda bir an'ları diğer an'larından ayrılmaz, bir tek hedefe varmaya yönelik bir zincir olarak birbirine eklenir. Bütün insani duyarlıkları ve yetenekleri bu amaca varmak için harekete geçirilmiştir. Bunun dışında bizlere son derece tanıdık gelirler, anlaşılır ve nettirler. Anlaşılmazlıkları ise, ancak bizim anlayışsızlığımız derecesindedir. Bütün bu sade gerçekliklerin ne demek olduğunu, çok somut olarak Agit'ten geriye kalan her şeyde görmek mümkündür. Yine de diğer bütün büyük şehadetler gibi, onun şehadetinden geriye kalanlar, özel eşyalar ve yazılar olmaktan çok, yaşayan ve hepimizin günlük olarak hissedebileceği bir yaratma savaşı sürecidir. Bu anlamda her Kürdistanlı'nın bugünkü yaşamında onların çok belirgin izlerini görmek mümkündür.

Yukarıdaki satırlarda Agit'i, yeni doğan bir halkın yaratıcılarından biri olarak, geçmişle birlikte bugünü ihanete ve derin bağlılığa ilişkin bütün yönleriyle aydınlatan görünür bir ışık heykeli olarak anmıştık.

Gecenin siyahında aydan damlayan bir gözyaşı gibi... Yoksul Kürt ülkesi insanlarının ayışığı Agit...

Evet, O, ışıktan, ışık yurdundan geliyordu. En uzun ve bitmeyen ışık, sonsuz ışıklar memleketinden.

İşte, Agit'in bütününü görebilmek için gerekli olan ise, Gabar Dağı'na daha çok yaklaşmak ve onunla bütünleşmektir.

"Biz, bu yıllarda kimsenin adını bile söyleyemediği bir ülkenin yurtseverliğini yaptık. Hiç kimsenin kimliğini bile ağzına almak istemediği bir halkın gerçeğini açığa çıkardık.
Herkesin adeta utanarak, kaçmak istediği ulusal özelliklerin gerçeğini vurguladık. Nasıl ki, bütün bu konularda bir aşağılık durumun kader olmadığını söyledikse de, bunları böyle görkemli bir devrimde yürütmenin, bizim için öyle çokça duygulandırıcı şeyler olmayacağını söylüyoruz. Çok mütevazi ve yapılması gerektiği kadar, yaptık diyoruz."

15 Ağustos savaşı tarihsel bir intikam hareketidir

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın 15 Ağustos'un 14. yıldönümüne ilişkin değerlendirmesi...

kimse kendini kandırmasın. İğne ucu kadar başka bir yaşam yolu olsaydı, başka tarz bir mücadeleyle başarılı olabilseydik, değil bu yılları böyle yaşamak, nefesini bile almak mümkün olamazdı.

Şimdi dünya alem soruyor: Savaş niçin buraya kadar geldi? Ve mucizeden, mucize gibi bir gelişmeyi nasıl gösterdi? Hâlâ çoğumuzun belki idrak etmenin çok uzağında olduğu bu savaşımın kesin bazı savaşımları vardır. Şüphesiz bunun temel nedeni, bir halkın çoktan bitmiş bir tarihi veya tarihsizliğidir. Geleceği veya geleceksizliğidir. Güncele ilişkin de en kararlı yaşamın kendisidir. Hiç kimse bizi maceraperest veya düşünmeden gerçekleştirilen bir hamlenin veya şansın yaver gittiği bir adımın sahibi olarak değerlendirmesin. Bu dünyada, hatta insanlık tarihinde bir adımın zorlukları kadar, zorunluluğunu idrak etmede örnek olarak gösterilecek bir olay varsa, o da bizim gerçekleştirdiğimiz bu atılımdır.

İşte, bu 15 Ağustos Atılımı'dır.

Hayallerinizi, niyetlerinizi, bilincinizi, özgürlük düzeylerinizi bilmem, ama ben böyle değerlendiriyorum. Bu benim için bir borçtur. Bu gerçeği başta sizler olmak üzere, bütün halkımıza ve ilgili insanlığa belirtme gereği var. Eğer mutlak insan olma vasıflarından vazgeçmek istemiyor ve çokça eleştirdiğim gibi bir maymunlaşma sınırında kendini yaşatmak istemiyorsan, o zaman bu adımı atmak gerekirdi. Bunu söz-laf olsun diye söylemiyorum.

Yaşam üzerinde çok düşündüm, çok yoğunlaştım ve bizzat doğal özelliklerimle bir yol bulmak istedim. Şüphesiz, şimdi benim istediğim gibi ne savaş, ne de parti gelişiyor. Ama bütün bunlara rağmen en sınırlı bir gelişmenin bile lehte veya aleyhte 15 Ağustos adımın bu biçimde gelişmesinin en amansız bir takipçisi olduğumu şimdi daha iyi görüyorsunuz.

Bu savaş çoğunuzun ve özellikle dışımızdakilerin sandığı gibi bir gerçekleşme değil. Bu savaşın yürütülüş tarzı, başlatılışı ve an be an gerçekleşmesi ve bütün adımları çok farklı. Hayal ettiğiniz gibi değil! Yani tanıyamıyorsunuz, kitleler daha da bunun uzağında. Belki Amerikalı bazı uzman araştırıcıları doğruya yakın şeyler tespit edebilirler, gerçek anlamını veya özelliklerini dile getirebilirler. Elbette onlar da, kendilerinin çok önemli çıkarları konusunda uzmanlaştıkları için bunu yaparlar. Sizler bireyden tutalım sınıf, ulusa kadar, çıkarlarınız konusunda inanılmaz bir cehalet içindesiniz de demeyeceğim, kölelikten de öteye bir şaşkınlık, bir çarpıtma konumundasınız. Bundan dolayı da siyasete giriş yapamıyorsunuz. Askerliğe, savaşa giriş yapmanız hâlâ bir felaket durumunu yaşamanın ötesinde bir anlam ifade etmiyor.

Biz burada, savaş teorisini ve daha çok da pratik çözümlemesini yaparken, boşuna bu büyük çabaları sergilemiyoruz. Çünkü bunun dışında yaşam yok, bunun dışında benim size söyleyebileceğim hiçbir şeyim yok. Hiç kendinizi aldatmayın. İnsanlıktan, dostluktan, düşmanlıktan ve herkesten göreceğiniz en ufak hayırlı bir işaret bile yok. Bu yoldaysanız, öyle yiğitliğin, mertliğin, insanlığın, ölçütü değil, böylesine büyük yaşam dışılıklara itilmiş olma, sıradan bir haksızlığa meydan okumakla başlar.

Ben bizim ölçülere fazla yiğitlik ölçüleri diyemiyorum. Bu savaşımın beğendiğimiz komuta kişiliklerinden, Agit'ten bahsetmenin gereğine inanıyorum. Ama Agit'in yiğit ve büyük ifadeleri olmaktan çok uzaksınız. Aslında büyük bir çaba ile bu noktaya, bu dönüşüme getirmek istiyoruz. Fakat bırakalım düşmanın engellemelerini bizzat kendi kendimizin yarattığı engellemeler, inanılmaz boyutlarda.

Son dönemlerde saflarımızda hiç istemediğim halde vurguladığım bazı deyimler var: Bu kadar düşkünlük nasıl olur? Boşuna bunu söylemiyorum, ama bu bir gerçek. Hiç kimse saflarımızdaki bileşimin özgür yaşamına, zengin yaşamına karşı değil. Tam tersine bütün gücümüzle bunu anlamak ve anlam vermek istiyorum, ama yaşamın en basit gereklerini bencillikten de öteye, kendi kendilerine bile izah etmeleri çok güç bir nedenle, kocaman parti yapımızı, parti çizgimizi, savaş çizgimizi yerle bir etmek istediklerini biliyoruz. Ve zaten çoğunuz bunun da farkında değilsiniz.

Şüphesiz, bu savaşta biz en büyük çabayı hizmetinize sunarız, ama kendi kendinize yakıştırdığınız o yaşam alışkanlıklarına metelik kadar değer vermeyiz. Şimdi muazzam bir inatlaşmaya, tarihsizliğe, çok bitirilmişliğe karşı, incir çekirdeğini doldurmaz kabilinden şeyler peşinde kendini dağıtmaya kadar, büyük bir savaş yürüttük, yürüttüm, yürüteceğim.

Büyük inat şu: "Sen dünyayla uğraşamazsın, sen bitirilmiş bir tarihle uğraşamazsın, sen bizim böyle olmuş kişiliğimizle uğraşamazsın!" Zaten 15 Ağustos Atılımı'nın en temel özelliği, dış cephedeki düşman boyutu ile sınırlı değil. Karşımızdaki düşman bu savaşın yüzde beşini temsil ediyor. Giderek açığa çıktı ki, bu savaşımın en temel yönü kendi içimizdeki aşağılık düşman kişiliklerine karşı oluyor. Zaten bu görüldükçe ve çözüldükçe biz bu savaşı uzattık. Aksi halde bu savaşımın sıradan bir isyan kadar bile gelişemeyeceğini biliyorsunuz ve bilmeniz gerekir.

Bugün dolayısıyla ilan etmeliyim ki, içinizdeki hırslar, isyancı kinleriniz, öfkeleriniz ne olursa olsun, eğer bu biraz da çözümlendiği gibi kendini yeniden eğitip, örgütlendiremezse, hatta o lanet getirilmesi gereken özellikleri eritip kendisinden atmazsa, önce yenilmesi ve savaşılması gereken bu kişiliktir.

Bu aşağılık kişiliğin düşmana sunacağı başarı imkanı, düşmanın yıllarca düşünüp planlayacağı bir eylemden daha fazladır. Bunu acıyla, ama çok çarpıcı bir biçimde yaşıyoruz.

Biz insanlarla güzel yürümek ve yaşamak isteyen insanlarız.

Tarihte ve günümüzde hiç kimsenin ve sizlerin bile kendi kendinize gösteremeyeceğiniz saygıyı biz sizlere gösterdik. Ve bu, öyle kendiliğinden değil, insanlık uğruna kendi insanımıza saygılı olmanın bir gereğidir. Hemen vurgulayalım ki, sizler kendinizden vazgeçmişsiniz ve çok çirkin kalmışsınız. Bu durumu hiç sevemiyorum.

İnsan kendini bu duruma düşürürse, saygı ve sevgi imkansızdır. Başkaları için en fazla basit bir malzeme olur. Şimdi karşımızdaki iddia şu; "*ne dersen de, ne kadar uğraş verirsen ver, biz yine bildiğimizi okuyacağız. Sen değiştiremez, dönüştüremezsin.*" Şimdi çok iyi görüyorum, belki düşmanın belli ölçüde politikasında bir dönüşme olabilir, ama içimizdeki bu inatçı kişiliklerin dönüşümü bana biraz daha zor gibi geliyor. Burada bir inatla değil, çok ilginç bir bitmişlikle kaşı karşıyayız. "*Yaşarsam böyle yaşarım*" diyor. "*Ya ayıptır, bir an önce gider bunu, hiçbir anlamı yok, çirkin, utanç vericidir.*" "*Hayır*" diyor. Artık bu nasıl oluşmuş, nasıl bir karakter haline gelmiş, gerçekten de bir fizik problemini çözmekten daha zor bir problem. Böyle yaşamaya nasıl cesaret ediyorsunuz? Bu kadar hatalı, yanılgılı yaklaşırken yaşayabilir misiniz?

İlham perileri mi var veya yan kuvvetler mi devrede?

Hayır!

Dikkat edin, eğer sizleri çok özel yöntemlerle tutmazsak bir saat, bir günlüğüne dayanamayacak yaşamın sahipleri olarak kendinizi anlamalısınız. Şimdi ben gerektiğinde bütün bir halk için köprü olurum, dayanırım da, ama köprüden bile yürüyemeyecek durumdaysanız, ne yapmak lazım? Bırakalım mertliğin gereğini, hatta PKK çizgisinin, ARGK'nin teorisi ve çizgisinin gereklerini yerine getiremeyi, çok sıradan bir insanın sağduyusuna dayalı olarak yapılması gereken, yürünmesi gereken bir yol, bir köprü üzerinde nasıl yürünür? Şimdi bu soruyu bile tam cevaplandıramıyorsunuz. Ağlamak bir yöntem değil. Kendini kolay öldürmekte bir yol değildir. Küçük işler için, ağız dalaşı yapmak, günü gün etmek, günü çok sıradan geçirmek, bunlar yol değil ki! Bütün bunlar bir yere kadar götürür.

Bu yaklaşımlardan utanç duyuyorum, adeta azap çekiyorum. Ne zaman kanatlanacak, ne zaman uçacaklar, ne zaman zengin görkemli bir yaşamın ifadesi olacaklar diye, düşünüyorum, ama adeta şu kanıtlanmak isteniyor: Bu düşman ne kadar istemişse, biz o kadarız. Ve bu düşman belki de insanlık tarihinde en barbar, en faşist bir konumdan öteye ise, biz tam da ona göreyiz. İşte kişilikleriniz bunu çağrıştırıyor.

Şimdi bütün bunların, "15 Ağustos Atılımı ile, işte kahramanca bu 13 yıldır savaşı bitirdik, 14. yılına da iyi giriyoruz demekle ne alakası var?" diyeceksiniz. Alakası var, çünkü bu savaşın bir nolu sözcüsüyüm. Sözcü, sözünü oldukça çarpıcı ve gerçekçi söylemek zorunda. Aksi halde bir demagog olur, savaşın bir halk için bu kadar önemi ortadayken, eksik değerlendirici olursa, onun felaketi olur.

Zaten ben konuşmuyorum, ben konuşturulmuyorum, ben müthiş çalıştırılıyorum. Benim katkım sadece biraz duyarlılık, biraz vicdandan vazgeçmemek. O çokça inanılmaz boyutlarda sergilediğiniz "*bana ne*" gibi tutumlar içine girmemektir.

Şimdi, 15 Ağustos Atılımı daha değişik bir açıdan da bir inadın, bir inancın atılımıdır.

Hiç kimse sanmasın, "*ya ben de bu kadar çaba harcadım, ya ben de bu kadar işin içinde oldum.*" Doğru, ben bunları hiç inkar etmiyorum. Kendi savaş tarihinize, şehadetler tarihine, halkın ve isyanların tarihine bakın, orada bir şey görürsünüz; çok erkenden inat kırılmış, çok erkenden inat çizgisine yatırılmış, çok erkenden savaşın asgari gereklerinden uzak düşülmüştür.

Vicdanlı ve duyarlı, bilinçli bir biçimde savaş tarihini değerlendirirken, bu noktayı tespit edeceksiniz ve hiç kimsenin emeğini milim kadar inkar etmemekle birlikte en büyük şehadetlerin anlamını da tarihte ilk defa biz verdik ve gerekeni yaptık. Yaşamanız için belki bin kat düşündüğünüzden daha fazla yaşamsal imkanlar sunduk. Ama buna rağmen "*bu savaşın inadını, iradesini, inancını ne kadar temsil ediyorsunuz*" diye sorsam, belki de verilecek cevap kocaman bir "*hiç*" olacak.

Bir inadınız var, ama neyin inadı? Bir inancınız var, ama neyin inancı? Bir çabanız var, ama neye yönelik, ne kadar kurtarabiliyor? Yalnız inancın, iradenin, inadın değil, daha belirleyici olan bu savaşımın içinde mutlaka anlaşılması gereken önemli bir dersin özlü ifadesi ve sizinle tam 180 derecelik terslik arzeden adımlar üzerinde inanılmaz duruşunuzdur.

Bunları size anlatamamaktan dolayı büyük üzüntü içindeyim, çünkü bu savaş büyük düşünmenin ve büyük yüreğin savaşıdır.

Her şey çok kendiliğinden gibi geliyor size. Çok rahat savaştığınızı sanıyorsunuz, ama gerçekten öyle değil ve asla öyle olduğunu ben söylemem ve tersini söyleyeceğim. Düşündüğünüz, duyduğunuz gibi değil. Samimi olmalıyız. Mümkünse vicdanlarınızı bir daha muhasebeye çekin, bir yüreğiniz varsa gerçeklere bağlayın. Orada gerçeklerin farklı olduğu ortaya çıkacaktır. Kendinizi biraz gerçeklere çarpıcı açsanız daha iyi olur ve mutlaka çok farklı şeyler göreceksiniz. Biraz benim gördüğüm gibi görürseniz -benim hafızam almıyor, ne bu kadar zorlanma, ne bu kadar bitiklik, ne bu kadar kayıplar yaşanır. Adeta tarihin en anlamlı ve en uzaktan dahi tutacağım birçok kazanımlarını hiçe sayabilir, kolay vazgeçebilirsiniz.

İki yönlüdür öfkem.

Neden bu kadar ucuz kaybediliyor? Neden çok rahat kazanılabileceği halde kazanılamıyor? Bir çorbaya, bir sigaraya 40 takla atan biri, cennet misali bir yaşamın imkanlarını niye anlamak istemiyor? Elini uzatsa tutacak, ama tutmak istemiyor. İşte burada yaşamın bir karacahili, hiçleşmenin bir artığı ve eksilerde yaşayan bir durum sözkonusu.

Benim kendime söylediğim sözler, yakıştırdığım tutumlar var: Aldatıcı olmama ve aynı zamanda kimsenin de beni aldatmamasına izin vermeme.

En büyük saygıyı gerçeğin kendisine gösterdim.

Fakat buna sahip çıkan çok az. İsterdim ki, karşımda muazzam anlayabilen, görebilen, tartışabilen, kararlaştırabilen kişilikler olsun. Şu son süreçlerde partiye yaptığım çağrılara, son çözümlemelere bakın, savaşçılarımıza, hitaplarına bakın, içinde neler var neler... Bir karşı-sınıf savaşımı, bir kontra kişiliğinin, "*iflah olmazın inadı mı, bitmiş bir insanlığın sonuçları mı*" ne derseniz deyin, bununla biz kendi kendimizi buluyoruz. Şimdi, bu tarihte bütün isyanlarda felaketi getirdi, birçok attığınız adımlarda başınıza bela getirdi. Şimdi iddia şu: "*Seni de ezeceğiz. Sen nasıl oluyor da bu tarihi böyle uzattın, en değme Kürt isyanı, 10-50 ve 100 binle başlar ömrü birkaç aydır, sen sıfırdan, daha eksilerden başladın, bu işi nasıl olur da hem geliştirirsin, hem de süresini uzatırsın?*" diyor.

Yalnız düşmanın tepkisi değil. Düşmanı hiç önemsemiyorum, halka da herhangi bir şey söylemek istemiyorum. Ama içimizde, bizzat bu savaşımın içinde yer alanların sızlanmalarından büyük üzüntü duyuyorum. "*Neden bu işi geliştirip sürekli kılıyorsunuz?*" İşte, bu kendi objektif olarak, belki de hiçbirinizin farketmeden, en keskin sözden daha keskin bir davranışla tertemiz bir dayatmadır. Biz Kürtler veya böyle bir sistem altında yaşayanların böyle direnmeye ne takatları var, ne içerikleri var, ne de tarzları var. "*Sen uyduruyorsun, sen yapıyorsun.*" Bunun ne bilimde yeri olur, ne de bir savaş tarihinde... Halklar tarihinde yok, kişilerin normal yaşam gerçeğinde de bu yok. Sen nasıl oluyorsun da bize bunları dayatıyorsun?

Kölelerin kolay özgürleşmek istemediğini bilirdim, sömürgeciliğin artıklarının uzantılarının çok etkili olduğunu da bilirdim, ama şimdi söylediklerim bundan da öteye bir durum. İşlerinizi kolaylaştırmak için çok şeyler yaptım. Yaptığıma da inanıyorum ve becerdim. Ülkemizde halkımızın yüzde 80'i işsiz, işi olanlar da somunu kurtaramıyorlar. Sadece günlük somunlarla idare etmek için dört elle yaşama koşuyorlar ve ölüm her zaman var. Ve kemikleri birbirine geçmiş, ağızları kokuyor, ama bu yaşama dört elle sarılıyorlar. Bakın Amed'in sokaklarına bir somun ekmek için yaşlısı-genci, kadını-erkeği nasıl kıyamet koparıyor. Hiçbiriniz bunları inkar edemez.

Şimdi sizlere soruyorum: Bir açlık sorununuz var mı? Ben somunu hiç mesele yapmıyorum, ama önemlidir. Bir ideolojik açlığınız var mı, politik açlığınız var mı? Biz bunların hepsini sizlere sunmak için olağanüstü çaba harcamadık mı? Hatta başarılar için bile bir açlığınız var mı? Bunun da öyle değil sizin kendi elinizle, onun tersine rağmen, çoğunu size bahşetmedik mi? Ama buna rağmen, neden bu tepki! Neden bu duyarsızlık, neden bu yaratıcılıktan uzak yaklaşımlar? Bir sigaraya 40 takla atacaksın, ama bir zafer gerekçesine ilgi bile göstermeyeceksin. Biz artık bu insanı affedemeyiz. Kim olursa olsun, affetmeyeceğim.

Korkunç savaşırım.

Ben bunu yakaladım, halledinceye kadar bırakmayacağım. Bunun için hiçbir kural tanımam. "*Bırak biraz böyle kendimizi yaşayalım.*" Bu yaşam değil ki! Burada yaşamın ihaneti var. Yaşamın inkarı var. Kimse elinizdeki yaşamı almak istemiyor. Ben bunu sembolik olarak söylüyorum. Her şey sizin için bir sigara izmariti kadar değerlidir. İşte, buna isyan ediyorum. Sizler bana bunun kavgasını dayatıyorsunuz. Beni saf, kolay gözardı eder ve yutar sandınız, çünkü herkes sizi uyutmuş ve sizleri bu duruma getirmiş. Sizler de beni böyle etkileyeceğinizi sandınız. Bir dayatır, iki dayatırız alışkanlığı, çok yönlü yaşam tarzınızdır. Bunu biraz daha doğruya yakın anlamanızı istirham ederim. Buna boyun eğeceğimi sandınız! Çoğunuz müthiş uzlaşmacı-

sınız, aynı zamanda birbirlerinizin canına da okursunuz. Artık şans mı, şanssızlığınız mı, ama öyle bir kayaya çarptınız ki! Biraz insaflı olun. Basitlikten vazgeçmek sizleri neden rahatsız ediyor? Bu beynin müthiş düşünme kabiliyetine sahip çıkın. Yani bilim söylüyor genelde de insanoğlu beyinin 20 binde birini kullanamamış diyor. Biz 20 binde birini değil, 20 milyonda birini kullanamamışız.

Çok soylu duygular!

Bir ülkenin kaybedilmesi ve bir ülkenin kazanılmasına ilişkin duygular, özgür yaşamın kazanılması için yürekler neden amansız çarpmasın ki! Ama sizler çok basit bencil şeyler için kıyametler koparacaksınız ve ben de buna "*yürek*" mi, "*kişilik*" mi diyeceğim? Böyle yaşam olmaz! Varolduğum sürece de kimseyi yaşatmam, bu benim asli görevimdir.

Her şeyim sizin olsun. Zaten hiçbir şeyin sahibi olamadım: Ne bir ülkenin, ne bir özgürlüğün, ne bir kimliğin, ne bir partinin sahibi olmayan, her gün kendini inkar eden ve tersine koşan bir halka rağmen, biz kendimizi nasıl varettik? Kim bunu inkara yeltenebilir? Ve partililere, sizlere, savaşçılara, kendimi hiç abartmak istemiyorum. Ama çok özel yöntemlerle sizleri yaşatmazsam, bırak savaşmayı, normal yolda yürümeyi bile gerçekleştiremezsiniz. Buna yüreğiniz yetmez, -gerçekçi olun. O silahların elinize verilişi, o köprülerden geçirilişinizi özel ellerle organize etmesek yaşamanız oldukça güç. Biraz kendinize göre küçük hesaplarınızın nasıl amansız devirdiğini bölük bölük, grup grup, çok iyi biliyorsunuz. Kalanları da çok özel tedbirlerle yaşatıyoruz.

Yani o en çok güvendiğiniz bir savaşçılığınız varsa, onun içinde gerçekten, çok özel örgütlü olarak biz varız.

Bu kadar, kendimizi sizlere verdik. Her şeyi bizler verdik. Bir gıdanın temini bile emekledir. Özel bir yöntemin, önderlik olmasa, kimse kimseye bir ekmek parçası vermez. Çünkü halkımız çok yoksul ve dünya da düşmanıdır. Ailelerinizin bile doğru-dürüst bir şey vermediğini biliyorsunuz. Bunlar çarpıcı gerçeklerdir ve kaçınılmaz. Kaçınılarak da bir yere varılmaz.

Ben daha öteye kendimi nasıl verdim desem, belki ayıba kaçar. İşte, siz kızlar öne de geçiyorsunuz, hiçbir erkek kedini böyle vermez. Akıl dışıdır, gelenek dışıdır dersiniz, ama ben vermek zorunda kaldım, çünkü daha da beterin beteri bir cins sözkonusu. Yürütmek için başka daha ne yapabilirim ki! Yaşama biraz çağırmak için adı "*Jin*" ama, kendisi "*yaşam*"ın en büyük belası haline gelmiş. Bütün bunların derin bilincinde ve duygusundayım. Ben böyle çalışıyorum, böyle yaşıyorum ama gel gör ki, sizler nasılsınız? Bu yürekle, bu duygularla, bu bilinçle, bu örgütlükle bu savaşa sizleri kesinlikle katmak istemezdim. Bu benim ne görüşüm, ne de onayımdı. Yalnız bir şey için kabul ettim: Gidecek başka bir yeriniz olmadığı için.

Sizler çaresizliğin savaşçılarısınız.

Eğer büyük özgürlük isteminin, yiğitçe savaşa adım atanların savaşçıları olsaydınız, biz bu savaşı çoktan bitirmiştik. Demek ki, 15 Ağustos savaşının böylesine çok önemli, irade, inançla, bilinçle ve büyük çabayla ilişkisi vardır. Hem de "*en benim*" diyen, insanoğlunun planlayıp, örgütleyemeyeceği kadar bir ustalıkla yürütülüşü vardır. Eğer bundan sonra 14 yılı kendinize maledecekseniz, bu söylediklerimden bir şeyler anlayın. Ben söz verdiğiniz için sizleri kırmak istemiyorum. Zaten kimseyi de kırıp-kovacak durumum da yok. Ama sizin bu savaşçılığınızı onaylamıyorum.

Kendi kendinizi boşa çıkarıyorsunuz. Şimdi, bu bir kader mi? Çizgi netleşmiş, parti ve savaş dersleri çok iyi aldınız. Neden yüzde birini bile uygulama gücünü göstermiyorsunuz? Düşünün, ben bu savaşın sorumluluğunu bütün dünyaya karşı üstlenen biriyim.

Öyle az bilinçle, az yürekle değil, dünyanın gözü gecegündüz benim üzerimde. Nefes nefese baskılarını ensemde hissederek, ben dünyada temsil yaptım. Akıllı yaptım, sorumlu yaptım. Ve başarılıyım da. Ama kendinize bakın, en sıradan bir iş konusunda bile kendinize gerektiği kadar sahiplik etme, sözünün sorumluluğunu duyma, gücünü gösteremiyorsunuz. İşte, burada savaş çizgisi, imkanları ne kadar da güçlü olursa olsun alınacak bir mesafe yoktur.

15 Ağustos Atılımı'nın en çok gözönüne getirilmesi gereken bir gerçeği de, şehadetler gerçeğidir. Savaşlarda kayıplar olmaz demiyorum, ama bir türlü 15 Ağustos Atılımı savaşımının bütün yılların şehadetlerinin ezici bir çoğunluğunu sindiremiyorum.

Şehadet böyle olmamalı.

Yerinde olmayan adımlar sonucu şehadetler çok üzücü. Çünkü bu halkın, belki de yarattığı tek değeri şehadet çizgisinde yürüyen savaşçılardır.

Eğer onları ucuz kaybedersek, bu en büyük kötülük olur. Biraz kendinize ve yanıbaşınızdakilere dikkat etseydiniz, bu şehadetler ne böyle olabilirdi, ne de düşman bu kadar umutlanabilirdi. Cüce kaldınız. Zor bela kendini bine, on bine, yüz bine bölerek sunan kişilikler ancak bu kadar olur. En iyi niyetliniz böyle. Bir canınız var, onu da bu kadar rahat, ucuz verebiliyorsunuz. Diyeceksiniz, "*sen bizden daha başka ne isteyebilirsin ki?*" Doğru sizden başka bir şey istemem. Canınızı da verdikten sonra ne istenilebilir ki? Ama bu yetmiyor, hiçbir şeyi de kurtarmıyor. Aslında bu canın da ne kadar sizin canınız olduğu da belli değil. Bu can başka bir can. Başkalarının canı. Çünkü bu yaşamın sahibi olsaydınız bu canı böyle götürmezdiniz. İşte, buna hayıflanıyorum. Yine "*düşmanımızdır bizi bu hale sokmuş. Niye üzerinde bu kadar ısrarla duruyorsun*" diyeceksiniz, ama bizim de bir yaşam dehamız var.

İnsan olarak düşünmek ve mümkünse yaşamak... Bunun için bütün savaş çabalarını, bütün bu inanılmaz koşuşturmaları, şuna-buna bir yol, köprü uzatmayı bunun için yaptık. Başka türlü insanlar iddialarına sahiplik edemezler. Ben mi size söylüyorum, "*iddialarınız küçük olsun, kararınız zayıf olsun*" diye? Hayır! Tam tersine iddia ve karar düzeyinizin büyümesi için inanılmaz bir çaba içindeyim. Ve bunun savaşımı da yürütülüyor. Ben şehadet gerçeğine çok değişik de olsa mutlaka bu anlamı vereceğim. Ve eğer bir sonuç çıkarılacaksa, zayıflıklarınızın, çarpıklığınızın, cansızlığınızın ağır etkisi altındaki bu şehadetler aşılacaktır.

Mümkünse bu önümüzdeki yılda yaşayan sizler olarak, kolay ölmemek şehadetin büyük anlamına uygun ölmek demeyeceğim, bunu adeta ölümsüzlüğün bir yürüyüşçüsü olana dek sürdürün. Nasıl ki ucuz, çok içeriksiz yaşama hayır diyorsak, ucuz şehadetlere de hayır!

Nasıl Haki, Agit ve Mazlumlar büyük şehitlerse ve eğer bu şehitlerin anlamının mutlak bir gereği olan, sonuna kadar yaşama saygı, sonuna kadar örgüte, sonuna kadar savaş çizgisine, sonuna kadar zafer gerekçelerine varlığımızla anlam vermezsek, bizim şehadetlerimiz şehadetler olamaz.

Halkımıza dayatılan yaşamı inkar ediyorum.

Sizin yaşam dediğiniz birçok şeyi de inkar ediyoruz. Başta kendime uyguluyorum. Olacaksa bir yaşam, bunu sonuna kadar özgürce tartışarak, kararlaştırarak, bir halkın ve tarihin onayından geçirerek, insanlığın onayından geçirerek kabul edeceğiz. Aksi halde biz yaşamımızı yaşam saymayacağız ve aldanmayacağız.

Bu anlamda 15 Ağustos Atılımı yaşamı tanımlıyor. Bu tanıma ulaşmadan olmaz, yaşanılıyor. Nasıl ölümü kabul etmiyorsak, yaşamı da artık bu genel geçer ölçülerle kabul etmeyeceğiz. Elbette daha da sorgulanacak şeyler var.

Bir ARGK, Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu şekillenmesi var, bunun öncü partisi Partiya Karkerên Kurdistan, hatta bir halkın cephesi ERNK var. Dikkat ederseniz bunlara fazla dokunmuyorum. Son yıllarda beni ilgilendiren bu isimler değil, içerikle uğraşıyorum, özle uğraşıyorum. Adını bol bol söyle, ama gereklerinden habersiz ol. ARGK'yi, PKK'yi ne yapacağız, adı bile fazla. Ağzıma almam. Ama bir parti davası var. Bu işler partisiz olmaz, zaten çok değişik bir particiliği bu yıllarda çözdüm ve uyguluyorum. Hiçbir reel sosyalist partide görülmeyen bir sınıf mücadelesini yürütüyorum ve yürüteceğim. Bir enternasyonalist mücadeleyi yürütüyorum ve yürüteceğim.

Düşman da biliyor ki, salt dar boyutuyla bir savaşı değil, bütün toplumsal savaşımın en kapsamlısı PKK'de gerçekleştirilmektedir. Salt bir enternasyonalist bile değil, hümanizmin, insanlığın en kapsamlı bir özüne de PKK'de ulaşılmaktadır. Bunlar da çok özen ve bilinçli bir çaba ile bu yıllarda verilen savaşımdır.

Büyük özgürlük adımlarını attık.

Düşünün, kadında geliştirilmek istenen özgürleşme, en gelişmiş toplumlar düzeyinin çok ilerisinde iddialı bir özgürleşmedir.

Bu sadece bir şeyi kanıtlar; ne kadar insanlığa bağlıyız, ne kadar özgür insana bağlıyız? Ve hiç dar milliyetçi kelimeler ağzımızdan çıkmadı. Şöyle büyük ulus, şöyle milli çıkarlar diye herhangi bir söylemde bulunmuyorum.

Halklar için ana topraklar değerlidir.

Çünkü yaşam toprak üstünde gerçekleşir. Halkların ana topraklarına saygı sonuna kadar gereklidir. Halkların ulusal gerçekliğine büyük saygı gerekir. Ulusal gerçeklik, vazgeçilmez bir toplumsal özelliktir. Ama bir karış toprağı, "*hiçbir şeyle değiştirmeyeceğiz*" gibi düşünen bir şovenist değilim, ne amansız milli çıkarlar uğruna "*şöyle şöyle*" konuşmalar yapıyorum. İşte, bu bizim insanlıkseverliğimiz, büyük enternasyonalistliğimizdir.

Biz kimsenin adını bile söyleyemediği bir ülkenin yurtseverliğini yaptık.

Hiç kimsenin kimliğini bile ağzına almak istemediği bir halkın gerçeğini açığa çıkardık. Herkesin adeta utanarak, kaçmak istediği ulusal özelliklerin gerçeğini vurguladık. Nasıl ki, bütün bu konularda bir aşağılık durumun kader olmadığını söyledikse de, bunları böyle görkemli bir devrimde yürütmenin, bizim için öyle çokça duygulandırıcı şeyler olmayacağını söylüyoruz.

Çok mütevazi ve yapılması gerektiği kadar, yaptık diyoruz.

Bu savaşta, çoğunuzun belki pek anlayamadığı çok önemli ideolojik, siyasal, evrensel yaklaşımların da sahibi olduk. Diğer Kürt örgütleri şahsiyetleri de var, bizzat efendileri tarafından adam yerine konulmuyorlardı. İşte, biz onların amansız karşı savaşçılarıydık, sadece onlar bize, biz onlara karşı savaştık. Ama bugün onlar bile Sezar'ın hakkını adeta Sezar'a teslim edercesine, bizim hakkımızı bize teslim etmek zorunda kalıyorlar.

Demek ki, çok etkileyici ve önemli işler yaparsan, en güçlü düşman bile seni takdir etmekten kendini alıkoyamaz. Tarihte oldukça barbar bir tarzın sahibi olan ve tepeden tırnağa "*ordu-millet*" ile kendini tarif eden Türk gerçekliğinin özel savaşımının kendisi de birgün bu itirafı yapacaktır. "*İnsanlık budur. Biz çok yanıldık, biz çok kötü savaştık ve kötü kaybettik*" diyecekler. Ve öyle az savaştıkları için değil, doğru savaşamadıkları, insanlıkla savaşamayacakları için bu noktaya gelecekler ve getirmişiz.

Savaş böyle gelişiyor, çoğunuzun sandığı gibi değil. Sizin savaşçılığınız, özel savaşın kazanması için bir malzeme. Düşmanı bin defa cüretlendiriyorsunuz. Düşmanın yürüttüğü savaşın insanlık dışı karakterini ideolojik, siyasal ve bir de taktiksel olarak biraz gösterdiğimiz için, düşmanı da bu savaştan vazgeçireceğiz ve bu noktaya getiriyoruz. Yoksa sayı, teknik üstünlüğü ile bir günde silip süpürür. Bu dünyanın en azgın ordusudur, sizler onun ağzında bir küçük balık bile olamazsınız.

İşte, bunun için savaş gerçeğimizi iyi tanıyalım ki; yutulmayalım, bu anormal durumlara kendimizi düşürmeyelim. Savaşı savaş yapan, bizi düşman karşısında güçlü yapan, bu söylediğim çerçevede nedenler vardır. Vurguluyorum; hepsi birbirine bağlı, savaşın ideolojik, siyasi bağı kadar, onu temsil eden insanın büyüklüğü, biraz sağlam dursa bile bu savaşı kazanır. Burada sizin çabalarınızın büyüklüğünü belirtmeme gerek yok. Çok işkencelere katlanıyorsunuz, çok fedakar, çok cesur da oluyorsunuz, ama onun kimliği, kişiliği olmadığı için sonuç alamıyorsunuz. Biz buna üzülüyoruz. Bu yetkin insanlık temsili olmasa, onun gereklerini sonuna kadar kendinize egemen kılamazsanız, bin kat daha cesur ve fedakar da olsanız, bu savaşı kazanmak şurada kalsın, darbe üstüne darbe yemekten kurtulamazsınız. Gerçekçi olalım derken, bir de savaşın bu yönünü kastediyorum.

Şimdi bu savaşın 13. yılını değil, yıl yıl, ay ay, hatta gün gün size anlattım, ve birileriniz ileride mutlaka bunları anlatabilmeli. Siyasal olarak, askeri olarak, hatta edebi romanlar, hikayeler biçiminde değerlendirerek. Çünkü içinde gerçekten inanılmaz gerçekler vardır. Çünkü orada kocaman bir insanlığın yaşamdaki ısrarı, güzellikteki ısrarını görecekler ve bunlar inanılmaz ölçüde hem heyecan verici, hem de çok trajik. Biz sadece bunun gerçekleşmesini size sunarak, artık büyük düşüncenin hem ideolojik, askeri, siyasi, hem duyguların büyüklüğüne ulaşabilirsiniz. Artık zemin var. İstediğiniz kadar yüreklenebilirsiniz. İstediğiniz kadar düşünebilirsiniz ve daha fazla şeyler de var. Kişilikleriniz belki şimdi bunun önünde engel, ama biraz onu aşarsanız göreceksiniz ki bütün umut ve arzularınızın gerçekleşmesi var.

Bu yılları incelemeyişiniz büyük bir talihsizlik. Başarılar ve çok geniş olanaklar karşısında yoksul, çaresiz ve darsınız. İşte, biz bunlara üzülüyoruz. Bu kişiliğiniz nedeniyle adınıza üzülüyorum. Kendinize yapabileceğiniz en büyük iyilik, bu kazanılmış savaşı bizzat kendinize maletmek. Biz gerçekten hizmetinize çok malzemeler sunduk, ama buna rağmen eğer bir şeyler alamazsanız, yaşamın doğru bir militanı, bir yaşam savaşçısı olmak şurada kalsın, bir ayakbağı olursunuz ve bununla da kendinize işkence yapmış olursunuz, yani sürüklenirsiniz. Onun için savaş çizgisinin, savaş gerçekliğinin anlam ve önemi büyüktür, diyorum. Bu acı, asla düşülmemesi gereken, düşmemek için anlamı, biçimlenişi ile onun bütün tarzı ve temposu sorunları ile inceleyecek ve gerekeni yapacaksınız. Aksi halde bu büyük işkencenize, acılarınıza katlanamam.

Benim yüreğim durmuştur. Orada çalıştıramam yüreğimi. Dayanılmaz suçlusu da sizsiniz. Çünkü imkanları göremediniz, tarzı yakalayamadınız. Çünkü çizgisinin mutlak gereklerine sahip çıkamadınız. Vahşet bu nedenle sizi bekliyor, dolayısıyla sorumluluğunuza da bu anlamda sahip çıkacaksınız. Kendinize yapabileceğiniz en büyük iyilik, almanız gereken en büyük bir ders, sizi düşman karşısında çok vahşi bir uygulama ile karşı karşıya bırakan bu tutum ve davranışlara kesin son vermektir.

Bu amansız savaş tarihini bütün yönleri ile delik-deşik etmeyi, -ve ben bırkmıyorum dikkat ederseniz, yüzlerce ciltlik değerlendirme yaptım. Habire söylüyorum, fırsat olsaydı daha çok ilginç aşamalarını; o ilk hazırlık süreçlerini, öngörülerini, yanlışlıklarını, gereklerine göre adım atanlar ve atmayanları, hem eylemin gerçekçi bir değerlendirmesini, öncesini, sonrasını, mekanını-zamanını, hangi alanda ne za-

man, nasıl oluştu, ne verdi, ne getirdi, ne yapabilirdi, ne yapmadı? Evet zaman olsaydı, bütün bunları amansız anlatırdım. Bıkmadan-usanmadan, dönemsel olarak, yıl yıl ne anlama gelir? Kritikliği neydi, bu nasıl aşıldı? Adeta nefes kesilmek isteniyordu. Nasıl nefes getirildi? Bir halkın son umudu kurtarılmak isteniyordu. Bir yılda birkaç yıl nasıl kurtarıldı, bunların hepsini bütün askeri, siyasi ve edebi yönleriyle anlatmak isterdim, anlatıyorum da.

Bir hatanız, bir yetersizliğiniz de, sonuç çıkarmayı bilememenizdir. Küçük şeylerle, basit duygularla çok uğraşıyorsunuz. Ama çok tayin edici, çok anlamlı esasları bir türlü temel alamıyorsunuz. Küçüklüğünüzün, çapsızlığınızın bir nedeni de bu oluyor. Çünkü bir ulusun dirilişi diyorum; yaşama göz açma, varolma, onur, şeref ve her şeyiyle yaşamın ta kendisi olan bu süreci değerlendiremezseniz, bırakın bundan sonraki savaşçılığınızı kendinizi bile tarif edemezsiniz. Gücünüz varsa öncelikle olup-biteni bütün yönleriyle anlayın. Ayıp değil, ayıp olan anlamamakta ısrardır. Kendi basitliğinde, tükenmişliğinde, bireyciliğinde ve her türlü yüzeysellik, hafifliğinde ısrardır.

Şimdi 15 Ağustos Atılımı'nın Kürdistan ulusal kurtuluş tarihinde yeri ve anlamı diye de fazla değerlendirme yapmak istemem. Bunu artık herkes yapabilir. Düşmanımız bile yapıyor. Nasıl bir diriliş, nasıl bir kurtuluş adımı olduğu, nasıl bütün bir tarihin binlerce yıldan beri başaşağı gidişine, yükselişe doğru yön verildiğini, en önemlisi de tarzının nasıl bir ölümsüz ve yenilmez tarz olduğunu, bunların hepsini artık rahatlıkla değerlendirebilirsiniz. Bu savaşımın siyasetle bağlantısı, uluslararası-diplomatik çerçevesi nedir? Önemle üzerinde durmalısınız.

Uluslararası siyasi dengeyi, diplomasinin gereklerini birgün bile gözardı etseydim, siz değil böyle yıllarca savaşmayı, bir gün bile savaşamazdınız. Burada da büyük bir bilinç yetersizliğiniz var. Uluslararası dengeyi ve en önemlisi de diplomasinin gerçeğini nefes nefese takip ettiğimiz için bu adım atıldı. İkincisi, bu savaşın Kürdistan realitesiyle ilişkisi vardır. Hiç kimse "*oldu da, işte şans güldü de, yardım etti de*" demesin, iğne ucu kadar bir imkanı değerlendirme, onun yıllarca hazırlığını yapmak kadar, onun en dakik yerde adımını atarak bütün bu yıllar gerçekleştirildi. Yani burada taktik ustalık var. Kürdistan realitesini, kimsenin pek kitaplarda yerini gösteremeyeceği bir incelikle ve hassasiyetle biz değerlendirmesini yapıp bu tarihsel adımı gerçekleştirdik. Öyle kendiliğinden değil, ulusal, toplumsal ve siyasal gereklikle müthiş bir bağlantısı var. Hatta onun kişilik özellikleriyle müthiş bağlantıları var. Bir kişiyi bile bu savaşa hazırlamak için bin dereden su getirdim. Bir savaşçıya yürek vermek için, bir silahı elde etmek için, bir karnılarını doyurmak için yıllardır yaptığım çabalar var. Bu ülkede kendiliğinden bir yaprak bile kıpırdamaz. Büyük duyarlılık ve emek olmazsa, düşmanın imha etmek istediği ulusal kurtuluş adımı, hem de böyle görkemli veya sonuçları çok ağır olacak bir biçimde, nasıl gerçekleştirilsin! Büyük bir hesabın, kitabın işi oldu, büyük bir çabanın sonucu olduğunu gözönüne getirmeden siz bu savaşı anlayamazsınız. Hakkını da dolayısıyla veremezsiniz.

Şimdi bakıyorum, öyle bir silah mermi harcıyorsunuz ki, savaşçılık yaptığınızı sanıyorsunuz. Oysa değerlere ihanet ediyorsunuz. Düşmana kaptırdıklarınız var. Çoğunuz işte, "*kendimizi kurtardık ne mutlu bize*" diyorsunuz. Oysa biz bu savaşa böyle başlamadık. Bu savaşın mantığında böyle kaybetmek yoktur. Ben her zaman buna karşı oldum ve asla öfkem de dinmeyecek. Bir de PKK adına attığınız adımlar var. Bir PKK'yi, ideolojisini kelime kelime oluşturma ve yıllarca büyük çaba ile PKK'yi gerçekleştirmek ne anlama geliyor?

Bırakalım 15 Ağustos Atılımı'nı, ondan daha öncesinin sıradan bir adımını bile atmak nelere maloluyor? Örneğin, bir Ankara'dan adım atmak. Bu her bakımdan kuşatılmış ve insan yüreğinin asla çıkış yapamayacağı yerden çıkış ve Kürdistan'ın o alaca karanlığında hiçbir umut vermeyen o çatlamış topraklarında ne ekersen anında kuruyacak gerçekliğinde PKK'yi yeşertmek, PKK içinde bazı iradeli insanlar ortaya çıkarmak yıllarımızı aldı. Şimdi kimse bunun hesabını sormuyor. Bir insan yüreğini yaratmak için neleri nasıl yaptım. Şimdi bunları da idrak etmeden sizler 15 Ağustos Atılımı'nı anlayamazsınız. Bunun öncü partisini oluşturmasını o inanılmaz çabalarını, hem de ölüm kalım, nefes nefese oldukça duyarlı ve çok yaratıcılık isteyen, ideolojik, siyasal, örgütsel, kitlesel ilişkilerini anlayamazsınız. Nasıl ki savaşımın içinde bu kadar hata yapıyorsunuz, bir kontra bile olmaktan kendinizi kurtaramazsınız.

İşte, partinin öncülüğünü bütün yönleriyle; militanlığıyla, tarihiyle, içeriğiyle ve Haki Karer'den başlayalım bir şehidin anısını yerine getirmek için o inanılmaz çabaları değerlendiremezseniz, bu savaşın askeri çizgisini anlayamazsınız, gereklerini yerine getiremezsiniz.

Çıkarabileceğiniz en önemli bir ders, 15 Ağustos savaşımının öncü ile bağlantısını değerlendirme, öncüye yaraşır bir askeri çizgide yürütmek olmalıdır. Yoksa savaşı yürütemezsiniz. Şimdiye kadar yürüttüğünüz gibi; büyük bir kısmının düşmana umut veren, kontraya kadar götüren bir tarzın sahibi olmaktan bile kendinizi kurtaramazsınız. Bundan dolayı parti öncülüğünün doğru kavranıp uygulanmasını, olmazsa olmaz birinci şart kabilinden değerlendiriyorum. Ve sonuna kadar da böyle olmak zorunda. Kim bunun dışında savaş yürüteceğini sanıyorsa, ya o bir gafil, ya ne yaptığını bilmez bir iflah, ya da bile bile bir sınıf düşmanlığını, bir kontra tarzını bize dayatmak isteyendir.

Şüphesiz bu savaşım bir askeri çizgiye sahiptir. Hiç kimse askeri bilimin burada yeri nedir, demesin. Hayır! Oldukça üzerinde yoğunlaşmış, bütün insanlık tarihinin savaş tecrübeleri gözden geçirilmiştir. Bununla da yetinilmemiş, Kürdistan tarihi gözden geçirilmiş, isyanlar tarihi ve hatta zorla ayakta tutulan bir gerçeklik bütün yönleri ile gözden geçirilmiştir. Ve şu sonuca varılmıştır:

Zora karşı zorun şart olduğu.

Sadece zor yetmiyor. Öyle bir zor ki, ufacık başkaldıran anında eziliyor. Demek ki, hem zor karakterini doğru çözeceksin, hem de bu zor uygulaması karşısında imha olmamanın en ince yasalarını bulacaksın. Bu savaşın tarihinde bu askeri çizgiden nasıl oldu da yüzbinlerle başlayan isyan birkaç ayda bitiyor da, sıfırdan, eksilerden başlayan bir savaş böyle gelişim gösterebiliyor! İşte, bütün bunlar öyle kendiliğinden değil, öyle sandığınız gibi yürütülen savaşçılığınızla da bağlantılı değil. Bu bir zor teorisi kadar, onun pratikleşmesinin bütün savaş tarihlerini, bütün askeri kişilikleri gözönüne almakla birlikte, özgün yönleriyle gereken dikkati göstermektir. Düşman kavramı kadar çok sınırlı bir dost, imkan, silah kadar insan ilişkisi, büyük bir duyarlılık, sorumluluk kadar çok cesaretli adımları mutlaka yerinde atma... Şimdiye kadar belki de savaş tarihinde hiçbir komuta kişiliğinin düşünmek istemediği, kendini vermek istemediği bir askeri tarzı biz bu yıllarda yürüttük. Kendi içinde günlük olarak, anı anına yenilgiye götüren tarzın önünü karşı tedbirlerle keserek ve böylece sürekliliği ve gelişmeyi sağlama alan, bir ordulaşma, bir eylemleşme, bir genel yönetimin sevk ve idaresini üstlendik.

Sizler bunları incelemiyor, ısrarla bencil, bireyci tarzınızı dayatıyorsunuz. Düşünün, komuta kişiliklerinizi, adeta ezip geçiyorum, çünkü nedenler ve kanıtlar çok açık ve ayrıca kendinizden vazgeçmişsiniz. Böyle komutan olmaz. En benim diyeniniz bile ne kadar komuta çizgisinde. "*Ben iddialıyım ve şurayı düşüreceğim, burayı halledeceğim*" diyebiliyor mu? Yıllardır savaşın içinde olan çoğunuzun getirdiği ağır sorunlardır, çözüm yolları değildir, çözüm olanakları değildir, bütün sorunları hem de hiç hakkınız olmadığı halde biriktiriyor, üzerime atıyorsunuz. Burada artık normal bir yoldaşlık, komutanlık esprisi de yok. Bakın ama ben göğüslüyorum, kaçmıyorum. Yiğitlik kaçmamaktır, yiğitlik sorunu arttırmamaktır, yiğitlik sorunları ağırlaştırıp, köylü kurnazlığı ile demogoji ile sağa-sola atmamaktır. Ama bakın, buna göre davranan içinizde kaç kişi var! Sorunları büyütmekten başka, altından çıkamaz durumlara girmekten başka ve demogojiyle, çok keskin kurnazlıklarla, sağı-solu ağırlaştırmaktan başka neler yapılıyor? Kaldı ki biz kendimizi abartmıyoruz, çok mütevazi çabalardan bahsediyoruz. Aynı askeri disiplinin, aynı olgunluğun sizde de olmasını isterdim, ama bundan kaçıyorsunuz. 15 Ağustos Atılım savaşının gerçek bir komuta tarzı vardır. İşte, bunu yakalayacaksınız. Kendinizi gözükara dayatmakla beni sökemezsiniz, beni kandıramazsınız.

"Komuta kişiliklerinden, Agit'ten bahsetmenin gereğine inanıyorum. Ama Agit'in yiğit ve büyük ifadeleri olmaktan çok uzaksınız."

Savaş alanlarından geliyorsunuz; bitiksiniz, hâlâ benim savaş düzenimdeki düşünce uygulamalarımı anlamaya çalışıyorsunuz. Ki onu da beceremiyorsunuz, bu sizde ciddi bir noksanlığın olduğunu gösterir. Çizginin özellikle taktik önderlik ifadesinin uzağında olduğunuzu gösterir. Gerçekten taktik önderlikte "*ben varım*" demek istiyorsanız, sadece şöyle ulusal kurtuluş siyaseti, onun şöyle askeri çizgisi demekle yetinmeyin. Daha çok onun bizzat önderlik tarafından pratik tutumu, yani taktik ifadesine de ulaşmak istiyorsanız, bu işin tek tarzını, yakıcılığını, yaratıcılığını esas almaktan başka çare yoktur. Başka her türlü yol ve yöntem, kişilik dayatmaları, tasarrufatı, acı bir yenilgidir. Dolayısıyla kendinize yapacağınız en büyük iyilik, stratejik ve özellikle önderlik ifadesinde sağlam konumu, yaratıcı konumu, yenilmeyen konumu mutlaka yakalamaktır. Açıklıkla söylüyorum, yakalarsanız görev ve sorumluluk isteyin. Bu kadar şehidin huzurunda tarihin böyle anlamlı bir gününde ikiyüzlü olmaya hiç gerek yok. Başarı esaslarına tam kendini verecek bir yüreğiniz, bir bilinciniz, bir örgütlü kişiliğiniz varsa, kendinizden eminseniz bizden de görev isteyin. Olayın bu çerçevede olması gerektiğini bir an bile unutmayın. Gözardı etmeyin.

Şüphesiz bu amansız savaşım yıllarının daha başka çok çarpıcı özellikleri, dersleri de vardır. Sosyal yaşam üzerindeki etkilerinden bahsetmek istemiyorum. Yaşamın bizzat nasıl olağanüstü kıldığını daha şimdiden muazzam zorluklara ve yoksulluğa rağmen en çarpıcı, sürükleyici yaşamın sahibi olduğunuzu da söyleyebilirim. Sömürgecilik, emperyalizm her şeyini sunuyor ve "*gelin, biz sizi beleşten yaşatacağız*" diyor. Ama buna rağmen biz bu savaşın inancını ve görkemli özgürlük düzeyini sıradan göstermekle birlikte bu orduyu, bu savaşı da çarpıcı geliştirebiliyorum. Demek ki, özgür yaşamı öyle değil, böyle çarpıcı bir biçimde ortaya koyanlar, esas savaşın sürükleyiciliğini bütün engellere ve dayatmaları boşa çıkarabilirler. Boşuna özgürlük savaşı demiyoruz.

İnanılmaz, utanç verici bütün sömürgecilik statülerini, bütün gericilik zincirlerini parçalaya parçalaya ve bunu yüreğinizde duya duya ve özgürlüğü ilmik ilmik dokuya dokuya sizi bu savaşta sürüklüyorum.

Sizleri silahlandırdık, yediriyoruz, içiriyoruz, savaştırıyorum demiyorum, tek bir gerekçeyle sizi savaştırıyorum.

Bu halkı savaşa kaldırıyorum.

Özgürlük, büyük sosyalist-yurtsever **Ho Chi Minh**'in de dediği gibi "*hayatta en değerli nesne*" olduğu için ve bunu kendi somutumuzda özgür çabalarımızla kanıtladığımız için bu taşlaşmış halkı, beyin ve yürekleri büyük bir akışkanlığa, dünyaya bile meydan okuyacak bir özgürlük savaşına itiyoruz.

Özgürlük çok değerlidir, özgür yaşam çok değerlidir, gerekirse onun için en zorlu savaşım verilebilir. İşte, biz bu yıllarda bunu kanıtladık.

Değerli bir komutanın, bu savaşı sürüklemek isteyenin, başarmak isteyenin kişiliğinde ilk yansıtacağı; "*ben özgürlük timsaliyim, ben özgürlük fedaisiyim, ben özgürlük tutkunuyum ve her şeyimi onun için veriyorum*" dediğinde, o komutan olur, o halk önderi olur, o başarılı olur.

Düşmanımız çok insanlık dışı savaşımını bize karşı sürdürmemesi için sonderece insani bir savaş tarzıyla karşılık veriyoruz. Anlarsa iyi olur, anlamazsa her zamankinden daha iyi görmeli ki, bu savaşı biz bundan sonra daha başarılı götürebiliriz.

Hele bu yakıcı dersler içinde 14. yıl savaşımının belki de bütün yılların toplamından daha değerli, kazanımlı bir yıl olacağı kesindir.

Artık bundan sonra ölüm de kâr etmez.

Hiçbir kayıp savaşımın başarılı gelişmesini önleyemez. Aldığımız büyük tedbirlerle önümüzdeki yılları da kurtarmışız.

Neden bu kadar rahatım? Çünkü yılları kurtardığımı çok iyi biliyorum. Benim ölüp ölmemem bir hiçtir.

Tarih tarihtir, artık kolay geriye döndürülemez. Özgürlük de özgürlüktür, hiç kimse kolay elden alamaz. Ne bu halkın, ne bir insanımızın birisi sıradan bir etkinlikle sahip çıksa bile bu savaş yürür ve başarır da. Bunun için düşmanımıza diyorum ki; artık dayattığınız savaş beyhudedir. Daha fazla kaybetmek istemiyorsanız, gelin bu işin daha uygar, siyasal yolları ile hesaplaşalım ve herkese hakkını verelim. Bu da bizim savaştaki üstün yanımızdır. Öyle çok savaştığımız için değil, çok gerekli olduğu için savaştığımızı söylüyorum. Siyasetten kopuk, neredeyse yamyamlığa götürecek bir savaştan yana değiliz. Mutlak yaşam için gerekli oluduğu için bu savaşı kabul ettim ve sorumluluğunu buraya kadar getirdim. Savaş insanlık için, savaş özgürlük için, savaş mutlaka yaşamamız içindi ve de buraya kadar getirebildim.

Başka hiçbir şey benim gibi bir zavallıyı ne savaştırabilirdi, ne de bugüne kadar getirebilirdi. Umarım düşman bu gerçeği artık biraz anlamıştır.

14. savaş yılının bir sonuç, bir final yılı olmasını istiyorum. Ama olmazsa ne olur? Olmazsa benim için savaş bir eğlence gibi yürütülür. Onsuz yaşayamayacağım diyeceğim, zaten hücrelerime kadar, ben mücadele kesilmişim.

Benim için en mukaddes şeyler bile savaş için anlamlıdır. Eskiden kollarımı, beynimi savaş için çalıştırırdım. Bundan sonra hücrelerimi, bütün güdülerimi savaş için ayaklandıracağım ve bunu yapabilecek gücüm de var.

Kendi sorumluluğumu bu kadar iyi idrak ediyorum. Yaptığım sadece bunun basit bir uygulamasıdır. Daha fazlası bundan sonra neden yapılmasın, bu bir tehdit değil, makul yolu göstermektir. Ayrıca halkımız bu kadar bencil, yoksul bırakılmış. Biz nasıl ki, ustalıkla bu savaşımın içine çektik, -tabii ki bundan sonra da müthiş kazancak, başka çaresi yok çünkü. Çok eleştirmemize rağmen, halkımıza layık olanı, önlerine koyduğumuz için bu halkın durdurulması da artık imkansızdır.

Ben halktan talepte bulunmuyorum. Çünkü halkımız benim savaş ölçülerime göre her şeyi veriyor.

Eleştirilerim, bizzat partimizin öncülük gücünü ve onun ordulaşmasındaki komuta yapısınadır. Savaşçılarımızı da eleştiriyorum, onların eksiklik yönü, PKK'nin öncülük tarzını az çok uygulayamamalarıdır. Aslında cesaret ve fedakarlıkta dünyada üstlerine yoktur, ama noksanlık yine noksanlıktır. Öncülük tarzıyla kendi savaşçılıklarını birleştiremezlerse boşa çıkarlar. Komuta tarzını çok eleştirdim, onu da burada çözdüm, komutayı biraz belirlemeye çalışıyorum. Bizde geçerli olacak, başarılı olacak komuta budur. Hiç kimse hiçbir gerekçe ile anlamıyorsan -savaşçılık yap, sen sempatizanlık yap değerlidir-, ama komutanlığa soyunuyorsa bu büyük bir iştir. Bunun büyüklüğünü mutlaka temsil etmelidir. Eğer bundan sonra savaş yoğunlaşırsa, bu bizim için bir bayram eğlencesidir, yapmazsak ayıp olur, eğlenceden mahrum kalmış oluruz. Savaşı buraya kadar getirdik ve eğer biraz gereklerine en azından bugünkü çerçeveden bağlı kalınırsa bu iş dört dörtlük gidecektir ve başarı da kesin olacaktır.

Sözlerine bu çerçevede bağlı kalanlar, bütün savaşma imkanlarını başarıyla vermek kadar, onun bütün çözüm yollarına da kapıyı açık bırakıyoruz. Fırsatım el verirse ben de uygulayacağım. Savaşı nereden nereye getirdiğimiz ortadayken, siyaseti de uygulayabileceğim. Siyasi savaşımın da en büyük ustası kesilmek bizim için hiç sorun değil. Düşman bile bu kadar güveniyorsa, sizler de güvenmelisiniz. Demek ki, savaşın felsefesine, yasalarına, siyasetine böyle bağlanırsanız, sorun kalmaz. Sıkıntılar hepimiz için var, savaşın kendisi zaten bir zor olayıdır. Zor olayıdır ki, çözümü getiriyor. Kolaya tenezzül etmeyin yanlıştır ve yanlışa götürür. Zorlu yaşamı, zorlu çabayı esas alın ki sizi bir çözüm gücüne götürsün. Kolay neredeyse oradan kaçın. Komutanlık kolay değildir. Bilmem savaşın boşluğundan yararlanmak kolaylık değildir, orada felaket vardır. Bu nedenle savaşta zor olanı, ama onun bütün gereklerini yerine getirerek yürürseniz çarpıcı başarılar içten bile değildir.

Bu eleştirilerle birlikte 15 Ağustos Atılımı'nın bu amansız yıllarını tarihe yaraşır, inkar edilen tarihi kendimiz için özgürlük tarihi yaparak, talihsizliği büyük talih haline getirerek karartılmış geleceğimizi büyük bir aydınlığa dönüştürerek büyük bir adımı attırdık.

Zafer aslında çok uzak değil.

Başta partimizin merkez okulu olmak üzere bütün karargahları, yeter ki bu temelde söylenenlere dikkat etsinler. Onun sınırlı uygulanması bile başarıyı peşisıra getirecektir, getirmiştir, nihai zaferi de getirecektir.

Bu temelde 15 Ağustos Atılımı'nın bütün şehitlerini büyük bir saygıyla anıyorum!

Onun bütün zorluklarına katlanmış halkımın da daha fazla çaba ile burada kendisini gerçekleştirmesini, bütün zorluklara karşı verdiği destek ve dayanışmayı bizzat savaşan bir halk olarak, kendisini daha vermesini önemle belirtiyorum.

Siz değerli PKK'li, ARGK'li savaşçılar olarak da, çabanızı küçümsememekle birlikte asıl anlamlı parti savaşımının, ordu savaşımının bundan sonra önemli gelişmesi gerektiğini, oldukça başarıyı keskinleştirinceye kadar, iddia, inat kadar temponun gereklerinin yerine getirmesini önemle vurguluyorum. Hepinize bu temelde üstün başarılar diliyor, halkımıza, dostlarımıza, saygı, sevgi ve selamlarımı sunuyorum.

15 Ağustos 1997

Baştarafı 24. sayfada

kendimize bir yer hazırladık. Bize fazla ses çıkarmıyorlardı. Hazırlıkları oraya taşıdık. Çukurca ve Şemdinli birimlerimiz de burada toplandı. Toplantı sonuçlarını değerlendirme ve varolan gücü alanlara göre örgütleme tartışmasını yaptık.

Lolan'dan ayrılırken, Şemdinli birimine rastlamıştık. 1984 baharında bu birimimize Şemdinli'nin çok kapsamlı bir krokisini çıkarmalarını söylemiştik. Krokiyi çizmişlerdi. Krokiye baktık ve tartıştık, ondan sonra "*biz burayı basamaz mıyız?*" dedik. Arkadaşlar "*basılabilir*" dediler. Çizdikleri haritada yerler gösterdiler. Şemdinli şehir baskını da böyle

Fırsatlar, devrimci gelişmeler her zaman doğmaz. Onu bir defa kaybettin mi, bir daha kazanmak oldukça güç. Devrimci hareket bir siyasi gelişme yaratıp, o gelişmenin her aşamasına gereken siyasi karşılığı vermezse, siyasi olarak aşınmaya uğrar, siyaset sahnesinin dışında kalır. Bir defa silahlı direniş fırsatının kaçırılması, PKK'nin siyasi olarak yenilgiye uğraması demektir. Siyasetten dıştalandıktan sonra sen silahlı eylem yapsan bile bir değeri olmaz ki! 12 Eylül kendisini bütün dünyaya kabul ettirdikten sonra, çok güçlü eylemler gerçekleştirsen bile bunun bir önemi olmaz. Önemli olan büyük askeri eylemler düzenlemek değil, siyasetin

görevlendirme yaptık. Garzan'da, Amed'de kalacak, Dersim'e gidecek birimler olarak görevlendirdik. Son yapılan hazırlıklar temelinde yola çıktılar. 1984 Nisan'ından sonra, ikinci defa kuzeye, iç eyaletlere birlikler gönderme temelinde görevlendirme yapıldı.

Botan takımı iyi örgütlendi. Zaten Agit arkadaş ve grubu Uludere ve Şırnak taraflarında bulunuyordular. Buradan hazırlanan arkadaşlar Agit arkadaşların bulundukları alana yetişerek, hazırlıklar aktarılmaya çalışıldı. Yine Şemdinli takımı buradan düzenlendi. Onlarla daha sonra birkaç defa toplantılar geliştirdik. Hazırlıkları yeterli bir düzeye getirdik. Çatak tarafı yetişmedi, arkadaşlar "*ulaşamadık*" dediler. Gerçekten biraz zordu. Fakat yetersiz yaklaşımlar da sözkonusuydu. Çatak eylemini Terzi Cemal

Fakat daha fazla ilerleyemediler ve herhangi bir çatışma durumu da yaşanmadı.

Mesela, Şemdinli birliğimiz eylem yapmayı bıraktı. Daha sonra bu birliğimizle tartıştık, toparladık, sınıra yaklaştırdık. Düşman gelir korkusu vardı. Savaşta psikoloji çok önemli. Orduya kurşun sıkmak, ekmek yemek, su içmek gibi geliyor arkadaşlara, ama o zamanlar böyle değildi. Mesela, diğer birliğimizde bütün hızıyla Avyan'dan aşağı Hezil vadisine girmişlerdi. Agit arkadaşlar değerlendirme toplantısını orada yaptılar. Oradaki çevre köyleri tanıyorduk. İlişkilerimiz vardı. Alan, coğrafya olarak biraz elverişliydi. Düşmanın bu alanlarda fazla bir etkisi yoktu. Arkadaşlar burada kendilerini toparlardılar. Yani daha birinci eylemdi, ikincisine geçmemişlerdi. Ondan sonra değerlendirmeler yapıp düşmanı

elbise giydirmiştik. Şapkalı bir askeri elbiseydi. Bu bir süre devam etti, fakat savaşın böylesi bir propaganda ile yürütülemeyeceği ortaya çıkınca bundan vazgeçtik.

Üç ay savaş yoğunlaştı. Değişik alanlarda çarpışmalar yaşandı. Yine o dönemlerde Kenan Evren Şemdinli'ye bir ziyaret gerçekleştirmişti, tam da Şemdinli'den ayrılırken çok etkili bir eylem yapılmıştı. Bu süreçte eylemler kesintisiz bir biçimde sürdü. Kasım ayının sonlarına doğru yönetici arkadaşların bir toplantı yapmalarını kararlaştırmıştık. Bu temelde Aralık'ta Miroz'da, 15 Ağustos Atılımı'nı değerlendirme toplantısı yaptık. Toplantıya, 15 Ağustos eyleminde yeralan, merkez adayı olan arkadaşlar katılmıştı. Güçlerimiz içeride düzenlenmiştik. O kış içerideki güçleri dışarı çıkarmadık. Artık Botan açıl-

Büyük yaşam ve zafer savaşı
15 AĞUSTOS

Abbas yoldaş değerlendiriyor

ortaya çıktı.

Şikefta Birindara'da toplanınca, ilk gelen arkadaşlarla, "*üç kasaba baskını yapabilir miyiz?*" konusunda tartışmalarımız oldu. Baskınların uygun olacağına karar verdik. Eylemin çerçevesi ve çapını belirledik. Üç birliğe göre üç eylemdi. Alanın tümünü tutuyordu. Şemdinli, Çatak, Eruh. Aslında savaş alanımızın çerçevesini çiziyorduk. Eylem ve silahlı propaganda kapsamı konularında taslak oluşturarak, orada varolan arkadaş yapısını yeniden bir görevlendirmeye tabi tuttuk.

Bu süreçte önderlik sahasından Halit arkadaşla birlikte bir grup arkadaş daha geldi. Kendileriyle birlikte sert bir talimat getirmişlerdi. "*Parti Önderliği'nin savaşmayanlar silahlarını bıraksınlar emri var. Bırakmak isteyenler olursa, biz devralmaya hazırız*" Halit arkadaş böyle söyledi. Tabii Parti Önderliği'nin talimatı sertti. Eylemsizliği, etkili bir savaşın yapılamamasını eleştiriyordu. Ana teması "*bu tarihle oynamaktır; siz tarihle oynuyorsunuz, ama ne yaptığınızı da bilmiyorsunuz*" diyordu.

Tarihle oynamaktan kastedilen şuydu: Düşman belli bir gelişme sağlamıştı. İki yıl hükmünü baskıyla icra etti. 12 Eylül darbesi ve '82 Kasım'ından itibaren bir anayasa tartışması geliştirdi ve 1983 güzünde de seçimler yapıldı. Özal hükümeti iş başına geldi. 1984 baharında yerel seçimler oldu. 12 Eylül her geçen gün kendisini kurumlaştırıyor; anayasal, yasal sisteme kavuşturuyordu. Artık açıktan kendisini meşrulaştırıyordu. Eğer böyle bir durum ortaya çıkar ve darbeye karşıt bir hareket olarak gelişmezsek, siyasal olarak kaybetmiş olurduk. Elbette ki, dünyanın meşru ve demokrasi olarak gördüğü bir anayasal isteme karşı silahlı eylem geliştirmek kolay bir olay değildir. Çünkü böyle bir silahlı eylemi gerçekleştirenler kısa sürede tecrit olabilirlerdi. Darbe, böyle silahlı bir direniş için elverişli bir fırsat ve ortam yaratmıştı. İşte, partimiz daha 12 Eylül kendisini kurumlaştırmadan, silahlı eylemler gerçekleştirmek, cunta karşısında siyasi bir etkinliğe sahip olmak, 12 Eylül'e karşıt olan bütün güçlerin desteğini arkasına alarak, askeri-faşist rejimin karşısında durmak istiyordu. Bütün bu siyasal durum gözardı ediliyor ve fırsatlar tarafımızdan kaçırılıyordu. İşte, tarihle oynamaktan kastedilen buydu.

hizmetine girecek askeri eylemleri zaman ve mekanında düzenleyebilmektir. Tarihi fırsat kaçırılırsa, gücün ne olursa olsun yenilirsin; reformistleşir, paisifizme uğrar ve nihayetinde tasfiye olursun. İşte, bütün bunlara düşmemek için anın tarihsel gereklerini yerine getirmek gerekir.

Eruh ve Şemdinli baskınları

Artık son aşamalara gelmiştik ve işbölümü yapıyorduk. Halit arkadaşlar geldiğinde biz "*tamam, hazırlıklarımız da o yönlü. Silahı bırakmaktansa yürümek kararındayız. Bu işi beraber yapalım. Bu kadar hazırlığımız var*" dedik. Beş-altı arkadaştan oluşan küçük bir gruptular, ama savaşkan arkadaşlardı.

Üç koldan gücü ve birlikleri düzenledik. Elimizdeki bildirileri dağıttık. Son hazırlıklar yapılıp gruplar yola çıktılar.

Tarihi 15 Ağustos olarak belirlemiştik.

15 Ağustos tarihinin herhangi bir özelliği yoktu. Düzenlemeleri yaptığımız zaman, Temmuz'un ortalarıydı. "*Ancak Ağustos ortalarına yetiştirebiliriz. Ağustos ayının ortalarından, güze kadar üç aylık bir savaş hamlesi geliştirebiliriz. Ondan sonra kış gelir ve bizler için dinlenme, toparlama ve ortaya çıkan gelişmeleri değerlendirme imkanı bulunuruz. Süreç uzun olursa, savaşa dayanmayabiliriz. Kısa olursa da, fazla bir eylemlilik geliştirmeyebiliriz. Soğuk hava bastırırsa, eylemliliklerde etkili olmayabiliriz. Üç aylık eylemlilik iyidir. Ağustos'tan, Kasım ortalarına kadar geçen süreci böyle değerlendirmek uygundur. Biz direnebiliriz. Hava koşulları uygun hale gelebilir*" diyorduk. Planlarımız bu çerçevedeydi. Eylem tarihinin Ağustos olarak belirlenmesinde, bunun da bir etken olduğunu söylemek mümkündür.

Şikefta Birindara'da üç grup halinde işbölümü ve görev düzenlemesini yapıp gruplar çıkardık. Bir grubumuz, Botan'a materyalleri götürüyordu. Ayrıca orada bulunan görevli arkadaşlarla yeniden düzenlemeler gerçekleştiriyorduk. Örgütsel düzenleme kararlarını ulaştırmaya çalıştık. Bir grubumuz Çatak ve Yayladan tarafına doğru yola çıktı. Zaten Şemdinli grubunun önemli bir kesimi toplantıdaydı. Abdullah Ekinci arkadaş yönetiminde Şemdinli'den gelen bir birim vardı. Bu grup da düzenlemeye tabi tutuldu. Bir de Kuzey'de, Dersim'e kadar uzanacak bir

yapacaktı. Savaşa ciddi yaklaşmadı. Tuhaf bir biçimde idare etti.

Terzi Cemal'in durumu da önemli. Biz Terzi'yi hiç kestiremedik. 1982 sonunda ülkeden gelirken sınırda hastalandı. Sonra parti İran üzerinden gönderdi. İran'a gelince, bir süre orada kalıp Doğu faaliyetlerine katıldı. Bir ara "*tutuklandım*" diyerek kayboldu. 1983'ü oralarda öylece geçirdi. 1984'te görevliydi, fakat öyle bir durum yaratıyordu ki, insan görev veremiyordu. Sürekli "*midem ağrıyor hareket edemiyorum. Yürüyemiyorum, soğuğa dayanamıyorum*" diyerek, binbir bahane çıkarıyordu. 1985'te kuzeye gitti. Bir sürü şey yapıyormuş gibi göründü. Fakat ciddi bir şey yapmadığını ancak sonraları öğrenebildik. İyi bir örgüt yönetimi olsaydı Terzi'nin durumu daha erken açığa çıkarılabilirdi. Fakat çok dürüst, çok iyi iş yapıyormuş, yanlış işlerde ise hep başkaları engelliyor, yaptıramıyor gibi göstermeyi bildi.

Diğer birliklerimiz hazırlandılar. Birliğimizin birisi "18 Mayıs takımıydı", birisi "21 Mart takımıydı", diğeri ise "14 Temmuz takımıydı." Mangalarımıza şehit arkadaşların adını vermiştik. Eruh baskınını gerçekleştiren 14 Temmuz birliğiydi.

Eruh baskını, bazı yönleriyle eksik olsa bile, planlanan çerçeveye uygun oldu. Eylemin kapsamını geniş tutmuştuk. Propaganda, bildiri dağıtma, asker-polis vurmak, silah almak gibi çok yönlü bir eylemdi. Eruh baskını kapsam olarak planlamayı en fazla uygulayan eylem oldu. Arkadaşlar adliyeyi ve askeri garnizonu ele geçirerek, epeyce silah almışlardı. Silahlar, bir araba bulunarak oradan taşınmıştı.

Şemdinli eylemi Eruh baskını gibi olmadı. Bildiri dağıtıldı. Askeri alan ve gazino vuruldu. Askerlerden ölenler ve yaralananlar oldu. Öyle sert bir eylemlilikle geçti. Çatak ise hiç olmadı.

Planımız sadece bu eylemlerle sınırlı değildi. Birliklerin önüne konulan görev, bu ilk eylemlerin ardından üç-dört günlük süre içerisinde, bir küçük karakol vurmaktı. Eğer mümkün olursa, güç yetirebilirsek ikinci bir karakolun daha vurulabileceğiydi. Yine eğer düşman küçük ve dağınık güçlerini toparlar, bir çekilme durumu ortaya çıkarsa, o bir panik havasıdır ve o panikten yararlanarak, daha fazla üzerine gitme, eylemi kesintisiz devam ettirme, olmazsa eğer, belli bir güvenlik tedbiri sağlama biçiminde planımız vardı. Eylemin ilk kapsamı bu şekildeydi. Fakat hiçbir birliğimiz planlama çerçevesinde pratiğe giremediler. İkinci bir düşman birliği ve karakol düşürme durumu gerçekleşmedi.

Düşman eylemden sonra askeri olarak zayıf birimlerini geri çekti. "*Güneş Harekatı*" adı altında arkadaşların peşine düştüler. 72 saat ömür biçtiler. Eruh'u vuran birliğimizin peşinden biraz geldiler. Çırav'ı da geçtiler.

izledikten sonra, yeniden bir eylemliliğe geçme durumu gerçekleşebildi.

Maddi güç değil, psikolojik güç önemliydi. Savaşları gerçekleştirmek için psikoloji çok önemli. Bir taraftan düşman çekilirken, diğer taraftan biz çekildik. Bu, bizim savaşımızın adeta bir doğası gibidir. Şu an bile bu durum hâlâ geçerliliğini koruyor. TC'yle savaşımız adeta dövüş-kaç temelindedir. Vuruşuyoruz, çekiliyoruz. Ne biz düştüğümüz anda o üzerimize gelebiliyor, ne de o zora düştüğünde biz üzerine gidebiliyoruz. Bu durum, ta o zamanlarda bile vardı. Belki savaşın doğası olarak da düşünülebilir. Düşmanın durumu ne olursa olsun, kendi durumumuzu çok fazla esas alıyoruz. Örneğin, geçen yaz Miroz'da arkadaşlar TC ordusunu perişan etmişlerdi. Vuruşlar oldukça etkiliydi. Operasyonun arkasından vurulduk. Fakat kaçan düşmanın üzerine gidemedik. Arkadaşlar "*yorulduk, birkaç gün mola vermemiz gerekiyor*" diyorlar. Zaten düşman mola esnasında kaçarak kurtuldu. Aslında üzerine gidebilseydik daha fazla darbe vurabilirdik. Yorulduk, ama karşı tarafı da müthiş zor duruma soktuk. Tam sonuç alacağımız zaman gayret etmemiz gerekiyor. Demek ki, nefesimiz yetmiyor. Düşmanı iyi kestiremiyoruz. Savaşta düşmanı değil, sadece kendimizi esas alıyoruz. Veya bazen düşmanı çok temel alıyoruz, ama kendimizi değerlendirmiyoruz. İkisini de birden, eşit düzeyde, dengeli ele alma durumumuz zayıf. Bu ta o zamanlardan beri varolan bir durumdu.

15 Ağustos eylemliliklerinden sonra, birliklerimiz yeniden düzenlenerek askeri bir eylemlilik sürecine girdiler. Artık alanları tanıyorduk ve belli bir güç yoğunluğumuz da vardı. Fakat güçlerimizi örgütlemede yetersizlikler hâlâ sürüyordu. Haziran ayında Lolan toplantısında yaptığımız düzenlemede bir eksiklik ortaya çıkmıştı: Savaşı ve kitle örgütlemesini yürütecek birlikler diye güçleri ayırdık. Şemdinli komitesi, Çukurca grubu üçdört kişilik küçük birimler halinde kaldılar. Bu düzenlemeden sonra, savaşı yürütecek birliklerimizin sayısı azaldı. Diğer birimler, yani siyasi ve kitle çalışmalarını yürütecek güçler ise savaşa ve eylemlere hiç girmediler. Küçük birimler savaş yoğunlaştıkça düşman karşısında ayakta kalamadılar. Zaten kendilerini de savaşa göre hazırlamamışlardı.

Savaş ağırlıklı olarak HRK birliklerinin inisiyatifinde yürütüldü. HRK birlikleri sürekli takım düzeyinde hareket ediyorlardı. Hem düşmana karşı kendini savunma, hem de askeri eylemlilikleri gerçekleştirmede başarılı oluyorlardı. Fakat diğer gücümüz ise, yukarıda belirttiğim gibi darbe yedi.

Silahlı propaganda birliklerine yönelik bazı hazırlıklarımız vardı. Hatta propaganda olsun diye, birliklere özel askeri elbiseler giydirmeyi bile karar altına almıştık. Agit arkadaşın sorumluluğundaki birliğe böyle özel

mıştı, köylerle yoğun bir ilişki sürecine girilmişti. Her geçen gün katılımlar artıyordu.

Önderliğe bu hazırlıklarımızı aktarmıştık. Hemen belirtmek gerekir ki, şimdiki gibi değildi; Parti Önderliği'ni bilgilendirmek oldukça güçtü. Fakat çalışmalarımızı geç de olsa aktarabiliyorduk. Yine Aralık'ta gerçekleştirdiğimiz toplantıya Parti Önderliği kapsamlı bir talimat ve değerlendirme sundu.

Hemen burada şunu belirtmek gerekir ki; 15 Ağustos'un etkileri ne yazmakla, ne de anlatmakla izah edilebilir. 15 Ağustos Kürdistan tarihinde bir çığır açtı. İlk defa Kürdistan halkı özel savaş rejimine karşı, devrimci bir önderliğin öncülüğünde silahlı eyleme geçmiş oluyordu. Hilvan-Siverek'te de önemli bir silahlı direniş pratiğini yaşadık, fakat bu direniş direkt orduya karşı olmadı. Hilvan ve Siverek'te aşiretçi-feodal çete odakları ve iç gericiliğe karşı bir savaş vardı.

İsmail Beşikçi, 15 Ağustos Atılımı'nı Kürt halkının sömürgeci köleliğine kurşun sıkmak olarak değerlendiriyor. Biz bunu yaşadık ve gördük. Yine 15 Ağustos iç gericiliğe, teslimiyete karşı sıkılmış bir kurşun olarak görmek gerekiyor. 15 Ağustos'la başlayan savaş süreci, insanımızı köleleştiren her türlü köleliğin parçalanmasının başlangıcı oldu.

Ayrıca 15 Ağustos örgüt yapımız içinde de önemli etkiler yarattı. 15 Ağustos öncesi örgüt yapımız içerisinde bazı zayıflıklar vardı. Savaş konusunda birçok sorun vardı. Bilindiği gibi bozgunculuk, provokasyon ve yıkıcı çabalar vardı. Bu örgüt dışı yöntemleri bir türlü gidermeyen yapılar sözkonusuydu. Mesela bizim yönetimimiz; hiç etkili olmayan tam tersine ortada kalan bir yönetimdi. İşte, 15 Ağustos bütün bunlara sıkılmış bir kurşun oldu. Artık parti karar alarak yönünü belirlemişti. Nasıl bir yaşam içine girileceği, devrime katılmanın nasıl olacağı konusunda somut kesin bir belirleme, herkesin kendisini yeniden değerlendireceği bir öyküydü. Aslında partinin düşünce olarak belirlediği öyküyü, savaş ve yaşam pratiği olarak gerçekleştirmesiydi. O zamanlar tartışmalar, eleştiri olmuyor değil, ama neyin doğru olduğu belirsizdi, karışıklıklar vardı. Sırf tartışmalarla belirlenen doğrular, kimi zaman pratikte doğru olmuyordu. Doğru bir pratik ve doğru bir düşünce varsa ve farklı bir yaşam tarzına sahipsen, ancak o zaman çözümleyici, etkili olabilirsin. Ve doğru pratik sahibi olmayan tarafın doğru olmadığını ortaya çıkarıp, onu doğruya davet edebilirsin. 15 Ağustos öncesi böylesi sorunlar ve pratiğin olmadığı, ağırlıklı olarak tartışmaların yoğun olduğu bir süreçti. İşte, 15 Ağustos eylemliliği böyle bir pratik gerçekleşme oldu. Ölçü yarattı. Doğru, yanlış nedir, devrimci olan, olmayan kimdir? PKK'de doğru yürümek nedir, yürümemek nedir? İşte, bütün bunların belirlendiği, herkesin itirazsız bir biçimde kendini değerlendirdiği bir tarihsel gerçekleşme sürecidir

15 Ağustos. Elbette 12 Eylül'e karşı önceden kazanılan manevi başarının maddi güce dönüştürülmesiydi. 12 Eylül'e vurulan ilk büyük darbeydi. O zamana kadar 12 Eylül faşist-cuntasına böylesine etkili bir darbe daha vurulmamıştı. 12 Eylül rejimi kendini başarılı ilan ediyordu. Karşısında kimsenin kalmadığını söylüyordu. Yurtdışına çıkanlar için "*kılıç artıkları kaldı*" diyordu. Hatta Eruh-Şemdinli eylemi geliştirenler için de "*bitecekler, ömürleri 72 saattir*" diyorlardı.

15 Ağustos, Türkiye ve Kürdistan halkları için 12 Eylül karşısında devrimci bir duruştu, devrimci bir tavırdı. Ayrıca 15 Ağustos sömürgeciliğe ve 12 Eylül faşizmizme karşı, Kürdistan ve Türkiye devrimi için bir cephe açtı. Her yönüyle büyük bir savaş ve yaşa gerçekleşmesidir, 15 Ağustos. İlkin "*neden televizyon ve radyolar haberler vermiyor*" diye şaşırdık. Ancak 16 Ağustos'a kadar saklayabildiler. 17 Ağustos akşamı haberler verdi. Bütün dünyaya yayıldı. Büyük bir yankı yaptı. Sömürgeci-askeri darbe karşısında olan herkes, bu devrimci çıkışı anlama ve yorumlamaya çalıştı. Kürdistan'ı, Kürtleri tanıyan herkes, "*Yeni bir Kürt isyanı gerçekleşiyor*" dediler. Özellikle Batı ülkelerinin böylesi endişeleri bir hayli fazlaydı. Örgütleri, örgütsel çalışmaları görüyordu. Frenleme ve engelleme çalışmaları vardı. Fakat engelleyip, engelleyemeyecekleri konusunda ciddi endişeleri vardı. 15 Ağustos çıkışı, bu çevreler için de "*ne olacak*" sorusuna bir cevap oldu.

Yine 15 Ağustos kitleler üzerinde bir fırtına etkisi yarattı. Artık fırtınanın dizginleri elimizdeydi. 15 Ağustos, Kürt toplumu için büyük bir coşku süreciydi. Örgüt yapımız için de büyük bir coşkuydu. Bu kadar hazırlıktan sonra yapmak isteyip de yapamadıklarımızı, yapmak oldukça önemliydi. Devrim karşıtı provokatörler büyük bir üzüntüye girdiler. Devrime etkili katılmasalar bile, devrimden yana olan bütün kesimlerde büyük coşku yaşanıyordu. Botan köyleri çalkalandı. Yoğun bir katılım süreci başladı. Gençler akın akın gerilla saflarına akmaya başladılar. Önceden de katılımlar vardı, fakat sınırlıydı.

15 Ağustos ve tasfiyeciliğin tasfiyesi

15 Ağustos, aynı zamanda provokasyon ve tasfiyeciliğe karşı da büyük bir darbe oldu. Tasfiyeciliğin tasfiyesi gerçekleşti. Provokasyona karşı mücadelede önemli bir üstünlük sağlandı.

15 Ağustos'a gelmeden, Baki Lolan'dan kaçtı. Buna benzer sorunlarımız vardı. Parti herkesi 15 Ağustos çerçevesinde tutum belirlemeye davet etti. Dışa karşı yürütülen savaş, içte düşman uzantıları ve örgüte gelmeyen güçlere karşı da yürütüldü. Bu, cezalandırmaya kadar da dönüştü. Militan kesimi büyük ölçüde etkiledi, devrimci eylemliliğe çekti. Karışık, bulanık durumda olan, savaş olmadığı için netleşmeyen örgüt ortamını giderek netleştirdi. 15 Ağustos pratiği çerçevesinde varolan sorunları çözümleyerek, bütün gücü yeniden düzenleyip, eylem ve mücadeleye çekebilirdik, fakat bu yeterince gerçekleşmedi. Savaş yürütülmesine rağmen, daha sonra savaşa farklı yaklaşımlar ortaya çıktı. Bu farklı yaklaşımlar bir dalgalanma yarattı diyebilirim.

15 Ağustos sürecine yönelirken cephe sorununu da tartışmıştık. Böyle bir eylemlilik sonrası ortaya çıkacak kitlesel patlamaya, yeni katılımlara da dayanarak bir cephe ilanına gidebileceğimizi; bunun ne zaman ve nasıl olacağını, 15 Ağustos'tan sonra gerçekleştirdiğimiz toplantılarda değerlendirmiştik. Lolan toplantısında "*Bir cephe bildirgesi hazırlayalım*" konusunda karar birliğine ulaşmıştık. Cephe bildirisini Fatma hazırlayacaktı. Ayrıca Şubat toplantısının belgeleri düzeltilecek, broşür olarak bütün örgüt yapısına sunulacaktı. Fakat Fatma sürekli erteliyordu. Elbette ki, bu tartışmalara yol açtı. Bunun yerine, yazılar hazırlayıp "*Peşmerge*" dergisinde parça parça yayınladı.

O süreçte Baki karışıklık yaparken, Fatma da 15 Ağustos karşısında tavır gösterdi. Baharda yanımıza gelmişti. Yaz aylarında gerçekleştirdiğimiz toplantıya da katılmıştı. Pratikte bir savaş ve eylem durumu gelişince, herkes tavır belirliyordu, fakat Fatma'nın tavrı daha farklı oluyordu. Sürece yaklaşımı geliştirici ve destekleyici değildi. Eylemlerin gelişmesi, yeniden bir devrimci atılım sürecinin ortaya çıkması, sanırım etkinlik sorununu gündeme getirdi. Fatma, örgüt üzerinde etkinlik kurabilmek için veya bu sürecin artık daha fazla rejim için tehlikeli olmasını engellemek için çalışmaları sabote eder bir duruma girdi. Önderlik çalışmalarını zayıflatma amacı vardı. Çok önemli bir süreçten geçiyorduk. Tam da katkı sunacağı veya her bakımdan destek olması gerektiği bir anda, ilişkiyi gündeme getirdi. Bu tür çıkışlar hepimizi olumsuz etkiliyordu. Zaten 1984 Şubat toplantısındaki durumu bizi epeyce ürkütmüştü. "*Peşmerge de yazılar yazacağım eski Kürt isyanlarını anlatacağım. Onlar temelinde daha sonra cepheye doğru bir çalışmaya gidebiliriz*" diyordu. 15 Ağustos direnişini götürüp o eski egemen sınıf direnişlerine bağlama, yapılması gereken çalışmayı yapmama, yani süreci boşa çıkarma gibi bir tutumu sözkonusuydu. Bir yığın sorun çıkarıyordu. İşte, "*Önderlik ile telefon görüşmesi yapacağım*" diyordu. Lolan'daki arkadaşları ciddi biçimde zorladı. Adeta psikolojik yıpratma savaşı yürütüyordu. Bütün bunlardan dolayı cephe ilanı gecikti. Aslında daha erken harekete geçebilirdik. Durum böyle olunca cephe bildirisini biz hazırladık.

Bu tartışmalar parti yapısına da yansıdı. Şubat toplantısında, temkinliliği aşan sert yaklaşımlarımız oldu ve bu partiyi zorladı. Parti Önderliği'nin eleştirileri oldu. Oldukça temkinli yaklaşıyordu. Uyumlu bir çalışma içinde olmamızı belirtti. Fakat Fatma'nın durumu bizleri bir hayli düşündürüyordu. Birey olarak herhangi birimizle bir sorunu yoktu. Fatma'nın esas sorunu ve çatışması partiyleydi. Önderliği fazlasıyla zorluyordu. Aslında tam bir psikolojik savaş süreciydi. Tıpkı 1978 yazında, parti kurulmadan önce gösterdiği yaklaşımlara benzer bir savaş. "*Gerekirse denetim altına alabiliriz*" diye, Fuat arkadaşa mektup yazmıştım. Daha fazla zorlamasına tahammülümüz yoktu. Zaten yoğun bir savaş faaliyeti içindeydik, savaş bizi fazlasıyla zorluyordu. Böylesi bir durumda Fatma'nın zorlaması kabullenilecek bir durum değildi. Bir defa, savaşın gelişmesi, partinin bu tür sorunları daha etkili çözebilmesine imkan veriyordu.

Bu arada 15 Ağustos'un etkileri yurt dışında da büyük gelişmeler yarattı. Kitlelerin katılımı arttı. Provokasyoncular büyük beklenti içindeydi, fakat savaşın başlaması ve gelişmesiyle hem kitlesel patlama gerçekleşti, hem de provokasyona öldürücü darbeler vuruldu. Aslında Avrupa'daki tutum değişikliği 1984'te başlıyor. Semir provokasyonuyla birlikte bir görüş birliği oluşturuluyor ve çeşitli devletler 15 Ağustos'tan sonra PKK'yi kovuşturma kararı çıkarıyor. Alman devletinin aldığı kararlarda, biz bunu anladık. Devrim böylesi bir hamle gerçekleştirince, emperyalizm ve sömürgecilik de karşı hamle yapmaya yöneldi. Gözaltılar, tutuklama kararları, davaların hepsi bu süreçle birlikte başlıyor. Provokasyonun nasıl daha etkili hale getirilip kullanılabileceği, Alman ve İsveç gibi ülkelerin polisleri tartışıyorlar, birlikte çalışıyorlardı.

15 Ağustos'un diğer gruplar üzerindeki etkisinden de söz edilebilir. İlginçtir, 12 Eylül rejiminden daha fazla saldıranlar devrimcilik adına yola çıkanlar oldu. Bu yönüyle de 15 Ağustos çok öğretici oldu. Rejim "*kılıç artığı*" diyor, 72 saat ömür biçiyordu, ama yine de soğukkanlıydı. Fakat sosyal-şoven, reformist ilkel-milliyetçiliğin böyle bir soğukkanlılık ve tahamül durumu da yoktu. Hepsi büyük küfürle, ortak toplantılar yapıp, bildiriler yayınlayarak 15 Ağustos Atılımı'na karşı tavır belirlediler. Aslında birçoğu "*terör eylemi*" diyerek, devlete kılavuzluk, emperyalizme ve sömürgeciliğe akıl vermeye kalktılar. Çok az bir kesim 15 Ağustos Atılımı'na destek verdi. Yine çok az bir kesim suskun kaldı. Örneğin Doğu Perinçek, "*Apoculuğa karşı etkili savaş, aydın kesimden verilir. Apoculuğu vurmak için devlet bize silah vermeyecek mi?*" biçiminde çağrılar yapıyordu. 1979'da Aydınlık ve Perinçek, anti-Apocu mücadelelerin öncüleriydiler.

"Hatta propaganda olsun diye, birliklere özel askeri elbiseler giydirmeyi bile karar altına almıştık. Agit arkadaşın sorumluluğundaki birliğe böyle özel bir elbise giydirmiştik. Şapkalı bir askeri elbiseydi. Bu bir süre devam etti, fakat savaşın böylesi bir propaganda ile yürütülemeyeceği ortaya çıkınca bundan vazgeçtik."

Bu çevreleri iyi değerlendirmek lazım. İlerici-demokrat kesimleri aleyhimize etkilemeye çalıştılar. O zamanki yazılar, değerlendirmeler incelenebilir, araştırılabilir. Tıpkı bugünkü gibi o zamanlar da düşmana akıl hocalığı yapıyorlardı. Emperyalizmin hareketimizin üzerine gelmesinde, bu kesimlerin rolü oldukça belirgindir. Zaten hepsi Semir ile birlikte harekete geçmişlerdi. 1983'te Kemal Burkay "*Apoculuk mu? Devrimcilik mi? Terörizm mi?*" diye bir kitap yazmıştı. "*İşte terör böyle olur*" diye açık beyanlarda bulundular. 15 Ağustos çıkışına destek verme durumunda olan herkesle ilişkiler kurarak PKK'ye destek verilmemesini, PKK'nin terörizm anlamına geldiğini söylemeye çalıştılar.

15 Ağustos sonrası ve "Sarıkamış Seferi"

Elbette burada önemli olan bizim süreci ilerletmemizdi. Sürece başarıyla girmiştik. 15 Ağustos'u başarılı kılmak için, çok gizli hareket ettik. Devrimi yaşayarak öğrenmekten çok, kitaplardan öğrendiğimiz için, bu işin nasıl yürütüleceğini de kitaplardan öğreniyor, ona göre hareket etme durumumuz oluyordu. "*Mutlaka ilk vuruş başarılı olmalı*" diyorduk. Bunun için, işleri çok sıkı denetleme ve ele alma durumumuz vardı. En büyük tedbirimiz gizlilikti. Eyleme girecek arkadaşlarımızın birçoğu bile eylem anından az bir süre önce haberdar oldular. Eylemi çok dar bir güç biliyordu. Önemli birtakım gelişmelerin olacağını herkes seziyor gibiydi, fakat tam olarak neyin ne olacağını hiç kimse bilmiyordu. Savaşı yürütecekler de bilmiyorlardı. Mesela Eruh eylemi için keşif planı yapıldıktan sonra, artık eyleme gidileceği an, "*Biz Eruh'a eyleme gideceğiz*" diye, takım toplanıp, arkadaşlar tarafından açıklama yapıldı. "*Düşmanın kulağına gitmesin, yayılmasın ve mutlaka başarı sağlayalım*" diye çok büyük bir gizlilikle 15 Ağustos hazırlıklarını yürüttük.

Bu temelde 15 Ağustos Devrimci Atılımı'na geç de olsa başlamış, başarılı bir eylem gerçekleştirmiştik. Parti Önderliği, "*Çok daha önceden, yani en az bir yıl öncesinden başlayabilir, daha kapsamlı eylemlerle de yürütülebilirdi*" diyordu. Bu anlamda ciddi bir ertelenmenin olduğu söylenebilir. Artık her şeye rağmen 15 Ağustos Atılımı'yla başarılı bir sürecin başlangıcını gerçekleştirmiştik.

"Aralık'ta Miroz'da, 15 Ağustos Atılımı'nı değerlendirme toplantısı yaptık. Toplantıya, 15 Ağustos eyleminde yeralan, merkez adayı olan arkadaşlar katılmıştı. Güçlerimiz içeride düzenlenmiştik. O kış içerideki güçleri dışarı çıkarmadık. Artık Botan açılmıştı, köylerle yoğun bir ilişki sürecine girilmişti. Her geçen gün katılımlar artıyordu."

Aralık 1984'te Miroz'da yaptığımız toplantıya Botan ve Behdinan'dan arkadaşlar geldiler. Parti Önderliği toplantıya kapsamlı bir değerlendirme ve talimat sunmuştu. Süreç ve gelişmeleri değerlendirdik. Yeni süreci, savaşı ve kitle örgütlenmesini değerlendirip önümüzdeki dönem çalışmaları planlamaya çalıştık. Hatta "*Savaş Nasıl Geliştirilecek?*" başlıklı, savaş üzerine kapsamlı bir broşür hazırladık.

Cephe hazırlıkları da bu toplantıda yapıldı. Cephe bildirisi, cepheyi ilan kararı ve bir eylem planına ulaşıldı. İlkbaharda eylemliliği geliştirme imkan dahilinde olabilir diye, Hakkari tarafları karlı da olsa, Mardin ve Botan'da geliştirilecek bir eylemlilikle, Newroz'da cephe ilanının yapılması bu toplantıda uygun görüldü. Hem 1982'de Mazlum arkadaşın gerçekleştirdiği direnişe yeni bir anlam katmak, hem tarihsel olarak Kürt tarihinde Newroz'un anlamını daha belirgin hale getirmek amacıyla, Newroz cephenin kuruluş günü olarak belirlendi. Yine cephe ve ordu üzerinde duruldu. Amblemler ve bayrakları bu toplantıda kararlaştırdık. Bunlar kararlar olarak belirlenip, Parti Önderliği'ne sunuldu. Kış sürecinde Agit arkadaş gelmişti; tasarıları aldı götürdü. Artık yeni bir hareket dönemi geliştirilecekti ve önemli hazırlıklarımız vardı.

Lolan tarafında eğitilen belli bir güç birikimi vardı. Yine Zap'taki gücümüz de eğitiliyordu. Ayrıca Haftanin'de 15 Ağustos'un etkisiyle katılan önemli bir güç birikmişti. İçteki, özellikle Botan'daki güç yerinde kalıyordu. Dışarıdaki gücü de toparlayarak, yeniden bir düzenleme, takviye yapma, 1985'e daha çok etkili girme planlarımız vardı.

Toplantıda şöyle bir değerlendirme yaptık: "*1985 hesaplaşma yılıdır. Ve kim erkenden hareket ederse, o etkili olacaktır.*" Bunu biraz siyasi bakışı olan herkes sezebiliyordu. Onun için erken hareket etmek, kendini düzenlemek, sonucu kazanmakta önemli bir avantajdı. Bu, isabetli bir değerlendirmeydi. Gerçekten de 1985 öyle oldu. Düşman da buna göre hazırlandı ve hareket etti. Bundan dolayı içerideki gücü dışarıya çıkarmamıştık. Fakat tekrardan bir düzenlemeye ihtiyaç vardı. Yönetim dışarıda, güç ise içerideydi. Bir de dışarıda, sınır üzerinde epey biriken sayıda bir gücümüz vardı. Onlarla takviye edecektik. Kıştan yararlanarak böyle bir çalışmayı nasıl geliştirebiliriz arayışı içerisindeydik. Ocak'ta, Miroz'dan Haftanin'e taşındık. Eğitimler sürdü, güç Haftanin'de toplandı. Toplantılar, tartışmalar yürütüldü. Güç ve işbölümü yapıldı. Aralık toplantısındaki kararlara göre nasıl bir savaş geliştireceğimize dair birlikler düzenlendi. Artık ortamı kolluyorduk. "*İklim elverişli olsa da harekete geçsek*" diyorduk. Güçleri kuzeye kadar göndereceğiz. Yönetici arkadaşlardan biri Amed'de, bir arkadaş Garzan'da, bir arkadaş da Dersim'de kalacak. Yine Adıyaman'a-Güneybatı'ya göndereceğiz. O zaman sınır kesimlerinde kolay çalışılamıyordu. Bütün çalışmaları buradan yürütmemiz gerekiyordu. Mustafa Ömürcan ve Sabri Ok arkadaşlar hazırlanıyorlardı.

Ocak'ta kar yağışı fazlasıyla oldu. Şubat başı geldi, kar yok. "*Artık kar yağsa da, ne kadar yağabilir ki? Çok yağmaz. Biz geçişleri sağlarız. Kar da erir, engel çıkmaz*" diyorduk. Erken hareket etmek üzere grupları yürüttük. İlk grup olarak Sabri arkadaşlar yürüdüler, geçtiler. İkinci grupta Terzi Cemaller vardı. Onlar da o grubun arkasından gideceklerdi. Üçüncü grup ise Botan'a gidecek olan arkadaşlardı. O grup da hareket etti ve çok yoğun bir kar yağışı başladı. Kar yağmaya başladı ve bir daha durmadı. On veya onbeş gün sürekli yağdı. Kar metreleri buluyordu. Arkadaşlar sıkıştılar. Sabri arkadaşlar Botan çayı civarında karda düştüler. Botan'a gidecek grup Segirka tarafında kuşatıldı. Orada bir arkadaş şehit düştü, diğerleri teslim oldular. Sabri arkadaşlar Botan'ı geçince Şirvan'da bir köyde kıstırıldılar. Çatışmaya girdiler. Üç arkadaş şehit düştü, üç arkadaş da yaralandı. Sabri arkadaş onlar da esir düştüler. Garzan'da Ahmet İbin arkadaşın grubu vardı. Bu arkadaşlar da ihbar edildiler ve bir çatışmada şehit düştüler.

Bu erken yürüyüşe Parti Önderliği "*Sarıkamış Seferi*" dedi. Bilindiği gibi, Enver Paşa Osmanlı-Rus Savaşı'nda birlikleri ağır kış koşullarında Ruslar üzerine sürüyor ve soğuktan dolayı 90 bine yakın kayıp veriyorlar. Bu bir yenilgidir. Enver Paşa'nın savaşa sürdüğü birliklerin çoğu Kürttür. Hamidiye Alayları'nı topluyor, onları sürüyor. Mecliste Enver Paşa bu konuda sorgulandığında, kayıplarının olmadığını ve hatta kazançlı olduklarını söylüyor. "*Kürt birlikleriydi, kayıp sayılmaz*" diyerek kendini savunuyor.

Mutlaka bir yolunu bulup başarmamız gerekiyordu. 1985 sadece bu olayların çıkmasından dolayı değil, kar yağması nedeniyle ve başaramama sonucunda büyük kayıplarla geçen bir yıl oldu. O süreçte kayıpların olmasında başka etkenler de vardı. Agit arkadaşın birliğinde yönetici düzeyinde yer alan biri vardı. Kışın çatışmada yakalandı, sonra teslim oldu. Çözülmüş, Botan'dan Garzan'a kadar süren yol hattını ve bütün ilişkileri düşmana teşlim etmişti. Bunun üzerine düşman, ilişkilerimiz üzerine gitmiş, teslim almış ve ajanlaştırmıştı. Mesela Nebil denilen unsurun durumunu bilmiyorduk. Bağlantılarımız olmuyordu. Sonradan öğrendik. Sabri arkadaşlar, ajanlaştırılan, fakat bizim daha önceden örgütlemiş olduğumuz yol hattındaki ilişkilerimizin ihbarıyla darbe yediler. Botan'daki ilişki ağımız ise düşmanın eline geçmiş oldu.

Kar yağışı devam edince girişleri zorunlu olarak ertelemek zorunda kaldık. Zaten kayıplar da vermiştik. "*Havalar uygun olduktan sonra gönderelim*" diye bekledik ve daha sonra uygun olunca da göndermeye fırsat kalmadı. 1985 süreci çok hummalı, çok hazırlıklı ve aynı zamanda çok yoğun bir gelişme süreciydi. Savaşa ciddi yaklaşım zayıflıkları var, fakat önemli gelişmeler de tutturulmuş durumdaydı.

Bahar da Agit arkadaş önderlik sahasından döndü. Önderliğin eleştirileri vardı. Savaşa daha kapsamlı yaklaşılması ve doğru anlamamız gerektiği konusunda "*1985 Bahar Talimatları*" vardı. "*Partiyi ve halkı devrim için örgütlemeye ve yönetmeye cesaret edelim*" başlığı, dönemin tanımlanmasına yetiyordu. Halkı ve partiyi devrim için örgütleme imkanları doğmuştu. Gerçekten ya sıkı bir örgütleme olacak, işler başarıyla yürüyecek, ya da ağır darbelerle karşı karşıya kalınacaktı. Kritik bir dönemdi. Parti Önderliği örgütleme ve yönetim tarzındaki yaklaşım ve uygulama zayıflıklarını eleştiriyordu. Önderliğin bu talimatı yazılı bir hale getirilip birliklere dağıtıldı. Agit arkadaşın gelmesiyle, geç de kalmış olsak Lolan'daki güçleri düzenleyip, hava koşullarının uygun olması temelinde, birlikleri içeriye aktarma yönelimimiz vardı. Agit arkadaşlar Haftanin'e gitmek üzere yola çıktılar.

Bu sırada komünist partisiyle çatışmalar ortaya çıktı. Bu bir provokasyondu. İçteki tutuklamalar yanında, dışta da böyle ciddi bir provokasyonla karşı karşıya geldik. Askerden kaçmış birisi vardı. Komünist partililerin kendilerine pusu kurduklarını söylüyordu. Lolan-Haftanin arasında kuryelik yapıyordu. Selim'in bu konudaki yetersizliği büyüktü. Çünkü gücün içeriye gitme durumu vardı. Onun verdiği sıkıntıyla herkesten kuşkulanma durumları var. İçeriden gelenleri de kendilerine göre tutukluyorlar, KUK'çudur diye kurşuna diziyorlar. Komünist partililer bunu haber alınca KDP'yi de haberdar ediyorlar. Onlar için de bu büyük bir bahane. Sadece tutuklanmıştır diye "*verin*" diyorlar. "*Vermem*", "*verin*" derken, Haftanin'de komünist partisiyle çatışmalar başladı. Herkesin nereye gideceği önceden örgütlenmişti. Bütün arkadaşlar hazırlıklı değildi. Bu çatışmalar, 1985 yönelimimiz için ciddi bir provokasyon oldu. KDP zaten fırsat kolluyordu. 15 Ağustos eylemliliği karşısında, TC kendilerini ciddi biçimde zorluyordu. Bundan dolayı ilişkilerimiz oldukça gergindi. Gerçekleştirdiğimiz protokol artık işlemez hale geliyordu. TC'nin kendilerini zorladığını söylüyorlardı. Böyle bir ortamı kışkırttılar ve bizi zayıflatmakta fırsat bildiler. Haftanin'de böylesi bir çatışma oldu. Biz gücün içeriye aktarılmasını istedik.

Bu çatışmanın diğer önemi ise; Haftanin'e gidişte Agit arkadaşların çatışma ortamına girmeleriydi. Agit arkadaşlar Haftanin'e yaklaştıklarında durup bir köyde kalıyorlar. Çatışmayı da duyuyorlar. Zaten komünist partililer Haftanin'den kaçmışlardı. Arkadaşlar onları kovdular. Agit arkadaşlar o köyde

komünist partililerin Haftanin'den gelip köyün yanından geçeceklerini duyunca evlerden çıkıp onların önünü kesmek istiyorlar. Diğer adamlar, bizimkilerin böyle ölçüsüz üzerlerine geldiğini görünce ateş ediyorlar. Bir arkadaş yaralanıyor onun başında toplanıyorlar. O sırada bir roket isabet ediyor 5-6 arkadaş böylece şehit düşüyor. Burada toplam 8 arkadaşı şehit verdik. Bu arkadaşların hepsi, değişik düzeyde görev alacak arkadaşlardı. Bir de 1985 gibi kritik bir sürece yürüyorduk ki, Şirvan, Sason çatışması, ardından Begosa'daki çatışma ve bir de bu çatışmanın güçler üzerindeki olumsuz etkisi... Agit arkadaşlar yara almadan çatışmadan kurtulmuşlardı. Haftanin'deki güçlere yetiştiler. Ve güçler o biçimde, hazırlıkları parçalanmış olarak içeri girdiler. Biraz dağınıklık çıkmıştı. Bu arada düşman da harekete geçmişti. 1985'e yönelik değerlendirme ve yaklaşımlar mız isabetliydi, fakat pratik tedbirlerimiz ve uygulama gücümüz çok zayıf kaldı ve tespitlere denk olmadı. Biz zamanında hareket etmemiş, gücü mevzilendirmemiştik.

Düşman, Mart başlarında harekete geçti. Hazırlık yapmıştı. Botan alanına, geniş bir helikopter gücüyle, yoğun bir askeri sevkiyat başlattı. Bütün köylere indirmeler gerçekleştirdiler. Yine her köyde karakol kurdular. Coğrafyanın stratejik yerlerini tutarak, bütün alanlara hakim olma, alan ve kitleler üzerinde denetim sağlama biçiminde, yoğun ve yaygın bir saldırı başlattılar. Topyekün ve yaygın bir harekatti. Hatırlanacağı gibi Botan'da 1990'da da benzer bir operasyon gerçekleştirmişlerdi. Bu operasyonlar, ayaklanmaya karşı koyma harekatları oluyordu. Düşman bunun arkasından gelişecek eylemlerin bir ayaklanma olabileceğini tahmin ediyor ve ayaklanmayı önlemek için, coğrafya ve kitle üzerinde denetim kurmayı sağlayacak bir harekat yürütmeye yöneliyordu. Bu harekat oldukça kapsamlıydı ve çok aşırı düzeyde bir güç yığmışlardı.

Operasyon başlayınca birçok köylü, sempatizan ve dostlar köylerden kaçtılar. Köyler ablukaya alındı ve köylüler dağlara çıktılar. Aslında önemli kuvvetlerimiz de vardı. Kör Cemal o zaman oradaydı. Eğer biraz etkili hareket edebilselerdi, yüzlerce köylüyü ablukadan çıkarabilirlerdi. Direnişi etkili geliştirme fırsatları vardı. Fakat içerideki gücümüz böyle bir yönelim içine girmedi. Halkı örgütleme, etkili bir gerillacılık gerçekleştirilemedi. Düşmanın bu ablukasında hareket edebilecek bir manevra kabiliyeti de gösterilemeyince, halkın dağlara çıkışı değerlendirilemedi. Aslında bu başlı başına bir isyan nedeniydi. Evet zorlukları vardı, belki ağır kayıplar da ortaya çıkabilirdi, ama büyük bir savaşın da gelişmesi mümkündü. Bu yapılmayınca, dağa çıkan köylüler bir hafta, on gün dağlarda çaresiz kaldıktan sonra, gidip düşmana teslim olmak zorunda kaldılar. Böylece kitleler düşmanın ablukası altına girdi. Gücümüz pratikte böyle bir ablukaya karşı koymadı ve Haftanin'deki IKP çatışmasının da etkisiyle düzenini bütünüyle kaybetti. Oradaki düzenleme de çok yetersiz ve yanlış bir düzenleme oldu. İkişer-üçer kişilik birimler halinde güçlerimizi her tarafa yaydılar. Arazi, köy ve kitle denetimi sağlamış düşman gücünün içerisine, küçük birimler düşünce, hepsi ihbar edildiler, izlendiler ve peşpeşe pusulara düşüp darbe yediler.

Böylece 1985'in yazında ağır kayıplar verdik. Üçer-dörder kişilik birimlerimiz, birçok yerde düşman pusularında şehit düştü. Böylece düşman bizden önce davranıp, daha iyi hazırlanıp, 1985 sürecine etkili girmiş oldu.

"Doğru devrimcilik zafere, hatalarda ısrar yenilgiye"...

Biz düşmanın gerisinde kaldık. 1985'i oldukça geniş silahlı eylemliliklerin geliştiği bir yıl haline getirebilirdik. Halktaki potansiyel gelişme bunu gösteriyordu. Kaybettik, tıpkı 1979'daki gibi. 1979'da Mardin'de, Urfa, Diyarbakır üçgeninde nasıl bir halk eylemliliği ve katılım isteği olduysa, 1984'te de Botan'da bir yönelim ve katılım istemi vardı. İyi bir taktik önderlik ve geniş kitleleri içine alan bir tutumla, gelişmiş bir ordu düzenini gerçekleştirebilirdik.

1985 Ağustos'unda, bu durumu düzeltmek üzere, Botan'da olan ve toplayabildiğimiz arkadaş grubuyla yeni bir toplantı gerçekleştirdik. Kato'lardaydık. Gelişmeleri değerlendirdik. Özellikle bu olumsuzluklara yol açan Selim'in durumunu değerlendirdik. Çok ciddi zararlar verdi. Çalışma tarzı tehlikeliydi. Arkadaşların çalışma ahengini de bozuyordu.

Ağır darbeler yemiş küçük birimleri bir araya toparladık. Toplantıda durum değerlendirmesi yaparak planlamalara gittik. Böylece gelişebilecek kayıpların önüne geçtik. Yine "*savaşı daha nasıl ilerletebiliriz*" diye tartışmalarımız oldu. Batıdan, Gabar-Çırav üzerinden Şırnak'a yönelik bir eylemlilikle Uludere'ye ulaşmak ve Çatak üzerinden eylemlilikle Çukarca'dan Uludere'ye doğru yönelmek üzere iki birlik hareketi planladık. Uludere üzerinde birleşerek, Habur havzasını üstlenme alanı olarak ele geçirme biçiminde bir planlamamız oldu. Bu temelde güçlerimiz Kato üzerinden hareket ettiler. Batıdan da Agit arkadaşlar hareket etmişlerdi. Çırav, Gabar üzerinden, Cudi'ye geçtiler. Alihan Tatar'a yönelik eylem planlanmıştı, -ve bu eylem gerçekleştirildi. Oradan Uludere'ye geçildi. Habur üzerinde büyük bir karakol baskını gerçekleştirildi.

Alihan Tatar'a yönelik eylem, tıpkı Celal Bucak'a karşı gerçekleştirilen eylem gibi oldu. Her türlü veri elimizdeyken, çok rahat yapabileceğimiz bir eylemken, askeri olarak başarısız kaldık. Alihan Tatar da kılpayı kurtuldu. Eylemci gidene kadar, bir başkası ona haber veriyor. Tatar yerini değiştiriyor. Onun olduğu yer vuruldu, fakat içinde başkaları vardı. Kendisi kurtuldu. O zaman çetecilik yeni yeni gelişmeye başlıyordu. Devlet, ağaları Ankara'ya götürmüştü. Alihan Tatar'ın halkı zorlama ve örgütleme durumu vardı. Şırnak çevresindeki köylerde etkiliydik. Gelişme imkanlarımız vardı. Tatar bunu önlemeye çalışarak kitleleri kendine çekiyordu. Kendisi de, babası da Hamidiye Alayları'ndan kalmış kişiler. Şırnak, Hamidiye Alayı'nın paşası olduğu için burası babasına ya da dedesine veriliyor. Osmanlılar, Hamidiye Alayları'nın subaylarına bir alanı tapuluyorlardı. Bunlara da Şırnak verilmişti. Tatar'a, çeteci ve ajan-işbirlikçi eğilime karşı bir eylemlilikle etkili olma, kitleleri onun etkisinden kurtarma, etkili bir devrimci gelişme yaratmakta bize imkan verecekti. Aslında isabetli bir hedefti. Fakat hedef istenildiği gibi vurulamayınca köylüleri örgütleyip karşımıza çıkardı.

Güz sonunda Uludere'de sağladığımız gelişmeleri ilerletmeyi düşünüyorduk. Habur kıyısındaki karakoldan, düşmanın tuttuğu epeyce yeri almıştık. Habur havzasında bir üstlenmeyi yaratmanın ön girişimlerini yaptık; etkili olmadı. İşin üzerinde yoğun olarak durmadık. 1985'in ilk yazındaki dağınıklığı önledik. Düşman operasyonları bizim tedbirler aldığımızı görünce boşa çıktı ve güçlerini geri çekti. Fakat çok etkili bir askeri çıkışı bu alanda gerçekleştiremedik. Bazı girişimlerimiz oldu. Yeterince sonuçlar alamayınca, işin üzerine daha fazla ısrarla gitmekten vazgeçildi.

Önderliğin 1985 faaliyetlerini değerlendiren müdahaleleri gelişti. Kasım talimatı, "*Doğru devrimcilik zafere, kuralsızlık ve hatalarda ısrar yenilgiye götürür*" başlığını taşıyordu. Çok kapsamlı bir talimattı. Bu talimat esas alınarak bir konferans düzenlenebilir, hataları düzeltip, iyi bir çıkış yapılabilirdi. Oradaki yönetim ve başta ben olmak üzere bunu değerlendiremedik. İlk defa eleştirilere dayanamama, kaldıramama gibi bir durumu yaşadım. Anlayamama, bundan ne çıkacağını kestirememe gibi bir durum oldu.

Bir kongre gerekiyorsa, o zaman kongreye gitmek üzere güç düzenlemesi yapma gereği ortaya çıkıyordu. Bazı birlikleri Botan tarafına gönderdik ve orada üstlendiler. Bir kısım gücümüz de Doğu üzerinden önderlik sahasına gitmek üzere hareket etti. Halbuki kongre diye bir şey olmadı. Kongre ülkede olacaktı. Bu kadar savaş yapılmış, pratik ortaya çıkmış, belli bir savaşçı güç ortaya çıkmış, savaş yoğunluğu var, onu gerçekleştirecek her şeyin ülkede olması gerekiyordu. Biz gerçekten onu bile kavrayamadık. Parti Önderliği kongrede değerlendiriyordu; "*Kongreye nasıl geldiklerini bile anlayamayacak kadar geri ve eğitimsiz düzeydeydiler.*" Gerçekten durumumuz öyleydi.

1985 sonrasında bir toparlanma gerçekleşti. Ardından KDP ile çatışma durumları gelişti. Belli bir zorlanma da vardı. Fakat gerilla düzeni için, gerillasal gelişme için ortam açıktı. Düşmana darbe vurmak için fırsat ve imkanlar vardı. Gerillacılık yapmak isteyen herkes için ortam açıktı. Aslında etkili bir gerilla düzeni içerisine giremedik. O zamanlar Agit arkadaşın bir değerlendirmesi vardı: "*Gerillaya yönelimde yaklaşım zayıflıkları, ruhsal zayıflıklar var*" diyordu. Yapımızda böyle bir durum vardı.

Geniş bir sahayı etkimiz altına alma kararımız vardı. Belki bunu bütünüyle gerçekleştiremeyebilirdik, ama bir gerilla etkinliği yaratılabilirdi. Aslında alan bunun için uygundu. Büyük güçler için uygun olmasa bile belli bir güç için uygundu. Haftanin tarafı, yalnız başına kendini idare edemez, fakat burayla birleşirse, belli bir gücün orada üstlenmesi, etkinlik geliştirmesi mümkündü. Kararımız da böyleydi. Bunu rahatlıkla yapabilirdik. Onun yerine kongre düzenlemesi adı altında, yeni bir düzenleme daha yapıldı.

3. Kongre'ye doğru

Agit arkadaş belli bir güçle Botan'a geçti. Gabar tarafına belli bir açılım sağlayacaktı, hem de fırsat doğarsa kongre için Güney'e geçecekti. Diğer arkadaşların bir kısmı alana geldi. Bir gücümüz Çukurca üzerinde, Herekol tarafında üstlenmesini korudu. Orada bir üstlenme yarattık. Daha ileriye gidemeyen güç, kış sürecinde kendisini eğitmek ve hazırlamak üzere üstlendi.

Parti 1983'te yani 2. Kongre'den sonra bütün faaliyetleri ülkeye taşırmak istiyordu. Önderlik sahasındaki çalışmalar, bu bakımdan daraltılmıştı. Parti Önderliği kitle çalışmalarını, Avrupa çalışmalarını, Arabistan'ın çeşitli alanlarındaki çalışmaları ve bir de ideolojik faaliyetleri yönlendiriyordu. Ülkedeki faaliyetleri gözlüyor, yönlendiriyordu. Öyle bir çalışma düzeni çıkmıştı ki; ülkede gittikçe açılacak üstlenmeye, savaşın gelişimine göre, parti tümden ülkeye taşınacaktı. Fakat 1985'teki bu zorlanma durumu ortaya çıkınca önderlik sahası 1985'te yeniden güçlerin eğitimi ve örgütlendirilmesi için faaliyete açılmak durumunda kaldı. Parti Önderliği "*biz aslında taşınmıştık*" diyordu. Fakat ülkede işler yürütülmeyince, zorlanma çıkınca, yine çareyi burada aradık. Tıpkı 1979 ve 1980'deki gibi... 1985'te Lübnan, partinin bir daha eğitim ve ögütlenme çalışmalarında kullanmak zorunda kaldığı bir saha oldu.

1985 ortalarından itibaren yeniden bir kamp faaliyeti, çeşitli alanlardan güçlerin gelmesi başladı. Kongre hazırlığı bir güç toparlanması ve onun eğitimiyle birlikte sürdürülüyordu. Parti Önderliği "*kongre yapalım*" derken, hazırlıksız ve rastgele yapılacak bir kongreden bahsetmiyordu. En azından kongre kararlarını uygulayacak gücü biraraya getirip hazırlama temelinde bir kongre süreci vardı.

1985'in ortalarından itibaren KDP'yle ilişkilerimiz koptu. Hatta çatışma durumları da olabiliyordu. Güney'e girmemizi engellemek istiyorlardı. Bunu açıkça belirtiyorlardı. Biz de ona göre hareket ediyorduk. Resmen protokol ortadan kaldırılmış değildi, ama fiilen işlemiyordu. Mevcut gelişmeleri, yaklaşımı protokolün ruhuna uygun bulmuyorlardı. Halbuki zayıf bir yaklaşımdı. Yani PKK çizgisine göre çok daha etkili bir mücadelenin verilmesi gerekiyordu. Onlar ise çok ileri gidildiğini söylüyorlardı. Yani Güney'i iyi değerlendiremeyen, iyi kullanamayan, Güney'i kullanma adı altında Kuzey'deki savaşı geliştiremeyen bir yaklaşım, o zamanki ilişkiler ve Güney'e yaklaşımlarda ortaya çıktı.

İlişkiler gerginleşti. KDP bazı sınırlamalar istiyordu. "*Kamplar, sınırın daha güneyine kurulsun*" diyordu. Böyle bir şey talep etmek eylemliliği durdurmaktı. Fakat bazı durumlardan yararlanılabilirdi. "*Bazı imkanlar var. Güç yetirebiliyoruz, kamp kurulabiliyor. Bu savaş açısından önemli. Bu imkanları kullanmaktan niye vazgeçelim? Bunları kullanalım. Bu devrime yarar sağlıyor. Bunu kullanmayacak tutumlara girmeye gerek yok.*" Aslında temel anlayışımız buydu. Bu durum daha sonraki süreçlerde de ortaya çıktı. 1993-94'te de böylesi durumlar yaşandı. Güney sınırlı bazı imkanlar sunuyor, ama sırf bu imkanları esas alınırsa, mücadelenin geneli açısından neyi ifade eder? Bu sınırlı imkanların strateji ve taktik karşısında durumu ne? Sırf bazı imkanlar için Güney'in böyle kullanılması sonucu, Kuzey'deki savaş ne duruma girer? İşte, bütün bunları kestiremiyorduk. Çünkü Güney'i o durumda tutan KDP vardı. Güney'de ortaya çıkmış belli bir siyasi-askeri durum vardı. Sen Kuzey'deki savaşını bu temelde ayarladın mı, o zaman Güney'de çıkan durumun uzantısı haline gelirsin. Güney'deki ortaya çıkan ve mevcut gelişmeleri yönlendiren zaten egemen sınıftır. Böyle sıradan bazı imkanları kullanmak her zaman gerekebilir, ama strateji ve taktiğe ne kadar hizmet ediyor? Yoksa seni ondan uzaklaştırıyor mu? Strateji ve taktiğe zarar mı veriyor? Sıradan imkanlar sunuyor derken, bir stratejik-taktik kayıp ortaya çıkıyordu. Bir başka taktiğin uzantısı durumuna düşüyorsun.

Evet, bir ilişki kurmuşuz, bir protokol yapmışız, fakat bu her zaman sürecek değil ki! Biz çalışmak isteyen devrimci bir örgütüz. Bazen ittifakı koparacaksın, bazen çatışarak ilerleyeceksin ki, daha ileri düzeyde bir ittifak kuracak güce ulaşasın. Hiç ilişki bozulmasın dersen, ilişki kurduğun gücün seviyesinde olursun. İlişki kurarken onun karşısında ne durumdaysan, hep o durumda kalırsın.

Örneğin, ben KDP ile ilişkileri fazla anlayamıyordum. Bu da zamanında etkili tedbir alamama, işbirlikçi güçten KDP'den gelecek tehlikeleri görememeye yol açıyordu. KDP'yle çatışma durumuna geldiğimizde Kuzey'de ilişkide olduğumuz bazı aşiretlerin de bize karşı tavırları oldu. Sonradan hepsi korucu oldular ve çetebaşı olarak karşımıza çıktılar. Aslında bunların neden korucu olduklarını bile tam anlayamadık.

Bu güçlerin durumunu kavrayamama, 1985 ve daha sonraları 1986'da yaşadığımız kayıpların önemli bir kısmının nedeni olmakta büyük rol oynadı. Oysa politik bir bakış, gelişmelerin nasıl olacağını kestirmeye ve tedbirler geliştirmeye yeterlidir.

Çeteleşme 1985'in sonlarına doğru gittikçe yaygınlık kazandı. Düşman zorladı. Ağaları Ankara'ya götürdü, görüşmeler oldu. Birçoğu koruculuğu kabul ettiler. Çetecilik bir olgu olarak Kuzey'de gelişirken, Güney'de de KDP'yle ilişkilerimiz gerginliğe ve çatışmaya dönüştü. Bu Kürt egemen sınıfıyla her alanda çatışmamız anlamına geliyordu. 1985'te gelişmeler bir de bu açıdan değerlendirilebilir.

Düşman 1985'e sonuç almak için yüklendi. Bahardaki operasyonları varolan gücü boğmayı içeriyordu. Fakat gücü bütünüyle imha etme durumuna da ulaşamadı. Değişik alanlarda gerilla birliklerimiz vardı. Belli bir gelişme düzeyi yakalanmıştı. Düşman ağır darbeler yenmişti. Fakat önemli gerilikler de ortaya çıkmıştı. Parti Önderliği "*yenilginin eşiğine gelmiştik*" belirlemesiyle durumumuzu ifade ediyordu. Eğer 1985'e çizginin gereklerine göre etkili yüklenseydik, çok ileri bir gerilla düzeyine ulaşacaktık. Kesinlikle bunun imkanları ve hazırlıklarımız vardı. 1985 başında düşman zorlandığında, köylülerin çıkışı bile bunu gösterdi. Aslında bizler erkenden hareket edememe, inisiyatifi ele geçirmeme, düşman hareket ettiğinde kitleyi harekete geçirememe nedenlerinden ötürü kaybettik. Geniş ve gelişkin bir ordulaşma ve savaş düzeyine ulaşma durumunu kaybettik. Tıpkı 1979'da ve 1980 başında ordulaşma fırsatını kaybettiğimiz gibi. Belli bir güç yoğunluğu, değişik alanlarda birlikler de vardı. Fakat siyasal bir güç kendi gelişim çizgisinde geriye düşerse, kaybeder. Böylesine bir geriye düşüş durumu vardı. Önemli bir gelişme potansiyeli heder edilmiş, kaybedilmişti. 1985 sonuna geldiğimizde durum bundan ibaretti.

1986'ya girerken mevcut gücün gerilla düzenine geçmesi konusunda önderliğin talimat ve perspektifleri temel alındı. Gücün dar bir kesimi kongre için gelmişti. Geride kalan bir kesim de kış boyu hazırlıklar içindeydi. Yine Botan'daki bir birimimiz vardı, onun da hazırlığı vardı. 1985'in başlarında Garzan Eyaleti'nde yaşadığımız kayıplardan sonra, buraya bir takımlık bir güç göndermiştik. Bu birlikler belli bir eylemlilik içindeydiler. Fakat 1985 sonunda Güney'e çekilmişlerdi. Ülke içerisinde Dersim ve Amed bölgelerinde birimlerimiz vardı. Fazla bağımsız olmamakla birlikte belli bir savaş pratiği içindeydiler. Yine 15 Ağustos'tan sonra Dersim'de, Çiçekli Karakol baskını olmuştu, düşmandan silahlar alınmıştı. Buna benzer eylemlilikler hemen her tarafta gelişiyordu.

İşte, 1986'ya bütün bu gelişmeler temelinde girildi.

"Mutlaka ilk vuruş başarılı olmalı' diyorduk. Bunun için, işleri çok sıkı denetleme ve ele alma durumumuz vardı. En büyük tedbirimiz gizlilikti. Eyleme girecek arkadaşlarımızın birçoğu bile eylem anından az bir süre önce haberdar oldular. Eylemi çok dar bir güç biliyordu. Önemli birtakım gelişmelerin olacağını herkes seziyor gibiydi, fakat tam olarak neyin ne olacağını hiç kimse bilmiyordu."

Sabırsızlık zamanıydı, Şemdinli'ye varmak

Ümran Özkurt yoldaş 1984 Şemdinli baskınını değerlendiriyor

Atılım kararı bize ilk olarak o dönem Şemdinli alanında görevlendiren 21 Mart Silahlı Propaganda Takımı'nın komutan yardımcısı ve takımın siyasi sorumlusu, genel devrimci ifadeyle siyasi Komiser olan **Mehmet Emin Taştan** (Zeki) arkadaş tarafından açıklanmıştı. Aslında çeşitli çalışmalardan dolayı bir şeyler olacağını hepimiz sezmiştik. Ancak gerçek anlamda ne yapacağımızı, eylem kararı açıklanıncaya kadar bilmiyorduk. Herkes kendi göreviyle ilgiliydi ve büyük bir sorumlulukla her arkadaş kendisine verilen görevi yerine getirmekle meşguldu.

Atılımdan üç-dört gün önce Nehriye köyü çevresinde konakladığımız ormanda bir araya gelmiştik, bir gün önce de akşam saatlerinde Mehmet Emin Taştan arkadaş tüm takım üyelerini toplantıya çağırdı ve açılış konuşmasını yaptı. Konuşmasında, "*Bu toplantının şimdiye kadar yaptığımız toplantılar gibi bir toplantı olmadığını*" ve "*belki bu önemde bir toplantının bir daha yapılamayacağını*" belirtmişti. Ardından, "*15 Ağustos'u 16 Ağustos'a bağlayan gecede bir eylem gerçekleştireceğimizi, bu eylemin de Şemdinli'yi basma biçiminde olacağını*" açıkladı.

Eylemin askeri olmaktan çok, siyasi bir anlam taşıdığını, hatta bu yanının belirleyici olduğunu sözlerine eklemiş, hemen arkasından da ulusal kurtuluş mücadelesinin yeni bir sürece girdiğini belirtmişti. Bunun da HRK'nin (Hêzên Rizgarîya Kürdıstan) ilanı ve faşist Türk ordusuna karşı savaşın resmen başlatılacağı şeklinde vurgulamıştı. Karar açıklanırken, bugünkü kadar günün, toplantının ve gerçekleştireceğimiz eylemin tarihselliği, anlam ve önemi konusunda bir bilince sahip olmasak da, o gün çok farklı duygular hissetmiştik. Hatta böyle bir eylemin ve kararın bizde yarattığı duyguları bugün daha da gelişmiş bir bilince sahip olmama rağmen, ifade etmem mümkün değil.

Eylem kararının açıklanmasıyla birlikte sadece toplantıya katılan arkadaşların değil, bulunduğumuz dağın havası da bir başka olmuştu. Herarkadaş bir anda değişmiş, adeta başka bir kişilik olmuştu. Tüm arkadaşların gözleri ışıl ışıl olmuştu. Belki toplantının resmiyeti ve toplantıyı yöneten Mehmet Emin Taştan arkadaşın disiplinli yapısı olmasaydı, bir kuralın ihlali pahasına da olsa tüm arkadaşların içinde esen fırtınanın dışa vurması engellenemezdi. Ki, hem toplantının resmiyeti, hem de Mehmet Emin Taştan arkadaşın, belirttiğimiz disiplinli yapısına rağmen, **Cuma (Yaşar Kahraman)** arkadaş, kendisini tutamamış ve var gücüyle bağırarak duygularını dışa vurmuştu. O haykırışta birçok şeyi görmek, o günden bugüne değin yaşanmış bütün gelişmeleri okumak mümkündü.

Neden Eruh ve Şemdinli?

Bu partimizin askeri çizgi ve stratejisinden kaynaklanıyor. Yine ülkemizin, Kürt toplumunun gerçekliğiyle ilişkili bir durum. Yani Eruh ve Şemdinli'nin seçilmiş olması, hem siyasi, hem askeri ve hem de coğrafik nedenlerden dolayıdır. Bizim çizgimiz, kırdan şehire uzun süreli halk savaşı stratejisini esas alan bir savaş stratejisidir. Bu savaşın da coğrafik olarak en stratejik alanlarda başlatılması, bu anlamda bir zorunluluk oluyor. Toplumsal açıdan Eruh ve Şemdinli'nin seçilmiş olması ise, Eruh ve Şemdinli'nin, Botan ve Hakkari alanında olması, ülkemizin bu bölgesinde yaşayan halkımızın yaşadığı coğrafik alan nedeniyle sömürgeciliğin etkisini, diğer bölgeler kadar yaşamamış olması ve kendi yurtseverliğini bilinçsiz de olsa, içinde ilkellikler de taşısa korumuş olmasındandır.

Siyasi olarak; bu ülke parçası savaşımızın başlatılması ve kesintisiz sürmesi için tüm koşullara sahipti. Belki '80 12 Eylül faşizmi öncesi, çalışmalarımızın hiç olmadığı bir alandı, hiç ilişkilerimizin bulunmadığı bir bölgeydi. Bu bölgede yaşayanlarından hiç kimse belki aramızda yoktu. Ve bütün bunların aşılması güç zorluklar karşımıza çıkarabiliyordu, ama mutlaka savaşın buradan başlatılması, bir anlamda savaşın kesintisiz sürdürülmesi açısından da gerekliydi. Tabii, bu, bugünkü kadar öyle basit ve kolay görülmüyordu, görülemiyordu. Şimdi biz bu değerlendirmeyi yaparken, daha çok parti ve Parti Önderliği'nin yapmış olduğu değerlendirmelerin üzerinde vardığımız sonuçları aktarıyoruz.

Tabii, atılım için tespit edilen bu alanlardan Şemdinli'nin ayrıcı bir özelliği var. Hakkari ve Hakkari içerisinde de Şemdinli'nin ayrı bir özelliği, özgünlüğü var. Hakkari bölge olarak sömürgeciler tarafından dörde bölünmüş, Kürdistan'ın üç parçasını birbirine bağlayan bir ilimiz. Ve bu ilimizin Şemdinli ilçesi üç parçanın üçgeninde yer alıyor. Hakkari Kürdistan'ın kalbi. Şemdinli ise Hakkari'nin. Dolayısıyla atılımın Şemdinli'de gerçekleşmesi, sömürgeciliğe karşı savaşın Şemdinli'de ilan edilmesi, sadece Türk sömürgeciliğine karşı olmakla kalmıyor; partimizin birleşik Kürdistan stratejisinin de pratik bir ifadesi oluyor. Kürdistan'ın parçalandığı üçgen üzerinde bulunan Şemdinli'de böyle bir eylemin, bir de Kürdistan'ı bileştiren, Kürdistan'ı birliğe davet eden anlamı var.

Zaten eylem gecesi 21 Mart Silahlı Propaganda Takım Komutanı **Abdullah Ekinci** arkadaşın geri çekilme işareti için tespit edilen izli mermilerinin bir kısmını Güney Kürdistan semalarına, diğer bir kısmını Doğu Kürdistan semalarına yollamasının da böylesi bir mesajı vardı. O mermiler, sadece bizim geri çekilmemize işaret değildi. Aslında parçalanmış Kürdistan ve Kürt toplumuna birlik mesajını veren ateşten işaretlerdi.

Eylem kararı açıklandıktan sonra, hazırlıklarımız fazla sürmedi. Çünkü asıl hazırlıklar eylem kararından önce başlatılmış ve tamamlanmıştı. Uzun bir süreyi kapsayan hazırlık çalışmaları, sadece bir takımın, bir eylem grubunun çalışmalarıyla sınırlı değildi. Aslında tüm partinin çalışma ve emeği üzerinde gerçekleştirilen ve başarılan bir eylemdi, Şemdinli baskını. 12 Eylül faşizmi sonrası direkt ulusal imhayı amaçlayan ve ihaneti dayatan faşizme, onun vahşetine karşı, Diyarbakır'da direnerek ulusal onuru ayakta tutan ve bizim eylemdeki cesaretimiz olan, Diyarbakır zindan şehitleri Mazlum Doğan, "*Tarihin şen çocukları*" Dörtler ve Büyük Ölüm Orucu Şehitleri'nin direnişi de bu hazırlık çalışmalarının mayasıydı. Eylemde o direnişlerin anısı belirleyicidir. Yine tüm topluma yılgınlığın hakim olduğu bir dönemde tüm parti çalışanlarının 12 Eylül koşullarında karamsarlığı yaşadığı bir süreçte, Parti Önderliği'nin tüm bu olumsuz koşullara rağmen kesin devrimci kararlılık inancıyla, devrimi dayatan çalışmaları bu sürecin asıl hazırlığıydı. Ve tabii, Ortadoğu sahasında Filistin halkının yanında partinin enternasyonalist anlayışının bayraktarı olan, **İsmet Özkan**lar'ın, yine ülkeye yeniden dönüşün rehberleri olan **Şahin Kılavuz**lar'ın şehadetleri de bu hazırlık çalışmalarının tamamlayıcı unsurlarıydı. Hazırlık çalışmaları ülkeye dönüşle birlikte başlamıştı.

Lolan sürecinden sonra, keşif ve istihbarat amaçlı üçer-beşer kişilik gruplar ülkeye yönelmişti. Tabii, hepimiz alanın yabancısıydık. Adeta bir başka ülkedeydik. Kürdistan'ın toplumsal parçalanmışlığı, olduğu gibi dilin parçalanmışlığına yansımıştı. Mensubu olduğumuz halkın diline bile yabancıydık. Bu yabancılığı ancak aylar sonra aşabildik. Bundan dolayı en büyük zorluğu bölgedeki halkla anlaşmada yaşadık. İkinci büyük zorluğumuz ise, ilkel milliyetçi çizginin alanda yarattığı olumsuzluklardı. KDP, İ-KDP bölge halkımızı çok kötü alıştırmışlardı. Hiçbir şeyi karşılıksız yapmıyorlardı. Bir ekmek verdiklerinde karşılığında para vermemizi bekliyorlardı. Bir yol gösterdiklerinde, rehberlik yaptıklarında yine karşılığında mutlaka bir şey istiyorlardı. Silahımızı, mermimizi, bombamızı bile isteyenler oluyordu. Tabii, bütün bu zorluklara bir de sömürgecilerin bizim alandaki çalışmalarımızı farkettikten sonra yürüttüğü karşı propagandanın yarattığı sorunlar da eklenmişti. Örneğin, "*bunlar ermenidir, ana-baba ve dedelerinin bıraktığı hazineleri aramaya gelmişler*" gibi propagandaların bir sonucu olarak, bize bu gözle bakan ve böyle yaklaşan halkımızdan insanların sayısı da az değildi. Şöyle ilginç bir olay yaşanmıştı: Çukurca alanında atılıma hazırlık çalışmalarının bir parçası olarak, depo ve sığınak kazımak gerekiyordu. İki aylık bir ilişkimizden bu çalışmalar için ihtiyaç olan kazma ve kürek istemiştik. Bize kazma ve küreği veren ilişkimiz, gece evinden çıktıktan sonra bizi takip etmişti. Tabii, biz de gidip tespit ettiğimiz yerde depo ve sığınak kazmaya başlayınca, sömürgecilerin o hazine olayı kafasında tam yer etmişti. İkinci gece silahını ve kardeşini yanına alıp, hazineyi çıkarmamız halinde bizi ya teslim almayı, ya da öldürüp hazineye konmayı kafasına koymuş. Tabii, biz sığınağı bitirdikten sonra ve üzerini yeniden kapatıp orayı terk ettikten sonra, kendisi gelip, bakıyor ve sığınak yaptığımızı görüyor. O ilişkimiz bunu yıllar sonra açıklamıştı. En büyük zorluklar belirttiğimiz bu zorluklardır. Tabii, maddi olarak çektiğimiz zorluklar da az değildi. Çoğu zaman yiyecek ekmek bulamıyorduk. Genellikle, sadece yavan ekmekle günlerimiz geçiyordu. Alanın ekonomik gücü zayıftı. Ve bölge halkı oldukça yoksuldu. Bize ancak bir parça ekmek ve yanında biraz çökelek verebiliyorlardı. Verdikleri çökelek genelde eski olurdu. Biz ona "*Çortan*" diyorduk. Bir seferinde bir evin verdiği ekmek ve çökeleği yemek için sofraya oturmuştuk. Çökelekler en az iki-üç yıllık olduğu için oldukça sertleşmişti. Sarı Ömer arkadaş taşlaşmış çökeleği parçalamak için, eline ilk gelen taşı alıp vurmuş, taş kırılmıştı. Sanırsam, bunu anı yazılarında da yazmıştı. Yine bir seferinde ateşe koyduğumuz çökeleklerin içinden yanmamak için can havliyle kurtçuklar kendilerini dışarı atmıştı.

Atılıma kadar buna benzer oldukça zorluklar yaşandı. Atılım gecesi, dönüş sonrasında Hamit arkadaşın ayağındaki ayakkabı parçalanmış, giyilmez duruma gelmişti. Ayakkabı yerine bir arkadaşın yeleğini ayağına sarıp yürümek zorunda kalmıştı. Çoğu arkadaşın giysisi yamalıydı. Bir çoğumuz sırt çantalarımızı ve rextlerimizi eskimiş elbiselerimizden yapmıştık. Her biri bir renkti. Anlatmak istediğim, maddi anlamda da ciddi zorluklar yaşadık. Ve hazırlık çalışmaları bu zorluklar içinde yürütüldü. İşte, 15 Ağustos Atılımı'na bu zorluklarla gelindi.

Tabii, hazırlıklar sadece zorluklarla mücadeleden ibaret değildir. Bu zorluklara rağmen, her bir anı, her bir günü kazanımlarla dolu geçen bir süreçti. O dönemin koşulları mutlak başarıyı dayatıyordu. En basitinden girdiğimiz bir köyde bir ilişki yaratmak zorundaydık. Yoksa ikinci kez oraya geldiğimizde ekmek bulma şansımız bile olmazdı. Ama asıl sorun partinin bizi başarıya mahkum etmiş olmasıydı. Hiçbir zorluk, hiçbir olanaksızlık bu mahkumiyetin önüne geçemezdi.

Süreç zorluk ve acılar kadar coşku ve neşeyi de içeriyordu. Tabii, bu neşeli günlerin kaynağı, yine çektiğimiz zorluklardı. O dönemdeki canlı yoldaşlık ilişkileri, sıcaklığı, her şeyiyle birbirine açık ve samimi olma, ilişkilerimizin en gelişkin yanıydı. Bu nedenle zorluklar içerisinde bayramı yaşamak olanaklı hale geliyordu. Mesela, grup komutanı bir arkadaş grubuna iki ay süreyle beş kiloluk bir helva tenekesini taşıtmıştı. Helvayı ne depolama olanağı bulmuş, ne de gruba yedirmişti. En sonunda helvayı yine ilk ayrıldığı kampa geri getirmişti. Bu olay yüzünden o arkadaşa sürekli takılıyorduk. Ve "*niye böyle yaptın*" dediğimizde, "*bana helvayı yeme görevi değil, depolama görevi verilmişti*" cevabını almıştık. Burada hem görev bilincini, hem de espri dolu candan bir yaklaşımı görmek mümkün.

15 Ağustos Atılımı kararı açıklandıktan sonra, bulunduğumuz alandan Şemdinli'ye onbeş dakikalık bir mesafede olan *Şapata* alanına gitmiştik. Zorlu bir yolculuktu aslında. Ama hiçbirimiz bu zorluktan şikayetçi değildik. Yolda iz kalmasın diye patikadan hiç yürümemiştik. Hep yolun dışından yürüyorduk.

Çıktığımız dağ gevenle doluydu. Yaz olduğundan dolayı zemin kuru ve çakıllı idi. Adeta beton zemin üzerine serpiştirilmiş, leblebi taneleri gibi ayağımızın altından kayıyor, düşüp yuvarlanmamıza yol açıyordu. Düşerken de, geven dikenleriyle kucaklaşmamıza yol açıyordu. O gece düşmeyen hiçbir arkadaş kalmamıştı. Ama hiç kimse de kendi durumundan şikayetçi değildi. Ve her düşüş bir espri konusu oluyordu. Gece ormana yerleştikten sonra, normalde dinlenmemiz, nöbetçimizi çıkarıp uyumamız gerekiyordu. Ama hiç kimseyi uyku tutmuyordu. Herkes atılımın heyecanını yaşıyordu. Bir sabırsızlık vardı. Aslında bu zamanı "*sabırsızlık zamanı*" olarak da adlandırmak mümkündür. Saatler geçmek bilmiyordu. Bu sabırsızlık içerisinde, güneşin doğuşunu bekledik. Gün aydınlandıktan sonra, o orman içerisinde bu sefer, akşamı bekleme sabırsızlığı başladı. Gün boyu zaman geçmesi için, herkes kendisine uğraşacağı bir iş bulmuştu. Tabii, görevini tamamlaması gereken arkadaşlar da vardı. Örneğin, bir Cuma arkadaş, Mazlum Doğan arkadaşın posterinden yapılmış olan bombalı pankart için son hazırlıklarını yapıyordu. Pankartı kuruyordu, geri geri çekilip bakıyordu. Bir daha açıyordu, yeniden yapıyordu ve her seferinde de, "*göreceksiniz bu bomba sadece Şemdinli'yi değil, dünyayı titretecek bir bomba olacak*" diyordu. Şerif arkadaş, "*elli gramlık TNT dünyayı nasıl titretecek?*" dediğinde, Cuma arkadaş, "*burda patlayacak olan TNT kalıbı değil, patlayacak olan, bin yıllık kölelik altında sayısız katliamlar yaşamış, kırk milyonluk Kürt halkının öfkesi olacak*" demişti. Daha sonra takım olarak fotoğraf çektirdik. Ardından takımın üç mangası, şehit Sait, şehit Cuma Tak ve şehit Salih Kandal mangası olarak ayrı ayrı fotoğraf çekmiştik. Takım olarak fotoğraf çektiğimizde en çok zorlanan Celal arkadaş olmuştu. Boyu kısa olduğundan, kendine yer bulmaktan biraz zorlanmıştı. Kimini, "*çirkin bulmuş(!)*" "*yakışıklığına*" gölge düşürür diye yanında durmayı reddetmişti. Kimimiz de kendine göre daha uzun görmüş, gölgede kalmaya "*razı*" gelmiyordu. Bu takılmalarımıza yol açmıştı. Gündüz, gece bizimle gelecek olan milislerimiz de yanımıza gelmişti. Gelirken bize yiyecek bir şeyler de getirmişlerdi. Milis grubu geldikten sonra, büyük halk militanı Şerif arkadaş, onları toplamış ve propaganda yapmaya başlamıştı. Tabii, propagandasının konusu, son siyasal gelişmeler ve gerçekleştireceğimiz atılım üzerine idi.

Cesareti ve kahramanlığı ile tanınan **Şehmus Yiğit** arkadaş, dürbünle Şemdinli'ye tepeden bakan noktada mevzilenmişti. Şemdinli'yi şahin bakışlarıyla gözlüyordu. Takım komutanımız ise daha önce krokisini çizdiğimiz Şemdinli haritası üzerinde tekrar tekrar akşama kadar durmuştu. Hiçbir olumsuz tesadüfe yer bırakmak istemiyordu. Çünkü kesin başarı şarttı.

Her birimiz bir şeylerle meşgulduk. En çok da zamanla sorun yaşadık. Ve akşam gün batımından sonra da, gün boyu temizlenen silahlar, son bir kez gözden geçirilmişti, mermiler namluya sürüldükten sonra, Şemdinli'ye doğru harekete geçmiştik.

Şemdinli baskını yaklaşık bir aylık istihbarat ve keşif çalışmaları üzerinden planlanmış, tasarı niteliğinde bir krokisi çıkarılmıştı. Bütün bu çalışmaları **Nasır (Mehmet Ağaslan)** ile **Sarı Ömer (Mustafa Ömürcan)** arkadaşlar yürütmüştü. Bu iki arkadaş iyi bir plan çıkarmak ve hiçbir ayrıntıyı gözden kaçırmamak için tüm riskleri göze alarak iki-üç kez Şemdinli merkezine girip hedefleri gündüz gözüyle keşfetmişlerdi.

Eylemden iki gün önce bulunduğumuz Nehriye köyü ormanlığında arkadaşların hazırladığı eylem planı üzerinde 21 Mart Takımı olarak durulmuş, tartışılmıştı. Her eylem grubunun ve gruptaki her arkadaşın yeri ve görevi üzerinde en ince ayrıntısına kadar duruldu. Hiçbir ayrıntıyı gözden kaçırmamaya özen gösterildi. Doğrusunu söylemek gerekirse hazırlanan eylem pla-

nına ekleyeceğimiz fazla bir şey olmadı. Çünkü iki arkadaş büyük bir sorumluluk bilinciyle görevlerini yapmış ve bunu olduğu gibi kağıda çizmişlerdi. Milyonda bir ihtimal ancak olabilecek bir eksikliği bile gözden kaçırmamışlardı. Burada roketi ateşleyeceğimiz inşaat halindeki binanın penceresinin karşısında bir telefon direği vardı. Ona bile planda dikkat çekilmiş ve roket kullanırken dikkat edilmesi gereken bir nokta olarak işaretlenmişti. Yine tabura giderken yolumuzun üzerine düşen yonca tarlasının eylem gecesi sulanmış olacağına planda yer verilmişti.

Böylesi ayrıntılı hazırlanmış bir plan üzerinde eyleme yürüdük. İki arkadaş dışında, Şemdinli merkez ve köyünden eylemde yer alan üç milisimiz dışında Şemdinli'yi bilenimiz olmamasına rağmen bu plan sayesinde hepimiz Şemdinli'de doğmuş-büyümüş gibi geçeceğimiz alanı kavramıştık.

Eylem gücümüzle vuracağımız hedeflerin hesabı da iyi yapılmıştı. Yani güçler dengesi planlamada üzerinde durduğumuz en önemli noktaydı. 15 gerilla ve 4 milis toplam 19 arkadaştık. Vuracağımız hedefler ise, oldukça kapsamlıydı. Bir sınır jandarma taburu ve yazlık subay gazinosu, ilçe jandarma karakolu, 5 kişilik jandarma devriye timi; bunlar yaya şehir merkezinde geziyorlardı. Ayrıca stratejik bir noktada yol kesmeliydik. Bunların yanında bombalı pankart için bir grup ve kahvede propaganda yapıp şehirde bildiri dağıtacak bir grup ayırmamız gerekiyordu. Kısacası büyük ve kapsamlı hedefi az sayıda bir güçle vurmamız gerekiyordu. Belirttiğimiz hedeflerden hiçbirini plan dışında tutma şansımız da yoktu. Çünkü düşman konumlanması hepsini aynı anda hedeflememizi zorunlu kılıyordu.

Buna göre güçlerimizi mangalara göre değil, karşı hedeflerin konumuna göre mevzilendirdik. Ve bunu silahların, yani ateş gücü temelinde yaptık. Tabura yedi arkadaş ayrılmıştı. B-7 roketi ile diktiryof marka şeritli silahımızı tabur için ayırdık. Diğer beş arkadaş da kleş, G-1 ve G-3 silahlarını taşıyordu. Karakola ancak üç arkadaş ayırdık. Bunlar piyade silahı taşıyorlardı. Yanlarında sadece roket atan bir G-3 vardı. Yol kesme ve devriyeleri etkisizleştirmeye de üç arkadaş. Geriye kalan arkadaşlardan ikisini bombalı pankart, dördünü de propaganda ve bildiri dağıtımına ayırdık.

Eylem başlama saati 9:30 olarak belirlenmişti. Eylem bitiminde toplanacağımız tepe, yol kesen grubun sağ üst tarafına düşüyordu. Bu nedenle yol kesme grubu aynı zamanda geri çekilmemizi de sağlayacaktı.

Bu biçimde Şemdinli'ye saat 9:00 sıralarında girdik. Önce yol kesen grup ayrılarak noktasına yerleştikten sonra bombalı pankart grubu onlara 50 metre mesafede pankartı kuracağı noktaya bırakıldı. Sonra propaganda grubu kahveye yakın korulukta konumlandı. Tabur ve karakol grubu Şemdinli içinde biraz daha ilerledikten sonra hedeflerine varacaktı. Bunun için bırakılan bu üç grubumuz, tabur grubu eylemi başlatmadan hiçbir şey yapmayacaktı. Kimseye görünmemeleri gerekiyordu. Bu biçimde karakola gelindiğinde üç arkadaş da burada mevzilerine yerleşti. En son tabur grubu konumlanacağı inşaat halindeki üç katlı binanın ikinci katına çıkmıştı. Tüm bunlar 27 dakika gibi bir zaman içinde yapılmış, eylemin başlamasına daha üç dakikalık bir zaman vardı. Düşman varlığımızı farketmemiş, her zamanki olağan hareketlilik içindeydi. Buna rağmen bu üç dakika oldukça uzun sürmüş, bir türlü bitmek bilmiyordu.

Saat 9:30'a geldiğinde roketin patlamasıyla eylem başlamıştı. Aynı anda jandarma karakolu da vurulmuştu. Bir anda her taraf silah ve roket sesleri içinde kalmış, tabur ve karakol toz-duman içinde görülmez olmuştu. Silahlarımızın arada bir durakladığı zamanlarda kahvede bildiri okuyan arkadaşın sesi gece serinliğinde yankılanıyordu. Karakol ve tabur yaklaşık 20 dakika ateş altında tutulmuştu. Hem karakoldan hem de taburdan bağırma, feryat ve inleme sesleri yükseliyordu. Tek bir asker, silahına davranıp karşılık vermemiş, köşe bucaklarda saklanmayı tercih etmişlerdi. Jandarma devriyesi bile ortalıkta görünmemiş, bu da arkadaşların canını oldukça sıkmıştı.

Eylem tam planlandığı gibi saat 11:00 sıralarında tamamlanmıştı. Takım komutanı Abdullah Ekinci arkadaşın geri çekilme işareti üzerine toplanma noktasına doğru geri çekilmeye başlamıştık. Son yerleşen tabur grubu, ilk çekilen grup olmuştu. Daha sonra onları karakol, kahve ve pankart grupları takip etmişti. En son tepeye yol kesme ve geri çekilmeyi sağlayan grup gelmişti.

Eylem planlandığı gibi tamamlanmıştı. Plan dışı hiçbir olumsuzluk yaşanmadı. Yalnız karakola G-3 ile atılan roket patlamamıştı. Bu da Celal arkadaşın canını oldukça sıkmıştı. "*Gel bunu bir yıl sırtında taşı, kullandığında da patlamasın, olacak iş mi*" diyordu. Bu aksiliğin dışında olumsuz hiçbir gelişme yaşamadık. Yalnız yukarıda da belirttiğimiz gibi halkın sevgi seli bizi de etkilemiş, toplanma noktasından biraz geç ayrılmıştık. Ayrıldığımızda plan gereği üç milisimiz bizden ayrılmış ve evlerine gönderilmişti.

Planda bir eksiklik çıkmamış olsa da karakol grubu önemli bir fırsatı değerlendirmemişti. Karakola ateş edince üç asker kapı önünde düşüyor. Üzerlerine gidip silah alma, hatta karakola girme şansı doğuyor. Celal ve Nasır arkadaşlar ısrar etseler de gruptan sorumlu Sarı Baran "*olmaz, bu bir askeri emirdir*" deyip arkadaşları engelliyor.

Gündüz konumlandığımız ormanlık alana ulaştığımızda saat gece 11:30'u bulmuştu. Biraz dinlendikten sonra yola çıkacaktık ki, Cuma arkadaşın bombalı pankartı patladı. Ve Cuma arkadaş Şerif arkadaşa dönerek, "*hissettin mi, dünya titredi*" dedi.

Eylem saat tam akşam 9:30'da, roketin patlamasıyla başlamıştı. Tabii roket öncesi Şemdinli ile roket sonrası Şemdinli arasında kesin bir fark vardı. Baskın başladıktan sonuçlanıncaya kadar Şemdinli'nin içinde geçirdiğimiz 2, 2.5 saatlik süre içerisinde bunu çok net görmüştük. Şemdinli'ye kuzeyden giriş yapmıştık. Şemdinli'nin dışına düşen birkaç evden ibaret bir mahalle vardı. Oradan geçince bir ölü sessizliği hakimdi. Şemdinli merkeze doğru bu sessizlik içerisinde yürümüştük. Şemdinli asfaltına geldiğimizde yol kesen grubun ayrılması gerekiyordu. Bir an asfaltın yanında çukurda biraz duraklanmıştık. Durduğumuzda gece serinliğinde asfaltta volta atan üç genç vardı. Dört beş metre mesafe ya vardı ya yoktu, ama bizi görememişlerdi. Milislerle birlikte 19 arkadaştık. Hepimiz silahlı ve çantalıydık. Yanımızda açıkta taşıdığımız roket vardı. Yine Cuma arkadaşın hazırlamış olduğu bombalı pankartı iki arkadaş taşıyordu. Gençler bizi ya fark edemediler, ya da daldıkları hayalden dolayı bakmış olmalarına rağmen, hayallerinde yaşadıklarını görmüşlerdi. Belki bizi gündüz, çeşmede onlara el sallayan sevgilileri olarak görmüşlerdi. Belki de ticaret ortakları. Böyle yanımızdan ilgisiz geçip gitmişlerdi.

Yol kesme grubunu oraya bırakıp gitmiştik. Kahvehanenin oraya geldiğimizde, kahve tıklım tıklım dolu idi. Yetersiz ışık ve sigara dumanından dolayı sarı atmosfer egemen olmuştu kahvehanenin içine. İnsanlar mumyalaşmış cesetler gibi duruyordu. Her şey sessiz, kendi halinde dünyaya ilgisiz ve yorgunluk uykusundaydılar adeta. Ama roketin patlamasından sonra bir anda her şey değişmişti. Ne sessizlik, ne de yorgunluk uykusu kalmıştı. Her tarafta, "*Bijî HRK, Bijî Serok APO, Bijî Kürdistan*" sloganı yükseliyordu. Kahvehanede propaganda yapılmıştı. Gençler gelip yapacakları bir şey olup olmadığını propaganda grubuna sormuşlardı. Aslında bu bir görev talebiydi.

Düşman ise roket patlamasından önce başka bir görüntüdeydi. İlk yaklaştığımızda, karanlıkta olan Şemdinli'den farklıydı. Her tarafı, projektör ve florans lambalarıyla aydınlık olan tabur, taburun gazinosu ve jandarma karakolu bir anda karanlığa boğulmuş ve toz duman içerisinde kalmıştı. Bu karanlık ve toz dumanın içinde, inleme ve feryat sesleri yükseliyordu. Şemdinli ile tabur ve karakol adeta bir anda yer değişmişti. Roketten önce Şemdinli'nin feryadı ve inlemesi susturucu takılmış silah gibi sessiz işliyordu. Sömürgeciler ise, şimdi açıktan inliyor, feryat ediyordu. Şemdinli halkı ise, ağzındaki bandı almış ve haykırışa geçmiş, bu haykırışta da Kürdün cesaretini, kahramanlığını dile getiriyordu. Özcesi bastırılmış duygular bir anda ayaklanmıştı. Bu ayaklanış sadece Şemdinli'nin ayaklanışı değildi aslında. Kürdistan'ın ayaklanışıydı. Kahvede propaganda yapan arkadaş grubuna, gençlerden ayrı yaşlı biri de gelmişti. Ve o da, "*yapabileceğı bir şeyin olup olmadığını*" sormuştu. Yaşlının bu sorusuna, "*git evinde otur*" cevabını veren arkadaşa yaşlı; "*ben evimin yolunu biliyorum. Ama senden başka bir yolu öğrenmek istiyorum*" cevabını vermişti.

Diğer ilginç bir olay ise, tabur baskınından sonra çekilirken önünden geçtiğimiz subay lojmanlarının penceresinden bizi askerle karıştıran subay eşinin bize seslenişi vardı; "*ne oluyor çocuğum*" diye sormuştu. Şehmuz Yiğit arkadaş kadının bizi askerle karıştırdığını anladığında "*hiç hanımefendi, kaçakçılar var onları kovalıyoruz*" cevabını vermişti. Ve subay eşi, "*iyi çocuğum iyi, o zaman dikkat edin*" demişti. Bu sadece bir şaşkınlığı değil, düşmanın kesin "*bitirdim*" rahatlığından yaşadığı gaflete de bir örnektir.

Baskın saat 11:00'de bitmişti. Sessizce girdiğimiz Şemdinli'den bir miting havasında ayrılmıştık. Yöneldiğimizde caddede arkamızda yürüyen bir kitle bizimle birlikte sloganlarımızı haykırıyordu. Evlerin pencere ve damlarında, kadınlar ve çocuklar bize eşlik ediyordu. Şemdinli'ye girerken, ilk geçtiğimiz sessiz mahallede dışarı çıkmıştı. Onlar da Şemdinli'den aldıkları sesi tekrarlıyorlardı. Evinin önünde geçtiğimiz bir yaşlı, bir yandan bize seslenerek durmamızı isterken, diğer taraftan da şırıl şırıl akan çeşmenin önünde bir şeyler de yapıyordu. Ve az sonra elindeki su kovasıyla yanımıza ulaşmak için delikanlı çevikliğiyle hızlı ve yere oldukça sert basan adımlarla bize doğru ilerledi. Çeşmenin yüreklere serinlik veren suyundan yapılmış ayranı kovadan çıkararak bize verdi. Ve o an ayranı içerken, Şemdinli'de bu gece Kürdün sadece dirilmediğini, yaşlı Kürdün ne kadar gençleştiğinin de farkına varmıştık. Aslında o anda yaşananlardan anlatılacak çok şey var. Belki bir tarihi, geçmişi, o günü ve bu günüyle birlikte aktarmak gerekiyor. Çünkü Eruh ve Şemdinli baskını geçmiş ve geleceğin ifadesi oluyor.

Evet, eylem beklediğimizden daha başarılı, görkemli gerçekleşmiş, sonuçlanmıştı. Zaferin duygusu, coşkusu vardı. Yolda yürürken takım komutanı Abdullah Ekinci arkadaşın uyarılarına rağmen, askeri kuralları ihlal eden, yanyana gelen, bu sevinci paylaşan arkadaşlar da vardı. Toplanma noktası tespit etmiştik, eylem planında. Oraya tüm arkadaşlar, hiçbir kayıp vermeden döndüklerinde, hemen uzaklaşmamız gerektiğini biliyorduk. Ama arkamızdaki sevgi seli Şemdinli'yi terketmemizi, Şemdinli'ye sırtımızı dönüp yol almamızı engelliyordu. Çünkü Şemdinli bizimleydi ve bizimle olmak istiyordu. Biz ise, Şemdinli'yle olmayı istememize rağmen gitmek zorundaydık. Bu anlamda hem zaferin coşkusu, sevinci, hem de Şemdinli'yi, Şemdinli'nin sevgi selini yanımıza alarak terketmek zorunda kalmıştık. Bunun yarattığı bir burukluk vardı. Bize hakim duygular bunlardı.

Bugün eyleme katılıp da hayatta kalan çok az arkadaş var. Milislerle birlikte 19 arkadaşla eylemi gerçekleştirmiştik. Abdullah Ekinci arkadaş grup komutanıydı. Daha sonra şehit düştü. Mehmet Emin Taştan arkadaş takım yönetimindeydi, 15 Ağustos ruhunu Şemdinli'den Adıyaman'a taşıdı ve '88 yılında Adıyaman'da şehit düştü. Mustafa Ömürcan arkadaş şehit Sait mangasının askeri komutanıydı. 15 Ağustos ruhunu, cesaretini Maraş'a taşıdı, '88 yılında o da orada şehit düştü. Şehmuz Yiğit arkadaş ARGK'lileşen HRK'nin bir savaşçısıydı. Savaşı HRK'den ARGK'ye taşıdı. HRK'yi ordulaştırdı ve ordunun komutanlarından oldu. '90 yılında şehit düştü. Cuma, Nasır, Rubar arkadaşlar Şemdinli'de '85 yılı içerisinde şehit düştü. Şehit düşerken Şemdinli'de onlarla olan, ama daha sonra teslim olup Şemdinli'de yakılan diriliş ateşini küllendirmek isteyen itirafçı Hüseyin Tilki'ye karşı koydukları direnişle diriliş ateşini daha da alevlendirdiler. Harun Aras arkadaş Çukurca'da '88 yılında şehit düştü. Şehit düşerken de, cebinde Nuri Dersim'nin Kürt gençliğine hitabesi olan "*İntikam, İntikam, İntikam*" şiiri vardı. Yine '85 yılında "*hücum, hücum, hücum*" diye haykırarak düşmanın üzerine yürüyen, sürekli "*elimde bir kleş, 6 jarjör ve 4 el bombası olacak ve Amed ovasında olacağım. Eğer o zaman 7. kolorduyu sarmasam bana da Celal demesinler*" diyen Celal arkadaş 17 Temmuz'da şehit düşmüştü. Aslında o hücum daha ordulaşmamış ARGK'nin sürekli hücum ruhunun, o günkü ifadesiydi. Daha başka arkadaşlar da vardı. Kimi halen dağda savaşıyor, kimi savaşta esir düşmüş, zindanlardadır.

Özet olarak Silahlı Propaganda Takımları'nın kuruluşu öncesi öncü çekirdek grupların sürdürdüğü çalışmalar vardı. 15 Ağustos hazırlık süreci '84 Mayıs'ında başlamıştı. Bugün Zap karargahı olarak adlandırdığımız bölgenin *Kerro* köyünde ülke içi parti çalışmalarında yer alan arkadaşların katıldığı geniş bir toplantı yapılmıştı. O ana kadar yapılan tüm çalışmalar değerlendirilmiş, değerlendirmeler üzerinde tarihi 15 Ağustos Atılımı'nın ön hazırlıkları resmen başlatılmıştı. Her çalışma grubu kendi alanına, bu doğrultuda yeni perspektif ve çalışma programı ile dönmüştü. Atılıma hazırlık çalışmaları ülke içi merkezin Temmuz '84 toplantısından sonra daha bir önem kazanmıştı. Bunun için de, gruplarla, ülke içi merkez sekreteri arkadaşın yaptığı toplantılar vardı. Bu toplantılardan biri de Şemdinli alanında gerçekleştirilmişti ve Şemdinli'ye yürüyüş, Ağustos başlarında başlamıştı. Şemdinli grubunun, eylemin keşif çalışmaları yürüttüğü bir süreçte, Çukurca ve Yüksekova grupları da, Şemdinli'ye doğru hareket etmişti. Yaklaşık on günlük bir yolculuktan sonra Şemdinli'ye ulaşılmıştı. Tabii bu yolculuk sürecinde yaşadığımız zorluklar kadar, ilginçlikler de mevcuttu. Örneğin Yüksekova grubu bir an önce Şemdinli alanına yetişmek için yıllar sonra arabaya binmek zorunda kalmışlardı. Bu nedenle motorize birlik ünvanını kazanmışlardı. Çukurca'dan gelen grup ise, yolunu şaşırmış ve epey zorlanmıştı. Rampa, dağ tırmanışlarında zorlanan Celal arkadaş, grup rehberinin yol şaşırmasını fırsat bilerek, yokuş yukarı olan yolu "*yol burdan gitmez, gitse gitse şöyle gider*" diyerek bayır aşağı istikametini göstermişti. Sonuçta tüm gruplar 13 Ağustos'ta belirlenen noktada toplanmışlardı. Tabii grup ve gruptaki arkadaşların yaşadığı bir ayrılık süreci de vardı. Aylardır hiç karşılaşmadığımız, birbirimizi görmediğimiz arkadaşlar vardı. Bir yandan önemli bir görevi yerine getirecek olmanın sevinci, diğer yandan da yoldaşlık hasretini giderme sevinci vardı. Bulunduğumuz orman bu anlamda her zamankinden farklı olarak, daha canlı ve şen olmuştu. O eski ilişkilerin sıcaklığını, içtenliğini sözlerle ifade etmek mümkün değil. Ya da bugünün yaşam ve ilişkilerinden hareketle anlamak ve anlamlandırmak da çok zor. Ortada yoldaştan başka paylaşılacak "*benimdir*" diyebilecek hiçbir şeyin olmadığı günlerdeydik. Ülke de, halk da, parti de, beraber olduğun, beraber çalıştığın yoldaşından ibaretti ve bu dünyada yoldaşın senin varlık nedenindi. Yoldaşsız varlığın mümkün olmadığı bir süreç yaşanıyordu. Bağlılığın esas belirleyici, sevginin esas kaynağı, yoldaştan başkası değildi. Her şey yoldaşta somutlaşıyor, onunla anlam kazanıyordu.

Özel olarak Eruh ya da bir başka yerin basılacağını önceden bilmiyorduk. Bu askeri kurallara aykırı olurdu. Hatta Şemdinli'yi basacağımız bile bize son anda, son günde açıklanmıştı. Fakat, baskından bir gün önce HRK'nin kuruluş bildirisinin içeriğinden, yine 21 Mart Silahlı Propaganda Takımı'na Başkan'ın başarı dileklerini de içeren özel talimattan, bizim dışımızda, başka eylemlerin de olacağını biliyorduk. Ancak Eruh'un özel olarak basılacağını, belirttiğim gibi bilmiyorduk. Eruh'un basıldığını Şemdinli baskınından 24 saat sonra öğrenmiştik. Hareket etmek üzere bulunduğumuz ormanda açtığımız BBC radyosunda Eruh'un da basıldığını, jandarma karakolunun alındığını, tüm silah ve mühimmatların götürüldüğünü ve cezaevinin basılıp içindekilerin özgürleştiğini dinlemiştik. Bunu duyduğumuzda sevinç ve coşkumuz, devrimci heyecanımız daha da artmıştı.

Savaşarak yaşayacağız!

Adı Barış Eroğlu. Türkmen. Memur bir babanın oğlu. İlkokul ve ortaokulu Karaman'da okudu. Babası laik kemalist. 1986'da ortaokulu bitirdikten sonra, giriş sınavı kazanarak İzmir Maliye Meslek Lesi'ne gidiyor. İzmir metropolünü iyi değerlendirmeye, bilinçlenmeye çalıştı. Sevgi doluydu. Herkesle tartışır, en karşıt tartıştığını bile incitmeden iknaya çalışırdı. Onun bu karakteri, okulda örgütlenmenin temeli olmuştu. Türk solu bu zemin üzerinde okulda örgütlenmeye başlamıştı. Kısa sürede okulda solcular bir güç haline gelmişlerdir. Türk solcuları, **Pirkemal**'i örgütlerine katmak için çabalıyorlardı. Ancak o bağımsız bir kişiliğe sahipti. Örgüt olmayı kaçınılmaz olarak istiyordu, zaten çevresinde kümelenmiş bir grup da vardı. Fakat düşüncelerinden sonuna kadar emin olmak istiyor ve araştırma çalışmalarına devam ediyorlardı.

Pirkemal, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni kazanmıştı. Aynı zamanda da, Meslek Lisesi mezunu ve mecburi hizmete tabi olması itibarıyla, Konya Vergi Dairesi'nde çalışmak zorundaydı. Fakat çoğu zaman işyerinden izin alarak İstanbul, Ankara ve Kürdistan şehirleri arasında mekik dokumaya başlamıştı. Kemal Pir'i incelemiş, onun düşüncelerine ve eylemine kapılmıştı. Onun "*Kürdistan devriminde Türkiye devrimini görüyorum*" sözlerini şiar edinmişti ve yurtsever çevre içine girmeye başlamıştı. Bu arada örgütlenme çalışmalarına katılıyordu. Fakat o zamana kadar çevresinde varolan hiçbir şey onu artık tatmin etmiyordu.

1991 yılının baharında Cudi'deydi artık. Barış olan adını değiştirdi, Kemal Pir'den esinlenerek Pirkemal koydu. Cudi'de kısa bir süre kaldıktan sonra, buradan Xakurke'ye aktarıldı. Burada ilk silahlı eğitimini gördü. O yılın sonbaharında yapılan büyük eylemlere katılma fırsatı buldu. O kış, yoğun bir kamp eğitiminden sonra Pirkemal, Oramar bölgesindeki hareketli taburda yerini almıştı.

Oramar sert arazi yapısına sahiptir. Çetecilerin diken gibi bittikleri bu bölgeye ARGK güçleri ilk kez tabur düzeyinde yönelmişlerdi. Ancak bölgede daha önce hiçbir altyapı hazırlığı yapılmamıştı ve bu nedenle de bir tabur girişini kaldıracak düzeyde değildi. Kimse yolları iyi tanımıyordu. Geçen her gün, çatışmalarla doluydu. 15 güne varan aç kalmalar yaşanmaktaydı. Şehadetler ve ihanetler içiçeydi artık. Geriye kalanları ise büyük acılar beklemekteydi. Pirkemal, o korkunç günlerde birliğine moral kaynağıydı. Bu arada, iradesini bilemekteydi.

Bütün zorluklara rağmen, Pirkemal'in içinde yer aldığı birlik, sınırın güneyine inmeme kararındayken, 1992 Güney savaşı başladı. Çukurca alan komutanı da yanlarında olduğundan, savaşa müdahale amacıyla Güney'e geçmek zorunda kaldılar. O zamana kadar KDP'lilerle uzlaşma tutumu izlemişti. Oramar gücünün gelişiyle savaş iyice kızıştı ve kısa bir süre sonra da sonuçlandı.

Pirkemal savaş sonrasında Zelê'ye gönderilmek istenince diretti. Ağladı. Ancak talimat kesindi, mecburan kampa gitti. 1993 yılı sonunda Zelê kampından Zagors'a gönderildi. 1994 yılında yeninden Çukurca alanında birliklerde yerine aldı. 1995 baharında, eyalet yönetimi tarafından Parti Merkez Okulu'na gönderildi.

1995 yılı boyunca önderlik sahasında teorik eğitim gören Pirkemal, burada arkadaşlarının gözbebeğiydi. Sadeliği, yumuşak, sevecen konuşması, bütün bunların yanında sarsılmaz iradesi ile, Yunus gibi bir insandı. Bedreddin gibi direngenliği temsil etmekteydi.

O, bir insan güzeliydi, dervişti.

1996 yılı baharında Pirkemal, seçkin savaşçılardan oluşan birlikler içinde, Türkiye devriminin bakir bir alanı olan Amanos (Akdeniz-Toros) alanına gönderildi. Şimdi önünde bütün yüzyıllık düşlerini gerçekleştirmesi için eşsiz bir fırsat vardır. Bir zamanlar Dadaloğlu'nun Osmanlı'ya meydan okuduğu, İnce Memed'in yoksul kanı emenlere isyan ve inatla eşkıyalık yaptığı dağlarda O; şimdi yeni bir Bedreddin olmak için savaş yürütmekteydi.

1997 baharı geldi. İskenderun Cezaevi'nden özgürlüğe kaçan savaş tutsaklarından bir grup Pirkemal'in birliğine ulaştılar. Onların ulaşmasıyla birlikte, düşman da bütün güçlerini harekete geçirmiş, dağ taş, gece gündüz demeden iz sürmekteydi. Pirkemal, özgürlük kaçaklarını coşkuyla karşıladı. Mart ayının ortalarında, birgün yeni gelen özgürlük konukları ile birlikte, nokta değiştirmek gerekti. Dörtyol ilçesinin Domuzdamı Yaylası üzerinde, Dozdağı'nın Kartepe dedikleri mevkisine doğru yol aldılar. Düşman, iz sürmüş, pusu atmıştı. Pirkemal en öndeydi. Onun hemen arkasında Adana zındanından özgürlüğe kaçmış olanlardan Şirin Önen yürüyordu. Diğer arkadaşları ise kendilerini izlemekteydi. Düşman pususu hainceydi. Tam ormanının bittiği açık bir alandan geçerlerken, ilk kurşunlar Pirkemal'in üzerine yağdı. Yaralanan Pirkemal çatışmaya başladı. Arkasındaki M. Şirin Önen de yaralanmıştı. Pirkemal, yaralanmasına rağmen, canı bedeninden çekilinceye kadar çatışmaya devam etti. Düşman, onun ancak cansız bedenini teslim alabildi. Yaralı olarak düşmanın eline geçen Şirin Önen ise, orada işkenceyle katledildi.

Pirkemal, yoldaşlarının yüreğinde, birlincinde yaşıyor ve yeryüzünde PKK adı anıldığı sürece de, ebediyen yaşayacaktır. Ona, yoldaşları olarak bu temelde söz verirken, aşağıda onu çok iyi anlattığına inandığımız Abdullah Öcalan yoldaş ile yüzyüze yaptığı son diyalogu veriyoruz.

Parti Önderliği: Evet heval, adın?

Pirkemal: Pirkemal Başkanım.

– Yaşın?

– 24 Başkanım.

– Karaman.

– Okuma düzeyin?

– Üniversite iki terk Başkanım.

– Katılım tarihin?

– 1991 Çukurca Başkanım.

– Toplam dört yıl mı oluyor?

– 4 yılı bitirdim Başkanım.

– Türkiye kökenlisin, Türkmendiniz değil mi? Toros silsilesine yakın mıdır?

– Toros'a yakındır, bizim aslımız Yörüktür.

– Belli. Yörükler Osmanlı'dan farklıdır. Biliyorsunuz, halen de o fark var. O İstanbul kozmopolit tipinden farklı yönleri var. Her ne kadar geçmişte yoğun bir direnişi, düzene muhalefeti yaşamışlarsa da, özellikle cumhuriyet sürecinde ve 12 Eylül içinde oldukça düzen tarafından eritilmişler. Fakat yine de tarihi bir farkı var. Yörüklerde başkaldırı tarihi bir gelenektir.

– Kesinlikle birlikte yürünecek bir yapı...

– Evet. Osmanlı da cumhuriyet de ezdi, sömürdü, kullandı. Şimdi de Antalya-Karaman arasında, adeta bu iğrenç kapitalizmin hizmetinde kullanmak istiyorlar. Halbuki Toroslar yüzyıllardan beri hep direnen yerlerdir.

– Türkiye'de direniş odağı olan yerlerden bir tanesidir.

– Var mı senin üzerinde yansımları?

– Yörüğün özelliği, Yunus Emre'den kalan bir insan sevgisi vardır. İnsana bağlılık vardır.

– Var mıdır?

– Evet.

– Alevi mi oluyorlar?

– Alevilik var, fakat Sunniilerin üzerinde de bu etki vardır. Tabii Mevlana ile birlikte...

– Mevlana'nın da etkisi var diyorsun. Biraz insancıl mıdırlar?

– Oldukça insancıldırlar. Fakat günümüzde bu küçük-burjuva ölçülere dönüştürüldü.

– Sermaye onları çok kötü kullanıyor. Neyse, bunlar objektif zeminin size verdikleri diyelim. Şimdi PKK'lileştin. Zaten sen de bir PKK genci sayılırsın.

– Şimdi hedefim tam bir PKK'li olabilmektir.

– Evet. Nasıl böyle PKK'yi kendine yakın gördün?

– Daha önce değişik çevrelerle belli bir mücadele vermeye çalıştım. Fakat bunun kendini kandırmak olduğunu, PKK'yi tanıdıktan sonra net görmeye başladım. PKK'nin verdiği mücadele ve özellikle ulaştığı kitleler üzerindeki etkisini gördükten sonra, içinde bulunduğumuz mücadelenin son derece bitişi ve yokoluşu getirdiğini gördükten sonra, PKK'ye katılmaya karar verdim.

– Türk solundan mı katıldın?

– Evet Başkanım.

– Eleştirel miydi kopuşun?

– Kesinlikle Başkanım.

– PKK'yi gerçekten direnen bir örgüt olarak mı gördün?

– Evet Başkanım.

– Tercih bilinçli miydi?

– Bu anlamıyla bilinçliydi.

– Seni esas sevkeden nedir PKK'ye? Neden oradaki Türklüğü bıraktın da PKK'ye uzandın? Seni esas çeken yön nedir?

– Kesinlikle PKK'deki mücadele azmidir. Zafere olan kesin inançtır. En büyük öfke duyduğum şey, bir kısım insanın son derece varlık içinde, olumlu koşullarda yaşarken...

– Yani sende sınıf çelişkisi vardı. Peki yoksul muydu ailen?

– Evet Başkanım.

– Başka, en çok kafanı bozan şey neydi?

– Faşizmin Kürt halkına karşı geliştirmiş olduğu yoğun baskı ve imha politikası. Özellikle Kürdistan'a yaptığımız bazı gezilerde bunu çok daha yakından görme imkanına sahip olmuştum.

– Yani biraz enternasyonal bir duydu da vardı.

– O süreçte enternasyonal denilebilir. Fakat şu anda görülen, Kürdistan'da açıkça yapılıp da kendi halkımıza da kapalı şekilde yapılan baskılara karşı...

– Aslında kendi halkına karşı yapılan baskıya tepki Kürdistan'da açığa çıkmış. Oraya uzanmışsın. Esasta enternasyonalizmden çok, bir yurtseverlik görevidir bu. Peki seni en çok etkileyen ne oldu?

– Beni en çok etkileyen şeylerden biri partinin yaşam tarzı oldu. Yani onurlu, şerefli ve insanca bir yaşama bağlı kalma mücadelesi etkiledi beni.

– O zaman farkettin mi?

– O zaman kendime temel aldığımız öğelerden birisi buydu Başkanım.

– Evet, bu devreden ne yakaladın.

– Bu devrede çok şey aldım Başkanım. Her ne kadar geliş amaçlarımız az önce koyduğumuz tarzda olsa da, pratik içerisinde tamamen düşünceden bir kopuşu, amaçtan bir kopuşu yaşadığımızı gördüm. Kendi gerçekliğimi bunun içinde çok net olarak gördüm. 12 Eylül döneminde şekillenmiş bu kişiliği çok daha iyi tanıdığıma inanıyorum. Ayrıca kendi kişiliğimi çözmede oldukça önemli adımlar attığıma inanıyorum ve bunu nasıl yeniden yapılandıracağıma dair çözüm gücüne ulaştığımı belirtmek istiyorum. Bu konuda doğru tarzı yakladığıma inanıyorum Başkanım. Geçmişte belli bir pratik sahibi olsak da, pratiğimizde kendimizi yenilgiye mahkum ettiğimiz ve bu anlamda emeğe değer vermediğimiz ortaya çıkıyor. Sorunlara doğru, önderlik tarzıyla yaklaşmadığımız için zafere ulaşamadığımızı ve belli bir süre için de olsa ümitsizliği yaşadığımızı gördüm. Burada eskinin yerine doğru tarzın, önderlik tarzının uygulanmasında temel gücü insanın kendisinde araması gerektiği gerçeğini gördüm.

– Yani insan en güçlü tekniktir, onu gördüm, diyorsun. Hiçbir teknik insanın yerine tutamaz. Bu tekniği kullanarak en ulaşılmaz veya varılmaz denilen hedeflere ulaşılır; istenilen neyse onu, insan tekniğiyle, insanı değerlendirerek yapabiliriz ve önderlik gerçeği bunu gösterdi, diyorsun?

– Bunun dışında, özellikle önderliğin şahsında müthiş bir emek, emeğe güçlü bağlılığı gördüm. Yine verilen onca emeğe rağmen, bizler tarafından yürütülen anlayışsızlık savaşına karşı sonuna kadar yücelmeyi, sonun kadar insanileştirmeyi amaçladığını gördüm. Gerçekten dile getirilecek çok şey var. Ben temel bazı noktaları aldığıma inanıyorum.

– Kendini yaşatabilir misin?

– Kendimi yaşatacağıma inanıyorum Başkanım.

– Gideceğiniz bölgenin özelliklerini biraz açtık. Orada kendini yaşatabilir misin?

– Bugüne kadar aldığımız tecrübe ve Parti Önderli'nin verdiği güç ile, yaşamayacağıma inanıyorum Başkanım.

– Dağda dayanabiliyorsan, bir sorun yok.

– O yönlü bir sorunum yok Başkanım.

– Zaten Toros çocuğusun. Orası seni, senin bulunduğun yere daha da yakınlaştırıyor. Bir öncü olabilir misin orada?

– Bence olma olasılığı çok büyük Başkanım.

– Evet, hatırlatıyorum: Tabii diğer zafer tarzlarını farketmişsin. Yani savaşarak yaşayacağız; yalnız savaşarak değil, aynı zamanda başarı grafiğini yükselten savaşla yaşayacağız. Aksi halde yaşama şansımız olmaz.

– Bunu kendimize temel çizgi olarak almışız Başkanım.

– Zaten basit yaşama alışkanlıkların yok.

– O yönlü burada önemli adımlar atmaya başladığıma inanıyorum ve bunların devamını getireceğim Başkanım.

– Tam bir savaşla yaşamayı kendine yediren bir militansın.

– Evet Başkanım. Kendimi zaten savaş dışında düşünemiyorum. Savaş dışında, sudan çıkmış balık gibi olurum.

– Tamam. Fakat yırtıcı kişiliğini, "*geldim, gördüm, yendim*" tarzını esas alacağım diyorsun.

– Temel çizgimiz bu olacak Başkanım.

– Söz bu temelde mi?

– Evet Başkanım.

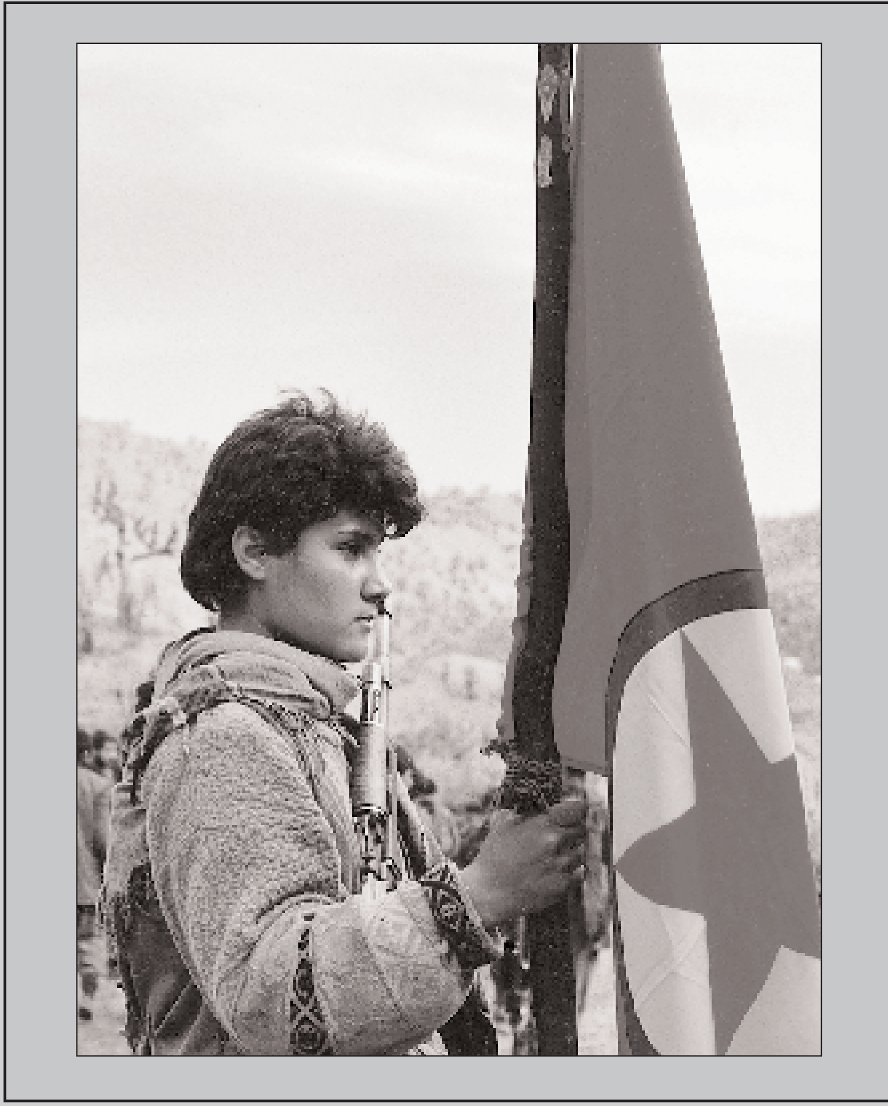
– Kolay kurşun değmesin, yanlış mevzide vurulmayasın, yanlış karar içine girmeyesin, tamam mı?

– Tamam Başkanım.

Mücadele arkadaşları

Şehit Pir Kemal yoldaş

1984 – 1997 ARGK SAVAŞ BİLANÇOSU

15 Ağustos 1984 - 15 Ağustos 1988

Eylem sayısı: 2.050.

(**1.100** çarpışma ve **50**'nin üstünde şehir-kasaba işgali, Türk ordu birlikleri ve işbirlikçilere karşı **500** saldırı eylemi, **300** pusu eylemi, **100** cıvarında sabotaj eylemi).

Türk devletinin kayıpları: 5.204.

(**2** albay, **1** yarbay, **6** binbaşı, **220** subay olmak üzere **3.900** asker, **232** özel tim polisi, **1.004** köy korucusu ve ajan, **58** polis).

Aynı sürede **1** kaymakam, **1** belediye başkanı, **1** banka müdürü, **1** doktor, **1** hemşire, **1** şoför ve **5** bekçi öldürülmüştür.

14 helikopter darbe almış ya da düşmüş, **80** askeri araç, **12** petrol tankeri, **10** kreyder ve **1** teknisyen aracı, **200** traktör, **18** kamyon, **2** minibüs, **3** jeep, **1** ambulans, **23** karakol binası, **2** adliye binası, **2** odun deposu, **2** köprü, **2** demiryolu hattı, **1** telsiz radar üssü, **20**'ye yakın özel oto, **14** PTT vd. devlet kurumlarına ait araç, **1** sondaj kulesi, **1** termik santral, **1** kırıcı, **1** jenaratör, **2** kaynak makinası, **1** kar temizleme makinası, **2** parti ve **1** hükümet binası, **2** yatakhane, **2** benzin istasyonu, **2** adet maden çıkarma ve yükleme aracı, Mardin Hava Radar Üssü, Türkiye-Irak petrol boru hattı, **1** adet petrol pombalama tesisi ve Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliği'ndeki iş makinaları, tamamen ya da büyük ölçüde tahrip edilmiştir.

ARGK gerillaların dört yıllık sürede ele geçirdikleri malzemeler:

551 adet değişik çap ve markada tüfek, **120** tabanca, **12.320** adet mermi, **600** jarjör, **36** adet çadır, **21** adet el ve **1** adet sırt telsizi vd.

Şehit gerilla sayısı: 279. Bunlar arasında PKK-MK üyeleri Mahsum Korkmaz, Mustafa Yöndem, Haydar Karasungur, Mehmet Emin Aslan ve Ahmet Kesip yoldaşlar da bulunmaktadır.

15 Ağustos 1988 – 15 Ağustos 1989

Eylem sayısı: 358

(**125**'i saldırı, **95**'i pusu, **50**'si değişik biçimlerde çıkan çatışmalar, **52** sabotaj, **7** yol kesme, **24** mayınlama, **18** il ve ilçe merkezlerine yönelik saldırı, gösteri ve toplantı eylemi, **1.200** köy toplantısı).

ARGK saflarına katılan gerilla sayısı: 700

Düşman kayıpları: 1.068

(**2** binbaşı, **1** yüzbaşı, **15** subay ve **45** özel tim elemanı olmak üzere **750** asker, **2** MİT görevlisi, **21** polis, **295** korucu ve ajan-muhbir).

Silah bırakan korucu sayısı: 1000

Gerillaların el koyduğu malzemeler: **570** tüfek, **31** tabanca, **700** adet jarjör, **7** dürbün, **13** adet pusula, **24** telsiz vb. malzeme.

Aynı sürede **9** helikopter isabet almış, **15** cemse, **30** adet değişik tipte askeri araç, **1** panzer, **10** adet polis ve MİT'e ait araç, **4** dozer, askeri amaçlı kullanılan **6** TIR, **1** adet askeri tanker, **2** mazot ve **1** su tankı, **20** adet taşıma aracı, **9** traktör, **1** tugay cephaneliği, **5** banka şubesi, **1** telefon santrali, **1** havagazı boru hattı, **1** trafo, **33** komprosör, **1** su motoru, **1** inşa halindeki köprü vd. birçok araç ve tesis tahrip edilmiştir.

Şehit gerilla sayısı: 65

15 Ağustos 1989 - 15 Ağustos 1990

Eylem sayısı: 289

(**36** sabotaj, **71** baskın, **122** çatışma, **33** pusu, **10** şehir baskını, **17** kitle başkaldırısı.

Düşman kayıpları: 1.497.

(**44**'ü subay **763** asker, **572** polis-özel tim, **173** köy korucusu, **49** ajan.)

Düşman güçlerine verdirilen maddi kayıplar: **30** araç, **4** tren, **9** helikopter, **20**'den fazla jeep ve panzer gibi askeri araç, **21** okul, **45** lojman, benzinlik, emniyet binası vb.

Şehit gerilla sayısı: 126.

15 Ağustos 1990 – 15 Ağustos 1991

Eylem sayısı: 914.

(**586** çarpışma, **77** pusu, **24** sabotaj, **53** mayın döşeme).

Düşman kayıpları: 2.572.

(**1940** asker, **204** özel tim-polis, **255** köy korucusu, **12** diğerleri).

Şehit gerilla sayısı: **194**

1990'dan itibaren gerilla eylemlerinde dikkat çeken şehir baskınlarıdır. Bu sürede gerçekleştirilen **184** gerilla baskınının **43**'ü aralarında Van, Muş, Bingöl, Dersim ve Siirt'in de olduğu şehir ve kasaba baskını şeklinde gerçekleştirilmiştir.

1990'nın bir diğer özelliği kitle eylemidir. Kayıtlara göre 15 Ağustos 1990-15 Ağustos 1991 tarihleri arasında **194** kitle eylemi olmuştur. Bunlar açlık grevi, kepenk kapatma, şehitlerin cenaze törenleri, yürüyüş ve gösteri gibi eylemlerdir. Bu eylemler siyasal literatüre serhildan olarak geçti. Bu gösterilere **1** milyonun üstünde insanın katıldığı tahmin edilmektedir.

15 Ağustos 1991 – 1 Ocak 1993

Eylem sayısı: 1.367.

Düşman kayıpları: 1.870.

(**937** asker, **389** özel tim-polis, **544** köy korucusu.)

Şehit gerilla sayısı: **832.**

(Bunlardan **211**'i I-KDP ve YNK güçleri arasında 4 Ekim-14 Kasım 1992 Güney Savaşında şehit düşen gerillalardır).

1992'de **779** serhildan eylemi tespit edilmiştir. Düşman güçleri, silahsız halka ateş açmayı uygulama haline getirdi; kitle gösterilerine açılan ateş sonucu bu şekilde katledilen sivillerin verilen süre itibariyle sayısı **120** kadar.

1 Ocak 1993 - 1 Ocak 1994

Eylem sayısı: 3.173.

Düşmanın kayıpları: 6.378.

(**4.456** asker, **866** özel tim, polis ve ajan, **1.056** köy korucusu.)

Şehit gerilla sayısı: 808.

(Bunlardan **12**'si yaralı yakalandıktan sonra işkence ile katledilmiştir).

Aynı sürede **10** adet uçaksavar, **70** ağır ve orta otomatik ile **982** uzun namlulu silah, **57** adet lav roketatar, **9** adet havan topu, **3** adet suikast tüfeği, **165** adet tabanca, **147.289** mermi, **1.996** jarjör, **106** adet el bombası, **145** mayın, **150** kg dinamit lokumu, **167** roket mermisi, **105** adet dürbün, **4.5** milyar TL gerillaların eline geçmiş, **2** savaş uçağı, **38** helikopter, **145** tank ve panzer, **864** devlete ait ve askeri araç isabet almış, çoğu tahrip olmuştur.

Bu sürede **178** köyden **2138** kişi köy koruculuğunu bıraktı, **34** askeri garnizon boşaltıldı, **147** okul ve garnizon gerillalar ve milisler tarafından yakıldı.

1993 yılı içinde gerçekleştirilen serihildanların sayısı ise **1000** civarında olmuştur.

1 Ocak 1994 - 24 Haziran 1994

Eylem sayısı: 1.920.

Düşman kayıpları: 3.302.

(**2.520** asker, **292** polis-özel tim, ajan vd, **490** köy korucusu).

Silah bırakan köy korucusu sayısı: 800 civarında.

Şehit gerilla sayısı: 729.

24 Haziran 1994 – 31 Temmuz 1995

Eylem sayısı: 3.349.

Düşmanın kayıpları: 10.824

(**8.927** asker, **447** özel tim-polis, **1460** köy korucusu.)

Şehit gerilla sayısı: 1.450.

1 Ağustos 1995 - 1 Aralık 1995

Eylem sayısı: 1016.

Düşman kayıpları: 1.737.

(**1**'i albay olan **25** subay, **11** astsubay, **9** uzman çavuş, **24** polis-özel tim, **1339** erbaş, **277** köy korucusu vd.).

Şehit gerilla sayısı: 298.

(Bunlardan **155**'i 26 Ağustos - 1 Aralık 1995 tarihleri arasında İkinci 15 Ağustos Atılımı'nda şehit düşenler. Aynı savaşta **1879** KDP'li de öldürüldü.)

Düşmanın maddi kayıpları: **12** panzer, **44** askeri araç, köy korucuları ve işbirlikçilerine ait **20** araç, devlete ait çeşitli iş makinaları da içinde bulunduğu **83** araç ile **2** lokomotif tamamen imha edilmiş, Keban Barajı'nda bir feribot batırılmıştır. **5** helikopter, **3** tank, **1** kariyer, **7** panzer ve **30** askeri araç ile işbirlikçilere ait **19** araç edilerek kullanılamaz derecede tahrip edilmiştir. **6** TV vericisi, **3** fabrika, **2** şantiye ve düşman güçlerine tarafından karargah olarak kullanılan **6** bina, kısmen veya tamamen tahrip edilmiştir. Kerkük-Yumurtalık Petrol Boru Hattı'na **8** kez sabotaj düzenlenip patlatılmış, petrol çıkaran **3** kuyu havaya uçurulmuştur. **14** elektrik hattı, **1** elektrik santrali ve **2** su şebekesine sabotaj düzenlenirken, **1** telefon santrali, **14** trafo tahrip edilmiş, **4** radyolink istasyonu, **3** köprü, **11** petrol kuyusu yakılmıştır.

Gerilla güçlerinin eline geçen malzemeler: **5** adet uçaksavar silahı ve **1650** mermisi, **5** adet 145 mm'lik mermisi, **9** adet 60'mm'lik havan topu ve **85** roketi, **1** adet 82 mm'lik havan topu ve **70** adet mermisi, **1** adet A4 silahı, **24** adet yarı otomotik tüfek ve **3** adet yedek namlusu, **1** adet dürbünlü nişan tüfeği, **432** adet piyade tüfeği, bu silahlara ait **240** şarjör ve **11.635** mermi, **12** adet tabanca, **28**'i B-7 olan **30** adet roketatar silahı ile **346** adet roketi, **16** adet lav roketatar silahı, **1** adet bombaatar silahı, **1** adet ışıldak tabanca, **90** adet el bombası, **18** adet gündüz ve **11** adet gece dürbünü, **13** adet büyük ile **22** adet küçük telsiz cihazı, **1** adet telefon cihazı, **33** adet çekmeli mayın, **1** askeri harita ile çok sayıda askeri çadır, radyo, teyp, sırt çantası ve benzeri askeri malzemeler.

15 Aralık 1995 - 30 Temmuz 1996

Eylem: ?

Düşman kayıpları: 626.

(**553** asker, **58** köy korucusu, **15** polis-özel tim).

Şehit gerilla sayısı: 143.

(Bu rakamlar ateşkesin 7.5 aylık bilançosudur. 1-15 Aralık 1995 verileri eksiktir.)

15 Ağustos 1996 - 15 Ağustos 1997

Eylem sayısı: 1934

Düşman kayıpları: **3471**

Ölü astsubay, subay, asteğmen, çavuş vs.: **74,** öldürülen özel tim, polis vs.: **105**

Düşman kayıpları: 3650

Yaralı asker sayısı: **1885**

Öldürülen koruyucu sayısı: **636**

Öldürülen KDP sayısı: **1156**

Ölü rütbeli KDP sayısı: **26**

Toplam ölü KDP sayısı: **1182**

Yaralı koruyucu, KDP sayısı: **1618**

Gözaltına alınan korucu ve KDP sayısı: **125**

Toplam düşman kayıpları: 5468

Toplam yaralı düşman sayısı: **3503**

Yapılan kara operasyon sayısı: **306**

Hava operasyon sayısı: **332**

Şehit gerilla sayısı: **818**

Yaralı gerilla sayısı: **320**

ARGK saflarına katılan gerilla sayısı: **2238**

Düşman tarafından katledilen sivil sayısı: **63**

Yaralı sivil sayısı: **55**

Savaş dışı bırakılan, düşman araçları: **4** helikopter, **199** tank-Panzer vb. savaş araçı

Gerillalar tarafından ele geçirilen malzemeler: **228** kaleşnikof silahı, **187** G-3 silahı, **49** BKC, **43** B7, **27** MG-3, **10** karnas silahı, **9** havan, **3** diktiryof, **10** doçka , **200** el bombası, **100** dürbün, **290** askeri canta, **1210** şarjör.

(1 Ağustos-15 Ağustos 1996 verileri eksiktir.)

15 Ağustos 1984 - 15 Ağustos 1997

Toplam ARGK eylemi: **12.851**

(Saldırı, pusu, sabotaj, mayınlama, tesadüfi karşılaşma ve benzeri şekillerde olan çatışma ve çarpışmalar. Şehirlerde kitlelerin siyasal eylemleri ve köy toplantıları gibi eylemler bu sayıya dahil değildir. Bilançoya 1 Kasım 1995-30 Temmuz 1996, 1 Ağustos-15 Ağustos 1996 dönemi eylemleri ve KDP ile çatışmada olan eylemler dahil değildir).

Düşman kayıpları : 28.893

(21.458 asker, 2740 polis, özel tim, ajan vd. devlet görevlileri, 4697 köy korucusu.)

Şehit düşen gerilla sayısı: 4393

(Ancak kayıplar ve henüz kayıtlara isimleri geçmeyenler olduğundan dolayı şehit düşen gerilla sayısının 5 ile 7 bin arasında olduğu tahmin edilmektedir.)

Düşman tarafından katledilen sivillerin sayısı: 8-10.000 arası.

Açıklama: 15-30 Ağustos, Eylül, Aralık, 1996 sonuçları gazetemiz tarafından hazırlanmıştır.

Şehadetinin 30. yılında Che'yi kavramak... Che olmak

Son dönemlerde "*Che efsanesi*" yine konuşulmaya, gazete köşelerinde, televizyon ekranlarında yer almaya başladı. Her kesim kendi penceresinden Che'yi, ölümünü, mücadelesini değerlendiriyor. Kimine göre Che efsaneleşmiş, romantik bir kahraman veya halkın kalbinde yer etmiş çağdaş bir Robin Hood, kimine göre merkezci otoritelere başkaldırının, asiliğin bir simgesi ve kimine göre de yakışıklılığıyla, çekiciliğiyle gençlik içinde ilahlaşmış, gençliğin asi duygularını dile getiren bir imge...

Herkes Che'nin bereli fotoğrafının altına kendi yorumunu yazıyor. Herkes yazıyor, AMA kimse gerçek anlamda "*Che efsanesi*"nin temellerini ortaya koymuyor. Özellikle burjuva medyası olayı bir Holywood yıldızı gibi yansıtıyor. Öyle ki Che'nin yaşamını, uğruna savaşıp öldüğü bilinmeyen yerlere gömüldüğü yeri, davayı ve düşünceyi bilmeyenler, ona kendi etiketini yapıştırıp, kendi dünyasını dile getiren bir simge veya ideal haline getiriyorlar.

Tabii bu girişimler öyle rastgele girişimler değildir. Belli bir plan doğrultusunda geliştirilmeye çalışılan girişimlerdir. Bu yolla Che ve Che şahsında dile gelen başkaldırı ruhu, devrim, sosyalizm ve insanlığın geleceğini belirleme tutkusu ve savaşımı özünden boşaltılarak, içi boş bir imaj haline getirilmek isteniyor. Dahası, herkesin kendisine göre yorumlayacağı, ama asla gerçek niteliğiyle dile gelmeyecek bir imaj, bir imge yapılmak isteniyor. Bunun da ötesinde, özellikle tekelci sermaye tarafından ticari bir meta, tüketim güdüsünü körükleyen bir reklam nesnesi haline getirilmek isteniyor.

Sosyalizm ve enternasyonalizmin bir değeri ve simgesi olan Che'ye yönelik bu saldırı ve çarpıtma, onu özünden boşaltma kampanyalarına karşı sol ise, acizliği yaşıyor. Tükenen, günümüzde dünya koşullarını, kapitalist-emperyalizmin çelişkilerini görmeyen, reel sosyalizmin içine düştüğü yanılgıları aşamayan, dahası reel sosyalizmin yıkılışıyla birlikte yılgınlığı, umutsuzluğu yaşayan sol, Che'ye layık olduğu karşılığı veremiyor.

Burada Che'nin devrimi gerçekleştirdiği ülkede yapılan festivaller, onu yaşatmanın, emperyalist kampanyaya karşı onu devrimci slogan ve söylemle sahiplenmesinin önemi ve yerindeliği elbette tartışılmaz. Ancak Che, sadece bir festivalle, birkaç slogan veya kapsamlı kimi etkinliklerle anılacak bir değer değildir.

Kapitalist emperyalizmin bugün Che'nin ölümünün üzerinden otuz yıl geçmesine rağmen ondan korkması, onun dile getirdiği düşünceyi ve toplumsal projeyi çarpıtması boşuna değildir. Che'yi bu kadar etkileyici kılan, günümüz için bile kapitalist sistemi korkutan etkisi nedir? Neden Che simgesi ve imgesinden bu kadar korkuluyor? Sosyalizm adına "*her şeyin bittiği, tarihin sonunun geldiği*" söylenen bir dönemde emperyalistleri korkutan bu kudret nedir?

Bu kudret sadece Che'nin etkileyici mizacı ve efsaneleşmesi değildir. Che efsaneleşmiştir, ancak efsaneye yön veren bir düşünce vardır. Che'nin başkaldırdığı sistem, bu kapitalist egemenlik sistemidir. Ve Che her şeyini bırakarak, ölümün üzerine yürüyerek bu sisteme karşı savaşır. Che sadece bir ülkenin sınırları içinde değil, dünya çapında ezilenlerin mücadelesini geliştirdiği kapitalist-emperyalizmi darbelemek istedi. Bu ideal uğruna yaşadı, canını verdi.

Che bugün kendi güdülerine hapsolan, ideal, insani değer, dayanışma, özgürlük, fedekarlık nedir bilmeyen, tamamıyla arzularına göre kendini konumlandıran insana bir yanıttır. O insanın idealleri uğruna yaşaması durumda ancak özgürleşip güzelleşeceğini, anlam bulabileceğini gençliğe ve insanlığa öğretti. Onun etkilediği gençlik ruhu kapitalizmi titretti.

Che'nin kişiliği ve mücadelesi "sürekli devrimdir"

Che, 4 Haziran 1928'de Arjantin'de doğdu. İleri düşünceli bir aile ortamında büyüdü. Küçük yaştan itibaren okumaya başladı. Dinamizmi, atılganlığı kendi arkadaş çevresini etkiledi. Ernesto 1946'da liseyi bitirdi. Liseden sonra ailesi Buenos Aires'e taşındı ve Ernesto orada tıp okumaya başladı.

Che'nin bütün tutkusu gezilere çıkmaktı. Daha o yaşta Arjantin'i motor takılmış bir bisikletle dolaştı. Daha sonraki süreçte Amerika gezisine bir arkadaşıyla çıktı. Amerika'daki ülkeleri gezdi, oralarda çok çeşitli işlerde çalıştı. Amerika kıtasındaki yoksulluğu, sefaleti emperyalist sömürüyü kendi gözleriyle gördü. Amerika'daki halklarla tanışarak kendini bütün kıtanın vatandaşı gibi hissetti. Daha sonraki yıllarda şunu diyecekti: "*Hiç bir yerde, ne Küba'da ne de şu ana kadar bulunduğum ülkelerde kendimi asla yabancı hissetmediğimi söyleyebilirim. Kendimi Guetemala'da Guetemalalı, Meksika'da Meksikalı, Peru'da Perulu hissettim...*" Che'nin halklarla tanışması ondaki proleter enternasyonalist duyguları geliştirdi.

Che'nin yol arkadaşı Alberto Granados onunla gezi süreci içindeki konuşmalarını şöyle anlatıyor; "*Ben yıkıntılar arasındaki 'sunak taşı'na uzanmıştım. Che de yanımda oturmuş içecek sıcak bir şeyler hazırlıyordu. And'larda bir işçi komünü oluşturmak ve zamanla uygarlığın nimetlerinden bu kadar az yararlanan bu yoksul halk için hükümeti ikna edecek bir devrim yapmaktan sözediyordum. Ernesto gülümsedi ve 'tek bir kurşun atmadan mı, devrim yapacaksın?' dedi. 'Deli misin sen'!*"

Che, devrimin salt bir ütopya olmadığını, acılarla dolu, büyük bir fedakarlık ve katılım gerektirdiğini, bunun için savaşılmadan kimsenin kimseye bir hak vermeyeceğini, yaptığı gezide anlamıştı. Gezi Che'nin kendi yolunu çizmesinde belirleyici oldu.

"*Yolculuk koşullarım nedeniyle yoksulluk, açlık hastalıkla yakından tanıştım. Elimde araç olmadığı için hasta çocukları iyileştiremediğimi gördüm. Bu şekilde, ünlü bir araştırmacı olmak ya da tıp bilimine büyük bir katkıda bulunmak kadar önemli başka bir şeyi farketmeye başladım; bu da aynı insanlara yardım etmek içindi, temel bir şeyi fark ettim: Devrimci bir doktor olmak için, önce bir devrime ihtiyaç vardı*" Che'nin gezisinden çıkardığı en temel sonuç buydu.

Che, Marx ve Lenin'in eserlerini okumuş ve sosyalizmin yolunda yürümeye karar kılmıştı. Gördükleri, yaşadıkları, okudukları onu yeniden biçimlendirmiş, yaşamının akışını değiştirmişti. Geriye adım atabileceği için de, biriken devrimci enerji ve inancı akıtabileceği, halkla buluşabileceği devrime uygun bir güç ve alan gerekiyordu.

1954'de Guetemala'daki karışıklıklardan dolayı Meksika'ya geçti. Orada Küba devrimini gerçekleştiren 26 Temmuz Örgütü'nün önder kadrolarından Raul Castor ile tanıştı. Ve fazla zaman geçmeden Kübalı devrimcilerle birlikte mücadeleye katılmaya karar kıldı.

Fidel Castro'nun kendilerine katılımını, kişilik özelliklerini ve devrime bakış açısını şöyle değerlendiriyor: "*Che, onu tanımlayan diğer bütün iyi niteliklerini görmeden önce sadeliği, karakteri, doğallığı, yoldaşlık duygusu ve özgünlüğüyle herkesin ilk bakışta sevdiği insanlardandı. Politik formasyonu hayli gelişmişti. Onun gibi bir insanı bize katılmaya ikna etmek için fazla tartışmamız gerekmedi.*"

Che, Küba'ya giderken kararlı ve devrim için kendini adamaya hazırdı. Her şeyiyle kendini devrime adamış, ona kilitlenmişti. Gezi boyunca gördüğü sefalet, sömürü ve baskıcı rejimler, kurtuluşun devrim dışında mümkün olmadığını kendisine gösterdi. "*Bütün Latin Amerika yolculuğundan ve Guetemala'dan sonra, beni zulme karşı, herhangi bir devrime inandırmak için pek bir şey gerekmiyordu*" diyecekti Che daha sonra.

Onlar "*Ya özgür insanlar olacağız, ya da şehit*" diyerek mücadeleye katıldılar. Batista diktatörlüğü altında ezilen Küba halkı, kendisinin özgürlüğü, geleceği, refahı ve mutluluğu için savaşan bu gerillalara desteği esirgemedi. Kısa bir süre içinde halk desteğine kavuşan hareket, ülkenin birçok alanında yaygınlaştı.

Che, peşini bırakmayan astım hastalığından şikayet etmeden mücadeledeki kararlılığını ve yeteneğini ortaya koydu. Önderlik ettiği kol, uzun bir yürüyüşten sonra Santa Clara kentini kuşattı. Kenti ele geçirmesiyle birlikte devrimin başarısı için önemli bir mevziyi ele geçirdi.

Küba devriminin gerçekleşmesinde çeşitli görevler aldı. En son ekonomi bakanlığı görevini üstlendi. Devrimi gerçekleştirdikten sonra birçok ülkeye gitti. Ve sürekli olarak diğer ülkelerdeki devrimlerin gerçekleşmesi için çaba gösterdi. Küba devriminin yaşayabilmesi için devrimlerin devam etmesi gerektiğini söylüyordu. Devrim tek ülkede gelişebilirdi, ancak kapitalist-emperyalist sistemi yok etmek için devrimlere ihtiyaç vardı. Ve ancak devrimler yoluyla bu sömürü sistemi ortadan kaldırılabilirdi. Che'nin şahsında dile gelen bu enternasyonalist çizgi ve anlayış, dönemin Sovyetler Birliği politikasında dile gelen "*barış içerisinde bir arada yaşama*" politikasıyla çelişiyordu. Che'nin dile getirdikleri, resmi komünist partiler tarafından "*maceracılık*" olarak değerlendiriliyordu. Ancak Che, leninizmin yolunun devrimleri getirmekten geçtiğini biliyordu.

Che Küba'dan ayrılıp Bolivya'ya gittikten sonra, "*Tricontinental*" dergisinde çıkan mesajında şöyle diyordu: "*Dünyanın bütün ilerici güçlerinin Vietnam ile dayanışması bugün için Roma arenasındaki gladyatörlere tezahürat yapan pleblerin istihzasına benzer. Sorun baskının kurbanına başarı dilemek değil, onun kaderini paylaşmak, ona zafer ya da ölüme kadar eşlik etmektir. ABD emperyalizmi saldırganlıktan suçludur... Ama bu aynı zamanda Vietnam'ı (elbette bir dünya savaşı tehlikesini göze alarak, ama enternasyonalizme kendi kararını dayatarak) sosyalist dünyanın dokunulmaz bir parçası haline getirmekte tereddüt edenlerin suçudur. Suç, bir süre önce birbirleriyle suçlama ve iftira yarışına giren sosyalist kampın iki büyük gücünün temsilcileridir... Emperyalistler insanlığa savaşla şantaj yaptıklarına göre, buna verilecek akıllıca karşılık, savaştan korkmak olamaz. Halkın genel taktiği, nerede meydan okuma varsa orada, bütün cephelerde sürekli ve kuvvetli bir saldırı başlatmaktır.*"

Reel sosyalizmin devrimi yadsıyan teorilerine ve reçetelerine göre gelişeceği söylenen devrim teorilerine karşı Che'nin tavrı, devrimi Lenin'in belirttiği ve tahlil ettiği "*en zayıf halka*"dan geliştirmekti. Devrimin süreklileşmesi ve geliştirilmesi durumunda sosyalizmin emperyalizme karşı gelişebileceğini daha o zamandan gördü ve eleştirisel tarzda karşı çıktı. Che, herkesin dogmatizme itaat ettiği ve söylenenlere uyduğu bir dönemde makamını terkederek, dağlara döndü. Çünkü Küba'da devrim yapılmıştı. Artık oturup devrimi geliştirmekle yetinmek değil, halklara mütevazi katkılarda bulunmak gerekiyordu. Che, Küba devriminin enternasyonalist ve halklarla dayanışan yönü olarak devrimi geliştirmesi gereken alanlara gitti.

Che her şeye, dev emperyalizme rağmen, elde silah savaşılması gerektiğini, insanlığın kurtuluşunun ancak böyle sağlanabileceğini, sosyalizme barışçıl geçişin mümkün olmadığını ve devrimlerin kerte kerte değil, ancak savaşla gelişebileceğini savundu.

Anne ve babasına yazdığı veda mektubunda savaş gerekçesini ve başvurduğu yöntemin nedenini şöyle izah ediyordu: "*Silahlı mücadelenin kendi özgürlükleri uğruna savaşanlar için tek çözüm olduğuna inanıyorum. Ve inançlarımın gerektirdiği gibi davranıyorum. Birçok insan basit maceracı diyecek. Doğru. Maceracıyım, ama farklı bir cinsten. İnandıkları şeyi kanıtlamak için yaşamlarıyla kumar oynayanlardan.*"

Devrimci savaşta ölümün olacağını biliyordu. Ölümsüz, fedaisiz, bedelsiz devrimlerin olmayacağını, kendi gözleriyle, kendi silah arkadaşlarını kaybederek görmüş ve yaşamıştır. Ancak ölüm korkutmamalıydı. Çünkü devrimin yasası buydu. Birileri ölecek, diğerleri kalan yerden alıp devam edecek, birileri inşaa edecek, birileri geliştirecekti. Ve elbet birileri bu işi başlatmalı ve ilk adımı atmalıydı. İlk adım atılmadan ikinci bir adım gelemezdi. "*Birçoğu ölecek. Hatasının kurbanı olarak, ötekiler yaklaşmakta olan çetin savaşta yetip gidecek. Devrimci mücadelenin sıcağında yeni savaşçılar ve yeni önderler doğacak...*" Che Bolivya ormanlarında böyle diyordu.

Che devrimi, duygu alanına, hayal alanına en mükemmel taşıyan bir devrimci olarak tarihe geçti. Devrimi gençliğe sevdiren, taşıyan insanın ölümü yenmesine yardımcı olan, o çok korkulan ölümü hiçleştiren, basitleştiren, idealler uğruna insanın yaşamının anlamını kendi pratiğiyle kanıtlayan bir devrimci, bir enternasyonalist, bir sosyalist olarak insanların gönlünde taht kurdu. Gençlik onunla devrimi daha çok sevdi, devrime daha çok ısındı ve yaklaştı. Che yaşamıyla olduğu kadar ölümüyle sosyalist mücadeleye, sınıflar arasındaki bu kavgaya büyük katkılar sundu. Anısı, mücadele pratiği ve eylemi gençlik başta olmak üzere, bütün insanlığı hâlâ etkiliyor.

"*Kurtulan her ülke, bir başka ülkenin kurtuluşu için verilen mücadelede atlanmış bir aşama olacak. Anlaşmazlıkları çözüp her şeyi mücadelenin hizmetine sunmanın zamanı gelmiştir. Ölümleri ve sonsuz trajedileriyle emperyalizme karşı gündelik kahramanlıkları ve aralıksız saldırılarıyla dünyada iki, üç daha fazla Vietnam olsa, ani darbelerle ve dünyadaki bütün halkların artan nefretiyle emperyalizmin güçlerini yok etmeye yönelse gelecek ne yakın, ne parlak görünür!*"

Che'nin vizyonu, mücadele şiarı, halkları kapsayacak ve her yandan emperyalizmle savaşacak bir cephe açmaktı. Sosyalizme giden yolu burada görüyordu. Gelinen süreç Che'yi doğruluyor. İnsanlığın kurtuluşu bu baskı ve sömürü sistemini ortadan kaldırmaktan geçiyor. Bunun da tek yolu devrimleri geliştirip yaygınlaştırmaktır.

Che'yi Bolivya'da katledenler bugün onu mezarından çıkarıp metalaştırarak, devrimci etkisini kırmak istiyorlar. Che'nin şahsında dile gelen devrimci ruhun, bugünkü dünya koşullarında artan ve derinleşen sömürüye karşı birileri için ilham kaynağı olacağından çekiniyorlar.

Che'de yol arkadaşlığı ve bağlılık yücedir

"*Haydi yola çıkalım*
Şafağın ateşli peygamberi
Gizli patikalardan inerek
Sevgili yeşil ülkeni özgürleştirmeye
Haydi yola çıkalım
Yanlışların önünü almaya
Alınlarımızda asi yıldızlar:
'Ya zafer ya ölüm' diye yemin eden.
İlk patlama duyulup toprak
uyandığın da uykudan kalkan küçük
bir kız gibi, Orada yanında olacağız,
biz suskun savaşçılar
Orada olacağız.
Sesin dört rüzgara ilan ettiğinde

"Silahlı mücadelenin kendi özgürlükleri uğruna savaşanlar için tek çözüm olduğuna inanıyorum. Ve inançlarımın gerektirdiği gibi davranıyorum. Birçok insan basit maceracı diyecek. Doğru. Maceracıyım, ama farklı bir cinsten. İnandıkları şeyi kanıtlamak için yaşamlarıyla kumar oynayanlardan."

Che

Toprak devrimi adalet, ekmek
ve özgürlüğü,
Orada sesin yankılanacak bizimle,
Orada olacağız.
Bağımsızlık okumuz
Vahşi hayvanı yaraladığında
Seninle olacağız, yüreğimiz gurur dolu
Orada olacağız
Korkutacaklarını düşünme bizi
Ödülleri ve madalyalarla
Bir tüfek, kurşunlar ve bir bomba,
O kadar.
Eğer silahları bizi biçerse
Küba'nın gözyaşlarını isteriz sadece
Savaşçıları örten
Ve tarihle akıp giden;
O kadar."

Che'nin yukarıda Castro için yazdığı şarkı onun yol arkadaşlarına olan güveninin ve bağlılığının en güzel ifadesidir. Hiç bilmediği bir coğrafyada, hiç bilmediği bir halka giderken böylesine bir bağlılıkla yola koyuluyor. Castro'yu sadece bir yol arkadaşı değil, aynı zamanda güvendiği, kendisine ilham veren bir kişilik olarak görüyor. Devrimin önderi olan Castro'ya karşı sonsuz bir güven ve bağlılıkla yaklaşıyor. Onun arkasından tereddütsüz gidiyor.

"*Bir tüfek, kurşunlar ve bir bomba*" gerisi bağlılıkta ve kendini katmada. Hiçbir karşılık beklemeden çabalamakta.

Che'deki bağlılık ve inanç onun kendisini tümüyle ideallerine vermesini sağlıyor. Kendisi için değil, idealleri için; zevkleri, alışkanlıkları için değil, devrim için ve devrim anı geldiğinde tereddütsüz ona katılmak için yaşamak gerektiğini gösteriyor. Bunu her insan başaramaz. Kendini tümüyle vermek, bir şey beklemeden zorluklara, acılara katlanmak, ölümü göze almak. Che'yi o kadar yüce kılan, bu duygular ve bağlılıktır. Herkesin inandığı, herkesin doğru bulduğu bu soylu özellikler, ama herkesin de göğüsleyemediği, herkesin kendi olmaktan çıkmayı göze alamadığı özelliklerdir Che'yi yüce kılan. Biz Che'yi bu yüzden seviyoruz. O, çok korkuları, herkesin göze alamayacağını başardı. Che'nin büyüklüğüne, onun devrimci militan ruhuna bu nedenle itirazsız evet diyoruz.

Che, Castro'ya yazdığı veda mektubunda, bu soylu ve mücadeleci özellikleri çok net ve yalın bir biçimde ortaya koyuyor.

"*Fidel,*

Şu anda aklımdan birçok şeyler geçiyor. Seni Maria Antonia'nın evinde tanıdığım gün, birlikte gelmemi isteyişin, hazırlıkların gergin havası vb.

Bir gün gelip sormuşlardı bize, ölürseniz kime haber verelim diye ve o zaman ilk defa olarak böyle bir şeyin gerçekten başımıza gelebileceği bizi biraz şaşırtmıştı. Sonradan bunun sahiden öyle olduğunu, bir devrimde (tabi gerçek bir devrimde) kaderde ya muzaffer olmak ya da ölmek bulunduğunu, öğrenmiştik. Nitekim zafer yolunda ölenlerimiz oldu.

Partinin yönetimindeki görevlerimden, bakanlıktan, binbaşılıktan ve Küba yurttaşlığından resmen ayrılıyorum. Artık hiçbir kanuni bağ beni Küba'ya bağlamıyor. Sadece, resmi kayıtlar gibi yırtılmalarına imkan olmayan başka nitelikte bağlar kalıyor.

Hayatımın bilançosunu yapıyor ve devrimin zaferini pekiştirmek için yeteri kadar dürüstlük ve bağlılıkla çalıştığıma inanıyorum. Büyükçe sayılabilecek olan tek kabahatim daha Sierra Maestra'daki ilk günlerimizden itibaren sana daha fazla güvenmemiş olmam, senin yöneticilik ve devrimcilik sıfatlarını derhal fark etmemiş olmamdı.

Şahane günler yaşadım ve senin yanında Karaip Krizi'nin aydınlık ve acıklı günlerinde halkımızın adamının gururunu duydum.

O günlerdeki gibi parlak bir başarı kazanmak pek az devlet adamına nasip olmuştur. Seni tereddütsüz izlemiş olmaktan, senin gibi düşünmekten, tehlikeleri ve ilkeleri senin gibi görmekten ve değerlendirmekten de gurur duyuyorum.

Yeryüzünde başka ülkeler benim alçakgönüllü çabalarımın katkısını gerektiriyor. Senin Küba'nın başındaki sorumlulukların yüzünden yapmadıklarını ben yapabilirim. Ayrılmamızın zamanı geldi.

Bunu yaparken hem sevindiğimi, hem üzüldüğümü bilmelisin. Bir yapıcı olarak en saf umutlarımı ve dünyada en çok sevdiğim insanlar arkamda bırakıyorum. Beni oğlu gibi bağrına basmış olan bir halkı arkamda bırakıyorum.

Yeni savaş alanlarında bana aşıladığın inancı, halkımın devrimci ruhunu ve görevlerin en kutsalını yerine getirmenin, yani dünyanın neresinde olursa olsun emperyalizme karşı savaşmanın bilincini taşıyacağım. Bu, en büyük acıyı bile yatıştıracak ve dindirecek bir şeydir.

Tekrar ediyorum: Küba'ya dünyada örnek olmak için yüklendiği sorumluluk hariç, bütün borçlarından ibra ediyorum;

kaderim başka bir ülkede ölmekse, bilki, bu halkı ve özellikle seni düşünüyorumdur; bana öğrettiklerin için, bana verdiğin örnek, için sana minnettarım ve bütün hareketimde onlara sonuna kadar sadık kalmaya çalışacağım; kendimi öteden beri devrimimizin dış politikasına adadım, kendimi adeta onun bir parçası saydım ve ömrümün sonuna kadar buna devam edeceğim; nerede olursam olayım Kübalı bir devrimci olmanın sorumluluğunu taşıyacağım ve ona göre hareket edeceğim; çocuklarıma ve karıma hiçbir şey bırakmıyorum ve bunun için pişman değilim; hatta böyle olduğuna memnunum; senden onlar için hiçbir şey istemiyorum, çünkü biliyorum ki devlet onlara yaşamları ve eğitimleri için gerekeni verecektir.

Sana ve halkımıza daha söyleyecek pekçok şeylerim var, ama bunun için kelimelere ihtiyaç olmadığını, kelimelerin istediklerimi ifade edemeyeceğini biliyorum. Onun için daha fazla kağıt karalamaya değmez.

Her zaman zafere kadar;
Ya vatan, Ya da ölüm
Seni tüm devrim sıcaklığıyla kucaklarım"

Bu mektup Che'nin savaşçı kişiliği kadar, kendinde somutlaştırdığı yüce yoldaşlık ve insanlık değerlerini de ortaya koyuyor. Che, büyük moral, manevi bağları olmasına rağmen kendini Küba halkı ve devrimiyle sınırlamıyor. Küba devrimi ve halkıyla olan manevi bağlarını insani yüceliğini yitirmeksizin, Küba ile resmi bağlarını kesiyor ve yeni devrim alanlarına gidiyor.

Che, yol arkadaşı Fidel'e büyük bir hayranlık duyuyor. Onun yöneticilik, devrimcilik sıfatını zamanında fark edemeyişini büyük bir kabahat sayıyor. Bu yaklaşımda oldukça güçlü bir özeleştiri olduğu gibi bunu aşmanın yolunu da belirliyor. Ve bunu da yoldaşı Fidel gibi düşünmek, tehlikeleri ve ilkeleri onun gibi görmek ve değerlendirmek olarak açıklıyor. Bu duygu yoğunluğuyla başka ülkelere devrimci katkılarını sunmaya yöneliyor. Yol arkadaşı Fidel'in de aynı enternasyonalist duygularla dolu olduğunu biliyor, ancak Küba devrimini yaşatmakla sorumlu olduğu ve bu nedenle Küba'yı terketmesinin mümkün olmadığını, diğer halklara karşı yerine getirmesi gereken enternasyonalist görevleri kendisi üstleniyor. Che, burada da oldukça derin duygu yoğunluğu, çok yüksek özgürlük düzeyi, muazzam bir dayanışma örneği sergiliyor.

Che'nin en belirgin özelliklerinden biri de alçakgönüllüğüdür. O bir devrim önderi olmasına karşın Fidel karşısında ölçüyü tutmasını bilmiştir. Bu nedenle yeni savaş alanlarına yönelirken "*bana aşıladığın inancı, halkımın devrimci ruhuna ve görevlerin en kutsalına*" bağlı kalacağını ve gereklerini yerine getireceğini belirtmiştir. Yine en zor, en ölümcül anlarda bile halkı ve özellikle Fidel'i düşünmesi. Fidel'in kendisine öğrettikleri için ona minnettarlık duyması ve ömrünün sonuna kadar Küba devriminin ve Fidel'in bir parçası sayması, devrimci yol arkadaşlığı ve bağlılığın en somut ifadesidir.

Che, burada Küba devrimine karşı büyük inanç ve güven duymaktadır. Bu nedenle karısı ve çocukları için hiçbir şey istememiştir. Zira devrimin karısı ve çocukları için gerekli olan her şeyi vereceği inancını taşımış olan Küba'nın özgür vatandaşları sayarak ayrılmıştır.

Bunlar sıradan düşünceler, sıradan duygular ve yaklaşımlar değildir. Oldukça mütevazi, bir o denli yüce duygulardır. Ve ancak sosyalizmi kendinde içselleştirmiş bir militan kişiliğin davranışları olabilir. Bu anlamda Che'nin enternasyonalist yanı kadar, temel insani özelliklerini anlamak ve kavramak da bir o kadar önemlidir. Yine ortaya koymaya çalıştığımız Che gerçekliğinin öyle kolay temsil edilmeyeceği, kişilik ve mücadelede öyle kolay yaşatılmayacağı da anlaşılmaktadır.

Burada anlaşılması gereken bir diğer konu da şudur: Kapitalist-emperyalist sistemin ve ondan beslenen küçük-burjuva güçlerin Che'ye bu denli yönelmesi, onu yozlaştırmaya çalışması da, Che'nin sınıfsallaşarak evrenselleşmiş kişilik ve eyleminden, Che'nin taşıdığı devrimci duygu ve düşüncelerden korkuyor olmalarındandır.

Che'yi özünden boşaltma çabaları, sosyalizme saldırıdır

Onu önce vurdular, sonra gizlediler, ardından teşhir ettiler, parmaklarını kestiler ve yakarak bilinmeyen bir yere gömdüler. Che bilinmeyen bir yere gömülünce, ezilen sınıf ve halklar da onu mücadelelerinde yaşattılar, kalplerine gömdüler. Ateşli kalplerinde yaşattılar. Che'nin ölümü de yaşamı kadar insanları etkiledi. Onu enternasyonalizmin, emperyalizme karşı ikirciksiz ve tutarlı savaşımının simgesi haline getirdi.

Romalılar İsa'yı çarmıha gerdiler. Ardından sakladılar. İnsanlar İsa'nın göklere uçtuğunu düşlediler. Ona daha fazla bağlandılar, ilahlaştırdılar ve kendileri için bir manevi kuvvet haline getirdiler. Sonra, o muhteşem imparatorluğu yerle bir ettiler. Daha birçok örneği vardır. Che başta militan gençlik, ezilen emekçi sınıf ve halkları derinden etkilemiş bir semboldür. Faşist diktatörlüklere karşı bir başkaldırıdır. Che bu özelliğiyle ezilen sınıf ve halkların ruhu, dayanışma ve savaşma cesareti olmuştur. Bu cesareti kırmak, bu manevi gücü etkisizleştirmek için emperyalistler otuz yıl sonra Che'nin kemiklerini yerini göstermişlerdir. Onun bir ilah, yaşayan devrimci ruh değil, insandan artakalan bir kemik yığını olduğu gösterilmek istenmiştir. O, ilahlaşan, insanların kalbinde kızıl yıldızlı beresiyle ilham veren, onlara cesaret aşılayan, maneviyatlarını güçlendiren uzun saçlı, sakallı devrimci, gerilla imajı böylece silinmek isteniyor. İlahlaşan insan böylece sıradan bir konuma getirilmek isteniyor.

Şimdi ise Che'yi metalaştırıyorlar. "*Che*" etiketli mallar üretiyorlar ve doymak bilmez kâr hırslarıyla pazara sürüyorlar. Böylece özünden boşaltarak temsil ettiği değerlerden izole edip, sadece bir "*görüntü*" haline getirmek istiyorlar.

Emperyalizm korkuyor. Çünkü derinlesen sömürü, insanın özgürlüğe, eşitliğe, refaha ve insanca yaşama olan özlemlerini canlandırıyor. Nasıl ki Latin Amerika'daki birçok hareket kendilerinden önce ortaya çıkan Sandino, Zapata, Farabundo Marti, Jose Marti gibi halk önderlerinden esinlendilerse, günümüzde de birçok devrimci güç başta Che olmak üzere geçmiş ve kanıtlanmış insani değerlerden, mücadele pratiklerinden esinlenmekte, onları örnek alıp ideallerini yaşatmaktadırlar.

Her ne kadar "*tarihin sonuna gelindi*" deniliyor ve bu yönlü propaganda edilip kitleler aldatılmak isteniyorsa da, emperyalistler yeni devrim dalgalarından, insanların kendi düzenlerine başkaldıracağından korkuyorlar. Bu nedenle kendilerine karşı başkaldırarak mücadele eden veya bu mücadeleyi manevi olarak güçlendiren her şeye karşı bir saldırı içerisine giriyorlar. Sıcak alanları soğutmanın, devrimci hareketleri ve anti-emperyalist iktidarları ablukaya almanın yanısıra simgeleşen değerlere karşı da bir saldırıya geçiyorlar.

Lenin'i toprağa gömerek yarattığı değerleri imha etme, Che'yi ise metalaştırarak özünden boşaltma çabaları sosyalizme, sosyalizmin yarattığı maddi ve manevi değerlere karşı bir saldırıyı ifade ediyor. Bugün Kremlin Meydanı'nın bir tüketim alanına çevrilmesinin başkaca bir anlamı yoktur. İnsanların bir zamanlar kıble olarak gördüğü yerlere, ezilen sınıf ve halkların simgeleştirip kendilerine rehber aldığı devrimci önderlere yönelik daha ince ve sinsi saldırıların amacı da budur.

Metalaştırılan Che, burjuva toplumunun tüketerek hayvanlaşmanın eşiğine getirdiği insanların göğüslerinde herhangi bir süs motifi gibi belirecek ve artık kimse o efsanevi devrimci Che'yi değil, herhangi bir firmanın piyasaya sürdüğü malın üstündeki yeni motif ve modanın bir versiyonu olarak anımsayacak ve öyle bileceklerdir.

Emperyalizmin yapmak istediği budur. Yoksa kendilerine karşı amansız savaşmış bir devrimcinin bu kadar "*anılması*" ve "*işlenmesi*" başka türlü açıklanamaz.

Böylece Che'de simgeleşen sınıf ideolojisi yok edilmek isteniyor. Che'nin militan ruhu ve sınıfsal konumu yok edilebilir mi? Che, günümüz tükenen insanının aldığı bir metanın vasat veya dönemsel bir motifi derecesine dönüştürülebilir mi? Bu Che'nin doğru temelde sahiplenilmesi ve yaşatılmasına bağlıdır.

Bugün Türkiye'de de Che "*anılmaktadır.*" Ancak bu anmalar, sınıf savaşımını yükseltme, ezilen sınıf ve halkların kurtuluş savaşımını destekleme, enternasyonalist dayanışma içinde olma temelinde değildir. Oldukça nostaljik, slogan düzeyinde kalan bir "*anma*"dır. Dolayısıyla savaşçı ve savaştırıcı bir özelliği yoktur, olamaz da. Olamaz, çünkü Che, sınıf savaşımının, halkların kendi kaderlerini özgürce belirleme mücadelesinin ve bu mücadelenin kayıtsız şartsız desteklenmesinin ta kendisidir.

Che, hareket demektir. Che, sınıfsal ve toplumsal çelişmelerin, devrimci savaşlar çözümü ve proletaryanın sınıf iktidarı demektir. Che, ne durumda ve hangi şart altında olursa olsun, yüksek enternasyonalist bilinç ve sorumlulukla halkların kurtuluş savaşımına katılmak, onun öznesi olmak demektir. Che, dogmatizmi, kalıpçılığı, hazır formülleri ve lafazanlığı reddeder.

Bu anlamda Che'yi sahiplenmek ve yaşatmak, ona yoldaş olmak; anısına sık sık anma toplantıları yapmakla geceler düzenlemekle, kitaplar yazmakla, şiirler okumakla, afişler asmakla, sloganlar atmakla olmaz. Zira Che, pratik eylemdir, devrimci duruma militan müdahaledir, bunalımlardan devrim çıkarmaktır. Che'yi salt sloganlarla, yazılarla, resimlerle anmak, Che'yi anlamamaktır.

Che olmak ve Che'yi kavramak, gençlik olarak ulusal kurtuluşta militanlaşmaktır. Ulusal kurtuluşta militanlaştığın, savaşı yükselttiğin, sömürgeciliğe karşı devrimci savaşı çıkardığın ve zaferi göğüslediğin oranda enternasyonalistsin.

Che, kendini savaşla yarattı. Yaşamını, duygu dünyasını savaşa göre biçimledi.

"*Ölüm nereden ve nasıl gelirse gelsin*
Savaş sloganlarımız kulaktan kulağa yayılacaksa
Ve silahlarımız elden ele geçecekse
Ve başkaları mitralyoz sesleriyle
Savaş ve zafer naralarıyla
Cenazemize ağıt yakılacaksa
Ölüm hoş geldi sefa geldi"

Bu dizeler, zafer kişiliğini kendinde yaratarak, bir halkı zafere götürmüş devrimci bir militanın, bir enternasyonalistin, Che'nin dizeleridir. Dizeden de öte, onun yaşam biçimi, düşünce biçimi, savaş biçimidir. Che, bu özellikleriyle yürüttüğü bu devrimci savaşımla, gençliği savaşa çekmiş, ölümü yaşamıyla eylemleştirmiştir.

Her devrimci Che'nin bu ölüm yıldönümünde, emperyalizmin onu özünden boşaltma çabalarına karşı kendini yeniden sorgulamalı, ezilen sınıf ve halklara karşı tutumunu gözden geçirmelidir. Bu temelde açığa çıkan görev ve sorumluluklarını yerine getirmelidir.

Eğer devrime yön verenler olarak kendimizi görüyorsak, eğer sosyalist bir dünya, özgür insanlık yaratmak istiyorsak ve buna inancımız tam ise, öyleyse Chel'lerin, Haki ve Kemal'lerin açtığı yolda ilerlemek için kendimizi yeniden biçimlendirelim, öz ve derinlik kazandıralım. Che'yi sahiplenmenin ve yaşatmanın devrimi sahiplenmek ve yaşatmaktan geçtiğini unutmayalım.

Che dünyayı bir devrimci doktor olarak değiştiremeyeceğini gördü. Çünkü toplumsal yasalar, ezilen-ezen ilişkisinden hareketle öncü devrimin yapılması gerektiğini kavradı ve bunu da devrimci enternasyonalist çıkışının temel gerekçesi yaptı.

Öyleyse devrimi gerçekleştirmek için Che'lerin enternasyonalist kişilik ve devrimci ruhunu kendi kişiliklerimizde yaratalım. Özgür bir vatan ve insanlık için kendimizi yüksek devrimci dalgaya katalım!

Che olmak budur.

Büyük yaşam ve büyük zafer savaşı

15 AĞUSTOS

Abbas yoldaş değerlendiriyor

12 Eylül darbesi karşısında arkadaşlarımız, dağlarda iki-üç kişilik gruplar halinde hareket ediyorlardı. Şimdi ise taburlarla hareket ediyoruz ve bunun verdiği büyük bir güç ve güven durumu var. O dönemler imkanlarımız çok kısıtlıydı, en fazla bulabildiğimiz bir silahtı. Sadece partinin bir ideolojik donanım durumu vardı. Bunun dışında herhangi bir kuvvetimiz yoktu. Bütünüyle kişinin iradesi temelinde yürütülen bir çalışma, adeta üç kişiyle NATO'ya karşı bir savaş gerçekleştirme hareketi sözkonusuydu. Birimlerimizin çıkış düzeyleri, savaşta konumlanma durumları kesinlikle bu temeldeydi. Elbette ki bu büyük bir cesaretti. Bu cesareti göstermek, böyle bir çalışma yürüten güçlerin ne kadar büyük ve tarihsel bir yürüyüş içinde olduklarını anlamak önemli. Gerçekten de fedakarlık durumu çok ileri düzeydeydi. Çünkü olanaklar oldukça azdı. İlişkiler yoktu. 1975'te çok geri düzeyde de olsa, şurada-burada bir ilişki yakalayacak durum sözkonusuydu. Çoğu zaman dağda çoban tanımakla, gidip bir köye misafir olmakla, KDP ve benzerinden biraz bilgi toplamakla işe girişmek vardı, -ki bu da çok ciddi bir ilişki anlamına gelmiyordu.

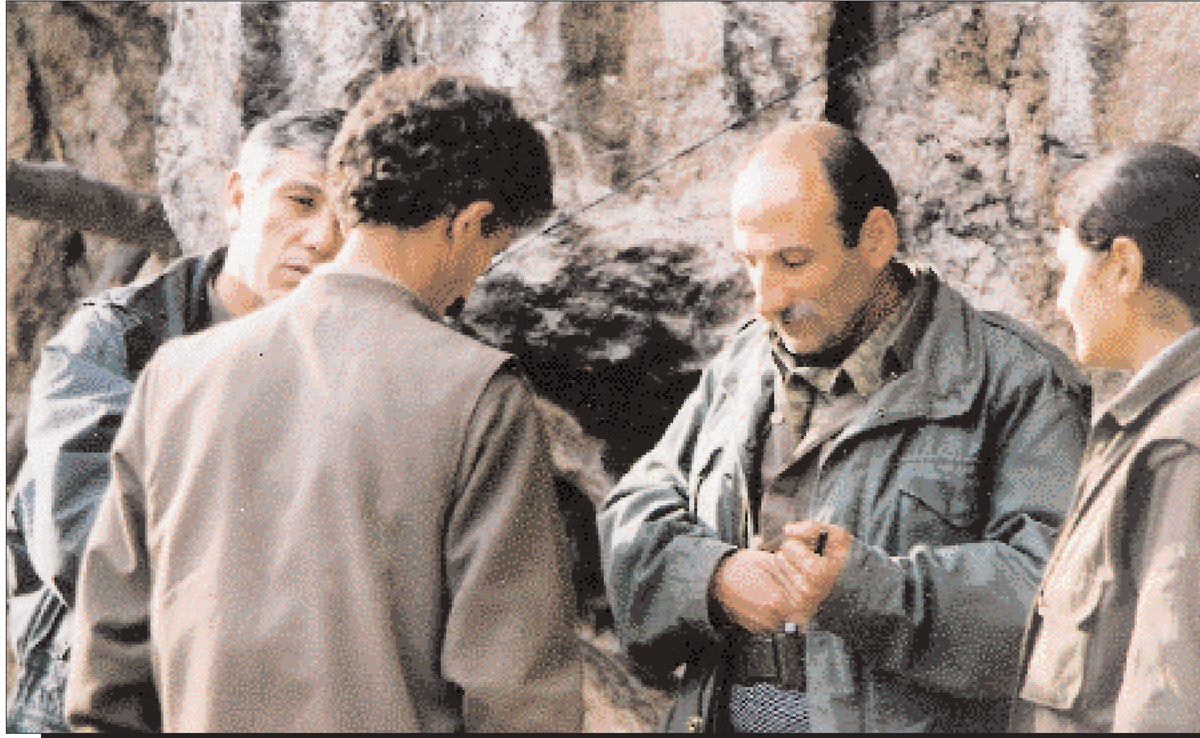
Her şeyi sıfırdan yaratmak gibi bir durum sözkonusuydu. Buna PKK'nin ikinci kez, sıfırdan işi yaratma hareketi diyebiliriz. Birimler çıkarıyorduk. Habur'dan, Şemzinan'dan üç kişi getirdik; ellerinde bir tek pusulaları vardı. Gittiler Tendürek'ten çıktılar. Tendürek'te faaliyet yürütmeye başladılar. Yine üç kişiyi Ağrı tarafından gönderdik, Dersim'e gittiler. 1983'ün Eylül'ünde yola çıktılar; kar, kış demeden Dersim'e ulaştılar. Herhangi bir ilişki yok, yiyeceğini hep sırtında taşıyan, dağdan toplayan, kurduğu ilişkiden sağlayan bir durum vardı. Kasabalarda çalışmaya giren birimlerimizin elinde hiçbir ilişki yoktu. Bütün ilişkileri kendileri sağlamak durumundaydılar. Bu ise çok güçlü bir bilinci, çabayı, yine direnci, fedakarlığı ve azmi gerektiriyordu. Bütün bunlara rağmen büyük bir direnç, fedakarlık ve azim gösteriliyordu. Zayıflıklarına, eksikliklerine rağmen devrimi geliştirmek, faaliyetleri yürüten kadrolarda, militan yapıda büyük bir tutkuyu. Gerilla yaratmak için her koşulu, her ortamı değerlendirme istemi öncü militan kadroda vardı. Partinin böyle bir öncü kadrosu, militan kadrosu vardı. Örgütlendirmeyi gerektiriyordu. Yönetim sorunu vardı. Merkezi öncülük, yöneticilik durumu zayıftı. Fakat faaliyet yürütme karlılığı ve militanlık oldukça ileri bir düzeydeydi.

Aslında bu süreç zindandaki direnişler somutunda da değerlendirilebilir. İnsanlarımız zindandan farklı bir düşman yönelimiyle karşı karşıya değildiler. Bütünüyle bir NATO ordusunu karşısına alan bir çıkış gerçekleşmesi vardı. İnsanlarımızın elinde bir tüfek vardı, -sadece bu kadardı. Aslında her şey ideolojik bilgi ve inaç düzeyiyle, iradeyle oluyordu. Bu çok önemli. Bu, PKK'nin temel çalışmalarından biridir. Parti Önderliği "*Biz, insan her türlü gücün ve tekniğin üzerindedir, dedik. Hâlâ bu iddiamızda, ilkemizde ısrarlıyız ve bunun doğruluğu üzerinde yürüyoruz*" demektedir.

Her şeyden önce şunu belirtmek mümkün: Bilinç ve irade gücü, bütün işleri yürüten temel güçtür. Onun ötesinde herhangi bir şey yoktur. Bütün zorluklara, olanaksızlıklara rağmen ilişkiler açıldı, Kürdistan için planlamalar gerçekleştirildi. Örneğin 15 Ağustos Atılımı öncesi özel savaş karargahı "*Bu parti 1983 çalışmasında planlandı. PKK'nin 1983'teki araştırma ve analiz faaliyetleri çok iyi eğitilmiş, iyi planlanmış, iyi düzenlenmiş bir örgütün faaliyetleridir. Nitekim onunla aslında bu işi nasıl yürütüleceğine karar verdiler*" diyordu. Gerçekten çok kapsamlı yönelimlerimiz, hazırlıklarımız, plan ve rapor tasarılarımız vardı.

İnsanı, insanın iradesini işleterek sonuç almak, olmazı kabul etmemek, sıfırdan başlayarak gelişme yaratmak, her koşulda devrimci gelişme imkanı bulmak, her ortamı devrimci çalışma ortamı haline getirmek PKK'nin temel ilkeleridir. PKK'de olmaz yok. PKK'de şu zayıflık, bu zayıflık yok. Şimdi neredeyse zafer kazanma düzeyine ulaşmışız. Bazı arkadaşlarımız tabur komutanı oluyorlar, alay komutanı oluyorlar. Emirlerinin altında taburlar var, fakat bir hedefin kaldırılacağına "*inanamıyoruz*" diyorlar. Elbette bu yetersiz bir durum. Şimdi böylesi durumlar PKK ilkelerini, ilk dönemlerdeki militan yoldaşlarımızı hatırlamayı ve hatırlatmayı gerekli kılıyor. "*Şuna inanmıyoruz, şu gelişme sağlanamaz, şu yaratılamaz, şöyle mücadele edilemez*" türünden şeyler çokça söyleniyor. Bilerek veya bilmeyerek... Halbuki bunlar PKK ve önderlik tarz ve gerçekliğinin ihlal edilmesidir.

PKK'nin bütün süreçlerde kendisini nasıl gerçekleştirdiğini, 12 Eylül'e karşı nasıl varedildiğini ve PKK gelişiminin neyi kanıtladığını, hangi ilkeleri, yaklaşımları doğruladığını öğrenmemiz çok önemli ve bunları anlamadan başarılı bir mücadelenin sahibi olmamız mümkün değildir. Her zaman PKK gerçeği yerine kendi önyargılarımızı hayata geçirmeye kalkarız ki, bu da bizi ilerletmez.

15 Ağustos savaşının örgütlenmesi

1984 Şubat toplantısıyla 15 Ağustos'a giriş yaptık. Bu yeni bir sürecin başlangıcıydı. Hatta bu merkez toplantısını Üçüncü Kongre'nin bir parçası olarak da değerlendirmek mümkün. Çözümleme gücüyle, kongre düzeyinde bir toplantıydı. Aynı zamanda Şubat toplantısıyla örgütsel anlamda ve karar düzeyinin geliştirilmesiyle önemli bir süreç çözümlendi. Eğer anlayış düzeyimiz yüksek olsaydı, partileşmeyi geliştirmiş olsaydık 3. Kongre'ye hiç gerek kalmadan partiyi ve örgütü ilerletebilirdik. Ancak anlayışsızlık, geri yaklaşımlar ve önderlik çözümlemelerini kavrayamamaktan dolayı 3. Kongre gibi çok daha büyük bir çözümleme kongresine ihtiyaç duyuldu. Aslında 3. Kongre'de çözümlenen belli yönleriyle Şubat toplantısında çözümlenmişti. "*Nasıl bir parti?*" çözümlemesi bütün detaylarıyla ortaya konulmuştu. Bütün bunlar değerlendirilmediği için 3. Kongre gibi bir sürece gerek duyuldu.

Toplantı sonrasında, her alandaki parti faaliyetlerimizin, buna bağlı olarak da ülke faaliyetlerimizin yeniden örgütlenmesine girildi. Mart ayında Cuma arkadaşla beraber gelmiştik. Cuma arkadaş biraz doğu tarafında kaldı. Ben de Lolan'a gelmiştim. Lolan'daki arkadaşlar belli bir tartışma, eğitim ve hazırlık sürecini yaşamışlardı. Bir ön değerlendirme yaptık. Ondan sonra, genel toplanma ve değerlendirme alanı olarak Çiyayê Reş'i belirledik. Lolan'da varolan gücümüz, gruplar halinde o alana gitmek üzere yola çıktılar. Zap'ta varolan kampımıza haber gönderdik. Epey bir arkadaş grubu toplanmıştı. Haftanin'e haber göndermiştik. Haftanin'de varolan gücümüz o tarafa hareket etti.

Nisan'da geniş bir güç fellahların köyünün üzerinde bir vadide toplandı. Dağın zirvelerinde bir toplantı yaptık. Bu toplantı, Şubat toplantısının sonuçlarını aktarma ve yürüteceğimiz çalışmaların temel noktalarını tartışıp planlama, işbölümü ve örgütsel düzenleme yapma toplantısı oluyordu. Aslında bu toplantı da bir konferans niteliğindeydi. Fakat resmiyete dökülemedi. Öyle bir karar da yoktu. Bilgi aktarımı, tartışma anlamında, oldukça kapsamlı bir çözümleme süreciydi. Fakat örgütlü olma, işi planlayıp yürütme anlamında ise yetersizlikler devam etti. Yine toplantının temel içeriği provokasyonu, provokasyonun dayandığı zemini ve mevcut örgütsel gelişmeyi anlatmaktı. Diğer bir nokta ise, '83 pratiğini değerlendirmek, silahlı mücadele ve savaş için yeni bir adımın atılmasını karar olarak geliştirmekti. Gruplar halinde tartıştık, ardından toplu olarak daha büyük bir toplantı gerçekleştirdik. Bu temelde belli bir işbölümünü, biraz daha ileri düzeyde örgütlemeleri geliştirdik. Kuzeye yeterli sayıda bir grup arkadaş çıkardık. Yine daha önceleri Amed ve Bingöl taraflarına üç kişilik birimlerimiz ulaşmıştı. Her iki alanı da destekleyecek, yönetim düzeyini geliştirecek bir güçtü. Elazığ'lı bir arkadaşı görevlendirmiştik. Garzan taraflarında da belli bir görevlendirme yaptık, fakat düşman bu hattı bölmek istiyordu. Ta o zamanlarda düşmanın bu taktiği görülebiliyordu. Düşmanın bu taktik yönelimi 15 Ağustos'tan sonra çok açık bir biçimde ortaya çıktı. Taktik şuydu: Botan'ı bir kemer gibi kuşatmak, yukarıya aşağının, Kuzey'le Güney'in bağını koparmak istiyordu. Düşmanın bu taktiği farkedilerek önlemler alındı. Sonradan düşman bu taktiği daha fazla geliştirdi. Çünkü düşmanın Botan'da denetimi azdı, Botan'da gelişebilecek bir savaşı ve bu savaşı önleyemezse bile, kuzeye taşmasını önlemeye çalışıyordu. Düşmanın yaklaşımları böyle olurken, biz de Botan ve Hakkari sahasında birimleri oluşturduk.

1983'te Çukurca ve Uludere'de arkadaşlarımız tutuklanmışlardı. İhbar edenlere karşı bir eylemlilik, savaş düzeyi geliştirebilir miyiz, tartışmasını gerçekleştirdik. Bu temelde bir düzenlemeye ulaştık. O güç Abdullah Ekinci arkadaşın yönetimindeydi. Agit arkadaş da Uludere üzerine gitti. Yine "*Uludere-Şırnak hattında büyük bir operasyon örgütleyip geliştirebilir miyiz?*" biçiminde tartışmalarımız da oldu. Böyle tasarılarımız vardı. Zaten gerektiği kadar gruplar vardı. "*Bu grupları düzenleyip, arkadaşları ihbar eden odaklara darbe vuran, aynı zamanda gericiliğe karşı büyük bir devrimci operasyon, bir de devrimcilerin üzerine gelmelerini engelemeyi de hedefleyen, ajanlaşmaya ve ajan yapıya karşı sarsıcı bir eylemlilik geliştirebilir miyiz?*" biçiminde değerlendirmelerimiz vardı. Elbette bunlar sadece tasarılardı. Pratikte bunları nasıl gerçekleştirebiliriz konusunda herhangi bir plan oluşturmamıştık. Nihayetinde olabilirliğini de değerlendirip, eylemleri gerçekleştirmek üzere bir düzenleme yaptık. Bu şekilde arkadaşlar gittiler. Geride kalan güney güçlerini düzenlemeye aldık. 1984 çalışmaları için böyle bir düzenleme yaptık.

Düzenleme sonrasında sanıyorum Mayıs ayında Fuat arkadaşlar geldiler. Önderliğin kapsamlı bir talimatını getirdiler. Çalışmalara ilişkin perspektifler veriyordu. "*Savaş örgütlenmesi nasıl olmalı?*" konularını içeren bir perspektifti. Oldukça ön açıcıydı. Yaptıklarımızın çok yetersiz olduğunu gösteriyordu. Ve gerçekten uygulanabilir, kapsamlı perpektifler veriyordu.

Biz burada görevlendirme ve düzenlemeler yaptık, eylem planları oluşturduk. Ancak günler geçti ve pratik süreç ilerledi, ciddi bir eylem çıkmadı. Çukurca'da bir eylem teşebbüsü oldu. Arkadaşlar Yusuf Demir isminde bir ajanı vurdular. Dar bir eylemdi, zaten adam da yaralandı ve kurtuldu. Uludere'de hiçbir şey çıkmadı. Bir haber, bir ses bile gelmedi. Oysa süreç ilerliyor, eylem, savaş kendisini dayatıyordu.

Böyle bir durumda, önderliğin belirlemeleri, gerçekten bir hamleyi örgütleme, düzenleme, gücü veriyordu. Bu talimatı da vardı. Bu talimatı değerlendirmek için bir toplantı düzenledik. O zamanlar bizler Miros'ta, yine Zap'ta da kalıyorduk. Haftanin'e kadar uzanıyorduk. Toplantı için tekrar Lolan'a geldik. Cuma ve Fuat arkadaşlar da gelmişlerdi. Önderliğin talimat ve perspektiflerini değerlendirerek, yeni karar ve düzenlemelere gideceğimiz bir toplantı gerçekleştirme hedefimiz vardı. Selim ve Fatma da vardı. "*Talimattan ne aldık, talimatı nasıl anlıyoruz?*" "*Düzenleme nasıl gerçekleşecek?*" gibi konularda ortak bir karar alma ve örgütleme toplantısıydı.

HRK'nin kuruluşu

15 Ağustos hazılıkları aslında böyle başladı. Haziran başıydı. Bir askeri birlik, örgüt kurmak istiyorduk. Çünkü "*Partiyi teröristlikle itham ederler. Savaşı, silahlı eylemi partinin doğrudan üstlenmesi doğru olmaz. O zaman bir örgüt oluşturmak gerekir*" diyorduk. Bunun sonucu HRK-Kürdistan Kurtuluş Birlikleri oluşumuna gidildi. Tartışmalar sonucu birlik kurma kararına ulaştık. Ondan sonra bir Kuruluş Bildirisi hazırladık. Bu bildiriden çok sayıda bastık. Birlikler üzerinde tartışmalar yoğunlaştı, tam olmasa da, birlik örgütlemelerini belirledik. Anabirlikler diğer birimlerden ayrı olarak takımlar düzeyinde silahlı eylemleri gerçekleştirecekti. Daha çok İran-Suriye sınırı arasındaki alanı bir askeri saha, bu birliklerin eylem sahası haline getirecektik. İşte, birliklerin de bu temelde örgütleme kararı alındı. Üç silahlı propaganda takımı oluşturuldu. Diğer hususları ise takım yönetimlerine bıraktık. Ayrıca Lolan'da askeri eğitim gören yeni bir gücümüz vardı. Bu gücün eğitimi tamamlandıktan sonra, bir eylemlilik hamlesi gerçekleştirme hazırlıklarını yürüttük. Fakat ne yapacağımız belli değildi. Nasıl bir eylem olacağı üzerine biraz tartıştık, fakat fazla bir şey çıkmadı. Artık arkadaşlarla tartışır onlarla karar veririz. Bu üç birlik eyleme geçer diyerek, birer eylem direktifi de hazırladık.

Lolan'dan yola çıktık. İlk hedefimiz yeni bir hamle başlatmaktı, ikincisi de Baki ve Davut'un soruşturmalarını sürdürüp, sonuca bağlamaktı. Kendi aramızda bir işbölümü yaptık. Bu hamleye katılacak olan arkadaş gruplarıyla Şikefta Birindara'nın altında bir yerde konumlandık. Şikefta Birindara'nın yukarısında Mustafa Mirbeyi'nin makarı vardı. KDP ile çelişkileri vardı. Bizimle de dostluk ilişkileri sürüyordu. Aydın geçinen biriydi. Burası onların alanıydı. 15 gün kalmak için

● Devamı 15. sayfada